

**МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - БУРГАС**

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
ЗА 2008 г.
РИОСВ- БУРГАС**

април 2009

Уважаеми читатели,

Предоставяме на вашето внимание годишния доклад за състоянието на околната среда в региона на РИОСВ – Бургас, който обхваща област Бургас и районите на общини Бяла и Котел.

Голяма част от предложената информация, която ви представяме в това издание, е резултат от собствени проверки и измервания от лаборатории в системата на МОСВ. Данните са систематизирани в таблици и диаграми и описани в текстовата част. Независимо от работата на колектива на РИОСВ – Бургас, този доклад нямаше да бъде пълен без съдействието на Басейнова дирекция за управление на водите Източно беломорски район с център гр. Пловдив, Басейнова дирекция за Черноморски район с център гр. Варна, Община Бургас, ХМО – Бургас, РИОКОЗ – Бургас и Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС – София за част “Радиационна обстановка” и шум.

Докладът в аналогичен вид и обхват се издава за трети път. С благодарност ще приемем Вашите мнения, забележки и предложения, относно обема и качеството и вида на съдържащата се в него информация. Те ще бъдат взети под внимание при изготвяне на следващите годишни доклади.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR -	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
БАН -	Българска академия на науките
БДС -	Български държавен стандарт
БДЧР -	Басейнова Дирекция за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източнореломорски район гр. Пловдив
БИ -	Биотичен индекс
БК ₅ -	Биологична потребност от кислород
БФВ -	Битово-фекални води
в.с. -	Ваканционно селище
ГДТБО -	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГКПП -	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГПСОВ -	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГФ -	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА"ГЗ" -	Държавна агенция "Гражданска защита"
ДВ -	Държавен вестник
ДГФ -	Държавен горски фонд
ДДивС -	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ -	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
дка	Декар
ДКЦ -	Диагностично-консултативен център
ДЛ -	Държавно лесничейство
ДОАС -	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС -	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ЕО -	Екологична оценка
ЕП -	Екологичен праг
ЕС -	Европейски съюз
ЗБР -	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ -	Закон за горите

ЗЗВВХВП -	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати
ЗЗТ -	Закон за защитените територии
ЗЛОД -	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР -	Закон за лечебните растения
ЗООС -	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ -	Закон за подземните богатства
ЗРА -	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ-	Закон за водите
ЗТ -	Защитена територия
ЗУО -	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шум в околната среда
ЗЧАВ -	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС -	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО -	Индивидуални емисионни ограничения
ИО -	Институт по океанология, БАН
ИРА -	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА -	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС -	Излезли от употреба моторни превозни средства
КПС	Канално помпена станция
к.к -	Курортен комплекс
к-г -	Къмпинг
КИАЕМЦ -	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС -	Локално пречиствателно съоръжение
МЗ -	Министерство на здравеопазването
МОСВ -	Министерство на околната среда и водите
МПС -	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствени организации
НИМХ -	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС-	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР -	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС -	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГФ -	Общински горски фонд
ОЛТ -	Организиран ловен туризъм
ОО -	Опасни отпадъци

ОСС -	Сортови семена "Елит" ЕАД гр.Айтос
ПВТ -	Подземно водно тяло
ПДК -	Пределно допустима концентрация
ПДН -	Пределно допустими нива
ПЗ -	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО -	Производствени отпадъци
ПО-	Перманганатна окисляемост
ППЗГ -	Правилник за прилагане закона за горите
ПСОВ -	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУ -	План за управление
ПУДООС -	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ -	Рамкова директива води
РИОКОЗ -	Регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве
РИОСВ -	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ - Бургас	Регионална лаборатория
РОУКАВ -	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ -	Регионално управление на горите
ФПЧ ₁₀ -	Финни прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХЕИ -	Хигиенно-епидемиологична инспекция
ХМО -	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК -	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно защитна зона
ЦРРРВ -	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ -	Частен горски фонд
ЧКБ -	Червена книга на България
N _{общ} -	Общ азот
н.в.	Наморака височина
P _{общ} -	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел

Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
мг/кг	Милиграм / килограм
мг/ дм ³	Милиграм / куб.дециметър
екз/м ⁻²	Екземпляр / м ⁻²
ммол/л	Милимол / литър
г/л	Грам/ литър
т/г	Тон/година
м ³	кубичен метър
dB /A/	децибели/скала А
nGy / h	наноГрей/ час
Bq / m ²	бекерел/кв.метър
μSv/ h	микроСиверт/час
Bq /l	бекерел/литър

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област, част от Сливенска област /община Котел/ и част от Варненска област /община Бяла/. Общо в обхвата на инспекцията са 15 общини /Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, М. Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Царево, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Котел и Бяла/ с обща територия 8121 кв. км. с население приблизително около 451000 жители. Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след софийската. Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ - Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, управлението на отпадъците, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, предоставяне на екологична информация на общини, НПО и заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ-Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

2. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2.1. Качество на атмосферния въздух

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

Във връзка с прилагането на Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух за региона, контролиран от РИОСВ – Бургас, са утвърдени и създадени следните райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ): Бургас; Камено; Карнобат – общини Карнобат, Айтос и Средец; Несебър – общини: Поморие и Несебър;

Руен – общини Руен, Сунгурларе и Котел; Малко Търново – общини Созопол, Приморско, Царево и Малко Търново;

Със Заповед № РД-580 от 2007 година на Министъра на Околната Среда и Водите тези райони се изменят и към Южен Тракийски район са включени само Община Бургас и Община Камено. Двете Общини имат разработени и приети Общински програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества като райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми.

Системен имисионен контрол се води на територията на община Бургас и гр. Камено. В тези райони атмосферният въздух е с най-високи нива на замърсители. Причина за това е непосредствената близост на основната площадка на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, който е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали “Лозово” и “Долно Езерово”. Влиянието му върху централните части на Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Концентрирането на промишлената дейност в и около гр. Бургас като бетонови възли, дървообработване и строителна дейност, и изключително интензивният автомобилен и ЖП трафик са също причина за атмосферното замърсяване.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух могат да се обединят в четири групи:

- производствена дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД;
- промишлена дейност на територията на общината без “Лукойл Нефтохим Бургас” АД
- автотранспорт;
- комунално-битов сектор (КБС).

Качеството на атмосферния въздух в двата района се контролира както следва: За район Бургас: три пункта с ръчно пробонабиране в светлата част на деня по 5 дни седмично – пункт “РИОКОЗ”, пункт “Морска градина” и пункт „Опсис”, разположен на покрива на сградата на РИОСВ Бургас.

Анализират се замърсителите: серен диоксид, азотен диоксид, фенол, сероводород, амоняк, общ суспендиран прах и ФПЧ₁₀.

- пункт “РИОКОЗ” се характеризира с много интензивен автомобилен транспорт и значително въздействие на комунално битовата дейност.

- пункт “Морска градина” характеризира частта от Морската градина, разположена в непосредствена близост до улица с много интензивен автотранспорт.

- в пункт „ОПСИС” се извършва контрол на замърсяването на атмосферния въздух с общ суспендиран прах и ФПЧ₁₀.

Две автоматични станции за непрекъснат имисионен контрол, намиращи се в кв. ”Меден Рудник” и кв. ”Долно Езерово”, анализиращи замърсителите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, метанови и неметанови въглероди, сероводород, амоняк, фини прахови частици, озон и метео параметри. Същите са оборудвани и с датчици за бензен (бензол).

Първата контролира района на ж.к. “Меден Рудник”, който е в непосредствена близост до окислителните езера за отпадните води от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас”. Едното от тези езера към момента представлява открито депо за нефтени утайки и шлам и е признато за “Стари екологични щети”.

Втората станция контролира района на квартал “Долно Езерово”, който е разположен на около 1,5 км от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” и на около 2 км от ГПСОВ-Бургас. Попада под пряк пренос на емисии от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

ДОАС (диференциална оптична автоматична система) ”OP SIS” измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен (стирол), бензен, формалдехид, о-ксилен (ортоксилол), р-ксилен, толуен (толуол) и амоняк. Тя е разположена в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас – Първостепенна окръжна болница и сградата на РИОСВ-Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, значителна комунално битова дейност и пренос на емисии от технологичната дейност на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. За 2008 г. ДОАС ”OP SIS” в РИОСВ Бургас е работила непрекъснато.

В гр.Камено работи автоматичен пункт- ДОАС”OP SIS” – Камено, измерващ същите атмосферни замърсители.

През 2008 г. заработи и АИС „Несебър” където се анализират: серен диоксид, азотни оксиди, бензен, р-ксилен, толуен, фини прахови частици, озон и метеопараметри.

Резултатите от измерванията на нивата на атмосферното замърсяване са показани в графичен и табличен вид и са както следва:

**АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2008 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИЯ ОТ РИОСВ БУРГАС
ПУНКТ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ-СИСТЕМА "OP SIS", АИС "Д. ЕЗЕРОВО", АИС "М. РУДНИК" ГР.БУРГАС И
АИС „НЕСЕБЪР“ ГР. НЕСЕБЪР ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА
НАРЕДБИ № 1, № 9 и № 14 ОТ 03.05.1999Г.**

OP SIS BURGAS											
	O ₃ [µg/m ³]	benzene [µg/m ³]	Toluene [µg/m ³]	P-xylene [µg/m ³]	O-xylene [µg/m ³]	Stirol [µg/m ³]	Formaldehid [µg/m ³]	Fenol [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	Xylene [µg/m ³]
Ср.год. норма + ДО		7,00							44,00		
Ср.год. норма		7,00	250,00	100,00	100,00	3,00	10,00	10,00	40,00		100,00
Ср. годишна стойност (за периода)	73,07	17,31	9,69	2,94		2,84	12,97	2,06	27,12	14,81	34,27
Ср.год. норма + ДО (етап II след 31.12.2008)											
Ср.год. норма (етап II на 1.1.2010)											
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)					30	30	20			20	
Норма за опазване на растителността (не се прилага в непосредствена близост до източниците)	18000					30			30		
ГОП на средночасовите норми									140 (18 бр./г.)		
брой средночасови ст. над ГОП									29		
ДОП на средночасовите норми									100 (18 бр./г.)		
брой средночасови ст. над ДОП									86		
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120										
Средно часова норма (СЧН)		5	500	200	200	5	100	20	200 (18 бр./г.)	>300	200,00
брой средночасови ст. над СЧН		7678	0	0	28	825	5	0	14	0	28
									>500	>600	
брой средночасови ст. над 3 СЧН		3541	0	0	0	9	0	0	0	0	0

Регистрирана най-висока СЧ стойност	187,00	432,25	189,00	47,10	393,00	25,80	178,00	8,28	1470,00	22,40	393,00
Средно часова норма + ДО									240 (18 бр./г.)	500	
									7		
Праг за инф. население (ПИН)	180										
брой средночасови ст. над ПИН	1										
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	240								3 посл. над 400	3 посл. над 500	
брой периоди с превишения над АП или ППН	0								0	0	
брой средночасови ст. над АП или ППН	1								4	0	
Средноденонощна норма + ДО										150	
Средноденонощна норма (СДН)		7,00	250,00	100,00	100,00	3,00	50,00	10,00	40,00	125,00	100,00
Регистрирана най-висока СД стойност		80,45	40,69	9,06	152,60	11,81	90,94	4,23	171,64	262,41	152,60
брой средноденонощни над СДН+ДО										150 (3 бр./г.)	
брой средноденонощни над СДН+ДО										3	
брой средноденонощни над СДН										3 бр./г.	
брой средноденонощни над СДН		356	0	0	4	98	2	0	58		4
Средноденонощна норма + ДО (етап II след 31.12.2008)											
Средноденонощна норма (етап II на 1.1.2010)											
бр. средно ден. над нормата										3 бр./г.	
ГОП на годишна средна стойност		3,5									
ГОП на годишна средна стойност											
ДОП на годишна средна стойност		2									
ДОП на годишна средна стойност											
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве										75 (3бр./г.)	
Брой проби над ГОП		358								11	
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве										50 (3бр./г.)	
Брой проби над ДОП		358								13	
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите											
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите											

макс. ст. за един час	187,00	432,25	189,00	47,10	393,00	25,80	178,00	8,28	1470,00	22,40	393,00
медиана за ср. часовите стойности	70,00	14,40	6,62	2,81	28,30	2,18	11,70	2,07	20,50	6,04	31,11
98 перцентил за ср. часовите стойности	133,00	56,55	48,10	6,28	108,00	11,50	32,70	3,57	85,10	101,56	114,28
99 перцентил за ср. часовите стойности	140,00	79,48	64,55	7,52	134,00	11,80	36,00	4,21	100,99	157,02	141,52
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120 (25 бр./г.)										
норма за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)											
ГОП на осемчасова средна стойност											
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП	91										
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m ³	53										
брой осред. 8 часови стойн. над 120 µg/m ³	91										
брой осред. 8 часови стойн. над 110 µg/m ³	216										
ДОП на осемчасова средна стойност											
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП											

АИС "Долно Езерово"													
	O ₃	PM ₁₀	NH ₃	NO	Benzen	NO ₂	NO _x	SO ₂	H ₂ S	THC	NMHC	CH ₄	CO
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[mg/m ³]	[ppm-C]	[µg-C/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg/m ³]
Ср.год. норма + ДО						44,00	48,00						
Ср.год. норма		40,00	0,10		7,00	40,00	40,00						
Ср. годишна стойност (за периода)	51,49	38,30	21,14	14,64	4,39	5,45	19,56	27,84	0,0030	2,54	506,03	2495,09	0,40
Ср.год. норма + ДО (етап II след 31.12.2008)		30,00											
Ср.год. норма (етап II на 1.1.2010)		20,00				40,00	40,00						

Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)						30,00	30,00	20,00					
Средгодишна концентрация на NO+NO2						20,13							
Норма за опазване на растителността (не се прилага в непосредствена близост до източниците)							30,00						
ГОП на средночасовите норми						140 (18 бр./г.)	140 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП						0	0						
ДОП на средночасовите норми						100 (18 бр./г.)	100 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП						0	0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието													10,00
Средно часова норма (СЧН)			0,25			200 (18 бр./г.)	200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)	0,0050		>300	>300	60,00
брой средночасови ст. над СЧН			2034			0	0	21	1232	0	5617	16102	0
брой средночасови ст. над 3 СЧН									225		4223	16102	
											>500	>500	
											2372	15898	
											<300	>=200<300	
											10468	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	218,42	100,32		106,80	143,98	97,99	80,84	906,30	0,0909	9,52	8147,97	9695,60	5,15
Средно часова норма + ДО						240 (18 бр./г.)	240 (18бр/г)						
						0	0,00						
Праг за инф. население (ПИН)	180,00						400,00	500,00					
брой средночасови ст. над ПИН	5						0,00	8					
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	240,00					3 посл. > 400		3 посл. > 500					
брой периоди с превишения над АП или ППН						0	0	0					
брой средночасови ст. над АП или ППН	1					0	0	0					
Средноденонощна норма + ДО		60	0,10										

		(35бp/г)											
Средноденоношна норма (СДН)		50 (35бp/г)	0,10					125 (3бp/г)	0,0030				
Регистрирана най-висока СД стойност	123,68	100,02		48,08	25,530	33,34	42,55	293,90	0,0126	4,30	1673,60	4329,30	1,96
брой средноденоношни над СДН+ДО		>55 (35 бp/г)							>0.015		>800	>600	
брой средноденоношни над СДН+ДО		31							0		63	360	
брой средноденоношни над СДН		>50 (35 бp/г)		>5	>40				>0.003		>300	>200	>10
брой средноденоношни над СДН	109	40		68	0		7	143		249	360	0	
максимална средноденоношна стойност за периода		100											
Средноденоношна норма + ДО (етап II след 31.12.2008)		60 (7 бp/г)											
Средноденоношна норма (етап II на 1.1.2010)		50 (7 бp/г)											
бр. средно ден. над нормата													
ГОП на годишна средна стойност				3,50									7,00
ГОП на годишна средна стойност				4,03									0,00
ДОП на годишна средна стойност				2,00									5,00
ДОП на годишна средна стойност				2,82									0,00
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		30 (не повече от 7 бp)						75 (3 бp./г.)					
Брой проби над ГОП		111						23					
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		20 (не повече от 7 бp)						50 (3 бp./г.)					
Брой проби над ДОП		178					10	60					
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								12,00					
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								8,00					
макс. ст. за един час	218,42	100,32		106,80	143,98	97,99	80,84	906,30	0,0909	9,52	8147,97	9695,60	5,15
медиана за ср. часовите стойности	48,23	23,92	20,81	16,76	0,74	4,74	12,71	13,23	0,0016	2,23	170,47	2201,35	0,24
98 перцентил за ср. часовите стойности	116,64	48,98	61,35	53,92	33,01	17,14	39,64	153,31	0,0173	5,36	3030,13	5344,43	1,75
99 перцентил за ср. часовите стойности	131,01	48,98	72,97	61,66	53,45	27,21	53,08	219,68	0,0215	6,14	3784,55	6161,30	2,19

краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120 (25 бр./г.)													
норма за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)														10,00
ГОП на осемчасова средна стойност														7,00
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	21													0
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m ³	11													
брой осред. 8 часови стойн. над 110 µg/m ³	41													
ДОП на осемчасова средна стойност														5
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП														0

АИС "Меден Рудник"													
	O3	PM10	NH3	NO	Benzen	NO2	NOx	SO2	H2S	THC	CH4	NMHC	CO
	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[ppb]	[µg/m3]	[mg/m3]	[ppm-C]	[µg-C/m3]	[µg-C/m3]	[mg/m3]
Ср.год. норма + ДО		42,00				44,00	48,00						
Ср.год. норма		40,00	0,10		7,00								
Ср. годишна стойност (за периода)	61,88	38,86		3,22	1,35	13,04	9,36	10,59	0,0018	1,98	1971,61	24,78	0,99
Ср.год. норма + ДО (етап II след 31.12.2008)		30,00											
Ср.год. норма (етап II на 1.1.2010)		20,00				40,00	40,00						
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)						30,00	30,00	20,00					
Средгодишна концентрация на NO+NO2						16,24							
Норма за опазване на растителността (не се прилага в непосредствена близост до източниците)			0,00				30,00						
ГОП на средночасовите норми						140 (18 бр./г.)	140 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП						0	0						

ДОП на средночасовите норми						100 (18 бр./г.)	100 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП						1	8						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието													10,00
Средно часова норма (СЧН)			0,25			200 (18 бр./г.)	200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)	0,0050				60,00
брой средночасови ст. над СЧН						0	0	5	89				
Регистрирана най-висока СЧ стойност	256,20	363,80		160,00	96,45	102,40	165,70	494,00	0,02140	4,32	3295,87	4274,21	6,49
брой средночасови ст. над 3 СЧН									4				
Средно часова норма + ДО						220 (18 бр./г.)	220(18 бр./г.)						
						0	0,00						
Праг за инф. население (ПИН)	180,00						400,00	500,00					
брой средночасови ст. над ПИН	3												
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	240,00					3 посл. над 400		3 посл. над 500					
брой периоди с превишения над АП или ППН						0		0					
брой средночасови ст. над ППН	1						0	0					
Средноденонощна норма + ДО			0,10										
брой средноденонощни над СДН+ДО													
Средноденонощна норма (СДН)		50 (35 бр./г.)	0,10					125 (3 бр./г.)	0,0030				
брой средноденонощни над СДН		63						2	25				
максимална средноденонощна стойност за периода	116,32	116,04		24,16	10,89	53,97	47,56	130,31	0,0058	3,18	3076,53	1951,06	2,20
Средноденонощна норма + ДО (етап II след 31.12.2008)		60 (7 бр./г.)											
Средноденонощна норма (етап II на 1.1.2010)		50 (7 бр./г.)											
бр. средно ден. над нормата													
ГОП на годишна средна стойност				3,50									
ГОП на годишна средна стойност				1,35									
ДОП на годишна средна стойност				2,00									

ДОП на годишна средна стойност					1,35								
ГОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве		30 (не повече от 7 бр)						75 (3 бр./г.)					
Брой проби над ГОП		182						4					
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве		20 (не повече от 7 бр)						50 (3 бр./г.)					
Брой проби над ДОП		211						7					
ГОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите								12,00					
ДОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите								8,00					
макс. ст. за един час	256,20	363,80		160,00	96,45	102,40	165,70	494,00	0,0214	4,32	3295,87	4274,21	6,49
медиана за ср. часовите стойности	61,39	31,10		2,14	0,61	9,47	6,57	5,28	0,0016	1,93	1932,46	187,22	0,29
98 перцентил за ср. часовите стойности	117,29	122,38		16,64	7,00	49,44	37,74	67,16	0,0000	2,87	2862,33	1575,45	1,45
99 перцентил за ср. часовите стойности	124,93	148,14		26,88	10,72	58,74	48,92	102,30	0,0100	3,00	2991,18	1663,72	1,94
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120 (25 бр./г.)												
норма за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)													10,00
ГОП на осемчасова средна стойност													7,00
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	14												0
брой дни с 8 час. периоди над 110 µg/m3	30												
брой осред. 8 часови стойн. над 110 µg/m3	43												
ДОП на осемчасова средна стойност	0												5
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	0												0
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 по наредба № 4	11												
брой осред. 8 часови стойн. над 120 µg/m3 по наредба № 4	13												

АИС „Несебър“								
	O ₃ [µg/m ³]	benzene [µg/m ³]	Toluene [µg/m ³]	P-xylene [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	Xylene [µg/m ³]	ФПЧ ₁₀ [µg/m ³]
Ср.год. норма + ДО		7,00			44,00			44,00
Ср.год. норма		7,00	250,00	100,00	40,00		100,00	40,00
Ср. годишна стойност (за периода)	60,90	0,04	0,19	1,00	16,68	3,67	1,00	32,48
Ср.год. норма + ДО (етап II след 31.12.2008)								30
Ср.год. норма (етап II на 1.1.2010)								20
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)						20		
Норма за опазване на растителността (не се прилага в непосредствена близост до източниците)	18000				30			
ГОП на средночасовите норми					140 (18 бр./г.)			
брой средночасови ст. над ГОП					0			
ДОП на средночасовите норми					100 (18 бр./г.)			
брой средночасови ст. над ДОП					9			
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120							
Средно часова норма (СЧН)		5	500	200	200 (18 бр./г.)	>300	200,00	
брой средночасови ст. над СЧН		52	0	0	0	4	0	
						>500	>600	
брой средночасови ст. над 3 СЧН		11	0	0	0	0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	198,71	43,67	4,15	26,19	114,55	485,11	26,19	416,33
Средно часова норма + ДО					240 (18 бр./г.)	500		
					0			
Праг за инф. население (ПИН)	180							
брой средночасови ст. над ПИН	5							
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	240				3 посл. над 400	3 посл. над 500		
брой периоди с превишения над АП или ППН	0				0	0		
брой средночасови ст. над АП или ППН	0				0	0		
Средноденонощна норма + ДО						150		75

Средноденоношна норма (СДН)		7,00	250,00	100,00	40,00	125,00	100,00	50,00
Регистрирана най-висока СД стойност	117	3,54	2,96	19,31	59,42	166,16	19,31	160,22
брой средноденоношни над СДН+ДО						150 (3 бр./г.)		60 (35бр./г.)
брой средноденоношни над СДН+ДО						1		53
брой средноденоношни над СДН						3 бр./г.		35 бр./г.
брой средноденоношни над СДН		0	0	0	11	1	0	80
Средноденоношна норма + ДО (етап II след 31.12.2008)								60
Средноденоношна норма (етап II на 1.1.2010)								50
бр. средно ден. над нормата						3 бр./г.		35 бр./г.
ГОП на годишна средна стойност		3,5						14
ГОП на годишна средна стойност								340
ДОП на годишна средна стойност		2						10
ДОП на годишна средна стойност								342
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						75 (3бр./г.)		30 (7бр./г.)
Брой проби над ГОП		1				7		209
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						50 (3бр./г.)		20 (7бр./г.)
Брой проби над ДОП		7				14		324
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								
макс. ст. за един час	198,71	43,67	4,15	26,19	114,55	485,11	26,19	416,33
медиана за ср. часовите стойности	60,90	0,04	0,19	1,00	16,68	3,67	1,00	32,48
98 перцентил за ср. часовите стойности	117,79	1,98	2,18	16,80	58,82	76,43	16,80	113,64
99 перцентил за ср. часовите стойности	125,48	4,04	2,43	18,73	68,08	109,09	18,73	137,64
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)		120 (25 бр./г.)						
норма за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)								
ГОП на осемчасова средна стойност								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП	9							
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3	8							

брой осред. 8 часови стойн. над 120 µg/m ³	9							
брой осред. 8 часови стойн. над 110 µg/m ³	31							
ДОП на осемчасова средна стойност								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП								

Посочените максимално еднократни концентрации са за едночасова експозиция, с изключение тези на формалдехида - 30 минутна експозиция, а на бензола за една година, съгласно Наредба № 1. Анализирани в таблицата данни са с интензитет на светлината над 10%.

През 2008г. контрол на имисиите е извършван:

- в 3 пункта с ръчно пробонабиране – “РИОКОЗ”, “Морска градина” и, ”OP SIS” – пункт “РИОСВ” /всеки работен ден - пробонабира се общ суспендиран прах и фини прахови частици/.
- непрекъснато измерване – автоматични станции - кв. “М. Рудник” и кв. “Д. Езерово” и ДОАС ”OP SIS” в гр. Бургас;
- периодично непрекъснато измерване - Мобилна автоматична станция Стара Загора е извършвала имисионни измервания през 2008 г. на територията на Община Бургас и в с.Свети Влас – община Несебър.

Сравнителен анализ на качеството на атмосферния въздух в контролираните пунктове за анализирания период от 1998 до 2008 год. вкл.

Контроли- ран пункт	SO ₂			NO ₂			H ₂ S			ФЕНОЛ			NH ₃		
	ср.конц.за периода	МЕ конц.за периода	брой МЕ проби	ср.конц.за периода	МЕ конц.за периода	брой МЕ проби	ср.конц.за периода	МЕ конц.за периода	брой МЕ проби	ср.конц.за периода	МЕ конц.за периода	брой МЕ проби	ср.конц.за периода	Е конц.за периода	брой МЕ проби
Период	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ПУНКТ ж. к. "СЛАВЕЙКОВ"															
1998	0.0200	0.2700	0	0.0150	0.1600	0	0.0006	0.0070	0	0.0025	0.0090	0	0.0240	0.2200	1
1999	0.0200	0.3800	0	0.0180	0.2900	0	0.0007	0.1280	0	0.0021	0.0960	8	0.0300	0.7780	1
2000	0.0200	0.6030	2	0.0280	0.2900	0	0.0002	0.0040	0	0.0004	0.0140	2	0.0075	0.7280	1
2001	0.0160	0.6180	1	0.0192	0.2770	0	0.0000	0.0000	0	0.0001	0.0410	3	0.0000	0.0000	0
2002	0.0100	0.5130	1	0.0218	0.1270	0	0.0005	0.0016	18	0.0001	0.0480	1	0.0015	0.5180	1
2003	0.0092	0.4140	1	0.0163	0.2200	1	0.0005	0.0110	37	0.0000	0.0120	0	0.0022	0.2640	1
2004	Пункта не функционира (отпаднал е от системата за мониторинг)														

ПУНКТ "РИКОЗ-ЦЕНТЪР "															
1998	0.0400	0.3600	1	0.0300	0.0900	0	0.0012	0.0200	0	0.0005	0.0120	0	0.0200	0.6000	0
1999	0.0470	0.3760	1	0.0400	0.1830	0	-	-	-	0.0011	0.0290	5	0.0020	0.0320	0
2000	0.0250	0.3160	0	0.0860	1.3260	2	-	-	-	0.0007	0.0017	4	0.0030	0.1510	0
2001	0.0110	0.1430	0	0.0690	0.2710	0	-	-	-	0.0008	0.0100	0	0.0430	0.2400	3
2002	0.0090	0.1230	0	0.0843	0.2760	0	-	-	-	0.0008	0.0240	1	0.0284	0.2040	0
2003	0.0183	0.2680	0	0.0801	0.3370	20	-	-	-	0.0003	0.0280	2	0.0640	0.4330	5
2004	0.0247	0.2363	0	0.1202	0.6108	43	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0327	0.2505	8
2005	0.0319	0.8600	1	0.1380	0.5470	1	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0600	0.4800	13
2006	0.024	0.254	0	0.158	0.531	143	-	-	-	0	0	0	0.0600	0.4800	26
2007	0.012	0.274	0	0.126	0.591	41	-	-	-	0	0	0	0.12	0.88	42
2008	0.013	0.196	0	0.117	0.390	31	-	-	-	0	0	0	0.09	0.58	55

ПУНКТ "МОРСКА ГРАДИНА "															
1998	0.0110	0.0480	0	0.0210	0.1700	0	0.0020	0.0600	18	0.0007	0.0240	2	-	-	-
1999	0.0070	0.1680	0	0.0300	0.3900	5	0.0026	0.0310	98	0.0013	0.0470	32	-	-	-
2000	0.0060	0.1460	0	0.0220	0.2630	0	0.0034	0.0130	64	0.0026	0.0340	17	-	-	-
2001	0.0036	0.0520	0	0.0262	0.1680	0	0.0009	0.0090	1	0.0010	0.0110	1	-	-	-
2002	0.0039	0.1200	0	0.0280	0.8900	4	0.0006	0.0100	2	0.0007	0.0080	0	-	-	-
2003	0.0050	0.1200	0	0.0210	0.4700	3	0.0010	0.0180	5	0.0010	0.0170	0	-	-	-
2004	0.0041	0.0130	0	0.0227	0.0430	0	0.0003	0.0020	0	0.0005	0.0020	0	-	-	-
2005	0.0038	0.1120	0	0.0228	0.4400	1	0.0003	0.0100	1	0.0004	0.0030	0	-	-	-
2006	0.0068	0.0910	0	0.0120	0.1050	0	0.0004	0.0080	12	0.0007	0.008	0	-	-	-
2007	0.005	0.093	0	0.0130	0.1390	0	0.0004	0.0100	3	0.00007	0.0320	7	-	-	-
2008	0.0052	0.082	0	0.0130	0.1510	0	0.0003	0.0090	7	0.00007	0.0350	7	-	-	-

ПУНКТ "КАМЕНО-ЦЕНТЪР"															
1998	0.0200	0.2880	0	0.0230	0.1120	0	0.0060	0.0200	0	0.0030	0.0160	4	0.0210	0.1540	0
1999	0.0230	1.4700	6	0.0160	0.0970	0	0.0050	0.0090	0	0.0020	0.0950	16	0.0160	0.1190	0
2000	0.0300	0.6040	3	0.0230	0.1840	0	0.0009	0.0040	0	0.0009	0.0170	17	0.0060	0.1500	0

2001	0.0210	0.6070	4	0.0190	0.2140	0	0.0002	0.0060	0	0.0001	0.0190	5	0.0001	0.1010	0
2002	0.0332	2.4130	7	0.0149	0.0660	0	-	-	-	0.0001	0.0010	0	0.0730	0.2980	1
2003	0.0304	0.4937	7	0.0145	0.2221	1	0.0010	0.0120	27	0.0001	0.0290	1	0.0030	0.2500	0
2004	0.0518	0.8883	26	0.0177	0.1035	0	0.0011	0.0127	5	0.0005	0.1474	2	0.0087	0.2247	0
2005	0.0354	0.7648	10	0.0245	0.1190	0	0.0011	0.0123	3	-	-	-	-	-	-
2006	0.0183	0.5380	4	0.0475	0.2650	4	0.0005	0.007	9	-	-	-	-	-	-
Пункта не функционира (отпаднал е от системата за мониторинг)															

МЕ ПДК – максимално еднократна пределно допустима концентрация е допустимата концентрация, измерена в продължение на 30 минути или един час.

СДН ПДК средноденоношна пределно допустима концентрация е допустимата концентрация, измерена в продължение на 24 часова експозиция

СГН ПДК – средногодишна пределно допустима концентрация е допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

МЕК – максимално еднократна концентрация е най- високата от еднократните тридесет минутни или едночасови концентрации, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

СДК средноденоношната концентрация е средната аритметична стойност на еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробонабиране в продължение на 24 часа.

СГК – средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденоношните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

**Резултати от измерване извършено от мобилната
автоматична лаборатория на РЛ - Стара Загора през 2008г.**

Бургас - Пункт в к-с "Лазур"

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		

общ брой проби	96	96	96	96	4	96	96	96	82	83
макс. стойност	122,5	159	36,2	8,6	44,4	1,3	0,0031	0	6,5	12
средна стойност	71,54896	29,589583	3,728125	8,478125	36,6	1,017708	0,00179063	0	2,292683	1,483133
брой превишения над СЧН										
брой превишения над СДН										

Забележка: Пробонабирането е продължило 5 дни.

Бургас - Пункт в кв. "Крайморие"

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		
общ брой проби	287	272	287	287	12	286	287	287	261	264
макс. стойност	141,8	555,6	66,3	16,6	85,3	11,1	0,0034	0	6,4	7,6
средна стойност	77,99861	21,015809	8,731359	9,550174	46,70833	1,105594	0,00178711	0	2,457854	1,192424
брой превишения над СЧН		1								
брой превишения над СДН					3					

Забележка: Пробонабирането е продължило 14 дни.

Бургас - Пункт в пред сградата на общината

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		
общ брой проби	151	149	151	151	6	151	151	151	149	150
макс. стойност	115,5	159	22,2	8,6	40,5	1,6	0,0028	0	7,2	9,8
средна стойност	70,6755	34,824832	3,207285	8,102649	29,9	0,901987	0,00166159	0	2,446309	1,300667
брой превишения над СЧН										
брой превишения над СДН										

Забележка: Пробонабирането е продължило 9 дни.

Бургас - Пункт в к-с "Славейков"

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		
общ брой проби	383	366	383	383	16	383	382	383	369	373
макс. стойност	136,5	224	72,3	8,7	260	3	0,003	0	8	25,6
средна стойност	67,05352	17,811202	5,47389	8,171279	73,325	1,250131	0,00161623	0	2,471816	2,481501
брой превишения над СЧН										
брой превишения над СДН					4					

Забележка: Пробонабирането е продължило 20 дни.

Община Несебър - Пункт в с. Свети Влас

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		
общ брой проби	189	189	189	189	8	189	188	189	189	189
макс. стойност	148	156,3	65,8	32,9	64,1	4,4	0,0021	0	21	41,3
средна стойност	78,56138	35,275661	5,683598	10,67249	45,65	2,229101	0,00173404	0	3,725397	4,669841
брой превишения над СЧН										
брой превишения над СДН					2					

Забележка: Пробонабирането е продължило 10 дни.

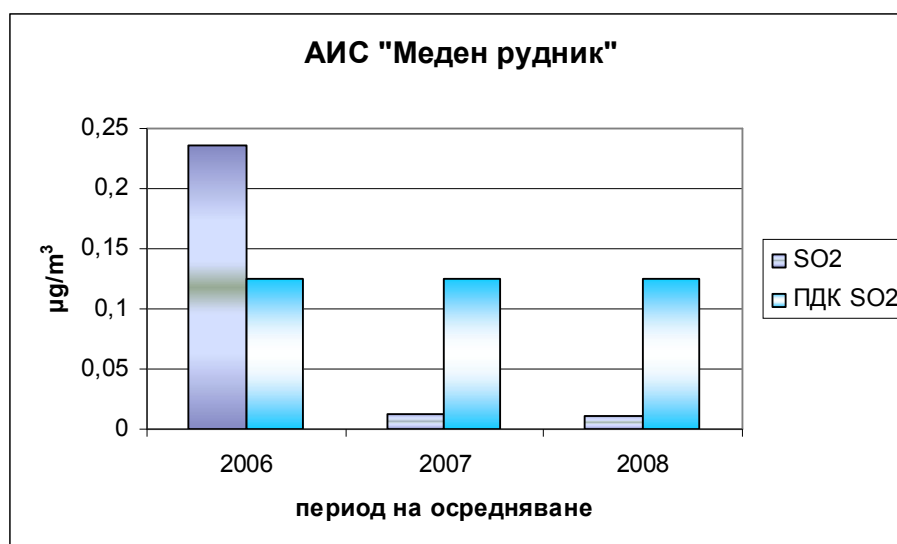
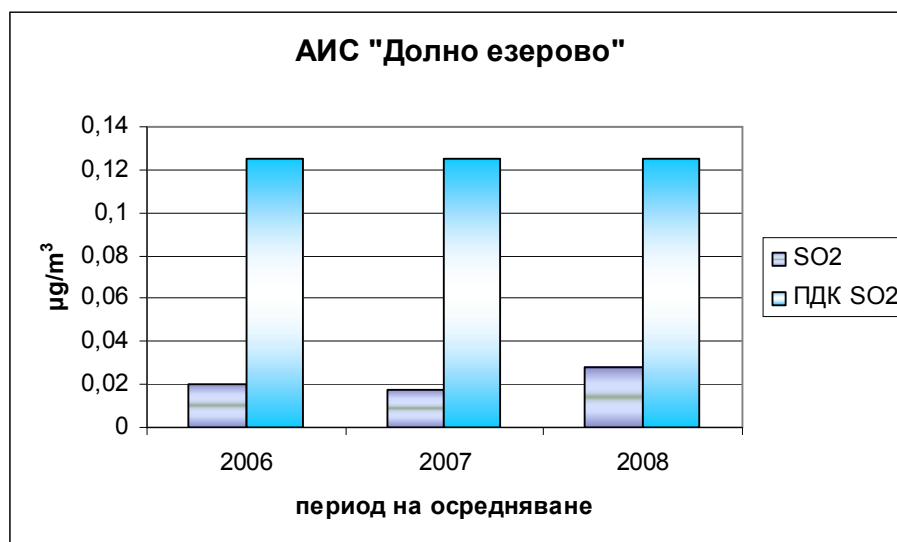
Община Бургас - Пункт в с. Братово

	O3	SO2	NO	NO2	PM10	CO	H2S	NH3	CH4	NCH4
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
СЧН		350µg/m3		220µg/m3			0,005mg/m3	0,25mg/m3		
СДН		125µg/m3			50µg/m3	10mg/m3 /8ч./	0,003mg/m3	0,1mg/m3		
общ брой проби	270	229	270	270	12	270	270	270	217	220

макс. стойност	96,5	331,3	22,5	8	69,6	7,4	0,0352	0	15,1	12,1
средна стойност	52,47593	22,38	7,095185	7,478148	40,71667	2,29037	0,00823333	0	1,886175	1,269545
брой превишения над СЧН							91			
брой превишения над СДН					2		6			

Забележка: Пробонабирането е продължило 15 дни.

Замърсяване със серни оксиди

В АИС "Долно Езеро" са регистрирани 1 бр. проби, превишаващи средноденонощната норма /СДН/. Регистрирани са 2 бр. средночасови проби над средночасовата норма – $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$. 14 бр. проби са над ГОП на средно денонощната норма и 30 над ДОП. Причина за високото замърсяване със серен диоксид е технологичната дейност на "Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

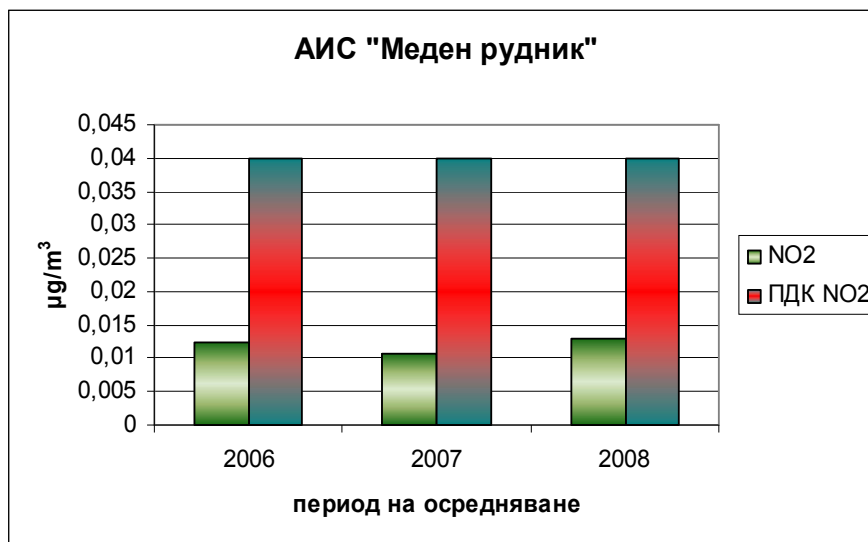
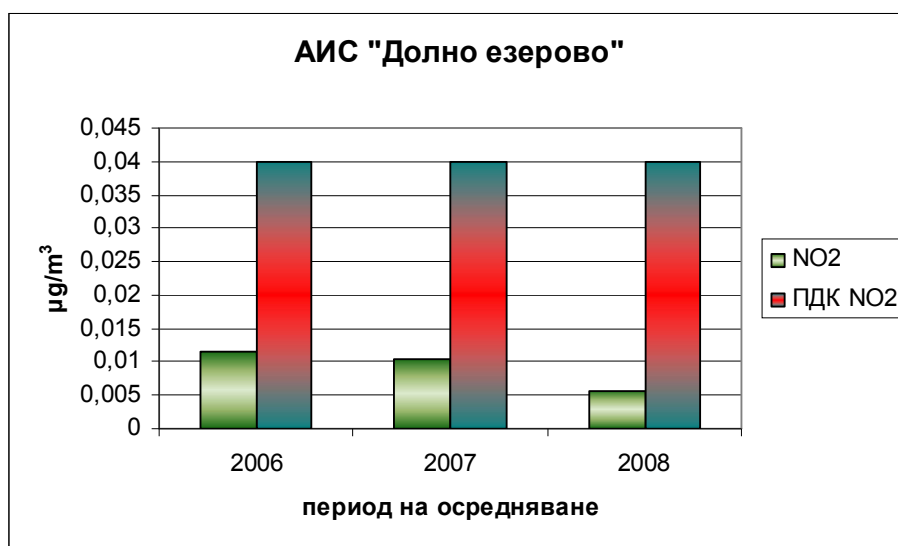
В АИС "Меден Рудник" не са регистрирани превишения на средно денонощната норма /СДН/. Регистрирани са 2 бр. средночасови проби над средночасовата норма – $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 4 бр. проби са над ГОП на средно денонощната норма и 13 над ДОП. Причина за високото замърсяване със серен диоксид е технологичната дейност на "Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

В горните две автоматични станции няма регистрирани три последователни средночасови стойности над алармения праг – $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Причините за замърсяванията са комбинация от факти: На първо място непосредствената близост на пунктове “Д. Езерово” и “Камено” до основната производствена площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, формираните там от различни технологични процеси емисии на серен диоксид, неблагоприятни метеорологични условия. За района на гр. Бургас към тези причини се добавят и емисиите от останалите промишлени дейности в района и битовия сектор. Основния дял на замърсяването се дължи обаче основно на технологичната дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

Обобщено за района на община Бургас се констатира тенденция на намаляване на средногодишното замърсяване със серен диоксид

Замърсяване с азотни оксиди

През 2008 г. в АИС “Долно Езерово” не са констатирани превишения на средночасовата ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и средногодишната ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) норми.

В АИС “Меден Рудник” не са констатирани превишения на средночасовата ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и средногодишната ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) норми.

В ДОАС ”OP SIS” за периода не са регистрирани са средночасови проби над съответната норма – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В ръчен пункт “РИОКОЗ” са констатирани 31 бр. проби над средночасовата норма $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Причина за това са автомобилният транспорт и комунално битовият сектор.

Автотранспортът е вторият по мощност източник на вредни вещества за град Бургас, но по отношение на замърсяването с азотни оксиди и някои индивидуални въглеводороди той придобива доминиращо значение. В същото време около оживените пътни кръстовища средночасовите концентрации са надхвърлили нормите (станция за мониторинг на РИОКОЗ). Главната причина за това е неблагоприятната транспортна схема на Бургас, която насочва автомобилните потоци по малко на брой улици с много висок трафик. Замърсяването с азотни оксиди на централните части на града се чувства особено силно през туристическия сезон, когато почти целият автомобилен поток към Южното Черноморие преминава транзитно през града, тъй като липсва обходен маршрут.

Замърсяване със суспендирани частици

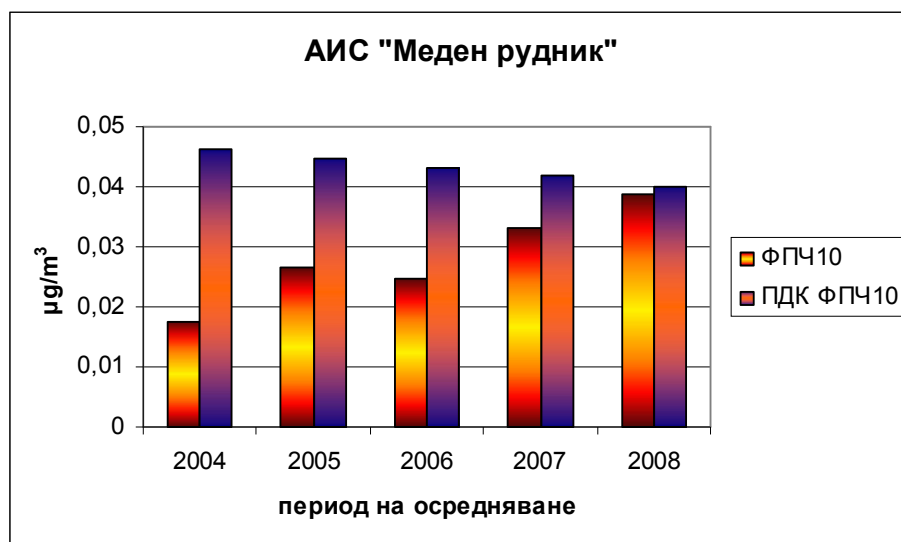
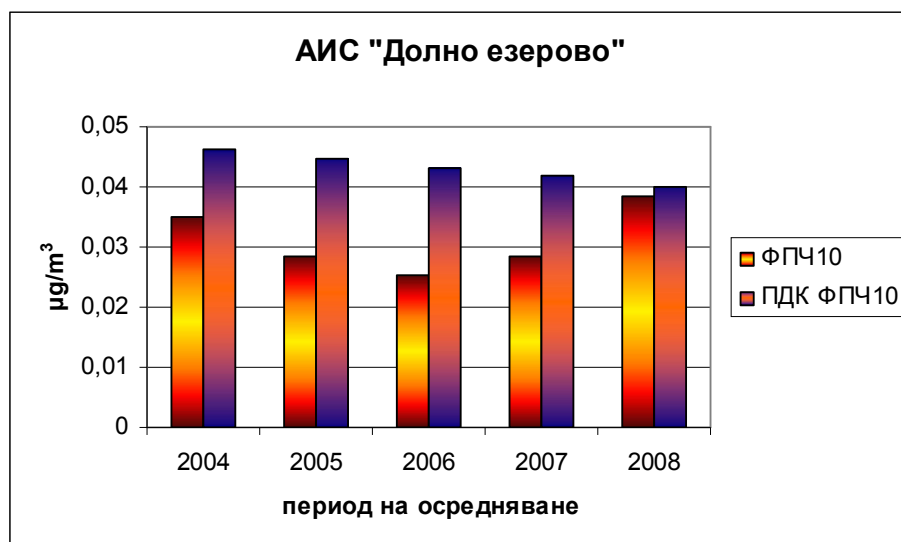
Измервания се извършват в ръчни пункт “РИОКОЗ” и пункт ”OP SIS”.

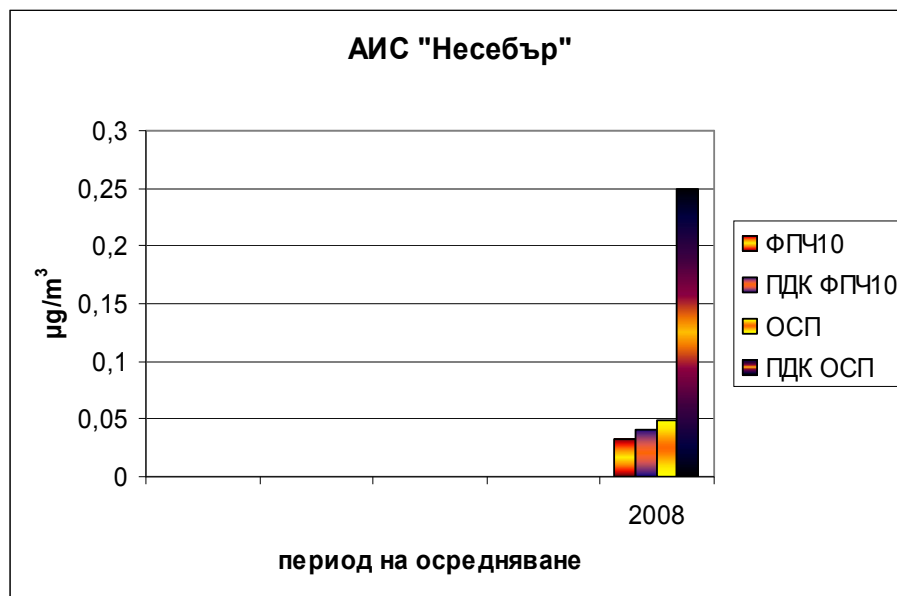
– през 2007 г. в пункт ”OP SIS” не са констатирани превишения над средноденоношната ПДК.

– пункт “РИОКОЗ – Център” са взети 142 броя проби за общ прах. Пробонабирането е с продължителност 8 часа в светлата част на работния ден. Средната концентрация за периода е $0.16 \text{mg}/\text{m}^3$

Автотранспортът е свързан с този втори по значимост за Бургас проблем – замърсяване на атмосферния въздух с прах. Средногодишното съдържание на прах във въздуха на централните градски части показва тенденция към нарастване. Основната причина за този негативен факт трябва да се търси в увеличаване на автомобилния трафик, лошото състояние на пътните настилки в границите на града, както и вторично замърсяване от недобре поддържани зелени площи, голям обем строителни работи, КБС и др.

Замърсяване с фини прахови частици

Измервания за фини прахови частици се правят в пункт "OPSIS" – сградата на РИОСВ, АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник".

В пункт "OPSIS" са направени 237 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). 43 бр. от тях са над средноденонощната целева норма, а 31 бр. са над средноденонощната норма + ДО. Максималната стойност измерена за периода е $95.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (1.90 СДН). Средната стойност за периода е $49.60 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,18 СГН +ДО). Пробонабиранията и извършените анализи са 72% и са под необходимия годишен минимум (90% - 328 денонощия) за определяне на средногодишна стойност.

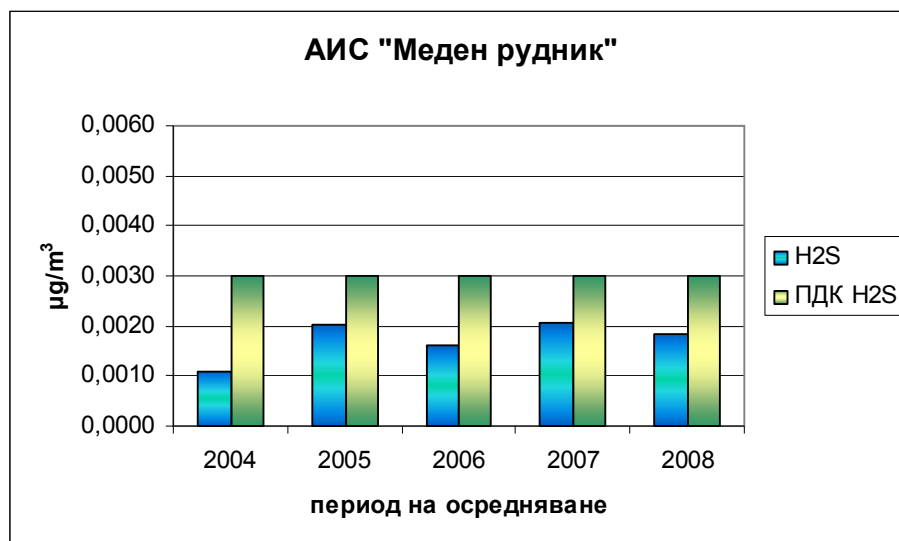
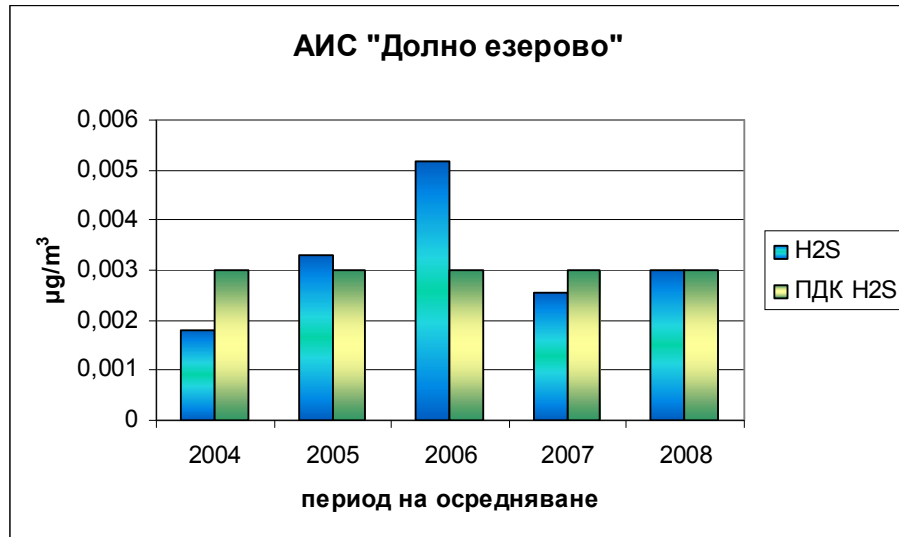
В АИС "Меден Рудник" са направени 267 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности) при допустим минимален брой от 328 средноденонощни проби. Констатирани са 32 броя превишения над средноденонощната норма, 20 бр. от които са над средноденонощната норма + ДО. Най-високата измерена концентрация е $159 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – 3.18 пъти (СДН). Средната стойност за периода $33.14 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,78 СГН). Пробонабиранията и извършените анализи са 73% и са под необходимия годишен минимум (90% - 328 денонощия) за определяне на средногодишна стойност.

В АИС "Долно Езеро" са направени 338 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатирани са 40 броя превишения на средноденонощната норма, от които 31 бр. са над средноденонощната норма + ДО. Най-високата измерена концентрация е $100.02 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,0 СДН). Средната стойност за периода е $27.84 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,66 СГН).

В сравнение с предходната година за АИС „Долно Езерово“ се наблюдава увеличаване на средната стойност за периода.

Поради ограничения брой измервания (под минималния времеви обхват) за АИС „Меден Рудник“ и пункт „ОПСИС“ за 2008 година не може да се направи извод за тенденция в динамиката на средногодишното замърсяване за района на горесцитираните пунктове.

Замърсяване със сероводород

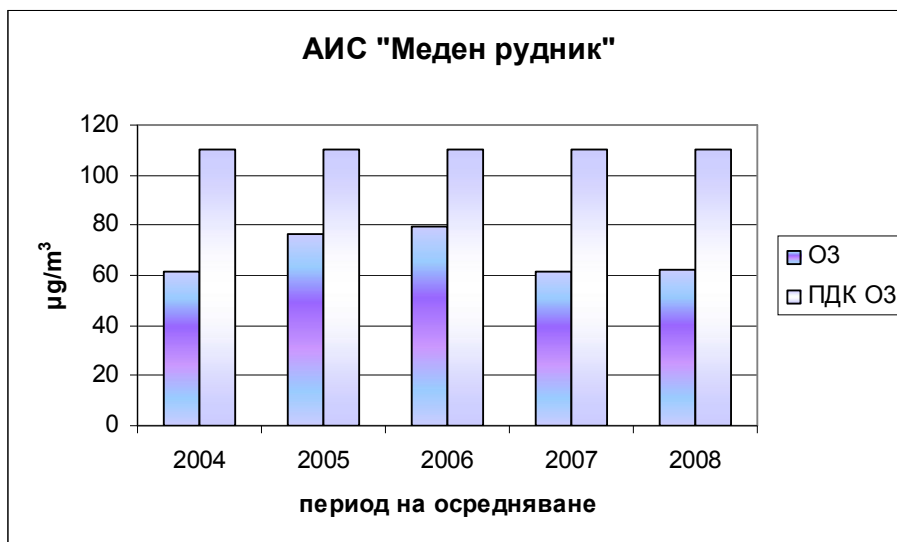
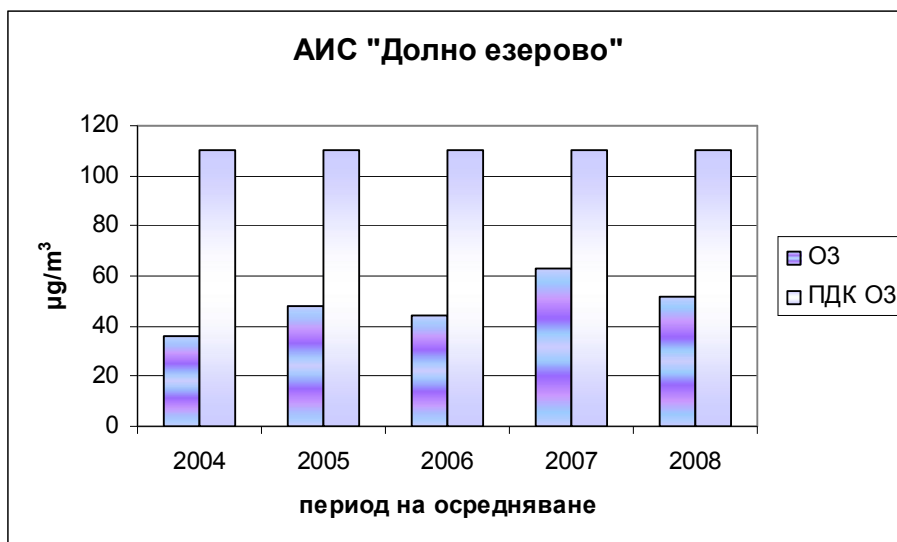
В АИС "Долно Езеро" са регистрирани 735 бр. средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m³, от които 165 броя превишаващи 3 ПДК. Регистрирани са 82 бр. средноденонощни концентрации над СДН – 0,003 mg/m³.

В АИС "Меден рудник" са регистрирани 146 бр. средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m³, не са регистрирани стойности, превишаващи 3 ПДК. Регистрирани са 30 бр. средноденонощни концентрации са над СДН - 0,003 mg/m³.

В пункт "Морска градина" не са регистрирани средноденонощни концентрации над СДН - 0,003 mg/m³.

Основната причина за отчетеното изключително високо замърсяване в АИС "Долно Езеро" е технологичната дейност на "Лукойл Нефтохим Бургас" АД – главно поради изпускане на процесни отпадъчни води без необходимото дегазиране и в изключително редки случаи от третирането на отпадъчните води в "ГПСОВ", комунално-битовия сектор и окислителните езера в м. „Пода“.

Замърсяване с озон

През 2008 г. в АИС "Долно Езеро" са регистрирани 208 брой осреднени 8 часови стойности над $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрирана е и една средночасова стойност, превишаваща прага за информиране на населението.

За отчетния период в АИС "М. Рудник" са регистрирани 77 брой осреднени 8 часови стойн. над $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрирана е и една средночасова стойност, превишаваща прага за информиране на населението.

В сравнение с миналата 2006 г. за 2007 г. в АИС „Меден Рудник” се наблюдава намаляване на броя на регистрираните осреднени 8 часови стойности над $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$. За АИС „Долно Езерово” се наблюдава увеличаване на броя на регистрираните осреднени 8 часови стойности над $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Причините за тези превишения и високите концентрации на O_3 са вследствие на изключително високото замърсяване с ЛОС и азотни оксиди, антициклоналното време, което за района е с голяма честота и продължителност и свързаната с това през топлото полугодие бризова циркулация. Реактивоспособни ЛОС се емитират основно от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, „Кроношпан България” ЕООД – значителни емисии на формалдеhid, „Хемус Марк”, „Транс Вагон” ЕООД и автомобилния транспорт.

Замърсяване с общи и специфични въглеводороди

1. Неметанови въглеводороди

В АИС „Долно Езерово” регистрираната максимална средночасова стойност за неметановите въглеводороди е $8876,14 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. Отчетената средногодишна стойност е $478.29 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година се наблюдава намаляване на средногодишната стойност.

В АИС „Меден Рудник” регистрираната максимална средночасова стойност за неметановите въглеводороди е $4454.76 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. Отчетената средногодишна стойност е $234.85 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година се наблюдава намаляване на средногодишната стойност.

2. Бензен

В АИС „Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $4,029 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Меден Рудник” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $1,52 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Осреднените годишни стойности, регистрирани и в двата пункта, са по-високи от тези за 2007 г.

3. Стирен, толуен, ксилен, формалдеhid, фенол.

Стирен

В ДОАС „ОПСИС” са регистрирани за 2008 г. 827 средночасови концентрации на стирен над МЕ ПДК – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и 98 средноденонощни концентрации над СДН – $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Причината за това замърсяване се дължи изключително на технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

Толуен

В ДОАС „ОПСИС” за периода не са констатирани превишения на нормите за толуен. Регистрираната максимална средночасова концентрация е $189 \mu\text{g}/\text{m}^3$

при СЧН 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Максималната средноденонощна концентрация за периода е 40,69 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СДН - 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Р-ксилен

В ДОАС “ОПСИС” не са констатирани превишения на нормите за р-ксилен. Регистрираната максимална средночасова концентрация е 47,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СЧН 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Максималната средноденонощна концентрация за периода е 9,06 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СДН – 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

О-ксилен

В ДОАС “ОПСИС” 2008г. са регистрирани 28 средночасови концентрации на о ксилен над МЕ ПДК – 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и 4 средноденонощни концентрации над СДН – 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Фенол

В пунктове “ХЕИ” и “Морска градина” се мери фенол. За пункт „Морска градина” са констатирани 7 бр. стойности за фенол над ПДК.

В ДОАС “ОПСИС” не са констатирани превишения на нормите за фенол. Регистрираната максимална средночасова концентрация е 8,28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СЧН 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Максималната средноденонощна концентрация за периода е 4,23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СДН – 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

През отчетния период и в сравнението с предходни периоди се индикира трайна тенденция на задържане на регистрираните концентрации на фенола под ПДК във всички пунктове.

Формалдехид

В ДОАС “ОПСИС” за 2008г. не са констатирани превишения на нормите за формалдехид. Измерената средногодишна концентрация е 12,97 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН – 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Основен източник на този вид ЛОС е “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, в комбинация с въздействието на по-малките източници на емисии “Кроношпан България” ЕООД, гр. Бургас - формалдехид и “Хемус Марк” АД, гр. Бургас, използващ органични разтворители и материали в производствената си дейност.

С изключение на бензена, останалите органични замърсители се измерват само от ДОАС “ОПСИС”, като последната не мери неметанови общи въглеродороди.

Замърсяване с въглероден оксид

Измерва се в два мониторингови пункта – пункт ”Д. Езерово” и пункт “М. Рудник”. И в двата няма превишения на нито една от нормите.

Замърсяване с амоняк

В пункт „РИОКОЗ” през 2008г. са констатирани 55 превишения на СЧН – 0,25 mg/m^3

Основна причина за замърсяване са количествата птичи екскременти в района около пункта и нередовното почистване на остарялата канализационна мрежа в централната градска част.

На територията на РИОСВ Бургас се контролират 325 бр. промишлени обекта, замърсяващи атмосферния въздух, 152 бензиностанции и над 49 газстанции. Предприятията с издадени комплексни разрешителни са 11 - “Промет Стийл” АД, гр. София; „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас; „Топлофикация Бургас“ АД, гр. Бургас; „Метални изделия“ АД, гр. Бургас, „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас, “Кумазит керамика” АД, с. Подвис, “Бургаски захарен завод” АД, гр. Бургас, с. Свобода, „Авес -94” АД гр. Бургас, „Свинекомплекс с. Зимен” и „Свинекомплекс с. Крумово градище , Регионално депо за неопасни отпадъци – Созопол.

„Метални изделия“ АД, гр. Бургас е преустановила производствената дейност от м. април 2007 г. „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас превишава заложените в комплексното разрешително емисионни ограничения, за което са наложени административно-наказателни актове и ежемесечни имуществени санкции, които се актуализират непрекъснато.

Обхванати са почти всички промишлени обекти, формиращи емисии на вредни вещества с мощност на емисията над 0,05 гр./сек. и всички енергийни и производствени агрегати с обща инсталирана мощност по използвано гориво над 0,5 MW.

Основните крупни замърсители на атмосферния въздух са разположени на територията на Общини Камено и Бургас.

С най-голям дял в замърсяването на атмосферния въздух се явява „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД гр. Бургас, разположен в по-голямата си част на територията на Община Камено, но оказващ по-съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух на Община Бургас. На територията на Община Камено са разположени и други макар и с несъществен принос замърсители на атмосферния въздух:

- „Бургаски Захарен завод” АД - производство на рафинирана захар от захарна тръстика;
- “Жакен “ ООД с. Свобода - производство на декоративни изделия от метал и дърво;
- Кариера за добив на строителни инертни материали и ТСИ на „Андела” АД гр. Бургас, с. Черни връх;
- цех за производство на студено извлечено олио и дизелово гориво от употребявано олио ЕТ „ТИТ Тенньо Тенев”;
- „Авес – 94” птицекомбинат с. Черни връх;
- 8 /осем/ броя бензиностанции, всички в съответствие с изискванията на **Наредба № 16 за ограничаване на емисиите от ЛОС /летливи органични съединения/ при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини;**
- 3 /три/ броя газстанции;
- 5 /пет/ бр. фурни за изпичане на хляб и хлебни изделия;
- цех за нестандартни метални отливки в с. Свобода;
- 3 /три/ цеха за бетонови изделия в с. Черни връх;

- 4 /четири/ бр. мелници;
- няколко автосервиза и други по-дребни производствени фирми.

За подобряване на КАВ е разработена и приета от Общинския съвет “Комплексна програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Общината.

На територията на Община Бургас, освен въздействието на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, със съществен принос за замърсяването на атмосферния въздух са и големия брой промишлени обекти с горивни инсталации като:

- „Кох- и - Ноор Хемус Марк” АД – производство на пищеви средства, канцеларски материали и самозалепващи се материали;
- „Кроношпан България “ ЕООД – производство на плоскости от дървесни частици /ПДЧ/ и плоскости от ориентирани дървесни частици /ОСБ/;
- „Победа“ АД – производство на шоколадови и захарни изделия;
- „Трансвагон “ АД – ремонт и производство на ЖП вагони;
- „Яна” - производство на тексилни изделия паровата централа не е в експлоатация;
- „Хляб и хлебни изделия” ЕООД – производство на хля, пещите са на ел. Енергия;
- „Славянка“ - АД производство на рибни консерви;
- „Елкабел” – АД производство на кабели и проводници;
- „Теком унимат“ АД с. Черно море – производство на битумни покривни изолации и добавки за цимент;
- „Благоустройствени строежи” ЕООД – кариера за добив на инертни материали, производство на асфалтови смеси за пътни настилки с. Банево;
- „Автомагистрала Черно море” АД, гр. Шумен – кариера за добив на инертни материали гр. Бургас;
- „Пътни строежи 2001” – производство на асфалтови смеси за пътни настилки в местността „Пода”;
- „Бургасбус” ЕООД - градски и междуселищен обществен транспорт;
- „Пристанище Бургас“ АД – транспорт и съхранение на промишлени, и хранителни стоки, насипни материали;
- „Мина Черно море” ЕАД – добив на въглища;
- „Топлофикация Бургас“ АД;
- „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас;
- Кариера за добив на строителни инертни материали и ТСИ на „Андела” АД гр. Бургас, гр. Българово;
- 15 бр. бетонови възли;

От източниците с горивни инсталации на територията на Община Бургас, три фирми са заменили течните горива с природен газ - „Кроношпан България “ ЕООД, „ХемусМарк” АД и „Победа “ АД Освен източниците с горивни инсталации, действат и голям брой бетонови центрове и фирма „Домостроене”

АД, които имат значителен дял в замърсяването на атмосферния въздух с общ суспендиран прах и фини прахови частици.

„Кроношпан България „ ЕООД инсталира мокър електрофилтър за почистване на отпадъчните димни газове от сушилните инсталации на производства ПДЧ и OSB от дървесни прахови частици и аерозоли на терпените въглеводороди, съдържащи се в иглолистната дървесина, които са основната причина за разпространение на неприятни миризми от дейността на дружеството.

„Домостроене ” АД извърши основна реконструкция и обновяване на ръкавните филтри на инсталациите, с което значително се намалиха емисиите от прах и фини прахови частици.

За подобряване на КАВ е разработена и приета от Общинския съвет “Комплексна програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Бургас”. Към програмата има разработен план за действие в краткосрочен (2005 г.), средносрочен (2010 г.) и дългосрочен период (2015 г.).

Фирмите, попадащи под изискванията на **Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат от употребата на разтворители** в определени инсталации, са 68, като 13 от тях са с консумация на разтворители над ПСКР /пределна стойност за консумация на разтворители/ и те разработват планове за управление на разтворителите и схеми за намаляване и ограничаване на емисиите.

Най-големи консуматори на разтворители са фирмите „Трансвагон” АД, „Кох-и-Ноор Хемус Марк” АД и „Теком унимат” АД “Бургаски корабостроителници”АД. Фирма „Кох-и-Ноор Хемус Марк” АД, има изградена инсталация за улавяне с регенерация на парите от използваните разтворители, която работи с ефективност около 97%.

Във връзка с приета наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на бои лакове и авторепаратурни продукти се извършват проверки на производители, вносители, търговци на едро и дребно, оператори, извършващи дейности от обхвата на Наредба №7 с използване на бои и лакове и не превишават съответните ПСКР, оператори, извършващи покрития върху моторни превозни средства, собственици на строителни фирми. На територията на РИОСВ-Бургас има регистрирани 5 вносители на бои и лакове.

На територията на Община Бургас са разположени 45 действащи бензиностанции, всички са в съответствие с изискванията на нормативната уредба – имат изградени системи за улавяне на бензиновите пари при зареждане на резервоарите и повече от 30 газстанции.

Община Карнобат – на нейната територия са разположени сравнително малък брой обекти, оказващи съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух.

- “Карнобатплод” АД с основна дейност производство на консерви от плодове и зеленчуци;
- “Бургаспътстрой” АД гр.Бургас – производство на асфалтови смеси, кариера и ТСИ за насипни материали;
- “Мелница Карнобат” ООД – производство на брашно;
- “Мелница - Агрошанс Комерс” АД- производство на брашно;
- Петролна база “СИ Комерс” ООД- търговия и съхранение на петролни продукти;
- “ВЕСТ” ООД – окомплектовка на ел. оборудване за западни автомобили;
- “Еко петрол продукт” ЕООД- преработка на отпадни нефтопродукти;
- “Карина” АД – производство на конфекция
- “КАМТ” ЕАД-производство на селскостопанска техника и оборудване
- “Свинекомплекс” – с.Крумово градище;
- “Свинекомплекс” – с. Зимен;
- “Андела”АДс. Венец-кариера за пясък;
- “Андела”АД, кариера и ТСИ;
- “СИС ИНДУСТРИЙС” ООД с. Венец – производство на високоалкохолни напитки;
- “ВИНС ИНДУСТРИЙС” ООД гара Церковски – производство на високоалкохолни напитки;
- “Топаз Мел” ООД гр.София гара Церковски - производство на брашно;
- асфалтобаза на „Карнобат път” ЕООД оборудвана е с асфалтосмесител с ръкавен филтър;
- на територията на Община Карнобат действат 6 бр. бензиностанции и 4 бр. газстанции. Всички са в съответствие.

За подобряване на КАВ е разработена и приета от Общинския съвет “Комплексна програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Общината.

Община Айтос – разположени са следните промишлени обекти:

- “Кетчупфрукт”АД - производство на плодови и зеленчукови консерви;
- “Асфалтобаза Айтос”- кариера и ТСИ към “Бургаспътстрой”АД гр.Бургас - подменен е асфалтосмесителя с нов мобилен оборудван с ръкавен филтър;
- ПК „Кооплес” дървообработване и изделия от дървесина;
- „Делта –Ф” ООД гр. Айтос-производство на мебели;
- завод за топлоизилационни плоскости от стиропор „Аустротерм” АД;
- мелница за брашна „Георги Тончев и СИЕ”;
- завод за фуражни смеси;

- на територията на Община Айтос има и осем бензиностанции, от които и осемте са в съответствие;

Община Средец – основните действащи предприятия са:

- “Пластмасови изделия” АД-производство на пластмасови изделия и стиропор;

- Асфалтобаза „Средец” към “Бургаспътстрой” АД гр.Бургас;

- “Бетонови изделия” АД-производство на изделия от бетон;

- “Промет Стийл” АД – производство на метални профили;

- “Барибург България” АД – производство на гумени ботуши;

- “Първа частна мелница” ЕООД-производство на брашно;

- Съществуващи са 6 бр. бензиностанции – 5 бр. са в съответствие с нормативната уредба и три газстанции.

За подобряване на КАВ са разработени и приети от Общинските съвети “Комплексни програми за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на утвърдените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на двете Общини.

Община Сунгурларе – основен източник на емисии са:

- “Винекс Славянци” АД с.Славянци – производство и съхранение на високо и нискоалкохолни напитки с цехове в гр.Сунгурларе, с.Лозарево, с.Славянци; В горивните инсталации на дружеството използваното течно гориво е заменено с природен газ.

- “Консервна фабрика” с.Грозден – производство на зеленчукови консерви;

- “Птицекланница Чубра” – разфасовка и производство на продукти от птиче месо;

- “Цех за производство на дървени детски играчки” с.Лозарево;

- На територията на Община Сунгурларе са разположени шест бензиностанции, от които 5 бр. са в съответствие и три газстанции.

Общини Бяла, Котел и Руенска Община са райони с най-ниска степен на замърсяване на атмосферния въздух, поради липса на промишлени предприятия и обекти. На територията им действат предимно малки фирми и предприятия от отрасъл - лека промишленост. Влиянието на бензиностанциите и газстанции разположени на територията на горепосочените общини е минимално, поради малкия им брой /общо 12 бр./ и ниската им производителност и не оказва съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух. Автомобилният трафик по пътя Варна-Бургас оказва влияние върху “ЧАВ” в Община Бяла. Останалите две Общини не се характеризират с интензивен трафик в автомобилния транспорт.

Общините, разположени по Черноморското крайбрежие – Несебър, Поморие, Созопол, Приморско и Царево, представляват райони със сравнително запазена чистота на атмосферния въздух. На територията на Община Несебър действат 12 бр. бетонови възли. Разположени са 8 бр. действащи бензиностанции, от които 8бр. са в съответствие.

За тях е характерно, особено в последно време, интензивно строителство и значително увеличен автомобилен трафик през летния сезон. Основно направление за развитието на тези Общини е туризмът и свързаните с него обслужващи дейности. Фирмите, действащи на територията им, са ориентирани предимно към дейности, свързани с производство на бетонови и варови разтвори и търговия със строителни материали. На територията на Общини Созопол, Приморско и Царево действат фирми за производство на дървени въглища, които са разположени в местности, отдалечени от населените места .

На територията на Община Поморие има:

- действаща кариера за добив на инертни материали в с. Каменар на “Благоустройствени строежи” ЕООД гр.Бургас;
- “ЗТВ” гр.Каблешково – производство на изделия от технически въглен;
- “Черноморско злато”АД гр.Поморие - производство и съхранение на високоалкохолни напитки и вина;
- ТПК “Анхиало” гр.Поморие - дървопреработващо предприятие;
- 4бр. бетонови възли и 8 бр. бензиностанции – всички са в съответствие, „Кох и Ноор Хемус Марк” АД с изградени системи за улавяне и връщане на бензиновите пари при зареждане от автоцистерна.

За Община Созопол – основна характерна дейност: фирми, занимаващи се с риболов и производство на различни видове рибни продукти. Има действаща кариера за добив на гранит и цех за производство на изделия от него и кариера и ТСИ с. Крушевец за добив на инертни материали на фирма “Пътни строежи” АД гр.Бургас. Разположени са 6 бр. действащи бензиностанции – всички са в съответствие.

На територията на Община Приморско има действащи фирми за производство на дървени въглища, както и два броя бетонови възли. Действащите бензиностанции са 7 – всички са в съответствие.

В Община Царево основен замърсител на атмосферния въздух се явява дейността на фирми “Пасат Европа”АД, “Пасат България” АД и, “Стъклопласт” ООД – производство на плавателни средства и изделия отстъклопласт, и два броя бетонови възли на територията на Община Приморско. Има и действащи фирми за производство на дървени въглища. Бензиностанциите са 3 бр., от които всички са в съответствие.

Територията на Община Малко Търново се характеризира с висока степен на чистота на атмосферния въздух, дължаща се на липса на промишлена дейност. Районът е разположен в планинска, гориста територия, в която се намира природен парк “Странджа”. Основно действащо предприятие е “Бургас вар” ООД гр.Бургас- добив на варовик и производство на негасена вар. Значително влияние оказва и засиленият поток от товарни автомобили, минаващи през КПП Малко Търново. Бензиностанциите са 3 бр., 2 от тях са в съответствие.

В резултат на извършвания контрол в региона, бензиностанциите, които не са приведени в съответствие с изискванията на Наредба№16 са само 26 броя, като

всички са на „Петрол“ АД, но те се реконструират по програма на фирмата. Окончателният срок за привеждане на всички действащи бензиностанции в съответствие е края на 2009 г.

Обобщено, регионът, контролиран от РИОСВ гр.Бургас е със значително добро качество на атмосферния въздух. Необходимост от подобряване на „КАВ“ има единствено в района на областния център гр. Бургас, както и в определена степен за района на Община Камено, поради голямата концентрация на обекти, извършващи промишлена дейност, близостта на промишления гигант „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и натоварения автотрафик, особено през летния период.

2.2. Води

Водите на територията на страната са:

1. Повърхностните води
2. Подземните, включително минералните води
3. Вътрешните морски води и териториалното море
4. Водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на РБългария.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки. Определените речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхваща част от Черноморски район за управление на водите с център гр. Варна и Източнобеломорски район за управление на водите с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите, министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околната среда и водите в границите на териториалния им обхват:

1. провежда мониторинга на отпадъчните води.
2. контролира обектите, формиращи отпадъчни води, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС.
3. контролира аварийните изпускания на отпадъчните води.
4. поддържа база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на отпадъчните води.
5. поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

2.2.1. Качество на повърхностните води

Рамковата Директива за водите въвежда нов подход в управлението на водите, като въвежда **екологични** норми и цели за качеството, обезпечавачи структурата и функционирането на водните екосистеми.

За целите на анализа на антропогенното въздействие и натиск, и определяне на състоянието на водите, съгласно РДВ, е приета т. нар. условна класификационна система за качеството на водите. Оценката на състоянието на язовирите за питейно – битово водоснабдяване е извършено спрямо проектната им категория.

Оценката за качеството на водите през 2008 г. е направена въз основа на тази класификационна система за качеството на водите.

Мониторингът на водите през разглеждания период е извършван на основание Заповед № РД – 867/29.11.2007 г. на Министъра на ОСВ, в съответствие с новите програми за контролен и оперативен мониторинг, разработени съгласно чл. 8 на РДВ.

Честотата на пробонабиране се определя в зависимост от натовареността на пункта и е 2, 4, 6 и 12 пъти годишно.

Системата за мониторинг на водите има за цел оценка на количествените и качествените характеристики на водите, включително и на отпадъчните води, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите.

Структурата на изготвения доклад е в съответствие с извършения от БДЧР през 2004 г. преглед на Басейновия район, проведен по подбасейни, съгласно изискванията на Рамкова директива за водите 2000/60/ЕС.

Към териториалния обхват на РИОСВ-Бургас от Черноморски район за басейново управление на водите се **включва:**

1. Реките, вливащи се в Черно море в това число:

Подбасейн река Камчия, включващ река Камчия;

Подбасейн Севернобургаски реки, включващ р. Двойница, р. Хаджийска, р. Ахелой, р. Айтоска и Чукарска, Бургаско езеро;

Подбасейн Мандренски комплекс, включващ р. Русокастренска, р. Средецка, р. Факийска и р. Изворска, езеро “Мандра”, язовир “Мандра”;

Подбасейн Южнобургаски реки, включващ р. Ахелой, р. Ропотамо и р. Карагаач;

Подбасейн река Велека, включващ р. Велека и притоци;

Подбасейн река Резовска, включващ р. Резовска;

2. Крайбрежни морски води и териториално море.

3. Езера.

4. Подземни води, източно от подземния вододел на малмваланжския водоносен хоризонт.

Подбасейн на река Камчия.

Поречие на река Луда Камчия и притоци.

р. Луда Камчия – от извор до яз. „Камчия”:

Водното тяло се наблюдава в пункт: **р. Луда Камчия при с. Бероново.**

Данните от мониторинга, проведен през първото шестмесечие на 2008 г. показват следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2KA04741MS021 р. Луда Камчия с. Бероново								
показател	O ₂	БПК ₅	ХПК	NH ₄	NO ₂	NO ₃	PO ₄	сулфати	хлориди
състояние	УМЕРЕН О	МНОГ О ДОБР О	ДОБР О	ДОБР О	ДОБР О	МНОГ О ДОБР О	УМЕРЕН О	МНОГ О ДОБР О	МНОГ О ДОБР О

Участъкът от реката се характеризира с много добър кислороден режим и ниско органично натоварване. Реката периодично се натоварва с фосфати, в резултат на въздействието на ерозионни процеси във водосбора на участъка.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

- С битов характер – от населени места под 2000 е.ж без ПСОВ.

Възможно замърсяване от депо за отпадъци в близост до водния обект.

- **Точкови източници на замърсяване на водите на р. Луда Камчия:**

- Няма идентифицирани точкови източници на замърсяване.
-

р. Луда Камчия – от яз. „Камчия” до яз. “Цонево”

Водното тяло се наблюдава в 2 пункта: р. Камчия – след яз. “Камчия” и р. Камчия – с. Билка.

р. Камчия – след яз. “Камчия”

Данните от мониторинга проведен през първото шестмесечие на 2008 г. показват следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2KA47159MS012 р. Камчия след яз. “Камчия”								
показател	O ₂	БПК ₅	ХПК	NH ₄	NO ₂	NO ₃	PO ₄	сулфати	хлориди
състояние	МНОГ О ДОБРО	ДОБР О	ДОБР О	ДОБРО	ДОБР О	МНОГ О ДОБР О	ДОБР О	ДОБР О	ДОБР О

Речният участък се характеризира със стабилни условия. Кислородният режим е много добър. Органичното натоварване е слабо.

р. Камчия – с. Билка

Констатира се следното състояние на водите в реката:

пункт	BG2KA04315MS010 р. Камчия с. Билка								
показател	O ₂	БПК ₅	ХПК	NH ₄	NO ₂	NO ₃	PO ₄	сулфати	хлориди
състояние	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕН	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Речния участък се характеризира със стабилен кислороден режим, ниско органично натоварване и периодично повишаване концентрациите на фосфати. Състоянието на реката в участъка е свързано с въздействието на дифузни източници.

Значителна част от водосбора на реката е зает от зона с висока степен на ерозия, с което се свързва регистрираното съдържание на фосфати.

- **Точкови източници на замърсяване на водите на р. Луда Камчия: Канализация на с. Жеравна, общ. Котел** – заустването на непречистените отпадъчни води се осъществява в дере “Селския дол” – II категория воден обект. Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителното за заустване, за показателите БПК₅ и ХПК е 31.12.2014 г.

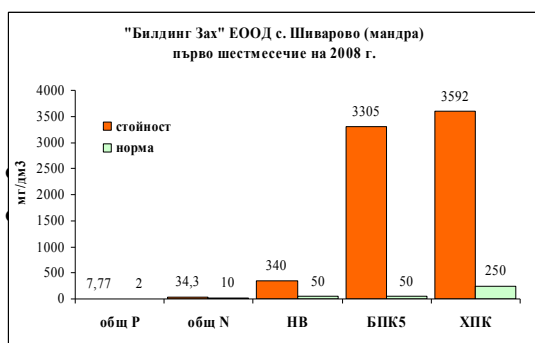
Не се наблюдава превишение на ИЕО през първото шестмесечие на 2008 г.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

С битов характер – от населени места под 2 000 е. ж. без ПСОВ. Наличие на кариери за добив на вар.

- **Точкови източници на замърсяване на водите на р. Камчия:**

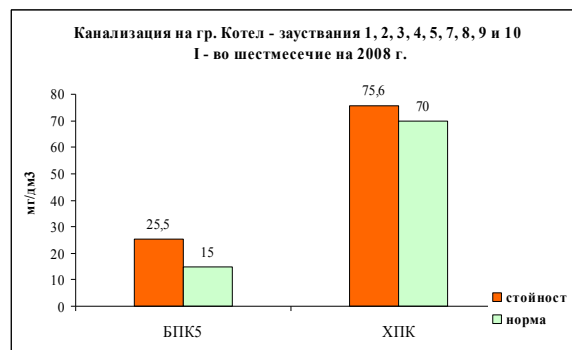
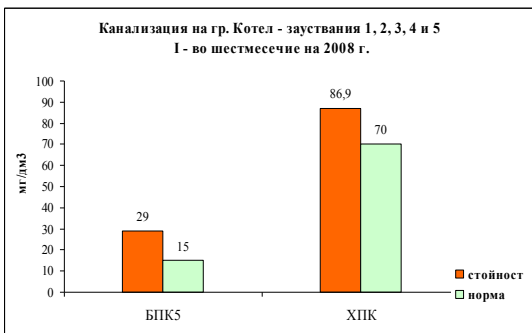
“Билдинг Зах” ЕООД, гр. Айтос – млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в р. Шиваровска – II категория воден обект. От контролната дейност са констатирани многократно превишаване на индивидуалните емисионни ограничения определени в разрешителното за заустване, за което има съставен акт за административно нарушение. Дадени са предписания за предприемане на мерки за подобряване работата на ЛПСОВ.

- **Точкови източници на замърсяване на водите на р. Котленска:**

Канализация на гр. Котел – брой на реалните жители около 6000, канализационната мрежа на града е от смесен тип, непречистените отпадъчни води се заустват посредством десет колектора. Колектори № 1 – 6 заустват в р. Котленска – II категория воден обект. Колектори № 7 – 10 заустват в р. Сухойка – II категория воден обект.

Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите неразтворени в-ва, БПК₅, ХПК, общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г., съгласно Програма на МОСВ за прилагане на Директива 91/271/ЕС за пречистване на отпадъчни води от населени места.

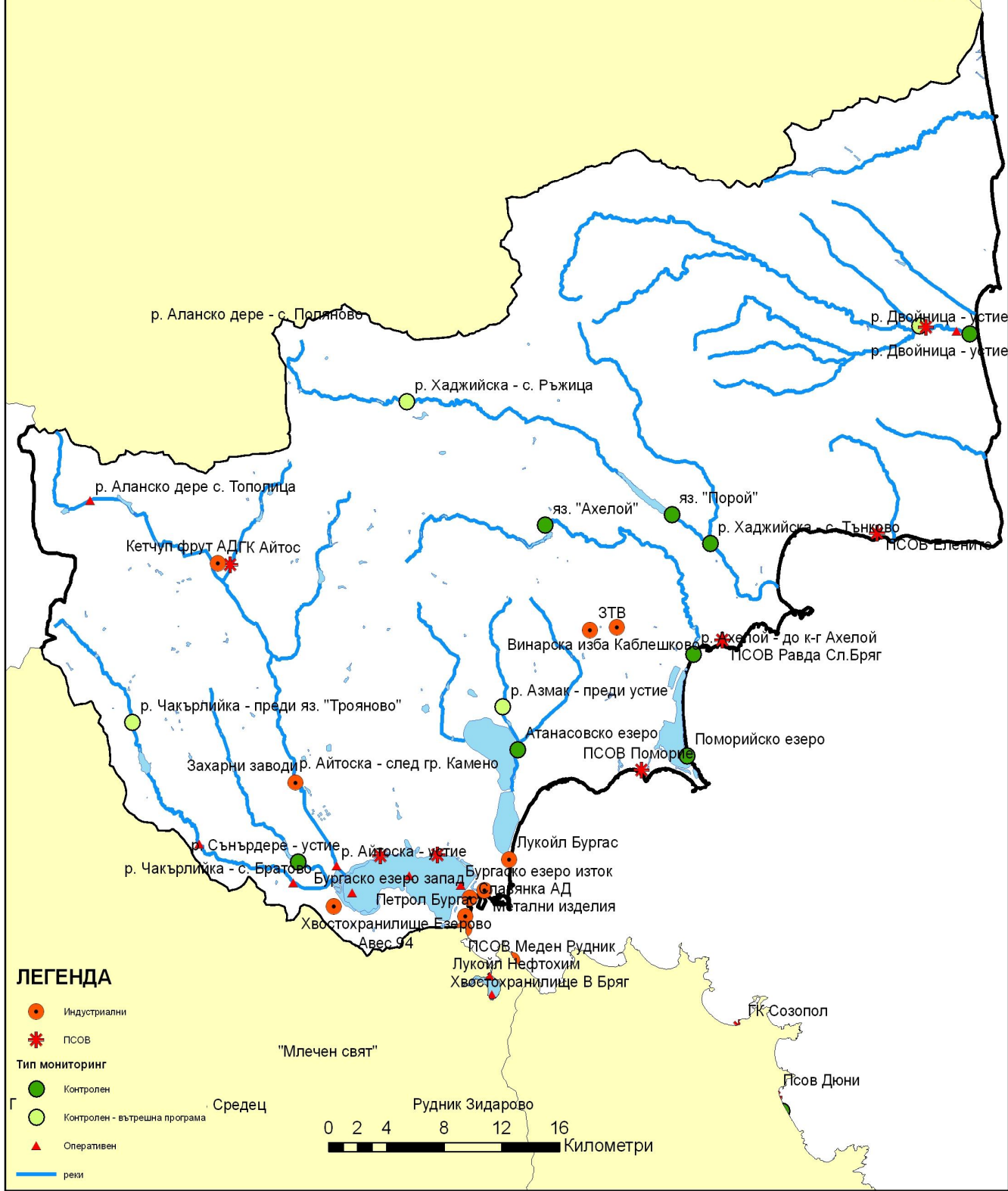

“Инкотекс” АД гр. Котел (тъкачна фабрика) – пречистените битово – фекални и производствени отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Котленска – II категория воден обект. Обектът не е включен в утвърдения списък за задължителен мониторинг и не е взета водна проба през 2008 г., поради периодичното и минимално количество на заустване на отпадъчни води.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

- Наличие на ерозионни участъци;
- Наличие на кариери за облицовъчни материали;
- Липсват съществени източници на замърсяване.

Подбасейн Северно бургаски реки пунктове за мониторинг на повърхностни води

ПОДБАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Река Двойница и притоци

В поречието на р. Двойница са определени **4 водни тела**:

1. **р. Двойница от извор до след с. Дюлино и приток р. Еркешка** – вероятно в риск, възможно замърсяване от земеделски практики.
2. **р. Двойница след с. Дюлино до вливане в Черно море** – в риск от замърсяване с битов характер и земеделски практики.
3. **р. Великовска и притоци до вливане в р. Двойница** – вероятно в риск, наличните данни не са достатъчни за извършване оценка на риска.
4. **Комлудере от извора до вливане в р. Двойница** – вероятно в риск, наличните данни не са достатъчни за извършване оценка на риска.

В подбасейна на Севернобургаски реки има определени **23 точкови източници** на замърсяване на водите.

17 емитери са включени в контролно – информационната система за отпадъчни води и подлежат на задължителен контрол през 2008 г.:

16 от тях са с издадено разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води:

1. ГПСОВ Бургас;
2. ПСОВ “Обзор – Бяла”;
3. Канализация на гр. Айтос;
4. Канализация на гр. Камено;
5. Канализация на кв. “Долно Езерово”, гр. Бургас;
6. “Ангела” АД – Баластiera “Торно Езерово”;
7. “Вая – 96” ООД находище “Акациите”;
8. “ЗСК – Девня” АД – бетонов възел;
9. “ЗТВ” АД, гр. Бургас;
10. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД гр. Бургас – Профилакториум,
с. Ветрен;
11. “Металинвест” ООД, с. Гълъбец, общ. Поморие /консервна ф-ка/;
12. Мина – Черно море – Бургас” ЕАД;
13. “Пристанище Бургас” АД – терминал “Запад”;
14. “Франко” ЕООД, гр. Айтос;
15. ЗСК “Лозово” АД гр. Бургас;
16. “Чикън груп” АД, гр. Бургас /месопреработвателно предприятие/.

1 емитер с издадено комплексно разрешително:

- “Бургаски захарен завод” ЕАД;

6 емитери не подлежат на задължителен контрол през 2008 г., но имат издадено разрешително за заустване на отпадъчни води:

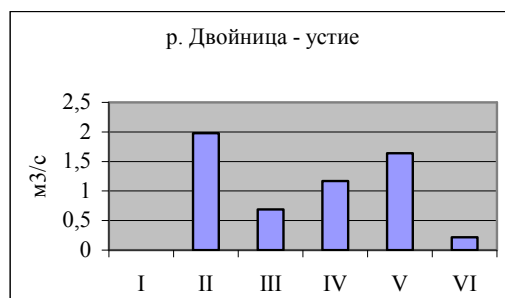
1. “Енергия Техноинвест” ЕООД с. Тънково, общ. Несебър;

2. “Лагуна” ООД /цех за производство на боза/ гр. Каблешково, общ. Поморие;
3. “Яна” АД, гр. Бургас;
4. Винпром “Черноморско злато” АД гр.Каблешково;
5. “КДС – Айтос” ЕООД гр. Айтос;
6. “Симпто” АД;

Водно тяло р. Двойница след с. Дюлино до вливане в Черно море – представено с **пункт р. Двойница преди вливане в Черно море**

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката:

Оценка на качествено състояние на водите

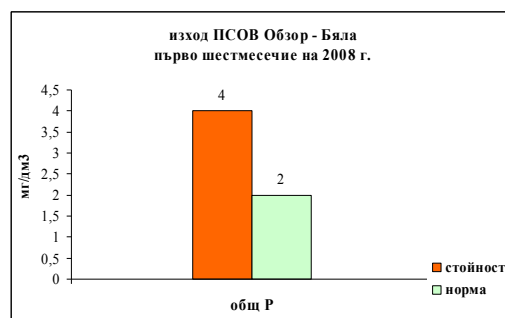
Състоянието на водите на реката през първото шестмесечие на 2008 г. е:

пункт	BG2SE00041MS003 р. Двойница – преди вливане в Черно море								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Констатира се подобряване на състоянието, в сравнение с предходната 2007 г., по показателите за биогенно и органично замърсяване.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

ПСОВ Обзор – Бяла – осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор и гр. Бяла, Община Бяла, Област Варна. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница – II категория воден обект, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

Отклонение от ИЕО през първото полугодие се констатира по показател общ фосфор. През 2008 год. се реализира проект по реконструкция на вторичните утаители.

“ЗСК – Девня” АД (бетонен възел с. Дюлино, общ. Бяла) – отпадъчните води след ЛПС се заустват в р. Двойница – II категория водоприемник. Във връзка с нарушения на условия в издаденото разрешително и констатирани превишения на ИЕО за обекта е приложена принудителна административна мярка – спиране на производствената дейност.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

Замърсяване от земеделски практики и населени места под 2000 е.ж.

Река Хаджийска и притоци

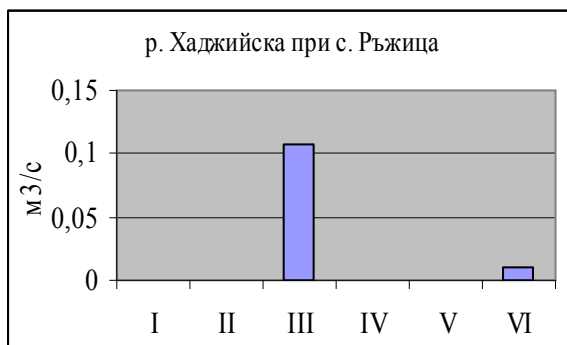
По поречието на р. Хаджийска са идентифицирани **6 водни тела:**

- 1. р. Хаджийска от извор до след с. Преображенци** – вероятно в риск, възможно замърсяване от земеделски практики и депо за отпадъци.
- 2. р. Хаджийска от след с. Преображенци преди яз. “Порой”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
- 3. р. Хаджийска – яз. “Порой”** – наличната информация в Басейнова дирекция за Черноморски район не е достатъчна, за да се направи оценка.
- 4. р. Хаджийска след яз. “Порой” до устие и притока Бяла от с. Оризаре до вливане в Хаджийска** – вероятно в риск от замърсяване с битов характер и приоритетни вещества.
- 5. р. Бяла от извора до с. Оризаре** – вероятно в риск от замърсяване с битов характер и приоритетни вещества.

Водно тяло р. Хаджийска от извор до след с. Преображенци – представено пункт р. Хаджийска над с. Ръжица

Количество на водите

Моментните водни количества измерени по време на пробонабиране са представени на графиката по-долу:

Оценка на състояние на водите

След анализа на данните от мониторинга, извършен през първото шестмесечие на 2008 г., се констатира следното състояние:

пункт	BG2SE00061MS0028 р. Хаджийска с. Ръжица								
показател	O ₂	БПК ₅	ХПК	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N	PO ₄	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Има подобрение по показателите за **органично замърсяване** – разтворен кислород, БПК₅ и ХПК, както и по показателите за **биогенно замърсяване**.

Слабо влошаване състоянието на водите през разглеждания период се регистрира по **азот амониев (NH₄-N)**.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване в района.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Наличие на депо за битови отпадъци и замърсяване от земеделски практики.

Водно тяло р. Хаджийска – яз . “Порой” – представено с пункт яз. “Порой” при водната кула.

Оценка на качествено състояние на водите

Състоянието на водите на язовира в пункта за наблюдение през първото шестмесечие на 2008 г. е:

пункт	BG2SE00691MS029 яз. "Порой"								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофила (µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

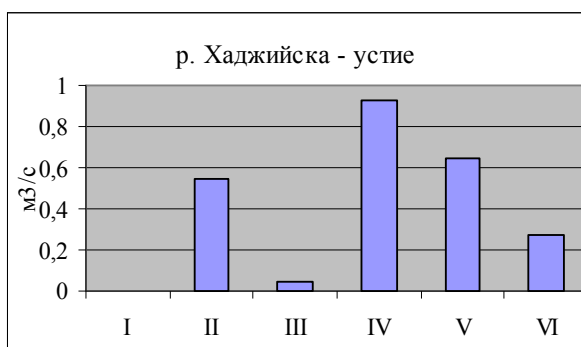
• **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване в района.

Водно тяло р. Хаджийска след яз. Порой до устие – представено с пункт **р. Хаджийска при с.Тънково**

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Оценка на качествено състояние на водите

Състоянието на водите в пункта за наблюдение през разглеждания период

е:

пункт	BG2SE00061MS005 р. Хаджийска при с.Тънково								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

В сравнение с предходната 2007 г. се констатира подобряване на състоянието по показател **фосфати**.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

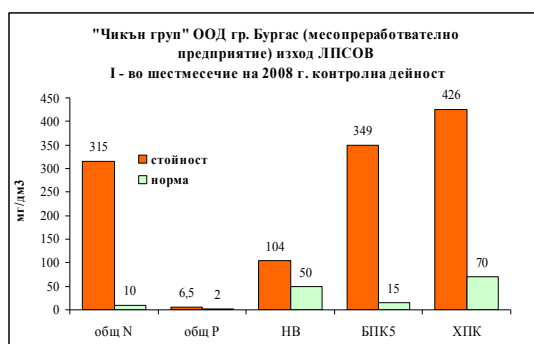
• **Точкови източници на замърсяване на водите:**

“Енергия Техноинвест” ЕООД с. Тънково, общ. Несебър – инсталация за производство на етилов алкохол. Пречистените производствени води се заустват в дере – II категория воден обект. Обектът работи сезонно и не е включен в утвърдения списък за задължителен контрол през 2008г. и поради това не е взета водна проба през годината.

"Металинвест" ООД гр. Пловдив – с. Гълъбец, общ. Поморие /консервна фабрика/ - пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Хаджийска – II категория воден обект. Фабриката работи сезонно /през летния период./. Установени са превишения на ИЕО на показатели, определени в разрешителното за заустване, на взетата водна проба, поради което е наложена санкция.

"Чикън груп" ООД гр. Бургас /предприятие за добив и преработка на месо в м-ст "Оникилика"/ - пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват посредством открит отводнителен канал в местност "Синджирли герен" на Атанасовско езеро.

Наблюдава се значително превишение на нормите по показателите общ азот, общ фосфор, неразтворени в-ва, БПК5 и ХПК:

Дадени са предписания за предприемане на мерки за подобряване работата на ЛПСОВ .

"Мина – Черно море – Бургас" ЕАД (рудник "Черно море – 2") – Изпомпваните "отпадъчни" руднични води при минните изработки се извеждат на повърхността преди да се извършат дейности по добива - фактически те се явяват пречещи при добива. След утаяване на механичните частици в утаителите по преливен тръбопровод водите се заустват в р. Азмака- II категория воден обект, водосборната зона на Атанасовско езеро.

Наблюдава се превишение на нормата по показателя активна реакция (pH):

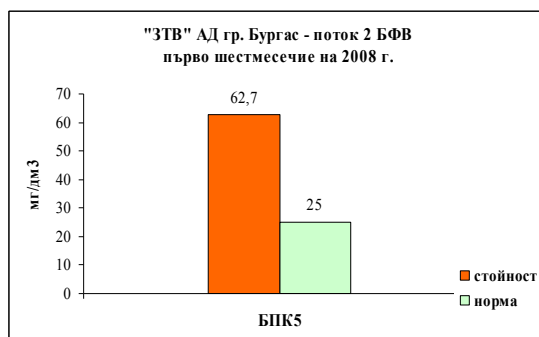
"Лагуна" ООД /цех за производство на боза/ гр. Каблешково, общ. Поморие - отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в Кабаково дере – II

категория воден обект. Обектът не е включен в утвърдения списък за задължителен контрол през 2008г. и поради това не е взета водна проба през годината.

“ЗТВ” АД гр. Бургас – пречистеният смесен поток химически замърсени води и битово – фекални води след ПСОВ се заустват в Кабаково дере - II категория воден обект.

За първото шестмесечие на 2008 г. е извършено пробонабиране и анализ на отпадъчните води само от поток 2: битово – фекални води след ревизионна шахта, преди включването им в потока на пречистените производствени води.

Наблюдава се превишение на нормата само по показателя БПК5:

• **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Наличие на депо за битови отпадъци.

Река Ахелой

По поречието на р. Ахелой са определени **4 водни тела**:

- р. Ахелой от извор до яз. “Ахелой”** – вероятно в риск, възможно замърсяване от земеделски практики.
- р.Ахелой - яз. “Ахелой”** – не е в риск.
- р. Ахелой от яз. “Ахелой” до преди с. Ахелой** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики
- р. Ахелой от преди с. Ахелой вливане в Черно море** – вероятно в риск от замърсяване с битов характер

Водно тяло р.Ахелой - яз. “Ахелой” – представено с пункт яз. Ахелой при водната кула

Оценка на качествено състояние на водите

Констатира се следното състояние на водите на язовира през първото шестмесечие на 2008 г.:

пункт	BG2SE08331MS028 яз. “Ахелой”								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	ХлорофилА (µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

“Черноморско злато” - Винпром гр. Каблешково, общ. Поморие (производство на специални вина) – има издадено разрешително за заустване от съществуваща канализация и изграждане на нова биологична локална ПСОВ за смесен поток от производствени, охлаждащи, битово – фекални и дъждовни отпадъчни води. Заустването се осъществява в р. Бургуджиево дере – II категория воден обект.

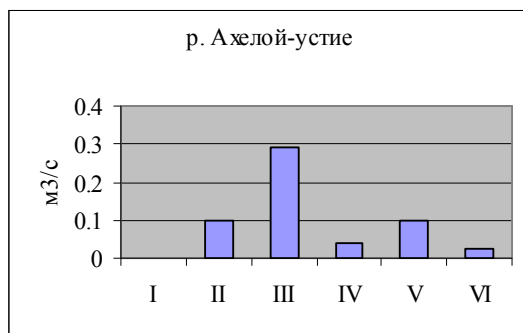
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани съществени източници на замърсяване.

Водно тяло р. Ахелой от преди с. Ахелой до вливане в Черно море – представено с пункт р. Ахелой при устие

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката по-долу:

Състояние на качеството на водите

Състояние на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE00081MS008 р. Ахелой - устие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ЛОШО	УМЕРЕНО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

В сравнение с предходната 2007 г. се констатира подобряване на състоянието по показателите за биогенно замърсяване **фосфати (PO₄)** и **нитратен азот (NO₃-N)**.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Населено място между 2000 и 10000 е. ж. без ПСОВ.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани съществени източници на замърсяване.

Поморийско езеро

Водно тяло Поморийско езеро – представено с пункт **Поморийско езеро**
– южна част.

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите на езерото в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE90000MS020 Поморийско езеро								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	P общ	ХлорофилА (µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	н.д.	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

С битов характер – битово – фекални води от балнеоложка дейност и добив на луга.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани източници на замърсяване.

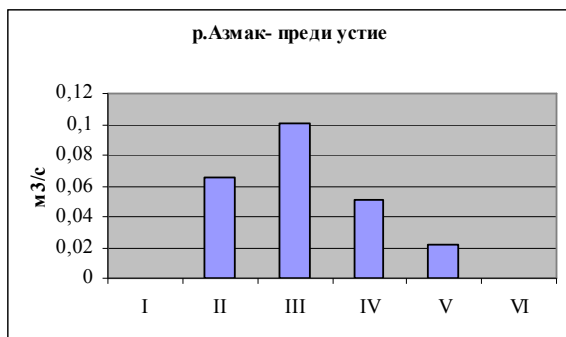
Атанасовско езеро и протоци

Река Азмак

Водно тяло р.Азмак (Кавакдере) - от извор до Атанасовско езеро – представено с пункт **р. Азмак преди устие.**

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE00061MS0029 р. Азмак преди устие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ЛОШО	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

С промишлен характер – от галванично производство.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

От населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ и възможно замърсяване от земеделски практики.

Атанасовско езеро

Водно тяло Атанасовско езеро – представено с пункт Атанасовско езеро в западната част

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите на езерото в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE90000MS021 Атанасовско езеро								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	ХлорофилА (µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	н.д.	ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

С промишлен характер – от производство на керамични изделия, дъждовни води от летищен комплекс, чрез водообмен с отводнителен обходен канал на езерото.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

От населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

Река Айтоска и притоци

По поречието на реката са определени **3 водни тела**:

1. **р. Айтоска от извор до преди вливане на Садиевска река и Аланско дере** - в риск от замърсяване от земеделски практики.

2. **р. Айтоска от вливане на Садиевска река до вливането ѝ в Бургаско езеро** - в риск от замърсяване с битов характер, точкови източници и от земеделски практики.

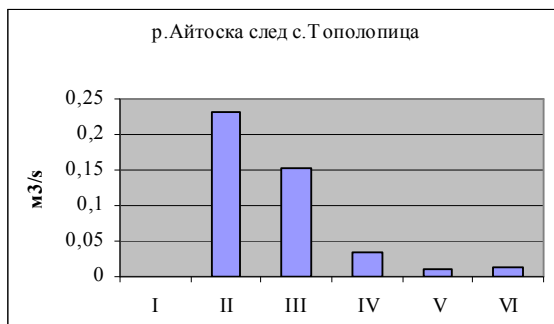
3. **Садиевска река от извор до вливане в р. Айтоска** - вероятно в риск – вероятно замърсяване от депо за отпадъци и земеделски практики.

Водно тяло р. Айтоска от извор до преди вливане на Садиевска река – представено с пунктове **р. Айтоска при с. Тополица** и **р. Айтоска при с. Поляново**

Пункт р. Айтоска при с. Тополица

Количество на водите

Моментните водни количества измерени по време на пробонабиране са представени на графиката:

Оценка на качествено състояние на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката за първото шестмесечие на 2008г.:

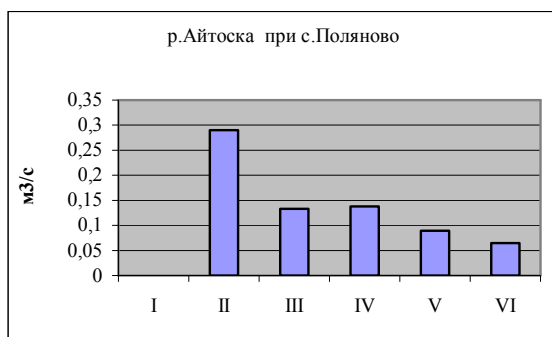
пункт	BG2SE96991MS019 р. Айтоска - с. Тополица								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

В сравнение с предходната 2007г. се наблюдава влошаване по показателите за биогенно замърсяване **амониев азот (NH₄-N)** и **фосфати (PO₄)**.

Пункт р. Айтоска при с. Поляново

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката:

Оценка на състоянието на водите

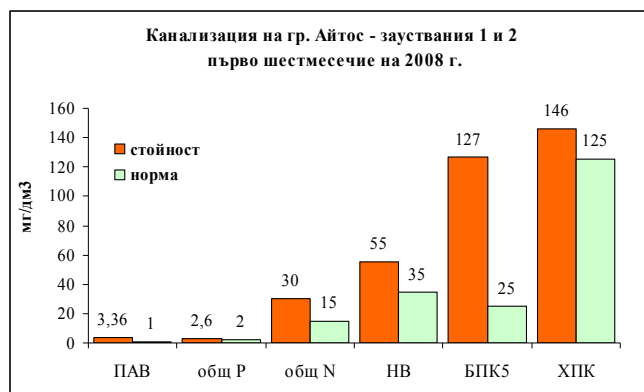
Състоянието на водите на реката за първото полугодие на 2008 г. е:

пункт	BG2SE96959MS027 р. Айтоска - с. Поляново								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

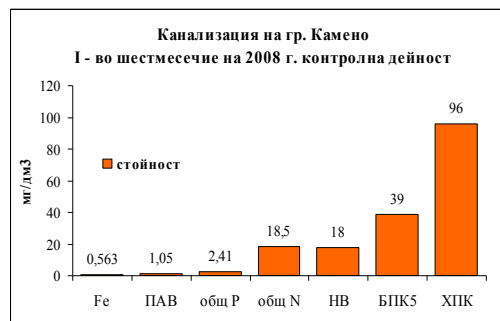
Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- Точкови източници на замърсяване на водите:**

Канализация на гр. Айтос – брой на реалните жители 21428, отпадъчните води към настоящия момент се заустват на два километра югозападно от града в р. Славеева от поречието на р. Айтоска – втора категория водоприемник. Проектирана е ПСОВ за пълно биологично пречистване, определен е и терен, но изграждането на обекта не е започнато.

Канализация на гр. Камено – гр. Камено – брой на реалните жители около 5700, отпадъчните води към настоящият момент се заустват в старото корито на р. Айтоска – втора категория водоприемник

“КДС – Айтос” ЕООД, гр. Айтос (бетонен възел) – производство на бетонови смеси и варов разтвор. Формираният смесен поток производствени и дъждовни води се зауства в Ментеш дере – II категория воден обект, приток на р. Топалака, вливаща се в р. Айтоска. През 2008 год. обектът е във временен престой.

“Симпто” АД (механо – монтажен завод) – титуляр на разрешително за заустване на отпадъчни води, включващи и водите, формирани от шивашка фирма “Гюлтекс България” ООД, предприятие за топено сирене “Хелиос Милк” ЕООД, офис къща “Ринг Строй” ООД. Има изградена площадкова канализация и съществуващо заустване, предстои въвеждане в експлоатация – до март, 2009 г. на ЛПСОВ за формираните от всички фирми, отпадъчни води. Смесеният поток битово – фекални и производствени води се зауства брегово в Аланско дере – II категория воден обект.

“Франко” ЕООД – цех за преработка и консервиране на плодове. Пречистените отпадъчни води се заустват в “Хамам дере”, вливащо се р. Айтоска – II категория водоприемник. Обектът работи сезонно – от около м.май до м. декември. На взетата водна проба от отпадъчните води през 2008г. са установени отклонения от параметрите на разрешителното за заустване и е наложена санкция.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

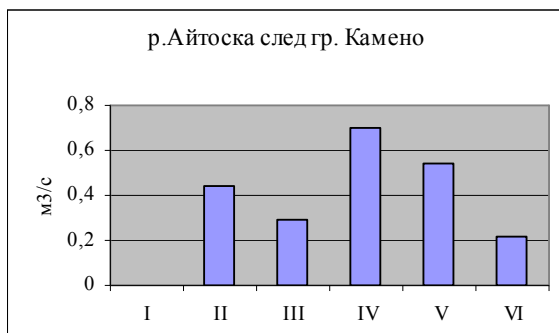
Замърсяване от земеделски практики и от населено място под 2000 е.ж.

Водно тяло р. Айтоска от вливане на Садиевска река до вливането ѝ в Бургаско езеро – представено с пунктове р. Айтоска след гр. Камено и р. Айтоска при вливането ѝ в Бургаско езеро

Пункт р. Айтоска след гр. Камено

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране са:

Оценка на качествено състояние на водите

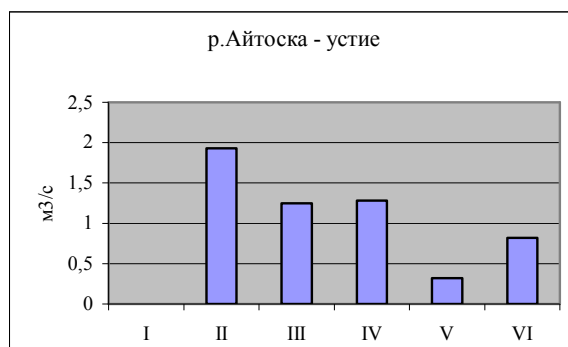
След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE09613MS015 р. Айтоска след гр. Камено								
показател	О2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ЛОШО	УМЕРЕНО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Пункт р. Айтоска при вливането ѝ в Бургаско езеро

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране са:

Оценка на качествено състояние на водите

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE09616MS013 р. Айтоска - устие								
показател	О2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ЛОШО	ЛОШО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Непроменено в анализирания участък остава състоянието на водите по **фосфати (PO₄)** – много лошо и по **азотни показатели** – лошо.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

“Бургаски захарен завод” ЕАД – Отпадъчните води се пречистват в локална пречиствателна станция намираща се на територията на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД и заустват в р. Айтоска. На взетата водна проба от отпадъчните води през 2008г. са установени отклонения от параметрите на разрешителното за заустване и е наложена санкция за времето през което е работил завода. Обекта работи кампанияно – няколко месеца в годината.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

След гр. Българово наличие на депо за смесени отпадъци в близост до водния обект. Възможно замърсяване от земеделски практики.

Река Чукарска (Чакърлийска) и притоци

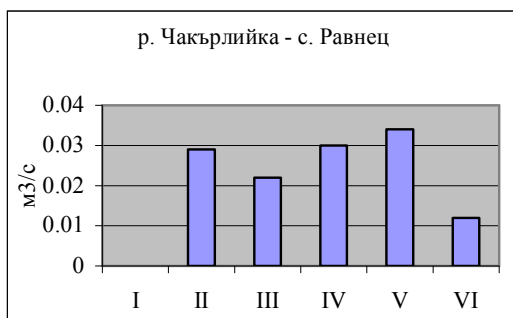
По поречието на реката са определени **4 водни тела**:

1. **р. Чакърлийска от извор до язовир “Трояново”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
2. **р. Чакърлийска – яз. “Трояново”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
3. **р. Чакърлийска – от яз. “Трояново” до с. Равнец** – в риск от замърсяване от земеделски практики
4. **р. Чакърлийска – от с. Равнец до вливане в Бургаско езеро** – в риск от замърсяване от сметище за битови отпадъци.
5. **р. Сънърдере – от извор до вливане в р. Чакърлийска** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.

Водно тяло р. Чакърлийска – от яз. “Трояново” до с. Равнец – представено с пункт **р. Чакърлийска над с. Равнец**

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране са:

Оценка на качествено състояние на водите

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE98931MS026 р. Чакърлийска - с. Равнец								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

С промишлен характер – няма съществени източници на замърсяване с отпадъчни води.

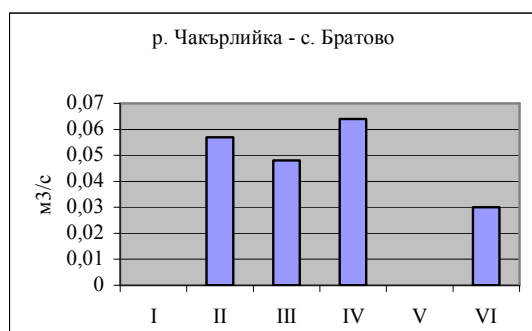
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Замърсяване от земеделски практики.

Водно тяло р. Чакърлийска – от с. Равнец до вливане в Бургаско езеро
– представено с пункт *р. Чакърлийска при с. Братово*

Количество на водите

Моментните водни количества измерени по време на пробонабиране са:

Оценка на качествено състояние на водите

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE98911MS014 р. Чакърлийска - с. Братово								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Възможно замърсяване от земеделски практики.

Бургаско езеро

Бургаско езеро е определено като 1 водно тяло:

Бургаско езеро - в риск в следствие на усилен антропогенен натиск върху водния обект.

Съгласно Заповед № 867/29.11.2007 г. на Министъра на ОСВ, езерото се наблюдава в 3 пункта за мониторинг: Бургаско езеро – западна част, Бургаско езеро – централна част, Бургаско езеро – източна част.

Състояние на качеството на водите

След извършен анализ на данните от мониторинга през първото шестмесечие на 2008 г. се констатира следното състояние на водите на езерото:

пункт	BG2SE9000MS022 Вая - запад								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А(µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ДОБРО
пункт	BG2SE9000MS023 Вая - централна част								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А(µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	ЛОШО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	ЛОШО	ДОБРО
пункт	BG2SE9000MS024 Вая - изток								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А(µg)
състояние	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	ЛОШО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- Точкови източници на замърсяване на водите:

“Андела” АД гр. Бургас – баластиера/хвостохранилище “Горно Езерово”/ Отпадъчните води след ЛПС /хвостохранилища/ се заустват в Бургаско езеро – II категория водоприемник.

ЗСК “Лозово” АД гр. Бургас – смесеният поток битово – фекални и охлаждащи отпадъчни води след ПСОВ се зауства в езеро ”Вая” – II категория водоприемник.

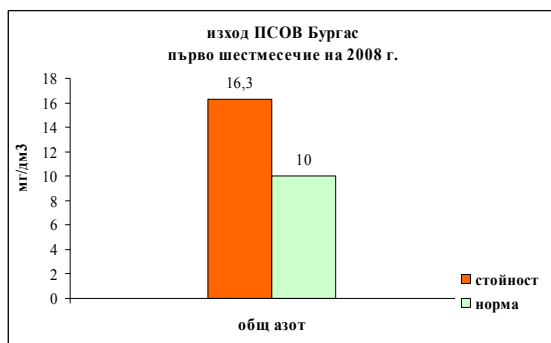
Няма превишение на ИЕО на показателите по разрешителен режим за първо шестмесечие на 2008 г. На взетата водна проба през трето тримесечие на годината са установени превишения на ИЕО на показателите и е наложена санкция.

“Яна” АД гр. Бургас /фабрика за производство на памучна прежда, /без боядисване/ - Пречистените отпадъчни води се заустват в югоизточната част на езеро “Вая” – II категория водоприемник.

Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите по разрешителен режим през 2008 г. от контролна дейност.

ГПСОВ Бургас - има проектен капацитет на пречиствателните съоръжения – $Q_{ср.дн}$ – 1388 л/сек. и е с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас. Пречистените води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект.

Отклонение от ИЕО е констатирано по показател общ азот:

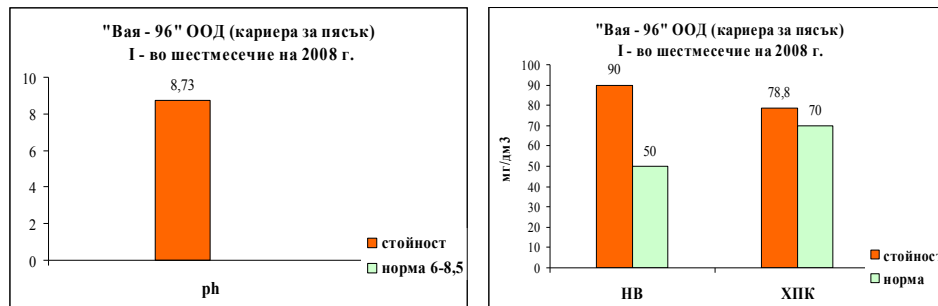
Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г.

Канализация на кв. “Долно Езерово”, гр. Бургас – Непречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект.

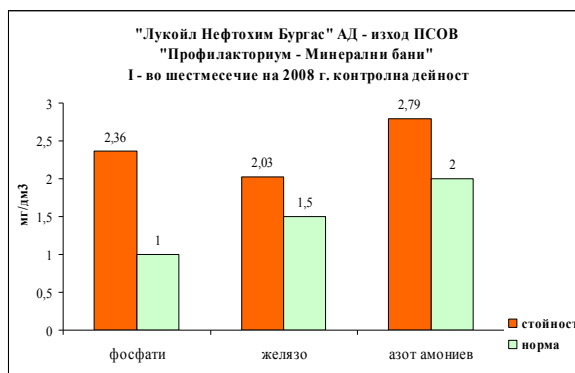
“Вая – 96” ООД (кариера за пясък) – отпадъчните води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект.

Стойностите, показващи отклонение от допустимите норми по разрешителен режим, са представени на графиките по-долу:

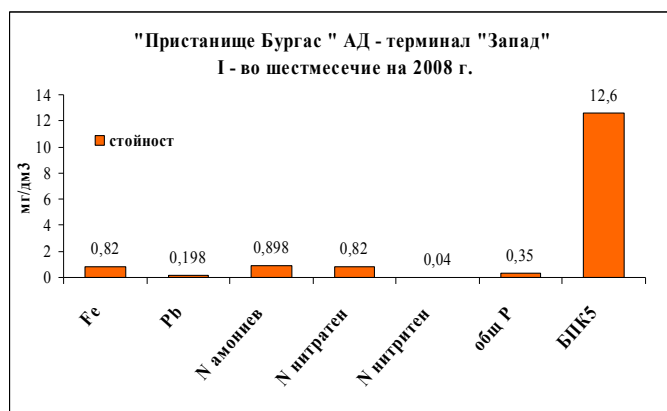

“Лукойл Нефтохим Бургас” АД гр. Бургас – ПСОВ към “Профилакториум – Минерални бани” с. Ветрен – пречистените води се заустват в Житаровско дере – II категория водоприемник.

Отклонение от ИЕО е констатирано по показателите амониев азот, фосфати и желязо:

“Пристанище Бургас” АД – терминал “Запад” – няма издадено разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект: езеро “Вая” - II категория водоприемник.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

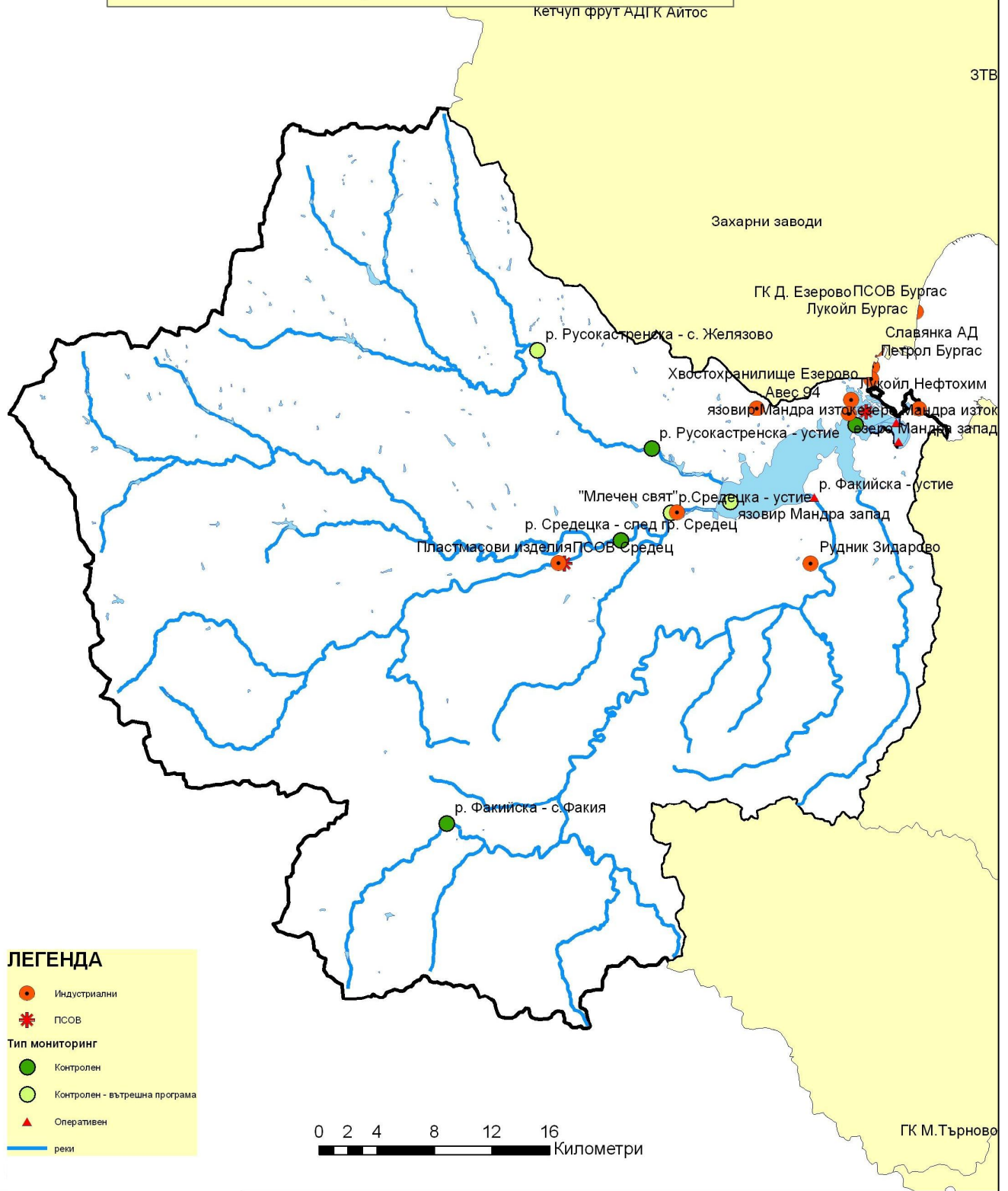
С органичен характер – от птицевъдство (лагуни); депо за отпадъци от нефтохимични производства в зоната на смесване на повърхностни и подземни води; заустване от депо за битови отпадъци без пречистване.

Подбасейн Мандренски комплекс пунктове за мониторинг на повърхностни води

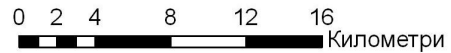
Кетчуп фрут АДГК Айтос

ЗТВ

ЛЕГЕНДА

- Индустриални
- ✱ ПСОВ
- Тип мониторинг**
- Контролен
- Контролен - вътрешна програма
- ▲ Оперативен
- реки

Река Русокастренска и притоци

По поречието на река Русокастренска са определени **9 водни тела**:

1. **р. Русокастренска – от извор до яз. “Крушево”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
2. **р. Русокастренска – яз. “Крушево”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
3. **р. Русокастренска – от яз. “Крушево” до с. Русокастро** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
4. **р. Русокастренска – от с. Русокастро до устие** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
5. **р. Барганска – от извора до вливане в р. Русокастренска** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
6. **р. Папъзлъшка – от извор до яз. “Картелка”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
7. **р. Папъзлъшка - яз. “Картелка”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
8. **р. Папъзлъшка от – яз. “Картелка” до вливане в р. Русокастренска** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
9. **р. Хаджиларска - от извор до вливане в р. Русокастренска** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
10. **В подбасейна на Мандренски комплекс има определени 10 точкови източници** на замърсяване на водите:

11. **9 емитери** са включени в контролно – информационната система за отпадъчни води и подлежат на задължителен контрол през 2008 г.

6 емитери с издадено разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води:

1. ПСОВ Средец;
2. ПСОВ “Меден рудник”, гр. Бургас;
3. “Пластмасови изделия” АД, гр. Средец;
4. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД гр. Бургас – нефтобаза “Росенец”;
5. “Андела” АД – Баластиерна “Новоселци 3”, с. Константиново;
6. “Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг”.

• **3 емитери с издадено комплексно разрешително:**

1. “Авес - 94” АД, репродуктивна база кв. “Крайморие” ;
2. “Промет стийл” АД, гр. Бургас;
3. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД (основна площадка).

• **1 емитер** не подлежи на задължителен контрол през 2008 г:

“Лорънс Мартин – Зидарово” АД с. Зидарово /рудник/ - не работи от няколко години.

Водно тяло р. Русокастренска – от яз. “Крушево” до с. Русокастро – представено с пункт *р. Русокастренска след с. Желязово*.

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката по-долу:

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите в пункта за мониторинг през първото шестмесечие на 2008 г. е:

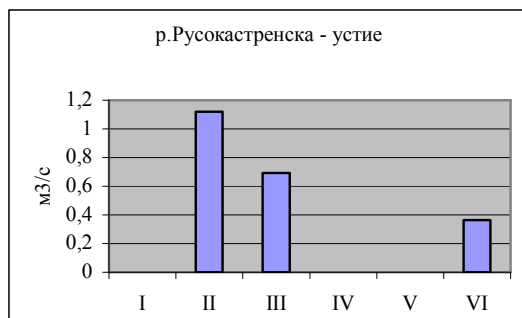
пункт	BG2MA00713MS010 р. Русокастренска - с. Желязово								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**
Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**
Замърсяване от земеделски практики и населени места под 2000 е.ж.

Водно тяло р. Русокастренска – от с. Русокастро до устие – представено с пункт *р. Русокастренска след с. Тръстиково*

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите в пункта за мониторинг през първото шестмесечие на 2008 г. е:

пункт	BG2MA00611MS003 р. Русокастренска - устие								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Замърсяване от земеделски практики и населени места под 2000 е.ж.

Река Средецка и притоци

По поречието на реката са определени **4 водни тела**:

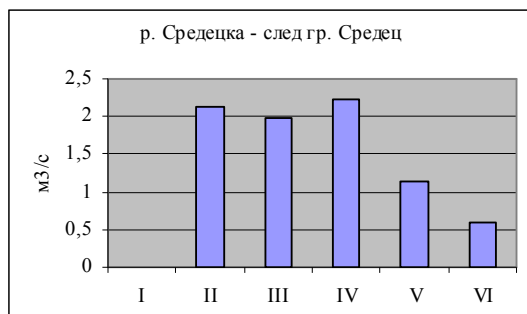
1. **р. Средецка от извор до гр. Средец и притока р. Паракьойска** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
2. **р. Средецка – от гр. Средец до вливането ѝ в язовир “Мандра”** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики
3. **р. Господаревска и притоци – от извор до вливане в р. Средецка** – не е в риск.
4. **р. Каракютючка – от извор до вливане в р. Средецка** – не е в риск.

Водно тяло р. Средецка – от гр. Средец до вливането ѝ в язовир “Мандра” – представено с пунктовете *р. Средецка – Аврамов мост* и *р.Средецка - устие*

Пункт *р. Средецка – Аврамов мост*

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите в пункта за мониторинг е:

пункт	BG2MA00713MS004 р. Средецка - Аврамов мост								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	УМЕРЕНО	ЛОШО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

В сравнение с 2007 г. се констатира подобряване на състоянието на водите по показателя за органично замърсяване **XПК** и влошаване по показателите азот амониев ($N-NH_4$) и азот нитратен ($N-NO_3$).

Непроменено остава състоянието на водите в участъка по показателя **фосфати (PO₄)** – много лошо.

Пункт р. Средецка – устие

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите в пункта за мониторинг е:

пункт	BG2MA00713MS011 р. Средецка - устие								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите**

ГПСОВ Средец – с изградено механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Средец. Проектно водно количество 5000 м³/ден. Проблем е недоизградената канализационна мрежа на града. Извършен е монтаж на съоръжението за третиране на утайки – филтър преса. Годишно в река Средецка се заустват около 146 хил. м³ пречистени отпадъчни води.

Осъществи се чрез провеждане на Държавна приемателна комисия /ДПК/ въвеждането в експлоатация на ПСОВ Средец

“Пластмасови изделия” АД – пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в р. Средецка – II категория воден обект.

Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите през 2008г.

“Промет стийл” АД гр. Бургас /завод за производство на стоманени профили “Стан 300”/ – има издадено комплексно разрешително № 4/2004 г. Отпадъчните води след ПСОВ се заустват в р. Средецка - II категория воден обект, на 100 м преди вливането ѝ в язовир “Мандра”. Не е взета водна проба през 2008 г., поради отсъствие на заустване на отпадъчни води. През по-голямата част от годината ПСОВ работи в оборотен цикъл и не създава предпоставки за замърсяване на реката.

• **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Замърсяване от земеделски практики и населени места под 2000 е.ж.

Река Факийска и притоци

В поречието на река Факийска са определени **5 водни тела:**

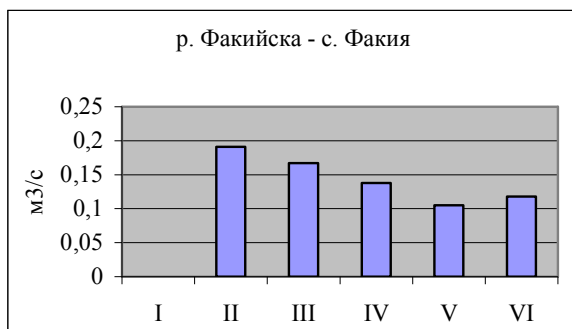
1. **р. Факийска - от извор до вливане на р. Белевренска и притоците Олуджак и Тенекеджийска** – не е в риск.
2. **р. Факийска - от вливане на р. Белевренска до с. Габър до устие и притока Сарпан** – не е в риск
3. **р. Факийска – от с. Габър до вливане в яз. “Мандра”** – в риск от замърсяване от земеделски практики.
4. **р. Кондачка – от извор до вливане в р.Факийска** - не е в риск.
5. **р. Дарьдере – от извор до вливане в р. Факийска** - не е в риск.

По поречието на р.Факийска съгласно Заповед № РД - 867/29.11.2007 г., има **2** пункта за физико – химичен мониторинг и **11** пункта за хидробиологичен мониторинг.

Водно тяло р. Факийска - от извор до вливане на р. Белевренска и притоците Олуджак и Тенекеджийска – представено с пункт *р. Факийска при с. Факия*

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2MA48919MS001 р. Факийска - с. Факия								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**
Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**
От населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

Водно тяло р. Факийска – от с. Габър до вливане в яз. “Мандра” – представено с пункт р. Факийска - устие

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2MA04131MS002 р. Факийска - устие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**
“Лорънс Мартин – Зидарово” АД с. Зидарово – рудник “Зидарово” – Рудничните и битово – фекални отпадъчни води се заустват в “Юртенско дере”, местност “Юрта” и оттам в р. Факийска – II категория водоприемник.
Към момента и през 2008г. предприятието е преустановило производствената си дейност.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**
Замърсяване от земеделски практики и от населени места под 2000 е.ж.

Река Изворска

По поречието на реката са определени **2 водни тела:**

1. **р. Изворска от извор до с. Извор** – не е в риск.
2. **р. Изворска от извор до устие** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.

По поречието на р. Изворска, съгласно Заповед № РД - 867/29.11.2007г., няма пунктове за физико – химичен мониторинг. Има 3 пункта за хидробиологичен мониторинг.

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани дифузни източници на замърсяване.

Язовир “Мандра” и езеро “Мандра”

Определени са 2 водни тела:

1. **язовир “Мандра”** - вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.

2. **езеро “Мандра”** – в риск, еутрофициран район със слаб обмен на водните маси, силно натоварване с органични вещества, азот и фосфор.

Водно тяло язовир Мандра – представено с **пунктове** яз. “Мандра” - запад и яз. “Мандра” – изток.

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на язовира:

пункт	BG2MA10000MS006 яз. “Мандра” - запад (Новоселци)								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А (µg)
състояние	н.д.	ЛОШО	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ЛОШО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО
пункт	BG2MA10000MS007 яз. “Мандра” - изток								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А (µg)
състояние	н.д.	ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ЛОШО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО

И през първото шестмесечие на 2008 г. състоянието на язовира по показателя **фосфати** остава непроменено – много лошо.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

“Андела” АД – Баластиера “Новоселци 3”, с. Константиново – има предмет на дейност производство на инертни материали – трошени каменни фракции и пясъци. Механично пречистените отпадъчни води в хвостохранилище /ЛПС/ се заустват в яз. “Мандра” – II категория водоприемник. Няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителното през 2008г. В края на 2008г. се реализира проект за обратно водоснабдяване и прекратяване заустването на отпадъчните води.

“Авес – 94” АД, репродуктивна база кв. “Крайморие” – От контролната дейност са констатирани многократно превишаване на нормите за втора категория водоприемник, за което има наложена текуща месечна санкция. През 2008г. е издадено комплексно разрешително с условие за прекратяване заустването на отпадъчните води формираните от дейността на обекта.

“Лукойл Нефтохим Бургас” АД – нефтен терминал „Росенец” – отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в естествено влажна зона – II категория воден обект. Няма данни за качествено състояние на отпадъчните води за първото полугодие на 2008 г., поради отсъствие на заустване на пречистени води при контролната проверка. През изтеклата година се извършваха пусково-наладъчни мероприятия и бе въведена в експлоатация новоизградената ЛПСОВ към обект Нефтобаза ”Росенец” към “Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Замърсяване от земеделски практики и с битов характер – от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

Водно тяло езеро Мандра – представено с пунктове *ез. “Мандра” – местност “Пода”* и *ез. “Мандра” – източна част.*

Състояние на качеството на водите

След анализ на данните от мониторинга през първото шестмесечие на 2008 г. се установи следното състояние на водите на езерото:

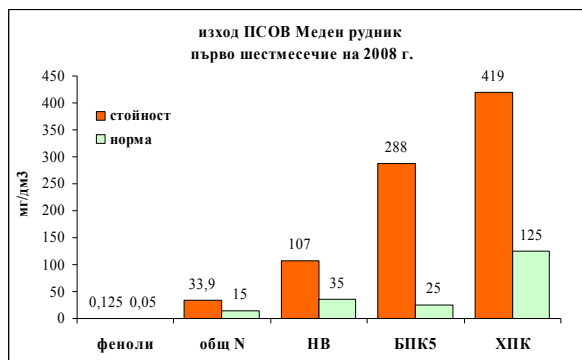
пункт	BG2MA00611MS008 ез. “Мандра” - запад								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А (µg)
състояние	н.д.	ЛОШО	УМЕРЕНО	ЛОШО	УМЕРЕНО	ЛОШО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ДОБРО
пункт	BG2MA00611MS009 ез. “Мандра” – местност “Пода”								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А (µg)
състояние	н.д.	ЛОШО	н.д.	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ЛОШО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

ПСОВ “Меден рудник” /“В и К” ЕАД гр. Бургас/ - Пречистените отпадъчни води се заустват в източната част на езеро Мандра – II категория воден обект.

Отклонения от ИЕО за първото шестмесечие на 2008 г. са констатирани по отношение на показателите феноли, общ азот, неразтворени в-ва, БПК₅ и ХПК:

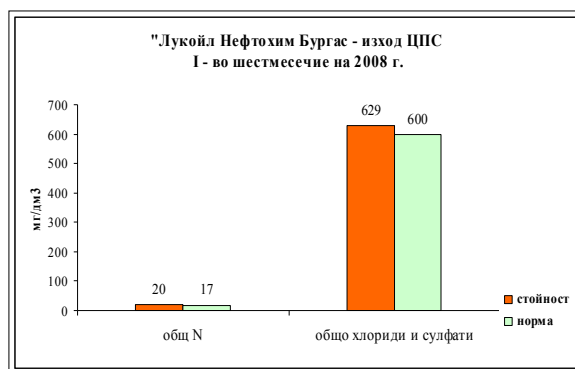

През 2008г. започна строителството по реализация на проект за цялостно разширение на ПСОВ, включващ в схемата си на пречистване и възможности за елиминиране на биогенни елементи, и като цяло съвсем обновена и съвременна схема на пречистване. Проекта се реализира от Община Бургас с финансиране по програма ИСПА.

“Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг” – пречистените води след ЛПС се заустват в езеро “Мандра” – II категория воден обект. Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите през 2008 г.

“Лукойл Нефтохим Бургас” АД (централна пречиствателна станция) – Смесеният поток пречистени отпадъчни води (производствени, охлаждащи, битово – фекални и дъждовни) се зауства в II окислително езеро от системата Окислителни езера – II категория воден обект, заустващо в ез. “Мандра”, м-ст “Пода”.

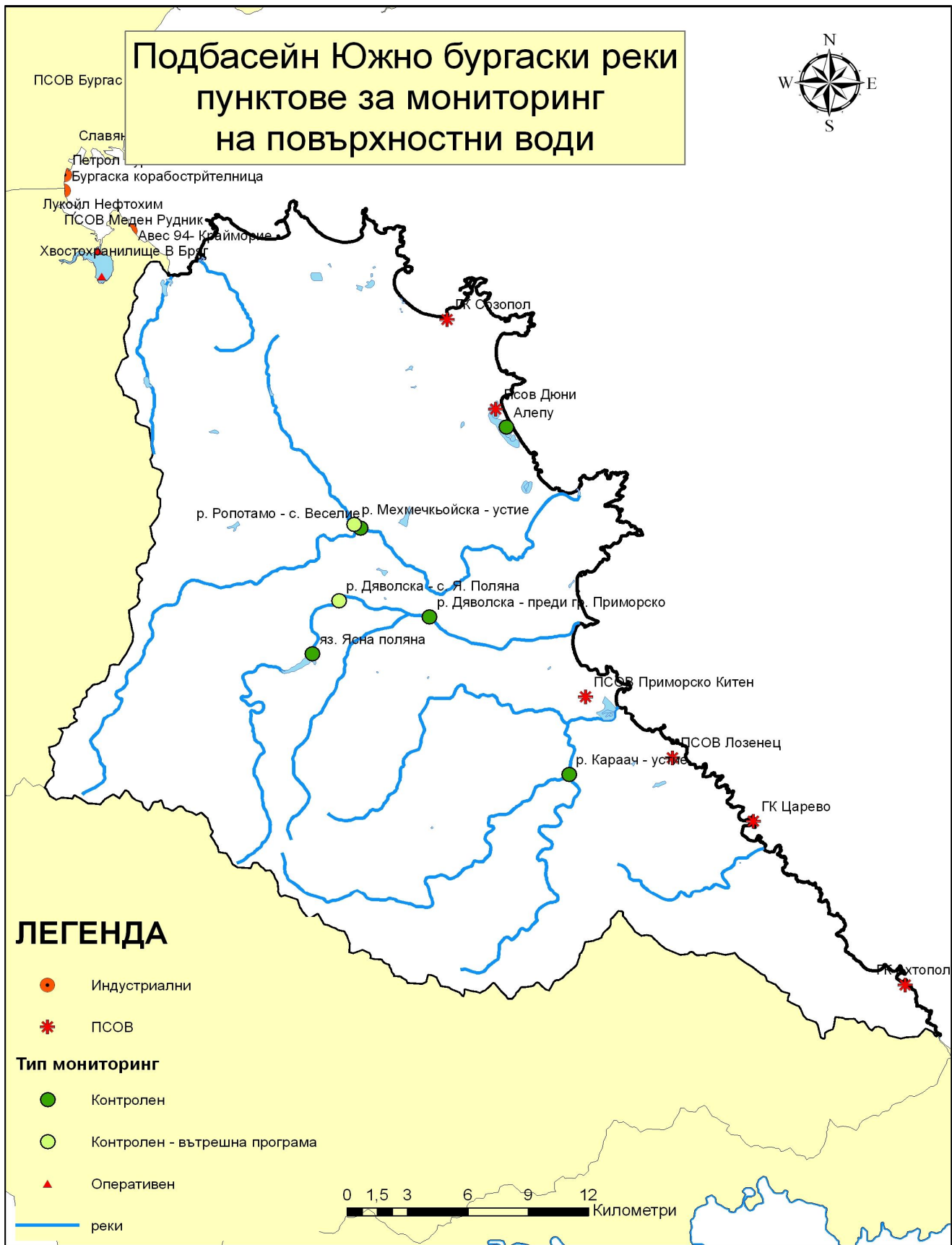
Стойностите на показателите, показващи отклонение от допустимите норми, са представени на графиката по-долу:

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани съществени източници на замърсяване.

Река Ропотамо и притоци

По поречието на река Ропотамо са определени **3 водни тела:**

- 1. р. Ропотамо от извор до вливане на река Мехмечкьойска** - вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
- 2. р. Ропотамо от вливане на река Мехмечкьойска до устие** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.
- 3. р. Мехмечкьойска от извор до вливане в р. Ропотамо** – вероятно в риск от замърсяване от земеделски практики.

В подбасейна на Южно Бургаски реки има определени **6 точкови източници** на замърсяване на водите.

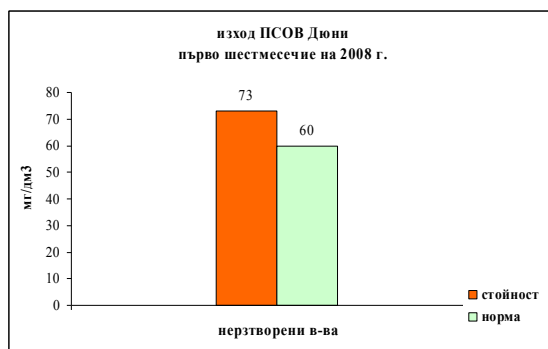
• **Пет емитери са включени в контролно – информационната система за отпадъчни води и подлежат на задължителен контрол през 2008 г. Имат издадени разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води:**

1. ПСОВ “Китен – Приморско”;
2. “Дюни“ АД, гр. Созопол – ПСОВ на ваканционно селище;
3. ПСОВ Лозенец.
4. ПСОВ Царево;
5. Канализация, с. Варвара.

• **Един емитер, който не подлежи на задължителен контрол през 2008 г., но има издадено разрешително за заустване на отпадъчни води:**
“ИФ ФАВОРИТ” ООД.

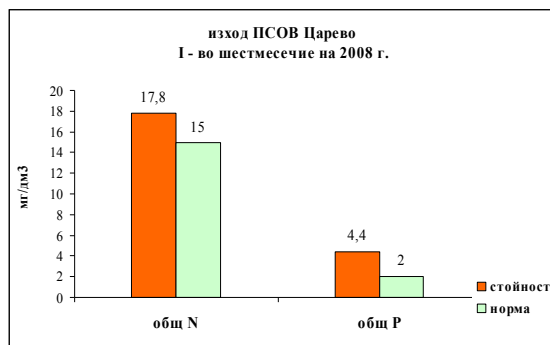
Точкови източници на замърсяване на водите:

“Дюни” АД гр. Созопол - ПСОВ Дюни, ваканционно селище – Водоприемник на пречистените води е микороязовир “Габера” – II категория воден обект. Обектът работи сезонно.

ПСОВ Царево – Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие р. Черна) – II категория воден обект, на 2 км от устието ѝ в Черно море.

Наблюдава се превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите общ азот и общ фосфор:

ПСОВ Царево все още официално не е въведена в експлоатация – Общината следва да ускори темповете по официалното въвеждане на обекта в експлоатация и по изпълнение на проекти за доизграждане на КПС и довеждащи колектори до ПСОВ с цел преустановяване на отвеждане на непречистени води от града в Черно море.

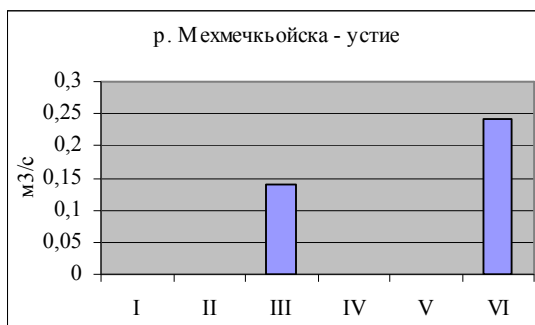
Експериментален пречиствателен модул с. Варвара – Пречистените води по проект ще се заустват в Аязменско дере – II категория воден обект. Модулът е завършен през 2005 г., но до този момент отпадъчните води се заустват непречистени чрез канализация.

В поречието на река Ропотамо, съгласно **Заповед № РД-867/29.11.2007 г.**, има **2** пункта за физико – химичен мониторинг и **6** пункта за хидробиологичен мониторинг.

Водно тяло р. Мехмечкьойска от извор до вливане в р. Ропотамо – представено с **пункт р. Мехмечкьойска - устие**

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Оценка качествено състояние на водите

Констатирано е следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2IU00291MS010 р. Мехмечкьойска - устие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

От минна промишленост.

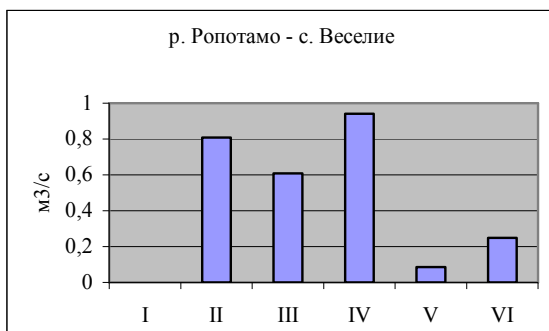
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Вероятно замърсяване от животновъдство и от населени места под 2000 е.ж.

Водно тяло р. Ропотамо от вливане на река Мехмечкьойска до устие – представено с пункт р. Ропотамо при устие

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са:

Оценка на състояние на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката в пункта за наблюдение:

пункт	BG2IU00291MS003 р.Ропотамо - с. Веселие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	ДОБРО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Вероятно замърсяване от земеделски практики и от населени места под 2000 е.ж.

Река Дяволска и притоци

По поречието на река Дяволска са идентифицирани **4 водни тела:**

1. **р. Дяволска от извор до яз. “Ясна Поляна”** - не е в риск

2. р. Дяволска - яз. “Ясна Поляна” - не е в риск.
3. р. Дяволска след язовир “Ясна поляна” до устие - не е в риск.
4. р. Зеленковска – от извор до вливане в р. Дяволска - не е в риск.

По поречието на река Дяволска съгласно Заповед 867/29.11.2007 има 2 пункт за физико – химичен мониторинг и 2 пункта за хидробиологичен мониторинг.

Водно тяло р. Дяволска - яз. “Ясна Поляна” – представено с пункт яз. “Ясна Поляна” при водната кула

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на язовира за първото шестмесечие на 2008 г.:

пункт	BG2IU04919MS007 язовир “Ясна Поляна”								
показател	O2	БПК5	XПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

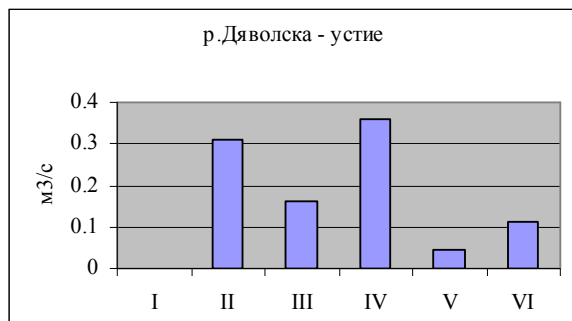
Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**
Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**
Изключително горски район, без източници на замърсяване.

Водно тяло р. Дяволска от яз. “Ясна Поляна” до устие – представено с пункт р. Дяволска на 5км. преди Приморско

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката:

Оценка на състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2IU00291MS010 р. Дяволска - 5км. преди Приморско								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	ДОБРО	УМЕРЕНО	УМЕРЕНО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

В сравнение с 2007 г., през първото полугодие на 2008 г. се констатира влошаване по показателите за биогенно замърсяване - азот амониев (N-NH₄) и фосфати (PO₄).

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

С битов характер – от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ и вероятно замърсяване от земеделски практики.

Езеро “Алепу”

Водно тяло Алепу – представено с **пункт Алепу** в централната част

Състояние на качеството на водите

Състоянието на водите на езерото в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2IU1000MS004 “Алепу”								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	Р общ	Хлорофил А (µg)
състояние	ДОБРО	УМЕРЕНО	ЛОШО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ЛОШО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма идентифицирани дифузни източници на замърсяване.

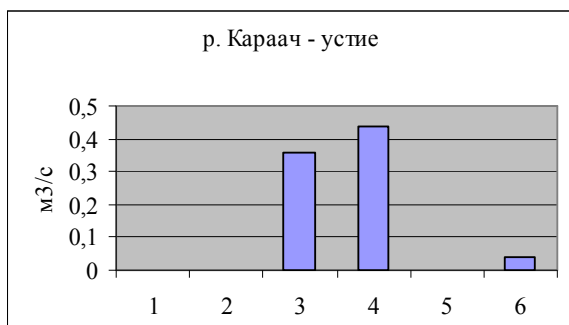
Река Караач и притоци

По поречието на река Караач е определено **1 водно тяло**:

Водно тяло: р. Караач - от извор до вливане в Черно море – не е в риск, представено с пункт *р. Караач по пътя за с. Фазаново*

Количество на водите

Моментните водни количества, измерени по време на пробонабиране, са представени на графиката:

Оценка на състоянието на на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката през обследвания период:

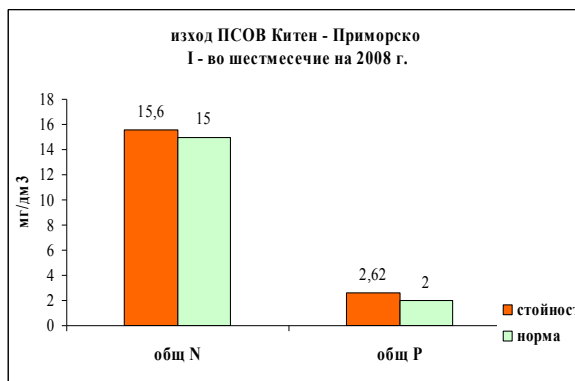
пункт	BG2IU06915MS002 р. Караач по пътя за с.Фазаново								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	УМЕРЕНО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- Точкови източници на замърсяване на водите:

ПСОВ Китен - Приморско "В и К" ЕАД гр. Бургас - Проектен капацитет $Q_{ср.дн} - 161$ л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Приморско и с. Китен. Пречистените води се заустват в р. Караач – II категория воден обект, на 1,8 км от вливането ѝ в Черно море.

Отклонение от ИЕО е констатирано по показателите общ азот и общ фосфор:

Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г.

“ИФ ФАВОРИТ” ООД, обект: биологична ЛПСОВ на хотелски комплекс “Лазурно море” с. Лозенец. Пречистените отпадъчни води се заустват на 12 м след локалната ПСОВ в сухо дере: II-ра категория воден обект.

ПСОВ Лозенец, общ. Царево - в експлоатация от 1988г., построена за нуждите на Ваканционното селище на ЦС на БПС в с.Лозенец. Понастоящем към нея са включени отпадъчните води на с.Лозенец, приема и отпадъчните води от почивните бази и къмпинги в района, няма свободен капацитет за приемане на допълнителни количества отпадъчни води. През летния сезон е претоварена и не е в състояние да пречиства нормативно постъпващите количества отпадъчни води. Пречистените води след пречиствателните съоръжения се заустват в дере - II категория воден обект, което след 1500м се влива в Черно море.

Отклонение от ИЕО е констатирано по показателите общ азот и общ фосфор Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2014 г.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

Преобладаващо горски район, няма активно земеделие в района.

Подбасейни река Велека и река Резовска пунктове за мониторинг на повърхностни води

ЛЕГЕНДА

● Индустриални

* ПСОВ

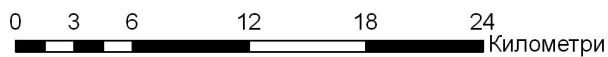
Тип мониторинг

● Контролен

○ Контролен - вътрешна програма

▲ Оперативен

— реки

Река Велека и притоци

По поречието на река Велека е определено **1 водно тяло**:

Водно тяло р. Велека - от Граничен рид до вливане в Черно море – не е в риск.

Водното тяло се наблюдава в 2 пункта: *р. Велека до с. Бръшлян и р. Велека – с. Синеморец*.

В подбасейна на р. Велека има определен **1 точков източник** на замърсяване на водите:

- **1 емитер** е включен в контролно – информационната система за отпадъчни води и издадено разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води. Подлежи на задължителен контрол през 2008 г. – Канализация на гр. Малко Търново

Пункт р. Велека до с. Бръшлян

Оценка на състоянието на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2VE00111MS002 Велека при с.Бръшлян								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**
Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.
- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**
Няма интензивно земеделие в района.

Пункт р. Велека до с. Синеморец

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

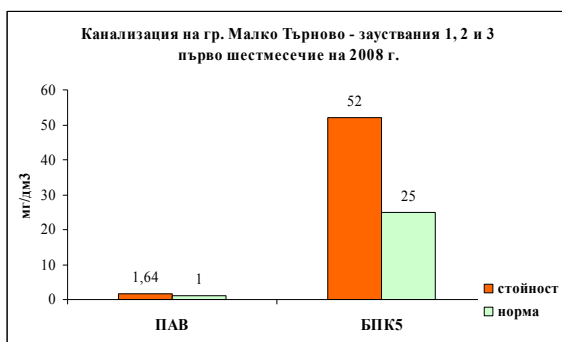
пункт	BG2VE00111MS001 Велека при с.Синеморец								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Канализация на гр. Малко Търново - брой на реалните жители около 3200, отпадъчните води към настоящия момент се заустват в сухи дерета от водосбора на р. Малкотърновска – II категория водоизточник, приток на р. Велека.

Отклонение от ИЕО е констатирано по показателите БПК₅ и ПАВ:

- Дифузни източници на замърсяване на водите:**

С битов характер – от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ. Няма интензивно земеделие в района.

ПОДБАСЕЙН НА РЕКА РЕЗОВСКА

Река Резовска

По поречието на река Резовска е определено **1 водно тяло**:

Водно тяло р. Резовска – държавна граница на Р България с Република Турция до вливане в Черно море – не е в риск

Пункт р. Резовска до с. Сливарово

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2RE00855MS001 р. Резовска при с.Сливарово								
показател	О2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- Дифузни източници на замърсяване на водите:**

Няма интензивно земеделие в района.

- Значими отнемания / водочерпения от водите:**

На територията на Република Турция е изграден язовир с вместимост 1,5 млн. куб. м.

Пункт р. Резовска до с. Резово

Състояние на качеството на водите

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2RE00855MS002 р. Резовска - устие								
показател	O2	БПК5	ХПК	NH4-N	NO2-N	NO3-N	PO4	сулфати	хлориди
състояние	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО	ДОБРО	МНОГО ДОБРО	МНОГО ДОБРО

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

Няма регистрирани точкови източници на замърсяване.

- **Дифузни източници на замърсяване на водите:**

С битов характер – от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ

ПОДБАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

река Мочурица

Типология на повърхностните води

Водните обекти на територията на Източнорумелийски район за басейново управление (ИБР) област се отнасят към две категории повърхностни води – “РЕКИ” и “ЕЗЕРА”.

За определяне на типовете повърхностни води и свързаните с тях екосистеми се е използвана Типология Система „Б”, съгласно Приложение II на Рамковата Директива за водите 2000/60/ЕС (РДВ).

В рамките на Бургаска област на територията на ИБР е включено горното и средно течение на р.Мочурица, определена като самостоятелно водно тяло от Категория „РЕКИ”. Като водни тела от Категория „ЕЗЕРА” са определени водните обекти с площ над 500 ха – Скаленско езеро и яз.”Цанко Церковски”.

Типология на категория „РЕКИ”

Използвани са следните показатели:

- вертикални фактори – надморска височина, субстрат на речното дъно.

При определяне на височинното разделяне е взета предвид и смяната на растителността.

- хоризонтални – характер на водното течение, размер и геология.

На база на тези показатели водосборът на р.Мочурица се отнася към 1 тип води – блатни реки (Таблица 1-1)

Таблица №1-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица

№	Тип	Име на типа	Характеристика
1	ТР 003111	Малки блатни реки	Екорегия: 7-Източни Балкани Надморска височина: < 200 м Субстрат: органична тиня (наноси)

	Характер на водното течение: непресъхващи Геология: смесен тип Размер: притоци по основните реки с водосбор > 10 км ²
--	---

Мрежа за мониторинг на повърхностни води.

При проектиране на мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица на територията на Бургаска област през 2008 г. са избрани 3 пункта за контролен мониторинг на физикохимични показатели – р.Мочурица след гр.Карнобат, който се докладва пред Европейската агенция по околна среда и 2 пункта на стоящи води - яз. Ц. Церковски и Скаленско езеро Мрежата за мониторинг включва и 7 пункта за хидробиологичен мониторинг на реки.

Подборът на показателите и честота на анализ в пунктовете за контролен мониторинг е съобразена с изискванията на Приложение V на РДВ

Програма за хидробиологичен мониторинг на повърхностни води през 2008 г. във водосбора на р.Мочурица.

№	Река	Пункт	БИ 2000	БИ 2001	БИ 2002	БИ 2003	БИ 2004	БИ 2005	БИ 2006	БИ 2007	БИ 2008
1	Мочурица	с.Мокрен; ФХМ 30059520	п	2			3		*		п
2	Мочурица	с.Чубра	3	3			2.5			2	
3	Мочурица	гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден	2.5	3			2.5		*		н. д.
4	Мочурица	с.Мъдрино	2	3			3			2.5	
5	Мочурица	гр. Карнобат; мост на 8 км по пътя за с. Венец; ФХМ 30059316	2	2			2		*		н. д.
6	Мочурица	с.Церковски	3	3			2.5			1/т	
7	Мочурица	с.Деветак	3	3			3				2,5
8	Мочурица	с.Маленово	3	3			2.5		*		в.в.
9	Мочурица	с.Воденичане	3	3			2		*		
10	Мочурица	с.Чарда	3	3			2.5			2	
11	Мочурица	с. Веселиново, мост по пътя за с. Могила	3	3			3	3			2
12	Мочурица	устие гр.Ямбол, преди моста за града; ФХМ 30059152	3	2.5	2.5	2.5	2.5	2	2	2	

Легенда:

н.д.	няма достъп
в.в.	виски води
п	пресъхнал
т	токсичност
	много добро състояние
	добро състояние

	умерено състояние
	лошо състояние
	много лошо състояние

Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води.

Химично състояние

Подход за определяне на химичното състояние

Химично състояние	
добро	лошо

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват на картите съответно със син и червен цвят. Тези водни тела, които отговарят на химичните стандарти за качество, са в добро състояние, а водните тела, които са над съответните определени стойности, са в лошо състояние. При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела са разглеждани т.нар. приоритетни вещества, като са съпоставяни с предвидените стойности за екологично качество в проектодирективата за екологичните стандарти.

Резултати от определяне на химичното състояние

1 Химично състояние на водните тела във водосбора на р.Мочурица.

1	BG3TU600R022	р. Мочурица и притоци	добро
2	BG3TU600L024	яз. Скаленско езеро	добро
3	BG3TU600L023	яз. Цанко Церковски	добро

Екологично състояние

Подход за определяне на екологичното състояние

Екологично състояние				
много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ		
хидроморфологични показатели	биологични показатели	химични показатели

За оценка на екологичното състояние се разглеждат следните групи елементи: биологични, хидроморфологични и физико-химични елементи. Водещи за определяне на състоянието са биологичните елементи.

Таблицата за отделните групи елементи са посочени показателите, които се използват при определяне на екологичното състояние.

От	хидроморфологични показатели	хидроложки режим
		морфологични условия
		непрекъснатост на реката
биологични показатели	фитопланктон	
	фитобентос	
	макрофити	
	дънни безгръбначни	
	риби	
химични показатели	обща показатели	
	биогеенни вещества	
	специфични вещества	

проведения мониторинг на биологичните елементи са налични само данни за дънни безгръбначни (за реки), които се оценяват по т.нар. Ирландски биотичен индекс (БИ). Използвани са също данни, получени при реализирането на външни проекти, за определени водни тела.

За оценка на биологичното състояние за реки са използвани мониторинговите данни за дънни безгръбначни (биотичен индекс) по следната Таблица:

Състояние/Тип	Планински	Чакълест	Средно големи реки	Блатни реки	Пресъхващи реки	Малки пясъчни реки
мн. добро	4-5; 5	4-5; 5	4-5; 5	4.5; 5	4.5; 5	4.5; 5
добро	3-4;4	3-4;4	3-4;4	3, 3.5;4	3, 3.5;4	3, 3.5;4
умерено	3	3	3	2.5	2.5	2.5
лошо	2;2-3	2;2-3	2;2-3	2	2	2
много лошо	1;1-2	1;1-2	1;1-2	1;1.5	1;1.5	1;1.5

Хидроморфологичните показатели са оценявани по експертна оценка въз основа значимостта на въздействието от определените натоварвания върху водните тела и повлияването на екосистемата.

За оценка на физико-химичните показатели е използвана категоризацията по Наредба № 7, както е дадено в Таблицата.

Таблица: Разделяне по категории на физико – химичните показатели за оценка на екологичното състояние

ФИЗИКО - ХИМИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ		
Категория по Наредба № 7	Клас за показателите в екологичното състояние	Забележка
I категория	Много добро	
II категория	Добро/Умерено	По експертно преценка в зависимост от степента на превишенията и честотата им
III категория	Лошо	
Извън трета	Много лошо	

Резултати за екологичното състояние

Резултатите от оценката на екологичното състояние във водосбора на р.Мочурица

Таблица: Екологично състояние на водните тела във водосбора на р.Мочурица.

Обща част			ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ 2008			
№	Код	Водно тяло	Общо	ХМ	Б	ФХ
1	BG3TU600R022	р. Мочурица и притоци			БИ	NO2, P-PO4, O2%
2	BG3TU600L024	яз. Скаленско езеро				pH
3	BG3TU600L023	яз. Цанко Церковски			Хл.А	pH, ХПК, БПК, N-Келдал

За определяне на лошото екологично състояние на две от водните тела (р.Мочурица и яз.Цанко Церковски) доминиращо е значението на физикохимичните показатели от органичен характер (нитрити, фосфати, р-рен кислород, ХПК, БПК, азот-Келдал, рН). За яз. Ц. Церковски са характерни силните цъфтежи от планктонни водорасли, причинени от органичното замърсяване. Повишените стойности на рН на водите в Скаленско езеро нямат обяснима причина, поради което този язовир е включен в програма за проучвателен мониторинг през 2009 г.

- **Точкови източници на замърсяване на водите:**

“Винекс Славянци” АД с. Славянци – Предприятие за производство на различни видове алкохол и алкохолни напитки - работят 3 цеха: в град Сунгурларе, в с. Славянци и в с. Лозарево. И за трите цеха има издадени разрешителни за заустване от Басейнова дирекция в Пловдив. Само за цеха в Лозарево има изградена ЛПС за механична и физикохимична обработка. Пречиствателната станция има необходимост от реконструкция и модернизация поради това, че не успява да осигури необходимата степен на пречистване и достигане на индивидуалните емисионни ограничения /ИЕО/ на показатели определени в издаденото разрешително за заустване. Отпадъчните води от цеха в Сунгурларе по тръбопровод се подават без пречистване до мястото на заустване – безименно дере в южната част на гр. Сунгурларе и от там на около 10 км в р. Мочурица. Цехът в с. Славянци зауства без пречистване на около 5 км от цеха в р. Мочурица. На дружеството през периода на кампанията на обработка на гроздето през есента има трайна тенденция за наложени текущи санкции. След проведени мероприятия и мерки за намаляване замърсяването през 2007г. се констатира значително намаление на размера на текущите санкции наложени през годината и за трите цеха в сравнение с 2007 г. Подобри се и работата на ЛПС на цеха в Лозарево с въвеждането на аерационна система в басейна при очистката.

“СИС Индустрийс” ООД – промишлен комплекс в с. Венец с предмет на дейност бутилиране на спиртни напитки и вино има изградено ЛПС с механично и физикохимично пречистване на отпадъчните води. През изминалата година се констатира превишение на ИЕО на показателите определени в издаденото разрешително, поради което през годината има наложени текущи санкции.

“ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски има изградена ЛПСОВ за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в дренажен канал на яз. Церковски. Дружеството работи по изпълнение на “Програма за реконструкция и модернизация на ЛПСОВ”. През разглежданият период на обекта има наложена текуща месечна санкция.

“Птицекланица Чубра” с.Чубра, община Сунгурларе е месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо – има издадено разрешително за заустване. Отпадъчните води от обекта след ЛПС се заустват в дере вливащо се в р. Мочурица. Поради започване на основен ремонт на съоръжения и сгради от 24.02.2006 г. обектът е спрял от експлоатацията от регионална ветеринарномедицинска служба Бургас. През 2008г. производствената дейност на обекта не възобновена.

От населените места с над 10000 екв. ж. такива са местата без изградени ПСОВ:

гр. Карнобат – брой на реалните жители 20712, отпадъчните води около 600000м³ /г. към настоящият момент се заустват без пречистване в р. Мочурица – втора категория водоприемник. Инвестиционното предложение за изграждане на

ПСОВ – гр. Карнобат е с приключена процедура по преценяване необходимостта от ОВОС, съгласно изискванията на ЗООС. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв. ж. с механично и биологично стъпало. Предвижда се снижаване и на биогенните елементи азот и фосфор.

Населените места с над 2000 екв. ж. без изградена ПСОВ са: гр. Сунгурларе – брой на реалните жители около 4200, тип на канализационната мрежа-смесена, степен на изграденост около 20 %, отпадъчните води към настоящия момент се заустват в р. Мочурица. Много от малките агломерации нямат изградени канализационни мрежи, като отпадъчните води най-често се отвеждат в попивни кладенци /земните пластове/, което води до замърсяване на почвата и подпочвените води.

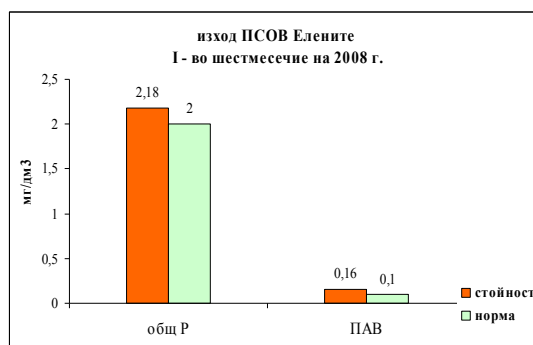
Работата в насока изграждане на ПСОВ е свързано с намаляване на емисиите и количеството на непречистени води, зауствани във водни обекти. Във връзка с това са преминали процедури за определяне на площадки за изграждане на ПСОВ на селата Крумово градище, Кликач, Искра и Екзарх Антимово в Община Карнобат. Преминали са процедури на инвестиционни предложения за изграждане на канализации и ПСОВ на селата Грозден, Манолитч и Велислав, Община Сунгурларе.

Крайбрежни морски води

Пречиствателни станции за отпадъчни води и канализации, заустващи директно в Черно море

ПСОВ към в.с. “Елените” – е частна собственост на ВС ”Елените” с механично и биологично пречистване. Приема отпадъчните води от гр. Св.Влас и ВС ”Елените”. Проектен капацитет Q ср.дн. – 52,8 л/сек. и Q макс. ч. – 73,9 л/с. Капацитетът и е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приеме допълнителните количества отпадъчни води от новоизградените жилищни и хотелски комплекси в района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Пречистените води се заустват в Черно море, северно от с. Свети Влас.

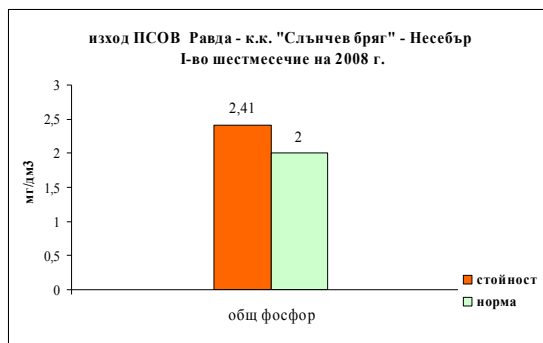
Отклонения от индивидуалните емисионни ограничения се наблюдават по показателите общ фосфор и ПАВ:

ГПСОВ “Равда – к.к. “Слънчев бряг” – Несебър – отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват чрез смесена канализационна мрежа. Станцията е хидравлически претоварена, като част от водите преминават само механично пречистване. Извършена е реконструкция, разширение и модернизация. В края на 2006 г. проектът е осъществен на I етап – ПСОВ SBR с отстраняване на биогенни елементи, но качеството на пречистените отпадъчни води не достига необходимите емисионни норми, за което има наложена текуща месечна санкция.

Пречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, северно от с. Ахелой.

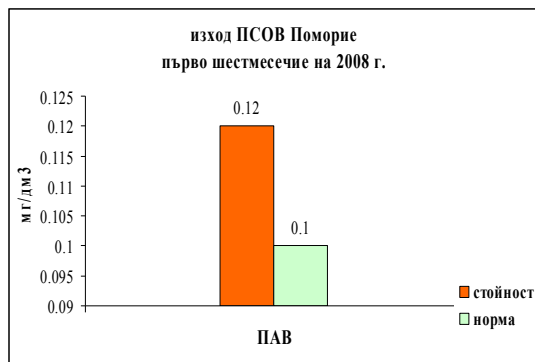
Отклонение от ИЕО се наблюдава и по показателя общ фосфор:

Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения по показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г., съгласно Програмата за прилагане на Директивата 91/271/ЕС за пречистване на отпадъчни води от населени места.

ГПСОВ Поморие – Проектен капацитет $Q_{ср.дн}$ – 133 л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие. Състоянието на пречиствателните съоръжения е добро. Пречистените води се заустват в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”. Констатирани са превишения на нормите за крайбрежните морски води (Наредба8/2001г) по азотни показатели, общ фосфор и ПАВ.

Отклонение е констатирано по показателя ПАВ:

Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения по показателите общ азот и общ фосфор е 31. 12. 2008 г.

Канализация на гр. Созопол - Водите се заустват непречистени в Черно море, в района на пристанище Созопол – новия кей. Работи се по изграждането на ПСОВ гр. Созопол, но темповете са незодоволителни. През следващата година усилията ще бъдат насочени към засилване темповете на строителството на ПСОВ Созопол

Канализация на с. Синеморец – Степента на изграденост на канализационната мрежа на селото е 60%. Изграден е експериментален пречиствателен модул. Съоръжението е изградено, но до този момент не са проведени наладъчни дейности и модулът не е пуснат в експлоатация. Водите се заустват непречистени в Черно море.

Канализация на гр. Ахтопол – Непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. **ПСОВ гр. Ахтопол** – отредена е площадка за изграждане на биологична пречиствателна станция, има готов идеен проект, предстои изготвянето на работен проект. След изграждане на ПСОВ Ахтопол пречистваните води ще се заустват в сухо дере в м-ст “Аероплана”, южно от града.

Канализация на с. Черноморец – Канализационната система е смесена. Непречистените води се заустват в Черно море, в района на залива “Вромос”.

Канализация на кв. “Сарафово”, гр. Бургас – Непречистените води се заустват в Черно море, югоизточно от квартала.

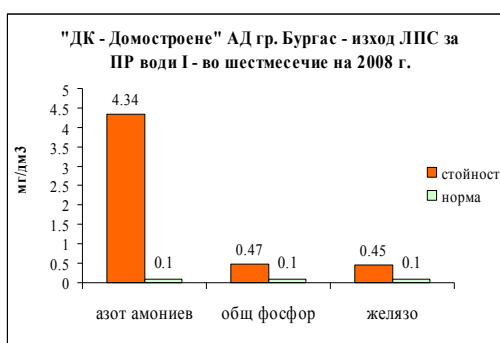
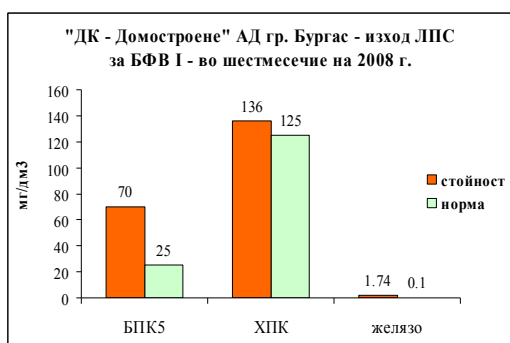
Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите БПК5, азот амониев, азот нитритен и нитратен и общ фосфор е 2010 г., съгласно Програмата за прилагане на Директива 91/271/ЕС за пречистване на отпадъчни води от населените места.

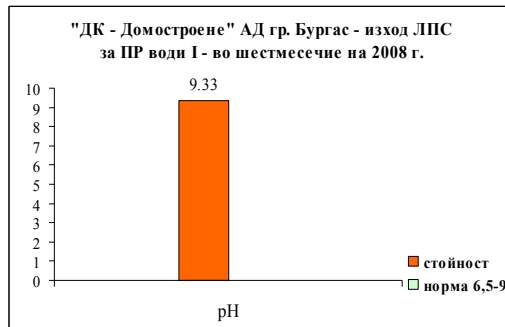
От всички канализации заустващи в Черно море водни проби за контролната дейност са взети през летния активен курортен сезон с цел получаване на максимално реалистична информация за вида и количеството замърсяване.

Индустриални източници на замърсяване, формиращи и заустващи отпадъчни води директно в Черно море.

“ДК – Домостроене” АД гр. Бургас /промишлено строителство/. Формират се две зауствания: поток 1 – битово-фекални води и поток 2 – производствени води.

Отклоненията от ИЕО съгласно разрешителното за заустване са представени на графиките по-долу:

“Парадайз бийч” ЕАД – отпадъчните води се пречистват чрез локална ПСОВ и се заустват в сухо дере – II категория воден обект, вливащо се в Черно море. Обекта работи сезонно, тъй като ЛПСОВ е към хотелски комплекс в района на Свети влас. Установени са отклонения от нормите на взетата водна проба при контролната проверка и е наложена санкция за времето, през което е работил обектът.

“Бургаски корабостроителници” АД гр. Бургас – Механично пречистените отпадъчни води се заустват в Черно море срещу гр. Бургас.

Отклонение се констатира по отношение на показателя желязо:

“Метални изделия” АД гр. Бургас – в предприятието е преустановена производствена дейност.

2.2.2. Подземни води

През първото шестмесечие на 2008 г. пробонабирането е извършено от 78 пункта, разпределени в 40 водни тела в 7 водоносни хоризонти. Мониторинговите пунктове на подземните води в Черноморския басейнов район са извори, тръбни и шахтови кладенци. Честотата на пробонабиране и схемата на анализ са съгласно **Заповед № РД – 867/29.11.2007г.**

Анализа на качествено състояние е извършен по водоносни хоризонти, водни тела, и пунктове, съгласно изискванията на:

- Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води;

- Наредба № 5 / 2007 г. за мониторинг на водите ;

- Наредба № 9 за качеството на водите, предназначени за питейно-битови цели и Директива 2000/60/ЕС.

Резултатите са сравнявани със:

- стандартите за качество от Приложение 3 към Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води

- допустимите норми по Наредба № 9 за качеството на водите, предназначени за питейно-битови цели

- изискванията на РДВ 2000/60/ЕС.

Водно тяло BG2G000000Q006 - води в кватернерно – алувиалните отложения на р. Хаджийска

Характеристика

Реката е определена не в риск.

Подземното водно тяло (ПВТ) има площ – 175,2 км².

Характеристика на покриващите водното тяло, пластове: глинесто-песъчлив слой.

Литоложки строеж на ВХ: чакъли с пясъчен и гравийен запълнител.

Колектор: поров.

Контролен мониторинг

Пункт BG2G000000QMP020, с. Кошарица.

Мониторинговият пункт е тръбен кладенец, чиито води се ползват за питейно-битово водоснабдяване.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточниците.

По температура подземните води са студени (13,3⁰С). По активната реакция – 7,6 са алкални. По минерализация водите (0,778) са пресни. По обща твърдост (7,28 мг/екв./л) –твърди. Сух остатък (0,516 г/л) <1 г/л.

От основните физико-химични показатели са изследвани I и II група. Анализирани са общо 20 показателя.

Не са констатирани отклонения от стандарта за качество

Водно тяло BG2G000000Q007 - води в кватернерно – алувиалните отложения на р. Луда Камчия

Характеристика

Подземното водно тяло (ПВТ) е обособено в терасата на р. Луда Камчия - от с. Дъбовица до с. Завет;

Реката е определена в риск.

ПВТ има площ – 104,09 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: глинесто песъчлив и глинест слой.

Литоложки строеж на ВХ : чакълесто – пясъчлив слой, чакъли и пясъци.
Колектор: поров.

Контролен мониторинг

- Пункт с код BG2G000000QMP021 Каптаж при ПС Завет, с. Завет, общ. Сунгурларе;
- Пункт с код BG2G000000QMP028 Каптаж Гюр чешма с. Бероново, общ. Бургас.

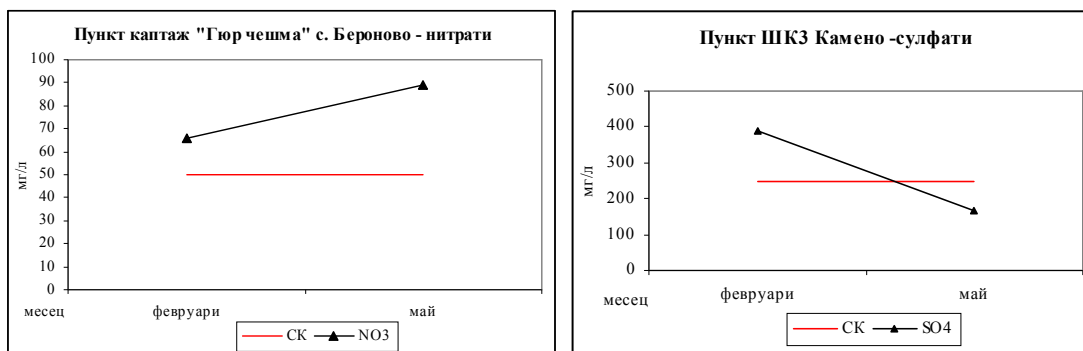
Мониторинговите пунктове са водоизточници, чиито води се ползват за питейно – битово водоснабдяване.

По температура $11,9^{\circ}\text{C}$ подземните води са студени. Активната реакция е 6,85 -7,18 – алкална. По минерализация – 0,629 г/л подземните води са пресни. По обща твърдост (4,785 мг/екв/л) водите са умерено твърди. Сух остатък (0,493 г/л) <1 г/л.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточниците.

Извършени са изследвания на основните физико-химични показатели от I и II група. Анализирани са общо 20 показателя.

Не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен в концентрациите на нитрати в каптаж “Гюр чешма” с. Бероново. Стойностите са над 50 мг/л и тенденцията е към повишаване.

Забележка: СК – стандарт за качество;

Води в кватернерните отложения на Южночерноморски реки Водно тяло BG2G000000Q008 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Айтоска

Характеристика

Подземното водно тяло (ПВТ) е обособено в терасата на р. Айтоска до първи притоци.

Реката е определена в риск.

ПВТ има площ – 102,93 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластовете: глинесто слой.

Литоложки строеж на ВХ : чакълесто –песъчлив слой.

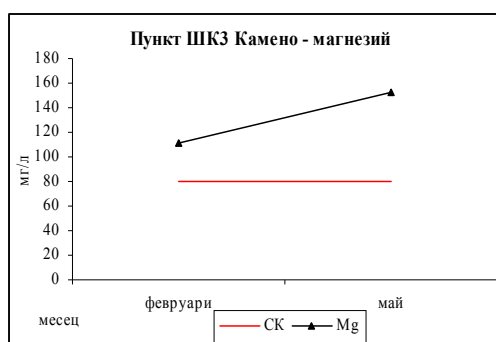
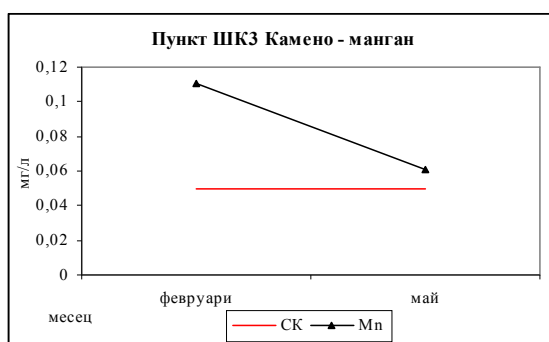
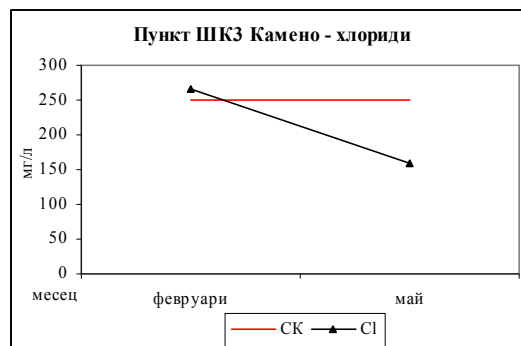
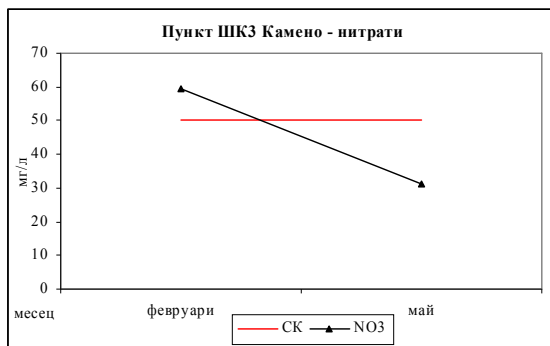
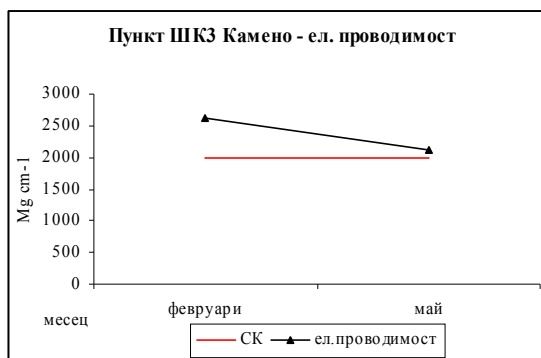
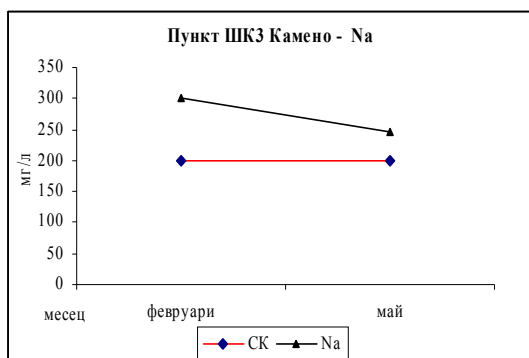
Колектор: поров

Контролен мониторинг

• Пункт с код BG2G000000QMP024 Камено, общ. Айтос, обл. Бургас
Мониторинговият пункт е водоизточник за питейно-битово водоснабдяване.

По температура $17,3^{\circ}\text{C}$ подземните води са студени. Активната реакция е 7,49 – алкална. По обща минерализация (1,955 г/л) подземните води са слабо минерализирани. Сух остатък $1,743 \text{ г/л} > 1 \text{ г/л}$.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточника.

аб
ел
еж
ка
:
С
К

– стандарт за качество;

Резултатите от анализа, показани в приложените графики, са следните:

Наблюдават се високи стойности над стандарта за качество на:

- електропроводимостта, което е свързано с повишено съдържание на хлориди, натрий и сулфати. Тенденцията е към значително намаляване под стойностите на стандарта за качество, особено по показателите: хлориди и сулфати;

- магнезий – с тенденция за повишаване над стандарта за качество;
- манган – с тенденцията към намаляване;
- нитрати с тенденция към намаляване.

Водно тяло BG2G000000Q009 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Средецка - Мандра

Характеристика

Подземното водно тяло (ПВТ) е обособено в терасата на р. Средецка и район Мандра.

Реката е определена не в риск.

ПВТ има площ – 231,94 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: пясъчлива глина.

Литоложки строеж на ВХ алувиални глинни чакъли и пясъци.

Колектор: безнапорен поров

Контролен мониторинг

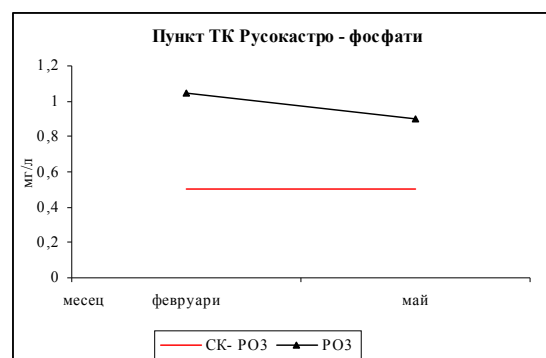
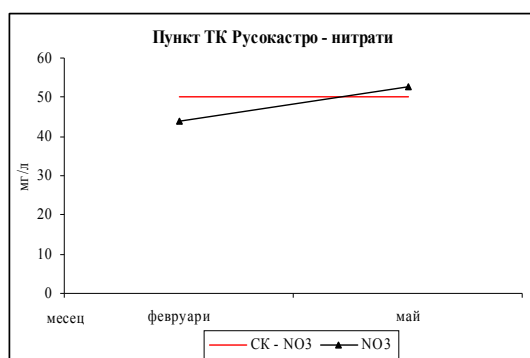
- Пункт с код BG2G000000QMP027 С-7 с. Дюлево, общ. Средецка, обл. Бургас;

- Пункт с код BG2G000000QMP112 ТК с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас.

Мониторинговите пунктове са водоизточници за питейно-битово водоснабдяване.

По температура 13,3⁰С подземните води са студени. Активната реакция е 7,64 – алкална. По обща минерализация (0,614 г/л) подземните води са пресни. Сух остатък 0,438 г/л <1 г/л. По обща твърдост (6,93 мг/екв. / л) – твърди.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточника.

Забележка: СК – стандарт за качество

Резултатите от анализа са следните:

Наблюдават се високи стойности над стандарта за качество на:

- фосфати и тенденцията е към увеличаване на концентрацията;
- нитрати с тенденция към увеличаване над 50 мг/л.

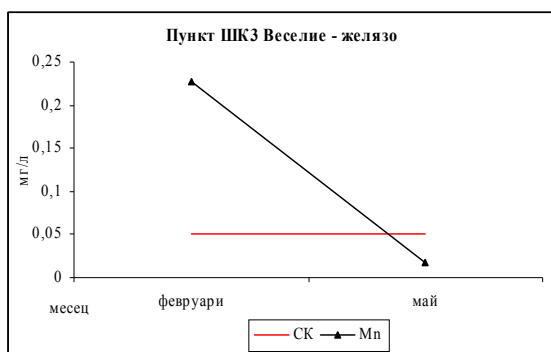
Водно тяло BG2G000000Q0010 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Ропотамо

• **Пункт с код BG2G000000QMP033 с. Веселие, общ. Приморско, обл. Бургас**

Мониторинговият пункт е водоизточник за питейно-битово водоснабдяване.

По температура 13,3⁰С подземните води са студени. Активната реакция е 7,52 т.е алкална. По обща минерализация (0,612 г/л) подземните води са пресни. Сух остатък 0,438 г/л <1 г/л. По обща твърдост (6,97 мг/екв./л) – твърди.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточника.

Забележка: СК – стандарт за качество

Не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен в концентрациите на желязо. Тенденцията е към намаляване в допустимите норми.

Водно тяло BG2G000000Q0012 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Велека

Характеристика

Подземното водно тяло (ПВТ) е обособено в терасата на р. Велека.

Реката е определена не в риск.

ПВТ има площ – 17,26 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: глинест слой.

Литоложки строеж на ВХ морски и алувиални пясъци, гравий и глини.

Колектор: поров

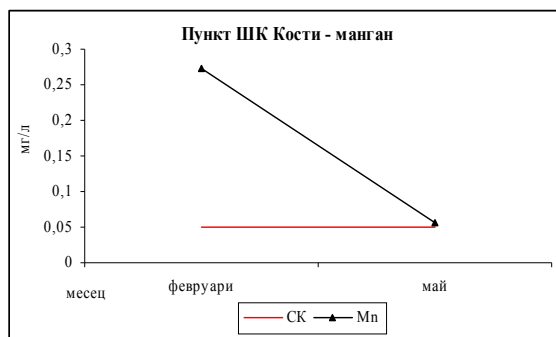
Контролен мониторинг

• **Пункт BG2G000000QMP034 Шахтов кладенец при БПС Кости.**

Мониторингов пункт е водоизточник за питейно – битово водоснабдяване, стопанисван от "В и К" ЕАД, гр. Бургас.

По температура $10,4^{\circ}\text{C}$ подземните води са студени. По активна реакция (7,49) са алкални. По обща минерализация (0,538,7 мг/л) подземните води са пресни. По показателя обща твърдост (3,38 мг/екв./ л) – умерено твърди. Сух остатък (0,326 г/л) < 1г/л.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточника.

Забележка: СК – стандарт за качество

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен в концентрациите на манган. Тенденцията е към намаляване в границите на допустимите норми.

Водно тяло BG2G000000Q0013 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Резовска

Характеристика

ПВТ е обособено в терасата на р. Резовска.

Реката е определена не в риск.

ПВТ има площ – 3,03 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: глинест слой.

Литоложки строеж на ВХ: морски и алувиални пясъци, гравий и глини.

Колектор: поров.

Контролен мониторинг

• Пункт BG2G000000QMP035 Шахтов кладенец при ПС Резовска стара.

Мониторингов пункт е водоизточник за питейно – битово водоснабдяване, стопанисван от "В и К" ЕАД гр. Бургас.

По температура $13,7^{\circ}\text{C}$ подземните води са студени. По активна реакция (7,49) са алкални. По обща минерализация (0,602 г/л) подземните води са пресни. По показателя обща твърдост (4,35 мг/екв./ л) – умерено твърди. Сух остатък (0,398 г/л) < 1 г/л.

Пробонабирането е извършено директно от водоизточника.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен в концентрирациите на амониев йон (0,069 мг/л), констатирана стойност през м. февруари.

Неогенски водоносен хоризонт

Водно тяло BG2G00000N021 – Айтос

Характеристика

ПВТ има площ 68,08 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: пясъчно чакълести отложения;

Литоложки строеж на ВХ: пясъци, варовици, пясъчници, глини.

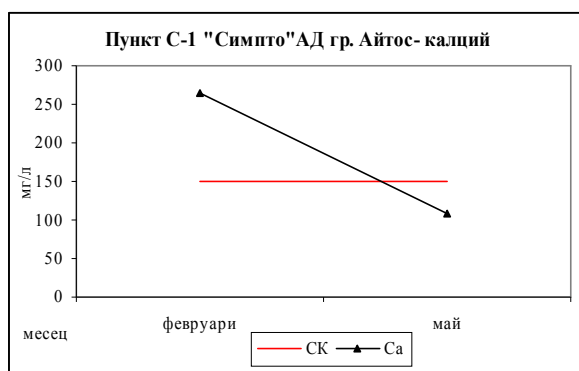
Тип на ВХ – безнапорен.

Колектор: поров.

Контролен мониторинг

• Пункт BG2G000000MPN098 сондаж С-1 “Симпто” АД гр. Айтос.

По температура – 14,05⁰С, подземните води са студени. По активна реакция (7,5) са алкални. По обща минерализация (1,014 мг/л) подземните води са слабо минерализирани. По обща твърдост (6,38 мг/екв./л) са твърди. Сух остатък (0,834 г/л) < 1 г/л.

Забележка: СК – стандарт за качество

При анализиране на подземните води във водното тяло не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен по показателя калций. Концентрацията (264 мг/л) през м. февруари е над стандарта за качество (150 мг/л).

Водно тяло BG2G00000N025 – Бургас

Характеристика

Подземното водно тяло (ПВТ) има площ 114,36 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: глини на места с чакълесто пясъчливи лещи;

Литоложки строеж на ВХ: пясъци, варовици, пясъчници, глини.

Тип на ВХ – безнапорен.

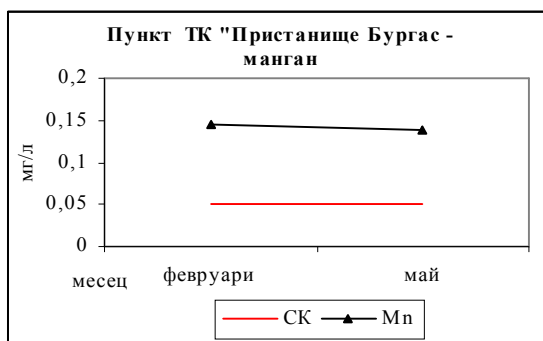
Колектор: поров.

Контролен мониторинг

- **Пункт BG2G000000MPN098 сондаж ТК Пристанище Бургас.**

Водоизточника се ползва за индустриални нужди.

По температура – 12,4⁰С, подземните води са студени. По активна реакция (7,77) са алкални. По обща минерализация (0,621 мг/л) подземните води са пресни. По обща твърдост (3,81 мг/екв./л) са умерено твърди. Сух остатък (0,421 г/л) < 1 г/л.

Забележка: СК – стандарт за качество

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество, освен по показателя манган. Средната стойност на концентрацията (0,142 мг/л) е над стандарта за качество (0,05 мг/л).

Палеогенски водоносен хоризонт

Водно тяло BG2G00000Pg029 – Палеоген – еоцен олигоцен Бургас

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 778,98 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластовете: в глинесто-мергелен фациес, представен от глини, мергели с прослойки от пясъчни пластовете.

Литоложки строеж на ВХ конгломерати, пясъчници, варовици, глини, мергели.

Тип водоносен хоризонт - полунапорен.

Колектор: поров.

Водоносния хоризонт е защитен.

Контролен мониторинг

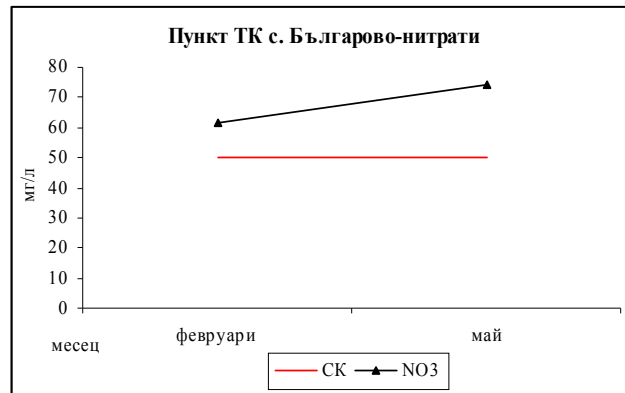
- **Пункт BG2G00000PgMP083 ТК КГМР, с. Камено;**

- **Пункт BG2G00000PgMP083 ТК, гр. Българово.**

Мониторинговите пунктове са наблюдателни тръбни кладенец.

По средна температура -16,12 ⁰С са студени подземни води. По активна реакция (7,8) са алкални. По минерализация (0,985мг/л) са пресни. По обща твърдост (6,09 мг/екв/л) твърди. Сух остатък (0,576 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пунктовете не са констатирани отклонения от стандарта за качество, освен на нитрати в пункт ТК, с. Българово.

Тенденцията е към увеличаване на концентрацията на нитрати над 50 мг/л.

Горнокреден водоносен хоризонт

Водно тяло BG2G0000K2033 Горна креда –Котелски карстов басейн

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 951,07 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: открит.

Литоложки строеж на ВХ теригенно карбонатен фациес.

Тип водоносен хоризонт- напорен.

Колектор: карстов.

Водоносния хоризонт не е защитен.

Контролен мониторинг

- **Пункт BG2G00000K2MP094 Извор Кузлука – 1.**

Мониторинговият пункт е водоизточник – извор, който се използва за питейно – битово водоснабдяване.

Водите по температура са студени, с температура 12 °С. По активна реакция е (7,61) - алкална. По обща минерализация (0,614 г/л) подземните води са пресни. По обща твърдост (7,0 мг/екв/л) твърди. Сух остатък (0,451 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество.

Водно тяло BG2G00000K2034 Горна креда – Бургаска вулканично северно и западно от Бургас

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 3031,94 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: открит.

Литоложки строеж на ВХ теригенно карбонатен фациес.

Тип водоносен хоризонт- напорен.

Колектор: пукнатинен.

Водоносният хоризонт не е защитен.

Контролен мониторинг

- **Пункт с код BG2G00000K2MP099 3 бр. дренажи при ПС, с. Екзарх Антимово.**

Мониторинговият пункт са група водоизточници – дренажи, които се използват за питейно-битово водоснабдяване.

Водите по температура са студени, с температура 12 °С. По активна реакция (7,61) е алкална. По обща минерализация (0,614 г/л) подземните води са пресни. По обща твърдост (7,0 мг/екв/л) твърди. Сух остатък (0,451 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество, освен в концентрациите на нитрати (85 мг/л > от 50 мг/л).

Водно тяло BG2G00000K2035 Горна креда –Бургаска вулканична южно от Бургас

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 1597,33 км².

Характеристика на покриващите ПВТ пластове: открит.

Литоложки строеж на ВХ базабти, андезити, вулкански фациес и седименти.

Тип водоносен хоризонт- напорен.

Колектор: пукнатинен.

Водоносния хоризонт не е защитен.

Контролен мониторинг

- **Пункт BG2G00000K2MP100 Дренаж 1,2, ПС Каваците, Созопол.**

Мониторинговият пункт са група водоизточници – дренажи, които се използват за питейно-битово водоснабдяване.

Водите по температура са студени, с температура 14,1 °С. По активна реакция е (7,98) е алкална. По обща минерализация подземните води са пресни. По обща твърдост (3,2 мг/екв/л) умерено твърди. Сух остатък (0,334 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество.

Юра –триас палеозой – протерозой

ВТ BG2G00000TJ042 –карстово – пукнатинна зона

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 959,92 км².

Литоложки строеж на ВХ– интрузивни, ефузивни, метаморфити.

Тип водоносен хоризонт- пукнатинен, грунтов, смесен.

Колектор: пукнатинно-карстов.

Контролен мониторинг

1. **Пункт BG2G00000TJMP130 – 63 извор Докузака, гр. Малко Търново;**
2. **Пункт BG2G00000TJMP130 – 376 извор Катун, с. Бръшлян;**

3. Пункт BG2G00000TJMP130 83 извор, с. Тракийци.

Подземните води са студени, със средна температура 12,8⁰С. По активна реакция (7,19) водите са алкални. По минерализация (0,564 мг/л) пресни. По обща твърдост (2,69 мг/екв/л) меки. Сух остатък (0,375 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество.

Водно тяло (ВТ) BG2G00TJPz044 – пукнатинно тяло

Характеристика

Площта на подземното водно тяло е 378 км².

Литоложки строеж на ВХ– гранити, гнайси, метаморфити.

Тип водоносен хоризонт- пукнатинен, грунтов, смесен.

Колектор: пукнатинно карстов.

Контролен мониторинг

- **Пункт BG2G000PzTJMP133, Дренаж Кирково** е извор, изграден за водоснабдяване.

Подземните води са студени, със средна температура 10⁰С. По активна реакция (7,48) водите са алкални. По минерализация (0,406 мг/л) пресни. По обща твърдост (1,33 мг/екв/л) меки. Сух остатък (0,211 г/л) < 1 г/л.

При анализиране на подземните води от пункта не са констатирани отклонения от стандартите за качество.

На територията на Бургаска област в рамките на БДИБР са определени 2 подземни водни тела:

- BG3G00000NQ005 - Порови води в Неоген – Кватернер – Сунгурларско – Карнобатска котловина;

- Малка част от BG3G0PzK2Pg027 – Пукнатинни води – масив Шипка – Сливен.

В рамките на определените подземни водни тела през 2008 г. се наблюдава качеството на подземните води в 3 хидрогеоложки пункта за контролен и мониторинг:

1. BG3G000000QMP014 – Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ.

Карнобат

2. BG3G000000NMP015 – ТК – 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе

3. BG3G000000QMP016 – Сондаж, гр. Сунгурларе, общ. Сунгурларе

В трите пункта се извършва само контролен мониторинг, т.е. само една година в рамките на един план за управление на речен басейн, който е шест годишен (2003год. – 2008 год.).

Тези мониторингови пунктове следят химичното състояние на подземните води в подземно водно тяло BG3G00000NQ005.

Химичното състояние на подземните води се оценява въз основа на информация от провеждания физико-химичен мониторинг. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирана следните групи показатели:

1. **I група – основни физико-химични показатели** – разтворен кислород, окислително-възстановителен потенциал, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички тези показатели във всички пунктовете за подземни води четири пъти в годината.

2. **II група – допълнителни физико-химични показатели** – нитритни йони, фосфати, общо желязо, манган – анализират се всички или отделни показатели в мониторинговите пунктове четири пъти в годината.

3. **III група – метали и металоиди** – олово, мед и цинк – само в мониторинговите пунктове при гр. Карнобат и с.Чубра – веднъж годишно през трето тримесечие.

Резултатите се сравняват със стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За някои подземни водни тела в България са установени повишени концентрации на вещества от природен произход:

- манган и желязо – основно за някои водни тела в кватернерни водоносни хоризонти по реките;
- амониеви йони и сероводород – за водните тела, във или в близост до въглищни находища и в райони в които подземните води се смесват с минерални води;
- сулфати – за водните тела, в геоложки пластове, съдържащи гипсови включения и в райони, в които подземните води се смесват с минерални води.
- тежки метали – за водните тела, разположени в близост до находища на полиметални руди.

Повишеното съдържание на нитрати се проявява предимно през влажния период на годината. Високото съдържание на амоний свидетелства за пряко замърсяване, главно от отпадни води.

BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген – Кватернер – Сунгурларско – Карнобатска котловина/

ПВТ заема Сунгурларското и Карнобатското полета. Под кватернерните алувиални отложения (на р. Мочурица) и пролувиални отложения (образувани от множество дерета) заляга плиоцен, представен от глини, пясъци и по-малко чакъл. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са песъкливи глини. ПВТ има площ – 290 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт – 99 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 17 м/ден. Подхранването в кватернерния водоносен хоризонт в Сунгурларската част става от реките, валежите и частично от пукнатинните води на подложката (където кватернера лежи върху нея), а в Карнобатската част – от валежи и частично от пукнатинните води на подложката, сезонно подхранване има и от инфилтрираните поливни води. Среден модул на подзем. отток – 2 л/сек/км².

От извършените наблюдения върху химичното състояние се констатира следното:

Нитрати – за разлика от предходната година се наблюдава отново постоянна тенденция на завишени съдържания (след 2005 год.) – от 1 до 3 пъти.

Амоний – съдържанията в отделни проби са значително под стандарта, само в пункта при гр. Сунгурларе през трето тримесечие се фиксира завишена стойност 1,5 пъти над допустимата граница.

Калций и магнезий – в пункта при гр. Сунгурларе се наблюдават завишени съдържания от 1 до близо 3 пъти над стандарта на калций през второ и трето тримесечие, а на магнезий – над 1,5 пъти през първо тримесечие.

В единична проба се фиксира завишение спрямо стандарта на показателя Твърдост (близо 1,5 пъти) в пункта при гр. Сунгурларе.

Фосфати – показват съдържания под стандарта, макар само в пункта при гр. Карнобат да се фиксират стойности много близки с граничната.

При останалите наблюдавани параметри не се установяват отклонения

BG3G0PzK2Pg027 / Пукнатинни води – масив Шипка – Сливен/

На територията на Бургаски район се разполага една малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове.

Водоносния хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели с палеозойска, горнокредна и палеогенска възраст. Цялото ПВТ има площ – 1481 кв.км., в разглеждания район е неговата най-източна част. Среден модул на подзем. отток – 0,8 л/сек/км².

2.2.3. Повърхностни води за питейно-битово водоснабдяване – язовири

В Черноморският басейнов район повърхностните водоизточници за питейно-битово водоснабдяване са: яз. "Камчия", яз. "Ясна поляна" и яз. "Тича".

Язовир "Камчия" е изграден на р. Луда Камчия, яз. "Тича" – на р. Голяма Камчия, а яз. "Ясна поляна" – на р. Дяволска.

Съгласно **Заповед № РД – 867/29.11.2007 г.** на Министъра на околната среда и водите за извършване на мониторинг на повърхностните води през 2008 г. са проведени пробонабирания по схема за анализ.

Пробонабиранията са извършени послойно и обхващат водите, постъпващи за питейно-битово водоснабдяване.

За определяне на качеството на повърхностните води за питейно - битово водоснабдяване са анализирани данни за физичните и химичните показатели, съгласно изискванията на чл. 3, ал. 1 и чл. 6, 7 и 8 от Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване по задължителни и препоръчителни стойности на показателите, съгласно Приложение № 1 към наредбата.

ЯЗОВИР "КАМЧИЯ"

Извършено е пробонабиране от 5 слоя.

Резултатите от анализа на физико-химичните показатели от мониторинга, сравнени с нормите, са в границите на категория А1, с изключение на показателите разтворено желязо, манган, разтворен кислород на насищане и амониев йон, които съответстват на категория А2.

ЯЗОВИР "ЯСНА ПОЛЯНА"

Извършено е пробонабиране от 5 слоя.

Резултатите от анализа на физико-химичните показатели от мониторинга съответстват на категория А1 с изключение на стойностите на показателите: разтворено желязо, манган, амониев йон, разтворен кислород на насищане и колиформни, които съответстват на категория А2.

2.2.4. Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

Дейността на направление "Води" през 2008г. бе насочена към подобряване на състоянието на повърхностните води на територията контролирана от РИОСВ-Бургас чрез подобряване работата на изградените пречиствателни станции за отпадъчни води и пречиствателни съоръжения и спазване на определените условия и изисквания в разрешителните за заустване.

Във връзка с влязлата в сила през 2007г. нова Наредба №5 за мониторинг на водите и отпадане на ограничителният критерии от 100 кубика/денонощие се увеличи броя на обектите, включени в Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води. РИОСВ-Бургас ежегодно организира събирането на информационни карти, съдържащи данни за обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти, разположени на територията, контролирана от инспекцията, във връзка с поддържане на "Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води".

В изпълнение на задълженията си по Закона за водите, Заповед № РД-484/14.05.2004г. с изменение № РД-279/09.05.2006г на Министъра на околната среда и водите, РИОСВ Бургас осъществява контрол на източниците на замърсяване на водите и водните обекти чрез проверки, наблюдения и пробовземания. На всеки шест месеца /през I-то и III-то тримесечие на годината/ РИОСВ, съвместно със Регионална лаборатория – гр. Бургас, извършва пробовземане от обекти формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, включени в утвърдени списъци от Министъра на околната среда и водите. През 2008г. са проверени 100 броя обекти формиращи отпадъчни води, извършени 101 броя пробовземания. Анализът на взетите водни проби се извършва задължително по всички показатели, за които в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води са определени индивидуални емисионни ограничения. При установяване на неспазване на определените в разрешителните емисионни норми и ограничения /в случаите, когато все още няма издадено разрешително и отпадъчните води не отговарят на

нормите за съответната категория на водоприемника/ на юридическите лица и едноличните търговци се налагат санкции. Наблюдава се тенденция за запазване на санкционирани обекти за замърсяване на водите – основно пречиствателни станции за отпадъчни води по Черноморското крайбрежие.

Компетентен орган по издаване на разрешителните за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води са съответната Басейнова дирекция за управление на водите.

В резултат извършените проверки, изпълнение на изискванията на чл.69 от ЗООС и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми през 2008г. за замърсяване на водите от дейността на фирмите и дружествата са издадени общо 40 броя заповеди за санкции.

В резултат на извършвания многогодишен контрол на работата на пречиствателните съоръжения и пречиствателни станции за отпадъчни води може да се заключи, че основните превишавани показатели са: неразтворени вещества, БПК₅, ХПК, общ азот/ азотните показатели/ и общ фосфор. За последните два показателя пречиствателните станции нямат техническа възможност за отделянето им от отпадъчните води. В разрешителните за заустване, съгласно българското екологично законодателство са дадени срокове за достигане на нормите и привеждане на обектите в съответствие.

През 2008г. с цел опазване и възстановяване състоянието на водите и постигането на изискванията на Рамковата директива за водите, Директивата за пречистване на отпадъчните води от населените места, Националната програма за приоритетно изграждане на ГПСОВ и Националната стратегия по околна среда са разгледани и оценени 17 проекта, предложени за финансиране от Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда към МОСВ по които се работи.

2.3. Земи, почви и земни недра

2.3.1. Земи и почви

2.3.1.1. Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВБургас.

Поземленият фонд на територията на област Бургас е 3795338,182ха. От тях обработваеми са 2545470.086ха. и необработваеми земи са 1229570,3 ха. От обработваемата земя лозята заемат 103632,5декара, трайните насаждения 116815,6дка зеленчуци – 3660 дка, зърнено- житни култури 797340 дка, технически култури 357018 дка.

Почвите на областта са заети от чернозем-смолници и канелено горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено – житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите южни части на Стара планина.

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и в източната си

част с черноморско влияние. Характерните бриси за него не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка по-малко третирания с продукти за растителна защита.

2.3.1.2. Замяряване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2008 година, мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво се проведе на седем пункта, попадащи на територията на две общини: Средец и Малко Търново. От всеки пункт е извършено пробонабирането.

Разпределението на пунктовете по общини е:

За община Малко Търново са определени 4 пункта:

- пункт от землище на с.Визица,
- пункт от землище с.Звездец,
- пункт от землище с.Кости и
- пункт от землище гр. Малко Търново

За община Средец – 3 пункта:

- пункт от землище с. Сливово;
- пункт от землище с,Проход,
- пункт от землище с.Зорница

Основни замърсители, които се наблюдават са олово, мед цинк, кадмий, олово, арсен, хром, никел, и живак. От 2006г година се провежда изпитване на почвите в същите пунктове на общ азот, общ фосфор, органичен въглерод, тотален въглерод, с които се дава още по- пълна картина на състоянието на почвите в наблюдаваните пунктове.

Почвеното изпитване се извършва от Регионална лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-20 см и 20-40 см и в три повторения.

Проследявайки динамиката на **наблюдаваните индикатори Cu, Pb, Zn Cd, As и Hg и през 2008г се установява, че те са в граници на нормите, много под МДК (0,1-0,3)** спрямо МДК - (Максимално допустима концентрация), съгласно Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата обн./ДВ бр.71/2008г./В пункт Визица **Cu** /мед/, е 0.69 от МДК, Хрома /**Cr** / в пункт с.Зорница е в граници 0.68 от МДК, а в пункт Визица и Звездеце 0.5 от МДК, а цинка /. **Zn**/ е 0.5 от МДК.

От 2005г към мониторинга на почвите са включени за наблюдение и контрол Хром и Никел, а от 2007г и Живак.

Мед (**Cu**), цинк (**Zn**), кадмий (**Cd**), олово (**Pb**), арсен (**As**) и живак (**Hg**) на всички пунктове е в граници на нормите и много под тях.

През следващите години ще продължим да следим тези индикатори в същите пунктове, с цел установяване на тенденцията им.

За всяка община прилагаме графика показвайки съдържанието на тежкия метал спрямо ПДК (норма) и годината приложение фигури 1 до 7).

Таблица за тежки метали в почви в пункт с.Проход

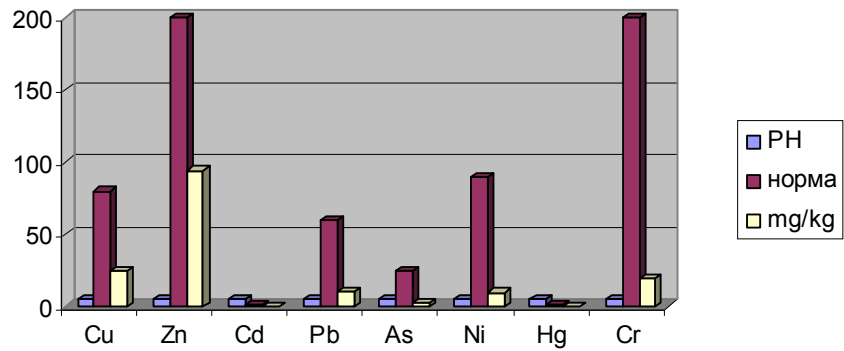

Таблица за тежки метали в почви на пункт с.Зорница през 2008г

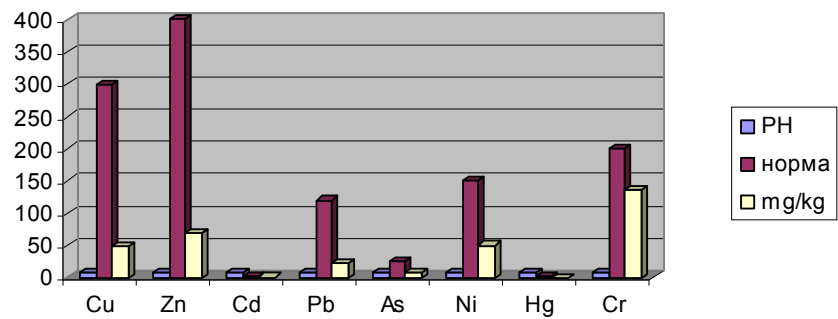
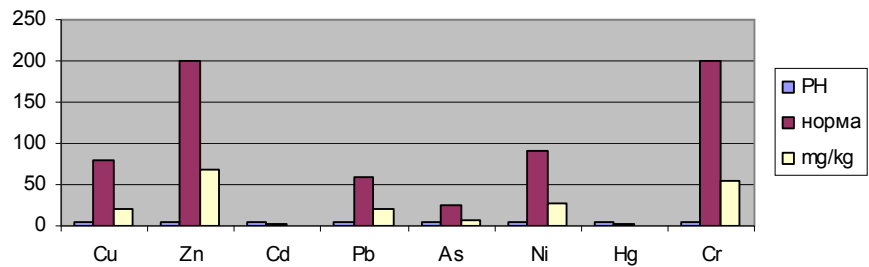
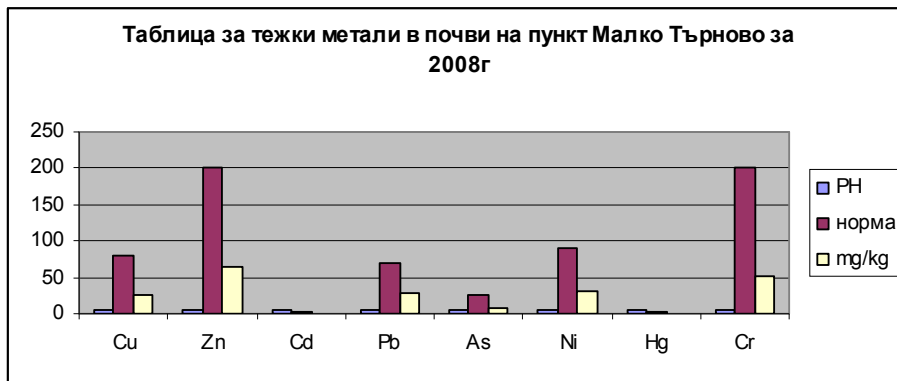
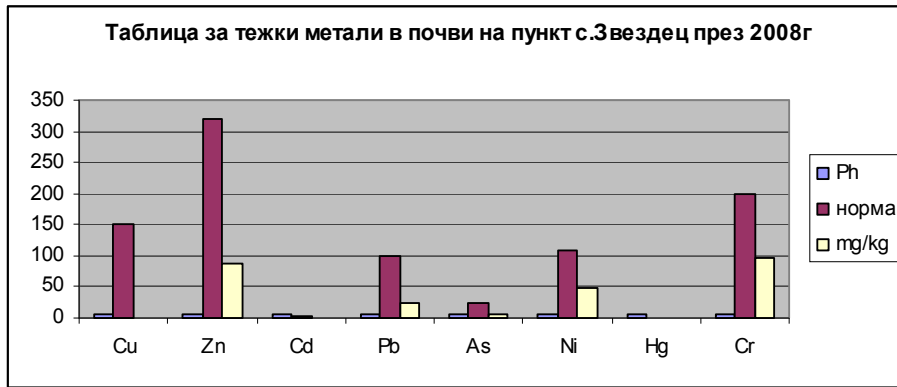

Таблица за тежки метали в почви в пункт с.Сливово през 2008г.

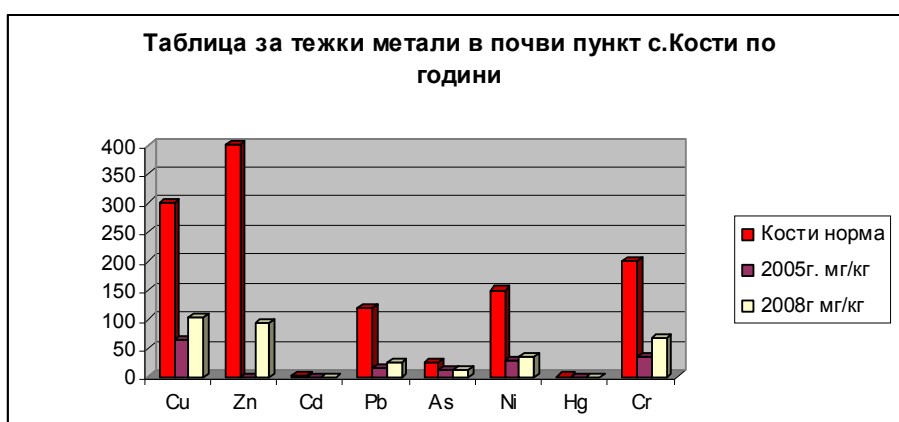
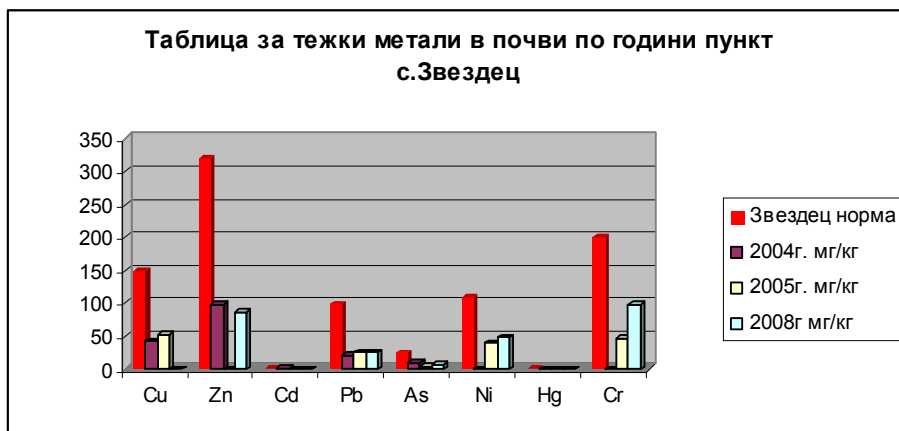

Проследявайки мониторинга на почвите от 2004г до настоящия момент за територията на РИОСВ и динамиката на наблюдаваните индикатори **Cu, Pb, Zn Cd, As и Hg** на всеки пункт се установява, че тенденцията се запазва и те са в граници на нормите, много под максимално допустимите концентрации и интервенционни концентрации за тежки метали в почвите – (приложение таблици 8- 11)

През следващите години ще продължим да следим тези индикатори в определените пунктове, с цел установяване на тенденцията им.

2.3.1.3 **Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители /пестициди/**

За наличие на остатъчни количества пестициди в почвите

През 2008г от определените седем пунктове за мониторинг на тежки метали се проведе и изпитване по отношение на остатъчни количества органохлорни, полихлорирани бифенили и полициклични ароматни въглеводороди в почвите.

Анализирайки получените стойности на наблюдаваните устойчиви органични замърсители през настоящата година се установява: полихлорираните бифенили са в граници по- малки от 0,001, полиароматните въглеводороди и органохлорните въглеводороди са в граници по- малки от 0,0003, които са много под МДК.

Извършва се мониторинг на складовете за залежали и негодни за употреба пестициди.

На територията на РИОСВ Бургас е решен проблема със залежалите пестициди в по- голямата си част. Окончателно е ликвидирана потенциалната

опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве.

И през 2008г на територията на РИОСВ Бургас е изпълнена програмата за мониторинг на почви от подсистема “Земи и почви” и поддържане на актуална база данни по направление “Локални почвени замърсявания” за състояние на складовете и съхраняваните в тях забранени или залежали продукти за растителна защита. Няма промяна в наблюдаваните складове. Повечето проверки за съхраняваните на територията на РИОСВ залежали и негодни за употреба пестициди са извършени съвместно с представители на РС ”Растителна защита” – Бургас и Д – я “Гражданска защита“ Бургас. Проверките ни установиха, че няма промяна в подлежащите на наблюдение 4 броя централни складове, които са отремонтирани и отговарящи на нормативните изисквания и два обикновени склада. Складовете са в добро физическо състояние и имат осигурена охрана от общината отговорна за тях.

Още в началото на годината се откри склад, на бивше ТКЗС с.Люляково, който до настоящия момент не е наблюдаван и в който бяха складирани 1500 кг негодни за употреба пестициди. Община Руен изпълни изготвения от тях и одобрен проект и пестицидите са събрани в един Б-Б куб.

Изпълнен е първи етап по одобрен проект на община Бургас, за поетапно събиране на негодните за употреба пестициди от централен склад с.Брястовец. С изнесените от склада. пестициди са запълнени 9 броя Б-Б куба, които са разположени на определената площадка на Претоварна станция Бургас. Реализацията на втори и трети етап ще се изпълни през първото тримесичие на 2009г, за които е подписан Договор с МОСВ.

Проверени са всички площадки с разположени контейнери Б-Б кубове.Общо към настоящия момент на 11 площадки се намират 213 броя Б-Б куба. От тях 18 контейнера са в с. Филаретово, област Сливен.

По наше предписание “БалБок Инженеринг”АД, като носител на гаранцията по безопасността на контейнерите през 2008г извърши пълна инвентаризация на всички площадки с Б-Б кубове на територията на РИОСВ.

2.3.1.4. Ерозия на почвите

И в Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най- интензивния и широко разпространен деградационен процес. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6⁰ Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12 % от обработваемите площи. Иригационната ерозия почти не се забелязва.

През 2008 г. година не са финансирани проекти против ерозията на почвата и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната територия.от РИОСВ

– Бургас. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерство на земеделието и продоволствието.

2.3.1. 5 Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване:

И през 2008г продължи мониторинга на определените два опорни пункта за наблюдение и контрол на засоляването на почвите: *пункт с. Рудник и пункт с. Каменар*.

Ежегодно от четири точки, от двата пункта се извършва пробонабиране в три дълбочини: 0-20 см, 20-40 см и 40-60 см. два пъти през годината - през месец май и месец септември. Успоредно с почвените проби се вземат водни проби от подпочвената вода от дренажни канали, намиращи се в близост до опорните пунктове за наблюдение.

От извършеното почвено изпитване през 2008г. се потвърди, че почвите и в двата пункта Рудник и Каменар се определят като силно засолени и са в граници слабо, средно до силно солонцовати почви спрямо относителния дял на обменен Na (натрий). Ливадно-блатните почви, разпространени в района им се засоляват в резултат на капилярно покачване на силно минерализирани подпочвени води със състав, близък до морската вода.

Вкисляване

Вкисляването на почвите е проблем за обработваемите земи.

През 2008г се проведе "Екологичен мониторинг по киселинност". Почвено изпитване е проведено на четири постоянни опорни пункта в землищата на: гр. Приморско, (община Приморско), с. Вресово (община Руен), с. Подвис (община Сунгурларе) и с. Кипилово (община Котел).

От всички пунктове от четири точки се отбират почвени проби в две дълбочини 0-20см. и 20-40 см. Анализира се киселинността на почвите (Ph в KCl) и съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} .

Отчитайки резултатите от 2008г. от извършените наблюдения върху показателите, характеризиращи вредната киселинност се установява; стабилизиране на киселинно алкалното равновесие в почвата и тенденция за неутрализиране на почвата за пункт Приморско и Кипилово, а за пунктове Вресово и Подвис задържане на степента на наситеност на индикаторите в почвата. Основната причина за това е, че първите два пункта (Приморско и Кипилово) са изоставени, необработващи се ниви и торене с кисели минерални торове през последните години не се извършва.

2.3.1.6. Замърсяване на почвата с нефтопродукти

Ежегодно в резултат на умишлени пробиви по трасетата на продуктопроводите, собственост на "Лукойл Нефтохим Бургас" се предизвикват локални почвени замърсявания с нефтопродукти. Вследствие на тях се замърсяват земни площи с нефтопродукти. Тези замърсявания се картотекират и наблюдават от РИОСВ до достигане степен на замърсеност с нефтопродукти в граници под

ПДК. Тези замърсявания най-често имат аварийен характер и са “временно замърсени почви” поради задължение на замърсителя своевременно да санира и възстанови замърсените терени.

През 2008г в региона на РИОСВ Бургас не са допуснати замърсявания на почви от дейността на “Лукойл Нефтохим Бургас”.

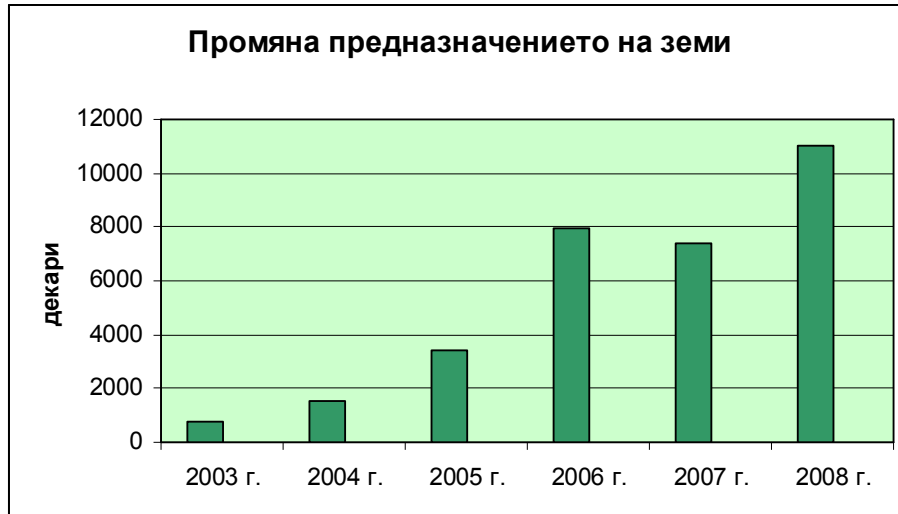
Във връзка с изпълнението на одобрените програми по план графици и достигането на съдържанието на нефтопродукти до нива на ПДК е проконтролирано санирането на замърсен терен от 2007година в землището на кв.Долно Езерово. В тази връзка през настоящата година е изпълнена одобрената Програма за дейности за привеждане в съответствие с нормативните изисквания на замърсената с нефтопродукти почва. Рекултивираният терен изцяло се затреви и засели с естествени тревни видове, вписващи се в естествения ландшафт.

Продължи да се наблюдава и контролира изпълнението на Програмата за ликвидиране на минали екологични щети до момента на приватизация на площадката на “Лукойл Нефтохим Бургас”АД. Обект от Програмата “I.1.Подробно проучване замърсяването на почвите. Проектиране и провеждане на мерките за възстановяване. Мерки за възстановяване “in situ”са извършени и на последните замърсени зони определени по проект. Преди обработката на терените, по време на обработките и след приключване на възстановителните дейности са проведени анализи, съгласно проекта и програмата. Завършена е дейността по био- и фиторемедиацията на 159000 кв.м замърсени площи от Основна площадка. На полигона са извършени три зарядки със замърсени почви общо 10500 куб.м, които се третираха „ex situ”, съгласно проекта. Изгорени са 13000 тона отложения и замърсени почви. Предстои назначаване на Държавна приемателна комисия през първото тримесечие на 2009г.за приемане на изпълнената Програма.

2.3.1.7. Промяна предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели

Продължава засиления интерес към продажбата на земя в черноморските общини и увеличено желание на инвеститорите към промяна предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели. През настоящата година в Комисията по чл.17 са проведени девет заседания. Разгледани са 1284 броя преписки. От тях са приключени 918 преписки. Във връзка с влезлия в сила Закон за Черноморското крайбрежие са отложени 176 преписки и на 190 преписки трябва да се проведе процедура по чл.31 на Закона за биологичното разнообразие. Въпреки разгледаните по малък брой преписки, инвестиционните намерения са за по големи площи. През 2008г е променено предназначението на 11012,631 декара обработваеми земи., а това са с 3650,183 декара в повече в сравненис 2007г, когато е променено предназначението на 7362,448 декара обработваеми земи. От тях високо продуктивни - /II,III и IV категория/ са 3515 декара, което е с 962 декара по малко в сравнение с 2007г обработваеми земи. В приложената таблица

по-долу ясно се очертава ръста на декарите с променено предназначение по години.

2.3.1.8. Обобщена оценка на състоянието на почвите на територията на РИОСВ Бургас.

През последните години на територията на РИОСВ – Бургас се констатира намаляване на замърсяването на земите и почвите.

Почвите на контролираната територия са незамърсени с тежки метали и металоиди и органични замърсители. От ежегодно провеждания мониторинг на почвите се установява тенденция на задържане на нивата на наблюдаваните индикатори, които са в граници много под границите на максимално допустимите норми. От извършените анализи за вкисляване и засоляване на почвите не са установени стойности застрашаващи почвеното плодородие, освен засолените терени в землищата на с.Каменар и кв.Рудник – община Бургас.

За доброто състояние на почвите спомага:

- прилагането на новия Закон за почвите имащ за цел опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите. С него се регламентира политиката, дейностите и отговорностите на Правителство, регионални структури, местни органи на управление, собственици и ползватели на земи имащи отношение с опазването или възстановяването на функциите на почвата на устойчива основа.
- балансираното торене на отглежданите селскостопанските култури,
- въвеждането на програми за екологосъобразно земеделие и животновъдство,
- по – малко използване на продукти за растителна защита и минерални торове, поради намаляване площта на обработваемите земи и интензивно отглеждани култури.

- използването на съвременни продукти за растителна защита, които са с кратък период на полуразпад, не се акумулират в почвата и не предизвикват замърсяване на почвите с пестициди.

- РИОСВ контролира и следи за ограничаване емисионното замърсяване на въздуха, водите и управлението на отпадъците Въвеждането на нови екологосъобразни технологии в производствените процеси, допринасят за намаляване на деградацията на почвите.

Почвите са компонент върху който всяко бездействие за не спазване нормативните изисквания за опазване на води, въздух, отпадъци въздейства отрицателно върху тях и ги замърсява локално или дифузно от организирани и неорганизиран източници, включително и трансгранични въздействия.

Не се очаква в близките години трайна промяна в състоянието на почвите, освен тези които отпадат от баланса на обработваеми земеделски земи и стават урбанизирани територии.

2.3.2. Земни недра и подземни богатства

На територията на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) Бургас съществуват 28 кариери и 2 мини (таблица 1). През 2007 г. в 20 от кариерите и в една от мините се извършват добивни и преработвателни работи, съгласно съгласувани годишни експлоатационни проекти. В останалите 4 кариери и една мина през 2007 г. не се извършва добив и първична преработка на подземни богатства. Две кариери и един участък от мина „Черно море” са в ликвидация, като ликвидацията на кариера „Крайморие югоизток” е приключила в края на 2007 г. Една кариера и участъка с открит добив от мина „Черно море” се рекултивират. В една кариера добивните работи през 2007 г. са изпълнявани в участък, намиращ се в землищата на с. Атопово и с. Лозенец, община Стралджа, област Сливен. Дейността на “Бургаски медни мини” ЕАД през 2007 г. е свързана с проекти за рекултивация на терени, нарушени от миннодобивната им дейност.

МИННОДОБИВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ БУРГАС

Таблица 1

Общини	Находища с открита експлоатация	Находища с подземна експлоатация	Статус
АЙТОС	„Айтос”		експлоатация – по взривен начин
БУРГАС	„Банево”		експлоатация - по взривен начин
	„Вая – юг”		ликвидация
	„Акации – 1”		експлоатацията – без взривяване
	„Върли бряг”		експлоатация - по

			взривен начин
	„Соката”		експлоатация - без взривяване
	„Българово”		експлоатация - по взривен начин
	„Крайморие – югоизток”		приключила ликвидация
	„Горно езерово”		експлоатация - по взривен начин
КАРНОБАТ	„Карнобат” („Среден кайряк”)		експлоатация - по взривен начин
	„Галата Карнобат”		експлоатация - по взривен начин
	“Блатото”		експлоатира се без взривяване в участък, намиращ се в област Сливен
КАМЕНО	„Новоселци – III		експлоатация - без взривяване
	„Браница”		експлоатация - по взривен начин
	„Калов баир”		не е започнала експлоатация – без взривяване
КОТЕЛ	„Кипилово”		не се извършва добив
МАЛКО ТЪРНОВО	„Малко Търново” (варовици)		експлоатация - по взривен начин
	„Малко Търново” (мрамори)		не се извършва добив
НЕСЕБЪР	„Инджейско блато”		експлоатация - без взривяване
ПОМОРИЕ	„Каменар”		експлоатация - по взривен начин
		уч. „Черно море 2 уч. „Сейменлийски”- подземен добив уч. „Сейменлийски”- открит добив	подземен добив ликвидация рекултивация
ПРИМОРСКО	„Узунджата”		рекултивация
РУЕН	„Добромир”		експлоатация - по

			взривен начин
СОЗОПОЛ	„Кайряка” („Черноморец”)		без добив, само преработка
	„Крушевец”		в експлоатация - по взривен начин
	„Росен”		не се извършва добив
		рудник „Зидарово”	прекратена експлоатация
СРЕДЕЦ	„Дебелт”		в експлоатация
	„Грудово”		в експлоатация - по взривен начин
	„Божема”		в експлоатация - по взривен начин
ЦАРЕВО	„Изгрев”		не се извършва добив
За находища „Малко Търново – уч. Бърдце” (община Малко Търново), „Ключук гьол” (община Карнобат), „Велика” (община Царево) и „Калов баир” (община Камено) има предоставени концесии за добив, но през 2007 г. не е започнала експлоатацията им.			

Хигиенно-защитната зона (ХЗЗ) на находищата, разработвани по взривен начин е 1000 м. (чл. 205 от Наредба № 7/1992 г. за хигиенните изисквания на здравна защита на селищната среда), а съгласно чл. 212 на същата наредба тези, които се разработват по невзривен начин е 300 м. Добивните работи в находища „Малко Търново” (мрамори), „Изгрев”, „Росен” и „Кипилово”, които през 2007 г. не са се разработвали, се извършват по взривен способ. По същия способ се извършват и добивните работи в находище „Кайряка”. През 2007 г. там са извършвани само преработвателни работи.

НАХОДИЩА, ЗА КОИТО ПРЕЗ 2007 ГОДИНА СА ПРЕДОСТАВЕНИ КОНЦЕСИИ ЗА ДОБИВ, НО НЕ Е ЗАПОЧНАЛА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА ИМ

Таблица 2

Общини	Наименование на находището	Начин на експлоатация
БУРГАС	„Анастасия”	без взривяване
КАРНОБАТ	„Баба Годора”	по взривен начин
	„Шилестия кайряк”	по взривен начин
КОТЕЛ	„Лахъма”	по взривен начин

През 2007 г. на територията на РИОСВ Бургас са започнали проучвателните работи в две площи, съгласно издадени Разрешения за търсене и проучване на строителни материали (таблица 3). Търсещите и проучвателни работи се извършват съгласно съгласувани с МОСВ проекти. В една от проучвателните площи работите са приключили в края на 2007 г. а другата в началото на 2008 г. и са на етап предаване на геоложките доклади и получаване на търговски открития.

**ГЕОЛОГОПРОУЧВАТЕЛНИ ПЛОЩИ (ГПП) НА ТЕРИТОРИЯТА НА
РИОСВ БУРГАС**

Таблица 3

Общини	Съгласувани проекти за ГПП през 2007 г.	Приключили ГПП
ПОМОРИЕ	„Порой”	„Порой” – 2008 г.
РУЕН	„Корията Руен”	„Корията Руен” през 2007 г.
Съгласувани са годишните работни проекти за търсене на нефт и газ в „Блок Емине”, „Блок Резовска”, „Блок Бургас – дълбоко море” (Резоска и Изгрев).		

В таблица 4 са посочени приключилите към 01.01.2008 г. геологопроучвателни площи, за които титулярите на Разрешенията за търсене и проучване са получени търговско откритие и находищата са заведени в Специализираната карта на находищата.

ПРИКЛЮЧИЛИ ГЕОЛОГОПРОУЧВАТЕЛНИ ПЛОЩИ С ТЪРГОВСКО ОТКРИТИЕ

Таблица 4

Общини	Наименование
АЙТОС	„Караново” *
БУРГАС	„Твърдица – Бургас” * „Коначището” * „Бялата чешма” „Българово” „Анди” * „Анастасия”
КАМЕНО	„Мандра” „Полски извор” „Каята” „Ганчево кладенче – изток” „Ганчево кладенче – запад”
КАРНОБАТ	„Карнобат” * „Шилестия кайряк” * „Баба Годора” *

КОТЕЛ	„Празнопрът” „Съралан дере” * „Лахъма” * „Марински дол”
НЕСЕБЪР	„Двойница”
ПОМОРИЕ	„Малка биберна” *
РУЕН	„Заимчево” *
СОЗОПОЛ	„Зидарово – халди”
СРЕДЕЦ	„Богданово – запад”

Находищата получили търговско откритие и заведени в Специализираната карта на находищата след получаване на концесия и изготвяне на необходимите проекти, съгласно Закона за подземните богатства и положителна оценка за въздействието върху околната среда, съгласно Закона за околната среда започват да се експлоатират.. Четири от посочените в горната таблица находища („Анастасия”, „Баба Тодора”, „Шилестия кайряк „ и „Лахъма”) са получили концесии за добив през 2007 г. Всички посочени в таблица 4 със знак „*” ще се експлоатират по взривен способ при ХЗЗ 1000 м.

**НАХОДИЩА, ЗАВЕДЕНИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА КАРТА НА НАХОДИЩАТА,
КОИТО НЕ СА ДЕЙСТВАЩИ (СЪЩЕСТВУВАЩИ, ПРЕДИ ВЛИЗАНЕТО В СИЛА ЗАКОН
ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА)**

Таблица 5

Общини	Наименование на находището
НЕСЕБЪР	„Оризаре” – глини
РУЕН	„Руен” – глини „Габъра” – варовици и доломит – по взривен способ
СРЕДЕЦ	„Богданово – запад” „Богданово” – варовици – по взривен способ „Грудово” – глини „Вълчаново” – скално-облицовъчни – по взривен способ
СУНГУРЛАРЕ	„Суан дере” – глини за фасадно-облицовъчни плочки

Информация за натрупани и оползотворени технологични отпадъци, нарушени и рекултивирани терени от добивната и преработвателната дейности на миннодобивните предприятия на територията на РИОСВ Бургас.

Миннодобивните предприятия на територията на РИОСВ - Бургас извършват предимно открит добив и формираните от тях отпадъците от добива и първичната преработка са **откривка, скален отпадък и инертен отпадък**. Друг вид отпадък е **обогатителен отпадък**, който означава минерална суровина, от

която максимално се извлечени желаните минерални суровини. Състои се от гангови минерали и може да включва технологична вода, технологични химикали и остатъци от неизвлечени минерални суровини. Формираше се единствено от рудник „Зидарово” (подземен добив), който преустанови дейността си през 2005 г. Депониран е в хвостохранилище „Върли бряг 3”. Такъв е отпадъка и в рекултивирани хвостохранилища на „Бургаски медни мини”.

Откривката представлява слой от естествено залесена почва или скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него. При скално – облицовъчните полезни изкопаеми, се формира **скален отпадък**. Той представлява масивна скална маса, която се изземва, за да се получи достъп до минералната суровина. При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява никакви значителни физични, химични или биологични трансформации.

В **таблица 6** и **фигури 1 и 2** са представени данните за натрупани, произведени и оползотворени отпадъци и нарушени и рекултивирани терени от депонирането им през 2007 г.

Таблица 6

Подземни богатства	Технологични отпадъци, хил. т.			Нарушени терени, ха (от насипища, утайници и хвостохранилища)		Рекултивирани терени, ха
	натрупани към 01.01.08 г.	произведени през 2007 г.	оползотворени през 2007 г.	към 01.01.08 г.	през 2007 г.	през 2007 г.
горивно-енергийни ресурси	1117.58	15.00	437.4	6.3	0	3.3
метални полезни изкопаеми	2097.3	0	0	2.0	0	0
скално-облицовъчни полезни изкопаеми	215.16	4.67	9.86	4.44	0	0
строителни полезни изкопаеми	2154.68	408.3	142.29	30.6	2.41	0.7

Фигура 1

Фигура 2

От **фигура 1** се вижда, че най-голямо е натрупването на отпадъци от открития добив на строителни материали. Дължи се на големия обем **откривка и**

инертен отпадък. През 2007 г. най-голямо е количеството на отпадъците, формирани при добива и преработката на находищата за строителни материали. По отношение на оползотворяването им, отново откривката и инертният отпадък са с най-голям дял.

Отпадъците от открития добив (кариерите) се използват за обратни засипки и при рекултивация. Отпадъците от преработката също се оползотворяват за различни цели – в строителството на пътища, за обратни засипки. Проблем представлява отпадъкът от преработка на варовик – пепелина (вар на прах) и мраморното брашно от преработката на мрамори, които в последните години трудно намират приложение.

През 2007 г. количеството на произведения скален отпадък е по-малко в сравнение с оползотворения. Основен принос за това има кариера „Черноморец” (находище „Кайряка”), където през цялата година се извършваха само преработвателни работи – производство на павета, от натрупания скален отпадък.

Отпадъците от подземния добив, така наречените халди, също могат да бъдат използвани. Такъв е случаят с халдите в уч. “Юрта”, за които има получено Търговско откритие за използването им като камък за пътно строителство.

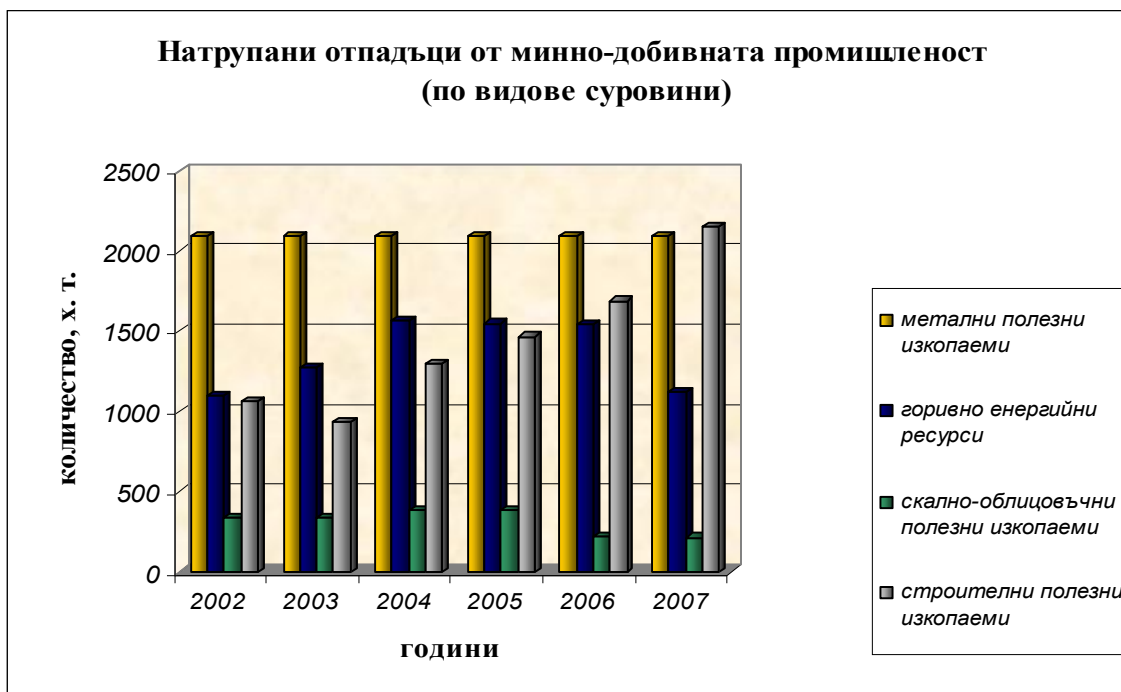
От **фигура 2** се вижда, че по отношение на нарушени терени от депонирането на отпадъци от добива и преработката, най-висок е дялът на строителните полезни изкопаеми, а по отношение на рекултивирания терени – на горивно енергийните ресурси.

В **таблица 7** и **фигура 3** е показано натрупването на отпадъците от добива и преработката на различните видове подземни богатства по години, а в **таблица 8** и **фигура 4** - разпределението им по видове отпадък.

Таблица 7

подземни богатства	Натрупани отпадъци, хил. т.					
	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
метални полезни изкопаеми	2096.8	2097.3	2097.3	2097.3	2097.3	2097.3
горивно-енергийни ресурси	11001.	1277.10	1566.8	1548.86	1544.54	1117.58
скално-облицовъчни полезни изкопаеми	335.36	336.46	385.50	385.50	215.86	215.16
строителни полезни изкопаеми	1058.3	937.4	1293.3	1466.28	1991.29	2154.68

Фигура 3

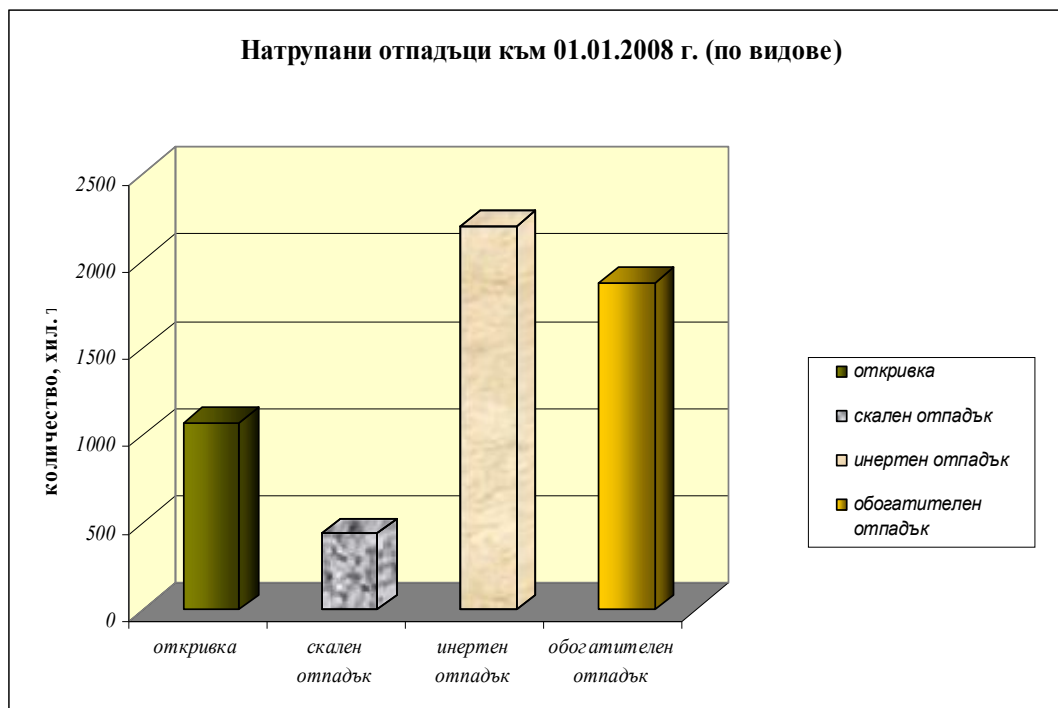

Количеството на отпадъка от металните полезните изкопаеми е непроменен. Той не се формира от 2005 г., но не се и оползотворява. Депониран е в хвостохранищища. Нараства отпадъкът от строителните материали, чиито добив е най-голям. Намалява отпадъка от добива на горивно-енергийните ресурси, което е свързано с ликвидацията и рекултивацията на участъци от мина „Черно море“. Наблюдава се намаляване отпадъка от добива на скално-облицовъчните подземни богатства.

Таблица 8

вид отпадък	натрупани към 01.01.2008 г. [х. т.]
откривка	1073.91
скални отпадъци	438.16
инертни отпадъци	2198.35
обогатителни отпадъци	1875.0

Фигура 4

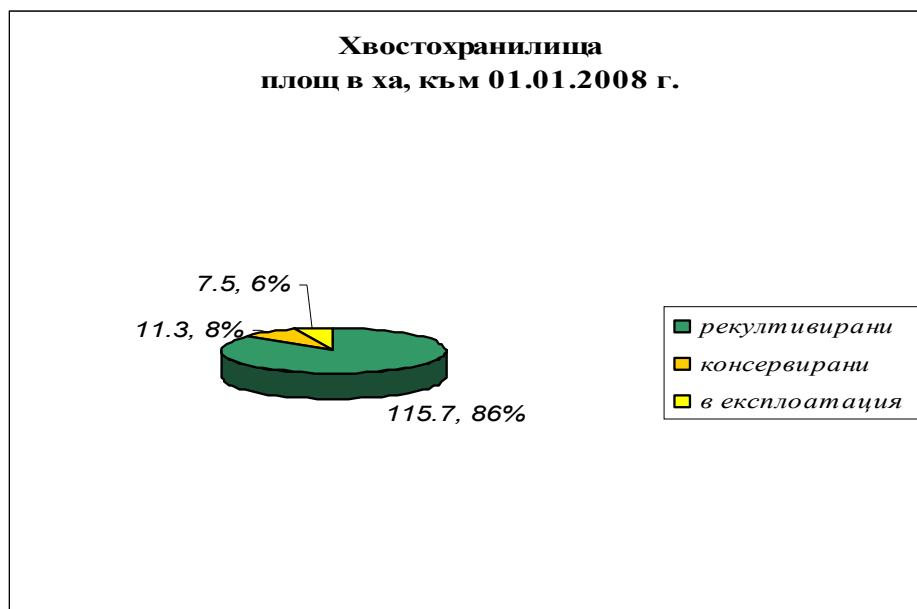

На територията на РИОСВ - Бургас има едно действащо хвостохранилище „Върли бряг”, което е собственост на „Строителни материали” АД. До 2005 г. то се експлоатираше и от рудник „Зидарово”, но през последните години, поради преустановяване дейността на рудника се експлоатира само от „Строителни материали” АД. Хвостохранилище „Малко Търново 2” е консервирано и е включено в приватизираната от „Странджа майнинг” ЕАД обособена част от „Бургаски медни мини” - „Индуриални минерали”. През 2007 г. започна възстановяването на нарушеното му покритие. Останалите хвостохранилища са рекултивирани от „Бургаски медни мини” АД, като хвостохранилище „Малко Търново 2” е предоставено като рекултивиран терен на община Малко Търново. В **таблица 9** и **фигури 5** и **6** е показано съотношението между действащи, консервирани и рекултивирани хвостохранилища по площ и обем.

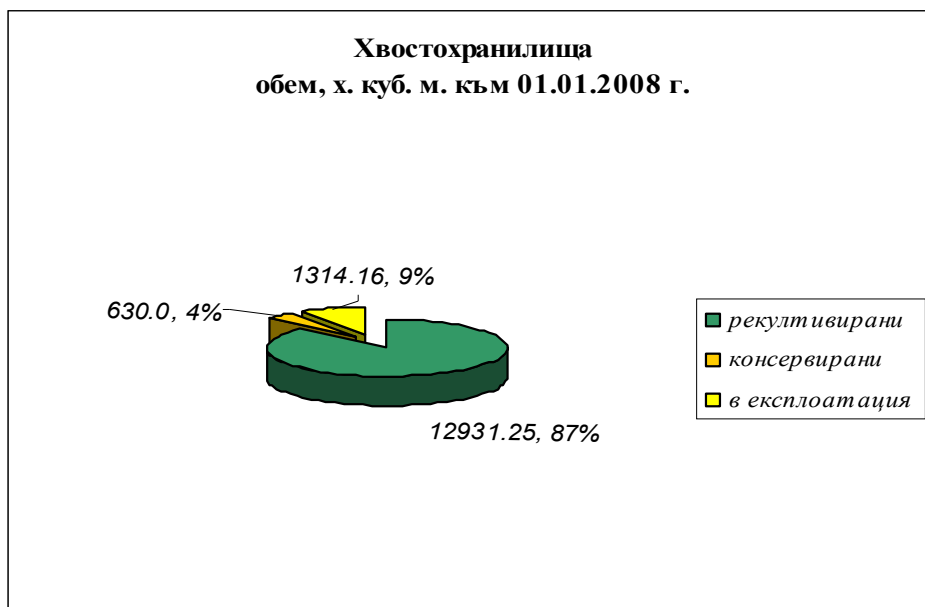
Таблица 9

хвостохранилища	обем, х. куб. м.	площ, в ха
рекултивирани	12931.25	93.4
консервирани	630.0	11.3
действащи	1314.16	7.5

Фигура 5

Фигура 6

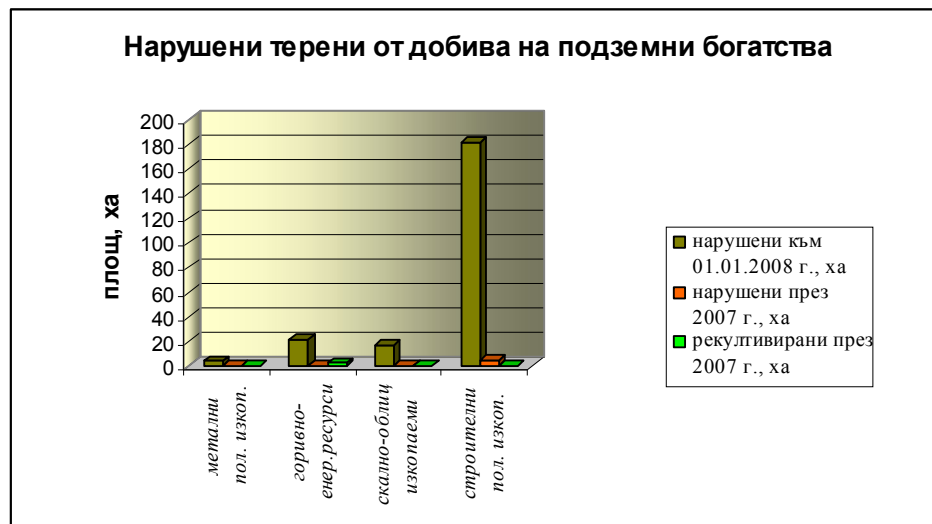

По отношение на нарушени терени, най-голям е дялът на тези нарушени от добива на строителни материали (таблица 10, фигура 7), който се извършва по открит начин. Рекултивацията при този вид добив се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните дейности по време на експлоатацията са частични. Рекултивацията при добива на горивни енергийни изкопаеми (въглища) е свързана с открит рудник „Сейменлийски”.

Таблица 10

Суровини	нарушени към 01.01.08 г.	нарушени през 2007 г.	рекултиви- рани през 2007 г.
горивни енергийни ресурси	21.37	0	2.5
метални полезни. изкопаеми	0	0	0
скално- облицовъчни. полезни изкопаеми	16.84	0	0
строителни полезни изкопаеми	181.25	5.05	0

фигура 7

През 2007 г. на територията на РИОСВ Бургас са рекултивирани нарушените терени, при провеждане на търсещите и проучвателни работи в площ „Корията Руен” и площ „Анастасия”.

Превантивната дейност при провеждането на геологопроучвателните, добивните и преработвателни дейности се осъществява с даване на становища от РИОСВ, на основание на Наредба 18 от 2000 г. за условията и реда за съгласуване на годишните проекти за търсене и/или проучване, добив и първична преработка на подземни богатства, на проекти за ликвидация и консервация на геологопроучвателните и миннодобивни обекти (ДВ. бр. 6/2000 г.).

Контролът при опазването и ползването на земните недра и рационалното ползване на подземните богатства се осъществява като се следи за спазване на утвърдения с цялостните и годишни работните проекти ред за търсене, проучване и добив на подземните богатства; спазване на утвърдените проекти за

консервация, ликвидация и рекултивация на геолого-проучвателните и миннодобивните обекти. При проверките се следи за изпълнението на мероприятията, предвидени в годишните проекти в раздела “Мерки за опазване и възстановяване на околната среда и рационално използване на подземните богатства”, за опазване на находищата на подземни богатства от промишлено и друго строителство, усложняващо експлоатацията и рационалното използване на запасите им, за спазване на изискванията за депониране, съхраняване и оползотворяване на отпадъците от проучването, добива и първичната преработка на подземните богатства, за спазване на условията в Решенията по ОВОС, изпълнение на програмите, за привеждане дейността на обектите в съответствие с нормативната уредба по околната среда. Контрол се осъществява и по отношение на недопускане на проучвателни, добивни и преработвателни дейности без посочените в Закона за подземните богатства ред и условия за това.

При направените през 2007 г. проверки се констатира, че предвидените в проектите мероприятия за опазване на земните недра и околната среда се спазват, добивът се извършва в концесионните площи при спазване реда на изземване, посочен в инженерните разработки. При констатиране на пропуски са направени необходимите предписания, които са изпълнени в дадените срокове. За тези, които не са изпълнени в посочения срок са съставени актове на основание чл. 155, чл. 156 от ЗООС. Геологопроучвателните работи в двете площи са изпълнени съгласно проектите. Рекултивирани се всички изработки – канали и шурфи, ликвидирани се проучвателните сондажи и заравняват площадките им.

Жалбите и сигналите през 2007 г. са свързани предимно с нерегламентиран добив на пясъчни плочи (скално-облицовъчен материал), пясък от коритото на реки и скален материал (технологичен отпадък). При констатирани нарушения, са направени съответните предписания и съставени актове на извършителите.

2.4. Защитени територии и биоразнообразие

2.4.1. Общо за защитени територии

Законът за защитените територии (ЗЗТ) е приет от Народното събрание през ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Чрез закона за защитените територии Министерството на околната среда и водите (МОСВ) поема отговорност за управлението и охраната на защитените територии, които са изключителна държавна собственост (национални паркове, резервати, поддържани резервати) и отговорността за управлението и контрола на дейностите в останалите защитени територии. На територията на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас се намират общо 12 резервата и поддържани резервата. Една малка част от територията на поддържан резерват “Калфата”, попадаща в землище на с. Дюля, община Руен спада към Бургаска област. По-голямата част от този резерват се намира на територията на Варненска област. Резерватите се охраняват от 5 бр. младши специалисти – въоръжена охрана, които разполагат със съответната екипировка и оборудване.

Управлението, опазването и стопанисването на защитените територии (ЗТ) се регламентира чрез закона за защитените територии, заповедите им за обявяване и планове за управление (когато има такива). За защитените територии се разработват планове за управление (ПУ) при условия и ред, определени с наредба (ДВ, бр.13/2000 г.). Плановите за управление се изготвят от широк кръг компетентни специалисти и се базират на задълбочени проучвания. Представяват цялостна оценка на защитената територия по компонентите на околната среда. Според степента на нейната природозащитна значимост, за всяка ЗТ са определени: предназначение (цел на управление), режими и норми. Плановите се утвърждават със заповед на министъра на околната среда и водите, която се публикува в Държавен вестник. Към отчетния период са утвърдени 6 плана за управление за седем защитени територии (Таблица 1).

На територията на РИОСВ – гр. Бургас има 127 защитени територии, от които 8 резервата, 4 поддържани резервата, 1 природен парк, 59 защитени местности и 55 природни забележителности (Таблица 1). През 2008 г. експертите от РИОСВ-Бургас са извършили 48 проверки в защитени територии.

2.4.2. Подробна информация за най-важните защитени територии и Рамсарски обекти на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас

2.4.2.1. Резервати

Ропотамо

На 15 км от гр. Созопол, на площ от 1000.7 ха, край устието на р. Ропотамо се намира един от най-привлекателните кътове от тази част на страната – резерват “Ропотамо”. Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

Резерват “Ропотамо” е обявен през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. Районът е бил населен още през ранно-желязната епоха XI – X в. пр. н. е., а по-късно тук се заселват траки, елини, римляни, славяни и прабългари. Оттогава са останките на

крепостите “Бурхама”, “Вълчаново кале”, долмените, древните пристанища край устието на р. Ропотамо, жертвените камъни “Апостол таш”, “Беглик таш” и църквата “Св. Параскева”. В резерват “Ропотамо” са включени блатото Аркутино (620 дка), находището от морски пелин (140 дка), Змийския остров (10 дка) и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери.

Блато “Аркутино”, е обявено за Рамсарско място под № 65 с площ 97 ха през 1975 г. През 2003 г., площта му е разширена до 5 500 ха, като в него е включена територията на резервата и защитените местности “Блато Алепу” и “Блато Стамополу”, природните забележителности “Пясъчни дюни в м. Алепу” и “Маслен нос”, както и свързващите ги територии.

Анализът на консервационната значимост на биотата, хабитатите и отделните биологични групи определят международната значимост на резерват “Ропотамо”.

Европейското консервационно значение е определено по CORINE Biotopes. Резерват “Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60 % от сладководната ихтиофауна, 60 % от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57 % от видовете бозайници.

Резерватът е местообитание на редки животински видове. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците Via Pontica. Големият брой влажни зони в този район осигурява отлична среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетните птици. На територията на резервата са установени 226 вида птици (бекаси, чинки, дроздове, гривести и речни рибарки, дъждосвирци, диви гъски, пойни и неми лебеди, чапли, пеликани, патици, морски орли, ястреби, лешояди и др.), от които 8 са глобално застрашени и 70 са включени в ЧКБ. Той е единственото находище в България на черновратата стрелушка.

По сухите скалисти места и пясъчните дюни се срещат много влечуги: шипобедрената и шипоопашатата костенурка, леопардов, ивичест и вдлъбнаточел смок, смок-мишкар и различни гущери, а по влажните и мочурливи – водните костенурки, дъждовника, сивата и жълтогушата водна змия, тритони и няколко вида жаби (кафява крастава, зелена крастава, дървесница и балканска чесновница).

Резерватът се обитава от 50 вида бозайници: благороден елен и елен-лопатар, сърни, муфлони, лисици, чакали, видри и колонии от прилепи в скалните пещери. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

Ихтиофауната е представена от 14 вида риби, които са постоянни обитатели на лиманната зона на реката: брияна, карагъоз, червеноперка, шаран, сребриста каракуда, речен кефал. Много повече са видовете, регистрирани като временни обитатели. Това са кефаловите риби и атерината, черноморския карагъоз и резовския карагъоз.

В границите на резервата са установени 600 вида висши растения, което е около 18 % от цялата флора на страната (25 дървесни и 30 храстови, над 10

лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви). Там се опазват около 11% от растителните видове, включени в ЧКБ, което представлява 82 вида (71 редки, 11 застрашени). 16 вида висши растения са ендемити и 23 дървесни и храстови видове са терциерни реликти. На територията на резервата могат да се видят: бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, смрадлика, бръшлян, мъждрян, бук, дъб, върба, хагерово лале, блатно кокиче, водна лилия, пясъчна лилия. Блатата и разливите са обрасли с тръстика, камъш, папур, перуника, тамарикс, бърдуче и бяла водна лилия. По пясъчните дюни са запазени характерните за Южното Черноморие пясъчна лилия, морски пелин, див копър и др.

През 2003 г. в резерват “Ропотамо” е построен посетителски център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. Тук всеки може да получи информация за резервата и неговите обитатели, да види филм за природните богатства на резервата, да посети и разгледа обекти по определен маршрут. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия. Има постоянна изложба “Ропотамо в стари карти и гравюри”, в която е показано развитието на картографските представи за района.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Силкосия

Резерватът е обявен през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти като “строго охранителна държавна гора “Горна Еленица – Силкосия” в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 10 226 декара (1022,6 ха). Съгласно Постановлението целите на обявяване са: “Поради особено ценните и редки горски дървесни породи, както и поради характерната храсталачна и тревна растителност, които представляват грамаден интерес от дендрологично, флористично, фитогеографско и екологическо гледище държавната гора “Горна Еленица – Силкосия” се обявява за резерват, в който за в бъдеще се забранява всякакво ползване било от гората, било от пашата, било от дивеча, освен за научни цели и с предварително, специално разрешение от Министерството на земеделието и държавните имоти”.

Това е първият резерват в България и вече повече от седемдесет години съхранява ценно растително и животинско богатство. Той е типичен представител на горско-дървесните съобщества на Странджа. На 29.06.2003 г. е честван неговия 70-годишен юбилей. Растителното богатство на резерват “Силкосия” е значително. Установено е (изследвания на Марков, Анчев и Пеев от 1982 г.) наличие на 260 вида висши растения, разпределени в 63 семейства и 190 рода. От тях дървесните видове са 14, храстовите 17, многогодишните тревисти растения са 143, а едногодишните и двегодишните – 70. Това представлява 22.6 % от странджанската флора и придава висока стойност на защитената територия.

Установени са 16 вида реликтни и 3 вида ендемични растения.

Най-впечатляващи са горските формации от горун (*Quercus polycarpa*) и източен бук (*Fagus orientalis*) и чисто източно букова гора с подлес от

вечнозелени храсти с относителна първичност. По южните изложения на победни почви се срещат сухоустойчиви формации от благун (*Quercus frainetto*) с пирен (*Erica arborea*).

Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като: странджанска зеленика, лъжник, понтийско вълче лико, бетински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

В резервата се срещат и повече от 50 защитени животински вида - бозайници, птици и влечуги.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас. В района е изграден заслон, който се ползва и от служителите по охрана.

Узунбуджак

Биосферният резерват “Узунбуджак” е разположен в сърцето на Странджа планина. Обявен е през 1956 г. със Заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. Територията на резервата е разположена върху най-дългото отклонение на Резовското било – Узунбуджак, завършващо с двата буджака – големия и малкия. Етимологията на името идва от турски език (“узун” – дълъг и “буджак” - тихо, закътано място).

Най-голямата река в резервата е Резовска река или още Резвая. Тя извира от територията на Република Турция. Долината и е силно врязана, а бреговете и са стръмни, но са добре залесени. Дебитът и е почти постоянен. По течението има много прагове и бързеи. В Резовска се вливат много притоци. Най-големия и ляв приток е р. Лопушница. В западната част на резервата Лопушница има много притоци. В началото тя тече в югоизточна посока, после се отклонява на североизток, докато стигне границите на резервата. Оттам се насочва на изток, докато се влее в Резовска, а в резервата остават само десните и притоци. В централната част на резервата събира водите си р. Кератарски дол. Останалите многобройни малки потоци, по-големи от които са Живашки дол и Ухленски дол, са с непостоянен воден дебит и също се вливат в р. Резовска. По р. Резовска се наблюдават големи и дълбоки вирове, които и през най-сухите летни месеци са пълни с вода.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии - по площ той е на шесто място в страната, а в мащабите на природен парк Странджа е най-голямата защитена територия. В него се опазва значителна част от фитонивото на Северна Странджа, популации на 61 консервационно значими вида и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция.

Европейската значимост на резервата е идентифицирана чрез определянето му като субмясто в КОРИНЕ мястото “Странджа”. Резерватът е част от Орнитологично важното място “Странджа” и има световно и европейско значение за опазване на орнитофауната.

Растителността в резервата е горска и принадлежи към южноевксинския тип мезофитна широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др.

От висшите растения 61 таксона са с консервационно значение - това са 46 % от растенията с подобен статут в ПП "Странджа". От тях - 47 таксона са в ЧКБ (38 с категория "рядък" и 9 с категория "застрашен"), 22 вида са в списъка на защитените растения (Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие – ДВ, бр. 77/2002 г.), 3 вида са в Приложение № 1 на Бернската конвенция, 4 вида са в списъка на редките, застрашени и ендемични растения в Европа.

Във фаунистично отношение резерватът все още не е подробно проучен. Много богата и разнообразна е орнитофауната на резервата. Тук могат да се видят обикновен мишелов, ястреб-врабчар, земеродно рибарче, воден кос, хвойнов дрозд, планинска стърчиопашка, сива овесарка, черешарка, черногушо ливадарче. Множество хралупести дървета създават благоприятни условия за гнезденето на няколко вида кълвачи (зелен, голям и малък пъстър кълвач, черен и белогръб кълвач). Прелетни видове са: белоопашат мишелов, малък креслив орел, различни видове соколи, кукувица, лястовици, черен щъркел. "Узунбуджак" се обитава и от доста видове земноводни и влечуги. Срещат се голяма крастава жаба, голяма водна и дългокрака горска жаба; зелен и горски гущер, слепок, балкански гекон и няколко вида змии - медянка, голям стрелец, смок-мишкар, вдлъбнаточел смок, леопардов смок и др. От рибите най-характерният вид е ендемичният резовски карагъз. Среща се и черна мряна.

Голямото флористично и фаунистично богатство, което притежава "Узунбуджак" и редките реликтни видове, които са защитени в него, определят особено важното му място в запазването на биоразнообразието в страната.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Тисовица

"Тисовица" е един от величествените и пленяващи с красотата си странджански резервати. Той е сравнително нов – обявен е на 16.02.1990 г. Разположен е в района на с. Българи и с. Кондолово, община Царево с площ 749, 3 ха. Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове. С неговото създаване са спасени от изсичане компактни първични източно-букови гори на 208 ха в северната граница на южноевксинските широколистни гори с вечнозелен подлес от лавровиден тип, в който доминира странджанската зеленика.

В крайречните тераси на р. Тисовица са запазени над 150-годишни дъбови съобщества с много качествени дървостои. В по-далечното минало, в някои от тези дъбрави дървесината се е обработвала на място, за което сочат останките на водни съоръжения и местни наименования.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България и ПП “Странджа”. Реката и резерватът са именувани на този вид вероятно поради по-широкото му разпространение в долината на р. Тисовица в миналото. Сега са известни само 2 тисови дървета с височина над 6 м, които растат в съобщество с източен бук с възраст 150 г., а недалеч от тях, сред буковата гора, е разстлан подлес от странджанска зеленика, колхидски джел и странджанско вълче лико.

Растителното разнообразие все още не е цялостно проучено, но грабва всеки посетител на резервата от пръв поглед. Може да се приеме, че е относително най-слабо повлиян от човешката дейност, поради което неговата консервационна стойност е изключително висока.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Витаново

Резерват “Витаново” е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина. Създаден е с цел да бъдат опазени представителни гори от източен бук (*Fagus orientalis*) и източен горун (*Quercus polycarpa*), флора, фауна, карстови извори и пещери, характерни за западната част на северна Странджа.

Разположен е по северни и североизточни склонове на главното Странджанско било по границата с Турция, в землището на Малко Търново и с. Бръшлян. Намира се на 9 км от гр. Малко Търново и на 5 км от с. Бръшлян. В района някога се е разполагала колибата на дядо Киро Витановски от гр. Малко Търново, откъдето идва и названието на местността – “Витановото”.

Резерватът е обявен със заповед № 1113 от 3.12.1981 г. на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха, през 1992 г. е разширен на 1112.4 ха.

Климатичните условия в района на резервата имат преходно-средиземноморски характер, като са отражение на регионалния климат, но са и с някои местни особености. Характерна е меката зима и не много горещото лято.

Резерват “Витаново” има много висока консервационна стойност и приоритетно значение за опазване на биоразнообразието в северна Странджа.

Резерватът е включен в мрежата “Потенциално важни места за растенията” (IPAS).

На територията на резервата има и някои природни забележителности, най-известната от които е “Братанова пещера” в местността Братанови чатърлъци. Пещерата е проучена и има висока спелеологична и археологична стойност. Основните реки тук са Малко и Голямо Айдере, извиращи от Турция.

Резерватът “Витаново” е също типичен горски резерват. Широколистните гори са съставени от съобщества на източен бук, източен горун, цер, благун, трепетлика и сребролистна липа. Като важен компонент на подлеса, макар и сравнително по-беден от този в източните части на Странджа планина, изпъкват странджанското бясно дърво, подезичният залист, бодливият залист, мушмулата, а също така, но по-ограничено, калуната, колхидският джел и лавровишната. В

тревните покривки доминиращи се явяват горската метлица, горският и перестият късокрак, едноцветната бисерка и др.

Специфични тревни видове в тези съобщества са и източният лопух, игликата, пролетното ботурче, които в определени участъци на защитената територия присъстват масово. За влажните долове твърде специфични са изтравничето, бръшлянтът, подезичестият залист и др.

С най-голямо разпространение по площ са буково-източноруните гори, като в горните течения на доловете, обликът на горските насаждения се определя от смесените буково-габърви-източноруните гори.

Значимостта на резервата се обуславя и от наличието на 26 терциерни реликтни растителни вида, като в ЧКБ попадат 23 таксона, от които в категорията “рядък” са 20, а три имат категория “застрашен”. Под закрилата на закона са десет вида.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Средока

Резерват “Средока” е обявен на 18 Януари 1989 г. от КОПС при МС с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. Намира се в землището на гр. Малко Търново, на 3 км от града и на 2 км от с. Стоилово. Резерватът обхваща десния северен склон на долното течение на р. Мечи дол (Айдере) при вливането ѝ в р. Велека. Резерватната територия е много живописна, с много стръмни склонове и скални образувания. Множеството меандри на реката се редуват с вирове, скални прагове и водопади, а бреговете са покрити с разнообразни дървета и храсти в продължение на 10-12 км. Релефът на резервата носи характерните белези на високото странджанско било и добре оформения, просторен и силно разчленен “Граничен рид”. Високите части на резервата достигат 650 м н. в., което в съчетание с годишните валежи – 1000 мм, го прави особено атрактивен през зимата и есента. Терените са стръмни, до много стръмни, насечени с много долове и бързо променящи се изложения. На голяма площ тук силно е развит карстов тип релеф. Почвите са плитки до средно – дълбоки, каменливи.

“Средока” е типично горски и специално източно-буков резерват. Голяма част от горите са чисто букови с висока средна възраст. Горските съобщества са високостеблени, със съществено участие на много стари дървета. Резерватът не е бил обект на цялостно флористично проучване. Независимо от това, известните, макар и ограничени данни за растителното разнообразие в резервата позволяват неговото идентифициране като територия с голямо хабитатно и флористично разнообразие. С най-голям дял са смесените съобщества от източен бук, източен горун и благун, следвани от тези на източен горун и благун. На места е развит вечозелен подлес от лавровишня, колхидски джел, странджанско вълче лико и двата вида залист. Специално трябва да се отбележи, че в резервата се опазва едно от най-големите находища на лавровишня, както и сравнително компактни групи

от колхидски джел, който на места достига 6 м височина и 10 см в диаметър. В крайречните смесени дъбрави по р. Мечи дол участва и лъжникът, като отделни екземпляри достигат впечатляващи размери. Резерватната територия е част от зоната, в която този терциерен реликт, типичен представител на южноевксинската флора се среща най-често в горските съобщества.

Животинският свят е богат и своеобразен. В реката се среща балканска пъстърва и лупавец. Много благоприятни са условията за развитието на дивата свиня и сърната.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Орлицата

Площ – 566.5 ха, обособен през 1984 г. с цел охраната на първични екосистеми от мизийски бук, местообитания на редки грабливи птици и уникален по своя характер карстов комплекс с многобройни пещери, пропасти, извори и др. в Котленската планина. Резерват “Орлица” е създаден при обединяване на резерват “Бели бряг” и природните забележителности “Медвенски извори” и “Орлица”.

Защитената територия е покрита с първични широколистни гори, главно от мизийски бук, на места примесени с обикновен габър. С по-ограничено разпространение са горуновите насаждения, с участието на обикновен и келяв габър и смесените дъбови гори от цер и благун. В пасищата преобладават три типа древни съобщества – мезофитни, ксеромезофитни и ксеротермни.

Резерватът “Орлица”, заедно с намиращия се в същата община Котел поддържан резерват “Ардачлъка” и природните забележителности “Злостен” (358 ха), “Орлови пещери” (5 ха) и “Урушки скали” (10 ха) представляват важен орнитологически обект. На цялата територия на Котленска планина са установени 176 вида птици, от които 50 са включени в ЧКБ. От срещащите се тук птици, 87 са видовете с европейско природозащитно значение. Това са територии със световно значение за гнезденето на ливадния дърдавец и е едно от петте най-значими места в страната, където гнездят черен щъркел, орел-змияр, белоопашат мишелов, малък креслив орел, скален орел, бухал, сив кълвач и среден пъстър кълвач.

2.4.2.2. Поддържани резервати

Атанасовско езеро

На 4 км североизточно от Бургас е разположено най-богатото на птици място в България–Атанасовското езеро. То е крайбрежна свръхсолена лагуна, заобиколена от малки водоеми и система от канали, обрасли с блатна растителност. Езерото е разделено на две части от пътя Бургас – Варна и има средна дълбочина 30см. Като резерват е обявена северната част, а южната е защитена местност. Резерватът съвместява солодобив и опазване на биоразнообразие.

Атанасовското езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози, фотографи и bird-watchers от страната и чужбина. Традиционно в края на август се организира младежка бригада, насочена към обучение за наблюдение на миграцията, запознаване с резервата и ЗТ в района, извършване на природозащитни дейности – маркиране, ремонт на изкуствените острови и др. Тук в края на 80–те години са построени първите изкуствени платформи за гнездене на птици в България, обитавани от чайки и рибарки.

От няколко години тук се предлага нова атракция – пътуване с влакче из солниците. Две бивши солничарски вагончета са оборудвани за нуждите на туристите с пейки, сенници и информационни табели. Само по този начин туристът може да се докосне до вековната традиция на солдобива, да види отблизо гигантските пирамиди от сол или да отнесе със себе си красив “солен” кристал. Влакчето спира на границата на резервата, откъдето с подходяща оптика могат да се наблюдават многобройните обитатели на езерото. Но все още най-привлекателно си остава следенето на есенната миграция на реещите се птици над Атанасовското езеро. Като значимо природно явление миграцията привлича много любители на природата от страната и чужбина, а заедно с Босфора и Гибралтар, Атанасовското езеро е едно от най-известните места в Европа за проследяване на миграцията.

Атанасовското езеро с право може да се нарече “птичий рай” на България, защото тук са установени 316 вида птици от общо малко над 400 за цялата страна, които са постоянни, мигрират, гнездят или зимуват в резервата. Поради това на 28.11.1984 г. то е обявено за Рамсарско място (разширено през 2002 г. чрез включване и на буферната зона). Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), малка белочела гъска (*Anser erythropus*), тънкоклюн свирец (*Numenius tenuirostris*), ливаден дърдавец (*Crex crex*), белоока потапница (*Aythya nyroca*). От 100 вида птици в ЧКБ 17 гнездят в резервата, а 60 се срещат през различните сезони. Езерото е единственото място за гнездене на малката черноглава чайка и дебелоклюнатата рибарка. Най-многочислени са колониите на саблеклюните (430гн.дв.), кокилобегачите (30гн.дв.), речните рибарки (380гн.дв.) и гривестите рибарки (120гн.дв.). Блатната лястовица – символът на резервата и любим вид на орнитолозите, тук има най-много гнездещи двойки (18). През последните години в Атанасовското езеро са наблюдавани и екзотични видове като розово фламинго (*Phoenicopterus ruber*) и жълтоклюн щъркел (*Mycteria ibis*) - първо наблюдение на този африкански вид за Европа.

Езерото е зимовище от международно значение заради големия брой бели ангъчи (*Tadorna tadorna*) – 2 700 екз., фиш (*Anas penelope*) - над 4 000 екз., шилоопашати патици (*Anas acuta*) - над 1 100 екз., зеленоглави патици (*Anas platyrhynchos*) - над 7 900 екз. и др. Оттук прелитат, хранят се и почиват десетки хиляди водоплаващи, грабливи и пойни птици. Всяка пролет и есен по невидимата небесна магистрала "Виа Понтика" преминават над 240 хиляди

щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовското езеро е най-богатото място в Европа по отношение есенната миграция на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*) и розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*).

В резервата се срещат 17 вида риби, голяма част от които са включени в ЧКБ. Най-характерни са кавказкото попче, бодливките и гамбузията. Има 7 вида земноводни и 8 вида влечуги, от които жълтокоремникът и смокът-мишкар са включени в ЧКБ като застрашени. Бозайниците са представени от 12 вида гризачи, 5 вида насекомоядни и 6 вида прилепи. Особен интерес представляват най-малкият бозайник на планетата – етруската земеровка и полевката на Гюнтер, европейския лалугер, както и застрашените видра и дива котка. Срещат се още лисица, невестулка, дива свиня и чакал.

В езерото са установени повече от 250 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др. Шест вида висши растения са от Червената книга на България. Тук е най-голямото находище на саликорнията и елегантната орхидея в България.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Пясъчна лилия

Едва ли има по-красиво растение по пясъчните крайбрежия. В Европа се среща в някои страни по Средиземноморието, на Балканския п-в и в Западен Кавказ, но само там, където е успяла да се съхрани от туристическата експанзия по дюни и плажове. В България се среща главно в местността Каваците край гр. Созопол, където е обявен най-малкият резерват в страната ПР "Пясъчна лилия" – с площ само 6 дка, както и по пясъчните дюни в резерват "Ропотамо" и между Ахтопол и Резово. Най-северното находище на този вид по нашето Черноморско крайбрежие е в ЗМ „Иракли”, недалеч от нос Емине.

Пясъчната лилия е едно от 14-те вида растения от Червената книга, които се срещат по пясъците, формирайки т. нар. псамофитна растителност. От няколко луковици се образуват големите зелени туфи на листата, високи до 1 м, като през юли и началото на август се появяват изящните цветове с много фин аромат. Растението може да използва дори солена вода. Размножителните му способности са много добри. Това, може би, е причината да се видят доста цъфтящи лилии. Не случайно, преди години, Италия е искала да възстанови този вид, използвайки българския екологичен модел. През септември по пясъка може да откриете малки “черни въглени”- това са семената на пясъчната лилия. Ако вятърът успее да ги зарови в пясъка, догодина ще има голяма вероятност от тях да поникнат нови растения. Както всички амарилиси, растението може да се размножава и с луковици. Отгъпкването от плажувачите и застрояването на пясъчната ивица създават много голяма опасност нашите деца да не могат да видят тази "Царица на цветята".

Ардачлъка

ПР "Ардачлъка" попада в най-западния дял на Източна Стара планина – северните склонове на Котленска планина. Разположен е върху склон със северозападна експозиция, като горната му граница достига билото, а долната е по течението на р. Малката рекичка. Територията му е разкъсана от разположени сред него земеделски земи. Заобиколен е от открити пространства, използвани за пасища и земеделски земи. Най-близко разположените до него населени места са с. Стрелци и с. Боринци.

Почвите в ПР "Ардачлъка" са сиви горски. Преобладават горските съобщества от обикновен габър, бяла ела и мизийски бук. Габървите съобщества заемат най-голяма част от резервата - около 80 - 85 %, тези на бялата ела - 10-12 %. В резервата са установени 12 вида мъхове и 161 таксона висши растения от 95 рода и 55 семейства. Те съставляват 4.5 % от видовете, 10.9 % от родовете и 39 % от семействата в българската флора. 5 от тях имат консервационна значимост - лудо биле (*Atropa bella-donna*), широколистен дремник (*Epipactis latifolia*), бързова дактилориза (*Dactylorhiza sambuzina*), истинска гнездица (*Neottia nidus –avis*) и двулистна платантера (*Platanthera bifolia*).

Регистрирани са 4 вида ядливи гъби: лесолюбка, бързова манатарка, мрежеста манатарка и кадифена манатарка.

В района са установени 135 вида безгръбначни животни, широко разпространени, представени с многочислени и устойчиви популации. Срещат се 10 вида земноводни и 17 вида влечуги от 2 подразеда, което представлява 47.2 % от видовото разнообразие на тази група за страната. С висока консервационна стойност са двата вида сухоземни костенурки (*Testudo hermanni*) и (*Testudo graeca*), както и пъстрият смок (*Elaphe quatuorlineata sauromates*), който през последните десетилетия рязко е намалил числеността си в повечето от известните си находища. Установени са 79 вида птици от 12 разреда, което представлява 19 % от орнитофауната за страната. От тези видове 61 се ползват с различен статус на застрашеност и защита по българското и международно законодателство, поради което са с висока консервационна значимост - ливаден дърдавец (*Crex crex*), чухал (*Otus scops*), бухал (*Bubo bubo*), ловен сокол (*Falco cherrug*), вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*) и степна ветрушка (*Falco naumanni*).

Известни са 45 вида бозайници от 6 разреда, което представлява 47.8 % от видовото разнообразие за страната, а с консервационен статус са 12 вида. Резерватът има утвърден план за управление.

Вельов вир

Поддържаният резерват "Вельов вир" е защитена територия, разположена в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума. Площта му е 13,6 ха. Обявен е като резерват през 1962 г. и е прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Обявяването му е с цел опазване на лонгозната гора и находището на водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в ЧКБ (категория застрашен) и в списъка на защитените

растения. През 2006 г. е поставена нова информационно-обозначителна табела. Подновена е маркировката.

2.4.2.3. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство. Релефът на парковата територия е хълмист, нископланински, силно разчленен, със заоблени била и дълбоко врязани стръмни долове, през които чрез множество меандри протичат двете реки. Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.). Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност, особено по долините на реките, е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с приказно красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*), избрана за символ на парка.

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в парка определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Това се дължи на своеобразното географско положение на планината Странджа, която се явява като мост между Европа, Азия и Средиземноморието. В растителността на парка, независимо от разнообразието на месторастенията, преобладават горите, които заемат около 90 хил. ха или 80% от площта му. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). Специфичният климат на Странджа е причина растителността в планината да притежава особености, които я отличават от европейските растителни формации и я доближават до понтийско-евксинската флора на Кавказ. Всъщност в Странджа са най-западните останки на тази флора, на границата на средиземноморската и средноевропейската растителност. Различията в релефа и особено в климатичните условия на територията на парка, създават специфична екологична обстановка, при която са отделени два горски района - на черноморското крайбрежие на юг от град Царево и район на вътрешна Странджа. Липсата на големи превишения предопределя отсъствието на поясно разпределение на растителността.

Най-интересни от флористична и природозащитна гледна точка за България и Европа са източно-буковите формации с примес от горун и по-рядко с благун, с подлес от зеленика и други вечнозелени храсти. Флората на Странджа е съвкупност от различни по произход, биологични особености и степен на еволюция растителни видове, с висока природозащитна стойност. В парка се срещат 1665 вида висши растения (47% от видовото богатство в страната).

Българските ендемити са три броя: *Anthemis jordanovi*, *Saponaria strandjensis*, *Veronica turrilliana*. Балканските ендемити са 15 вида, реликтите са 49 вида, редките по степен на застрашеност са 56 вида, а застрашените са 110 вида. Изключително рядък за тези гори е тисът (*Taxus baccata*). Установени са 5 негови находища в планината. Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджански дъб, кавказка иглика, багрилна звъника, калуната, понтийското бясно дърво, червената пираканта, колхидски джел, странджанска боровинка.

По крайбрежните пясъци е развита псамофитна растителност, а покрай реките – гори от черна елша (*Alnus glutinosa*) и върби (*Salix alba*, *S. fragilis*), лонгози, крайречни ливади и др.

В района има създадени култури от черен и бял бор. Има залесявания още с морски бор, дуглазка ела, веймутов бор, кедри, смърч и др.

Терциерни реликти са 63 вида. Седем от видовете се срещат в Европа единствено в Странджа. Някои от тези видове са основни ценообразуватели, като странджанската зеленика и странджанското вълче лико, други са сред видовете с най-голямо консервационно значение - кавказката боровинка, лъжникът, колхидският джел, търиловото великденче.

Като консервационно значими са определени 140 вида и подвида. Флористичните ендемити наброяват 55 вида. Локални за Странджа планина ендемити са търиловото великденче и йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovii*), а за западното Черноморско крайбрежие – калиакренското плюскавиче (*Silene caliacrae*) и лепидотрихумът (*Aurinia uechtritiziana*).

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е един от най – богатите на животински видове в страната. Земноводните и влечугите са 32 вида, от които 18 защитени. Сред тях са: вдлъбнаточел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като: речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е птичето богатство в парка. Над територията преминава прелетният път на птиците Via Pontica и поради това броят на птиците е 261 вида, а само на гнездящите е 124, от които 17 са включени в Червената книга: египетски лешояд, черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в парка са 54 вида, като в Червената книга са 6 вида: златка, пъстър пор, видра, невестулка. Популацията на вълка е около 20 броя, а на чакала над 2000.

На територията на парка се намират 5 природни резервата, 17 защитени местности, 9 природни забележителности, вековни дървета.

Населените места са общо 21 с около 9000 души. Хилядолетната човешка цивилизация е оставила тук стотици оригинални културни паметници - тракийски долмени, светилища, могили. Очарователни са многобройните параклиси и аязма пръснати сред планината. Интерес представлява и традиционния култов обряд - нестинарство, в село Българи, както и оригиналната архитектура, преданията и легендите.

2.4.2.4. Рамсарски места

Конвенцията за опазване на влажните зони с международно значение и по-специално като местообитание на водолюбивите птици, наричана още Рамсарска, е международно споразумение, подписано на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран. Конвенцията влиза в сила през 1975 г. и към настоящия момент има над 140 страни-членки. България е една от първите страни-членки – осма поред. В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 10 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Поморийско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Местността Пода – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Езеро Вая – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо – обявено за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

Целта на конвенцията е съчетаване опазването на изключително богатото биологично разнообразие на влажните зони с използването на екосистемите като основен източник на ресурси за местните хора. Политиката за опазване и устойчиво ползване на влажните зони се разработва от МОСВ, което отговаря за прилагането на разпоредбите на Рамсарската конвенция в България. РИОСВ-Бургас, като регионално поделение на МОСВ изпълнява контролни функции по прилагане на разработените политики.

Поморийско езеро и устие на р. Ахелой

Обявено за Рамсарско място на 24.09.2002 г. Част от територията е защитена местност “Поморийско езеро”, но включва още устието на р. Ахелой, солени блата, пясъчни дюни, тръстики, кристализатори и др. Обявено е преди всичко заради своята уникалност – като една от двете свръхсолени лагуни по Черноморието, превърнати в солници, и видовете от национално и международно значение, установени тук – 240 вида птици и типичните соленолюбивы обитатели.

Езерото е важна спирка по време на миграция и предлага добри условия за зимуване и гнездене.

Основно се използва от човека за солодобив, калодобив, събиране на синьо-зеленото водорасло *Lyngbia sp.* за нуждите на фармацевтичната промишленост.

Солта се добива по традиционен начин повече от 2000 години, поради което Рамсарското място има особено висока културна ценност. През 2002г. бе изграден Музей на солта. В момента се разработва План за управление на защитената местност. Най-активни институции и организации за тази защитена

територия са Община Поморие, Българска фондация биоразнообразие и Федерация “Зелени балкани”.

Езеро Вая

Обявено на 11.11.2002 г. Част от Рамсарската територия включва защитена местност “Вая”. Това е най-голямото българско езеро. Тук са установени видове от Червената листа на Световния съюз за защита на природата (IUCN) – 5 вида безгръбначни, 4 вида риби, 4 вида земноводни, 3 вида влечуги, 5 вида птици и 3 вида бозайници. Езерото е с международно значение като място за почивка по време на миграция на голям брой водолюбиви, грабливи и пойни птици. От изключително значение е за тръноопашатата потапница, големия корморан, малкия корморан, кърдроглавия пеликан и др. В него се практикува риболов и добиване на пясък. Изготвен е План за управление. Предстои почистване и удълбочаване на канала, свързващ езерото с Черно море. Тази дейност ще се извърши в рамките на съвместен международен проект с водещото участие на холандски експерти и служители на община Бургас. Бяха проведени работни срещи по този повод. С проекта са ангажирани и редица държавни институции, имащи отношение към езерото, а така също и Бургаския клон на Българското дружество за защита на птиците.

Пода

Обявено на 24.09.2002 г. Типична крайбрежна влажна зона, която включва както защитена местност “Пода”, така и залива Форос. Една от малкото територии, където на площ от 1 кв. км са установени 252 вида птици, от които 8 световно застрашени. “Пода” приютява 1% от световната биогеографска популация на следните гнездящи и зимуващи видове птици – голям корморан, лопатарка, кърдроглав пеликан, голяма бяла чапла, качулата потапница, тръноопашатата потапница. Има приет и действащ План за управление, подготвен от Българското дружество за защита на птиците, което стопанисва защитената местност “Пода”. За популяризиране на влажните зони бе изграден Природозащитен център, който само през 2005г. посрещна над 21 000 посетители. Стопанисването и управлението на защитената територия е пример за добра практика в тази област.

№ по ред	категория	наименование	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територ. обхват на следните общини	Приет план за управление
1	Р	Ропотамо	държавна публична	1000.7	Приморско Созопол	не
2	Р	Силкосия	държавна публична	389.6	Царево	не
3	Р	Тисовица	държавна публична	749.3	Царево	не
4	Р	Узунбуджак	държавна публична	2529.6	Малко Търново	не
5	Р	Витаново	държавна публична	1112.4	Малко Търново	не
6	Р	Средока	държавна публична	607.8	Малко Търново	не
7	Р	Орлицата	държавна публична	566.5	Котел	не
8	ПР	Ардачлъка	държавна публична	99.8	Котел	да
9	ПР	Атанасовско езеро	държавна публична	1050	Бургас	да
10	ПР	Вельов вир	държавна публична	13.6	Приморско	не
11	ПР	Пясъчна лилия	държавна публична	0.6	Созопол	не
12	ПР	Калфата	държавна публична	8.9	Руен	не
13	ПП	Странджа	държавна публична общинска частна	116136.2	Малко Търново, Царево	не
14	ЗМ	Острови "Св. Иван и Петър"	държавна публична	20	Созопол	не
15	ЗМ	Колокита	държавна публична частна	65	Созопол	да
16	ЗМ	Тясна река	държавна публична	120.8	Созопол	не
17	ЗМ	Стария соват	държавна публична	309.6	Созопол	не
18	ЗМ	Раков дол	държавна публична	128	Созопол	не
19	ЗМ	Бакърлъка	общинска	7.208	Созопол	не
20	ЗМ	Казаков вир	държавна	35.5	Созопол	не
21	ЗМ	Находище на блатно кокиче - Блатото	общинска	29	Созопол	не

22	ЗМ	Кокетрайс	държавна	760	Несебър	не
23	ЗМ	Смриките	държавна	58.9	Несебър	не
24	ЗМ	Ортото	държавна	587.6	Несебър	не
25	ЗМ	Иракли	държавна	42.3	Несебър	не
26	ЗМ	Находище на блатно кокиче в м. Калината	държавна общинска частна	63.1	Несебър	не
27	ЗМ	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	частна	2	Поморие	не
28	ЗМ	Поморийско езеро	държавна	760.83	Поморие	не
29	ЗМ	Вая	общинска държавна	75	Бургас	не
30	ЗМ	Ченгене скеле	държавна	160	Бургас	не
31	ЗМ	Корията	държавна и частна	11.6	Бургас	не
32	ЗМ	Пода	държавна	100.7	Бургас	да
33	ЗМ	Узунгерен	държавна	211.1263	Бургас	не
34	ЗМ	Бургаски солници	държавна, общинска и частна		Бургас	не
35	ЗМ	Устие на р. Изворска	държавна	151	Бургас	не
36	ЗМ	Находище на див божур	държавна	84	Средец	не
37	ЗМ	Пладнището	държавна	68.3	Средец	не
38	ЗМ	Белия камък	държавна	450.8	Средец	не
39	ЗМ	Невестин гроб	държавна	59.7	Средец	не
40	ЗМ	Горна Еленица	държавна	91.1	Царево	не
41	ЗМ	Странджански дъбрави	държавна и частна	501.3	Царево	не
42	ЗМ	Марина река	държавна	47.3	Царево	не
43	ЗМ	Кривинизово	държавна	109	Малко Търново	не
44	ЗМ	Руденово	държавна	15.3	Малко Търново	не
45	ЗМ	Парория	държавна и частна	988.6	Малко Търново	не
46	ЗМ	Докузак	държавна	5	Малко Търново	не
47	ЗМ	Петрова нива	държавна и частна	250	Малко Търново	не
48	ЗМ	Моряне	държавна и частна	102.7	Малко Търново	не
49	ЗМ	Велека	държавна и частна	1546.3	Малко Търново	не
50	ЗМ	Батака	държавна	40.24	Малко Търново	не
51	ЗМ	Градев средок	държавна	160.2	Малко Търново	не

52	ЗМ	Мечите долове	държавна	184.7	Малко Търново	не
53	ЗМ	Странджанска заленика	държавна	488.1	Малко Търново	не
54	ЗМ	Босна	държавна	51.7	Малко Търново	не
55	ЗМ	Хисаря	общинска	82.5	Айтос	не
56	ЗМ	Корията	държавна	24.2	Камено	не
57	ЗМ	Трите цера	държавна	1.5	Руен	не
58	ЗМ	Керсенлик	държавна	54.4	Котел	не
59	ЗМ	Медвенски карст	държавна		Котел	не
60	ЗМ	Демир капия	държавна	0.1	Котел	не
61	ЗМ	Кореник	държавна	0.1	Котел	не
62	ЗМ	Вида	държавна	2	Котел	не
63	ЗМ	Хърсов град	държавна	3	Котел	не
64	ЗМ	Дъбовете	държавна		Руен	не
65	ЗМ	Орлова скала	държавна	69	Котел	не
66	ЗМ	Мурватска река	общинска	72.87	Приморско Созопол	
67	ЗМ	Блато Стамополу	държавна	40	Приморско	да
68	ЗМ	Устие на р. Велека	държавна общинска частна	1511.2	Царево	да
69	ЗМ	Силистар	държавна общинска частна	773.3	Царево	да
70	ЗМ	Кълката	държавна	18.9	Царево	не
71	ЗМ	Орлиците	държавна	315.6	Сунгурларе	не
72	ЗМ	Естествено находище на пирен в м. Дядо Вълчо	държавна	14.5	Царево	не
73	ПЗ	Нос Агалина	държавна	31	Созопол	да
74	ПЗ	Пясъчни дюни м. Каваците	държавна, общинска, частна	24	Созопол	не
75	ПЗ	Пясъчни дюни м/у к-г Градина к-г Златна рибка	държавна, общинска, частна	38	Созопол	не
76	ПЗ	Пясъчни дюни м. Алепу	държавна	12	Созопол	не
77	ПЗ	Блато Алепу	държавна, общинска, частна	166.7	Созопол	не
78	ПЗ	Водениците	държавна	73.6	Созопол	не

79	ПЗ	Нос Червенка	държавна	2.1	Созопол	не
80	ПЗ	Пясъчни дюни - 5бр.в Несебър	държавна, общинска	10	Несебър	не
81	ПЗ	Пясъчни дюни м. Бабата, Сл. Бряг	държавна и общинска	94.4	Несебър	не
82	ПЗ	Нос Емине	държавна	0.5	Несебър	не
83	ПЗ	Корията	държавна и общинска	20	Поморие	не
84	ПЗ	Доброванските гъби	държавна	5	Поморие	не
85	ПЗ	Долмен в м. Паша дере	държавна	1	Средец	не
86	ПЗ	Долмен в м. Влахов дол	държавна	1.5	Средец	не
87	ПЗ	Долмен в м. Лозински дол	държавна	1	Средец	не
88	ПЗ	Големия камък	държавна	3	Средец	не
89	ПЗ	Естествено находище на синя хвойна - м. Градището	държавна	2	Малко Търново	не
90	ПЗ	Пещери и извори на р. Младежка	държавна	24.35	Малко Търново	не
91	ПЗ	Скално образувание в м. Каменска бърчина	държавна	0.2	Малко Търново	не
92	ПЗ	Пещера "Еленина дупка"	държавна	5.3	Малко Търново	не
93	ПЗ	Естествено находище на бодливо сграбиче	държавна и общинска	298.1	Айтос	не
94	ПЗ	Айтоска кория	частна	15	Айтос	не
95	ПЗ	Трите братя	държавна	1	Айтос	не
96	ПЗ	Свинската глава	държавна	0.5	Руен	не
97	ПЗ	Професора	държавна	5	Руен	не
98	ПЗ	Костенурката	държавна	0.1	Руен	не
99	ПЗ	Скално образувание "Баджала кая"	държавна	1	Котел	не
100	ПЗ	Черните извори - Подземника	държавна	20	Котел	не
101	ПЗ	Пещера в м. Царевец	държавна	6	Котел	не
102	ПЗ	Злостен	държавна	358	Котел	не
103	ПЗ	Местност Сини вир-малката пещ-Голямата пещ	държавна	1.1	Котел	не
104	ПЗ	Пещера Маарата	държавна	17.8	Котел	не

105	ПЗ	Пещера Малката Маара в м. Равния букак	държавна	3	Котел	не
106	ПЗ	Пещера Ледницата в м. Узун гьол	държавна	18.3	Котел	не
107	ПЗ	Орловите пещери	държавна	5	Котел	не
108	ПЗ	Пещера "Билирника"	държавна	1	Котел	не
109	ПЗ	Пещера "Приказна" в м. Билирника	държавна	5.2	Котел	не
110	ПЗ	Пропасть "Кървавата локва"	държавна	2	Котел	не
111	ПЗ	Дряновската пещера в м. Пиздра	държавна	5	Котел	не
112	ПЗ	Урушки скали	държавна	10	Котел	не
113	ПЗ	Изворите	общинска	5	Котел	не
114	ПЗ	Пещера Раковски в м. Злостен	държавна	2	Котел	не
115	ПЗ	Пещера "Св. 40 мъченика" в м. Боаза	държавна	5	Котел	не
116	ПЗ	Маслен нос	държавна	17.6	Приморско	не
117	ПЗ	Пясъчни дюни в м. Перла	държавна	24	Приморско	не
118	ПЗ	Пясъчни дюни ММЦ	държавна	21	Приморско	не
119	ПЗ	Наково кладенче	държавна	1	Царево	не
120	ПЗ	Попова скали	държавна	30.8	Царево	не
121	ПЗ	Пещера "Махарата" в м. Сарпия	държавна	2	Царево	не
122	ПЗ	Находище на урумово лале в м. Лаликото	държавна	37.9	Карнобат Сунгурларе	не
123	ПЗ	Корията	държавна	39	Сунгурларе	не
124	ПЗ	Скални образувания в м. Чифликото	държавна	8	Сунгурларе	не
125	ПЗ	Пробития камък	държавна	0.5	Сунгурларе	не
126	ПЗ	Находище на черни боровинки	държавна	1.8	Сунгурларе	не
127	ПЗ	Белите скали	държавна	14.2	Бяла	не

2.4.3. Биологично разнообразие

Българското природозащитно законодателство в областта на опазване на биологичното разнообразие почти напълно е синхронизирано с европейското. Законът за биологичното разнообразие (ЗБР – ДВ, бр. 77 от 06.08.2002 г.), Законът за лечебните растения (ЗЛР – ДВ, бр. 29 от 2000 г.), Закона за защита на животните ((ДВ, бр.13/2008г.) и много подзаконовни нормативни документи уреждат отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по неговото опазване и устойчиво ползване.

Закона за биологичното разнообразие и част от подзаконовите му нормативни актове основно регламентират опазването на дивите животински и растителни видове в България. Съхраняването на местообитанията на приоритетни видове, както и на самите тях се осъществява чрез защитени територии, обявени по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони, обявени по смисъла на Закона за биологичното разнообразие.

Представителите на флората и фауната, които са застрашени от изчезване и се самовъзпроизвеждат трудно и бавно, които са редки, ендемитни видове и представителни за България, са поставени под специална защита. Те са включени в Приложение № 3 на ЗБР.

2.4.3.1. Флора

За защитените растения, включени в Приложение № 3 на ЗБР, е забранено бране, събиране, отрязване, изкореняване или друг начин на унищожаване в естествената им среда на разпространение, както и притежаването, търговията, предлагането за продажба на взети от природата екземпляри.

В резултат на многобройни проверки и строг контрол от страна на служителите в отдел “БРЗТ”, поотделно и съвместно с представители на Община Бургас, порочната практика на търговия с диворастящи растения е намалена драстично. Може да се твърди, че традицията да се предлагат за продажба, от улични търговци, диворастящи циклами, минзухари, кокичета, синчец и др. остана в миналото.

За растенията от Приложение № 4 на ЗБР ползването се регулира чрез режими за опазване, които се въвеждат с периодични Заповеди на министъра на околната среда и водите. Най-използваният вид включен в Приложението е блатното кокиче (*Leucosium aestivum*). То се събира заради съдържащия се в него алкалоид галантамин, от който се произвежда лекарството “Нивалин”. За региона на РИОСВ-Бургас от МОСВ са определени пет находища, от които е разрешено добиването на блатно кокиче: ЗМ ”Блатото”, община Созопол; ЗМ ”Калината”, община Несебър; ЗМ ”Чаирите”, община Поморие; находище с.Присад (граница със землището на с.Зидарово) и находище при р. Караагач, в землище на с.Лозенец (масив 6 по Плана за земеразделяне от 1996 г.). През 2008 г.се проведеха ежегодните теренни проверки за състоянието на кокичето в петте находища и комисия определи ресурсните възможности на всяко от тях.

В българското законодателство чрез ЗЛР се регламентира ползването на растения, които служат за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарства, за хранителни, козметични и технически дейности. Контролът е свързан с проверки на билкозаготвителите, от една страна, и на държавните институции, от друга - ДГС, ДЛС и Общини, които са пряко отговорни за ползването на естествените находища на лечебни растения. Ползването се съобразява с предварително изготвените раздели “Лечебни растения” към плановете и програмите на лесничействата и общините. За контролиране на дейностите, които се извършват в билкозаготвителните пунктове, са предвидени условия за разкриване и правила за действие в тях, залегнали в Наредба № 5 от 19.07.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складове за билки (ДВ, бр. 85 от 2004 г.). За региона на РИОСВ-Бургас през 2008 г. има регистрирани 19 (деветнадесет) пункта за изкупуване и първична обработка на билки, комплектувани с документация по изискванията на Наредба № 5. През 2008 година е извършена проверка на 14 от тях, съставени са 10 акта – основно за нарушения на чл.21, ал.2 и чл.31, ал.2 от Закона за лечебните растения.

За 2008 година на територията на инспекцията една еднолична фирма е получила разрешение за ползване на билки под режим. Извършена е проверка на същата, не са констатирани нарушения.

В ЗБР е регламентирано опазването на отделни вековни или забележителни дървета в или извън населени места. Във водения регионален регистър има досиета на 48 броя дървета.

В РИОСВ-Бургас се води регионален регистър и на екземпляри от видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES), (ДВ, бр.6 от 1992 г.). Целта на тази регистрация е обявяване на законното придобиване от граждани и организации на редки и уязвими в международен мащаб видове растения и животни, които подлежат на регулирана търговия.

2.4.3.2. Фауна

За защитените животни, включени в Приложение № 3 на ЗБР, е забранено:

- всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;
- преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;
- унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;
- увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция;
- вземане на намерени мъртви екземпляри;
- притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри;

- препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

Посочените забрани са валидни за всички жизнени стадии от развитието на животните.

През 2008 г. с подкрепата на икономическа полиция отново бяха извършени съвместни проверки за незаконно излагане на публични места (заведения за хранене) на препарирани екземпляри от защитени видове животни. За констатираните нарушения е съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН). Отнетите в полза на държавата препарати се предоставят с учебна цел на училища и музеи или се унищожават чрез изгаряне в Екарисаж.

Един от проблемите към настоящият момент е незаконният улов на пойни птици с мрежи, традиционно хоби на местните жители, предавано от бащи на синове. За прекратяване на порочната практика за улавяне на пойни птици от видовете конопарче (фанят), елшова/елхова скатия (скате), зеленика (зеленушка, флори), щиглец (кадънка, калдаринка) и др. през 2008г. са извършени три проверки и съставени два АУАН.

Традиционно и през 2008 г. продължи настаняването за лечение на защитени от Закона ранени животни в Център за размножаване и рехабилитация на редки видове (ЦРРРВ), гр. Стара Загора. Сигналите за намерени бедстващи животни, предимно птици, са подавани най-вече от граждани. През 2008 г. са направени общо 21 проверки за бедстващи животни и изпратени за лечение 10 екземпляра в спасителния център в Стара Загора. След възстановяването им в ЦРРРВ те са връщани в естествената им среда на разпространение. Три от намерените видове птици в резултат на настъпване на смърт са предадени за препариране и попълване на колекцията на Отдел “Природа” към Бургаски музей.

През първите и последните месеци на 2008 година във връзка с породената усложнената эпизоотична обстановка в съседна Румъния отново бяха извършвани регулярни проверките в защитени територии – влажни зони, за установяване наличие на мъртви птици от заболяването инфлуенца “птичи грип” по дивите птици. Проверките са направени от охраната на резерватите и бяха с превантивен характер, свързани с бързо установяване на евентуално наличие на заболяването.

Във връзка с плана за управление на поддържан резерват “Атанасовско езеро” се извършиха ежегодните ловни хайки за регулиране числеността на хищници в защитени територии около гр. Бургас. Проведените хайки в поддържан резерват “Атанасовско езеро” и защитена местност “Вая”, отново показаха наличие на голям брой хищници. Регулирането на числеността им чрез хайките показва добри резултати и осигурява добра гнездова успеваемост при видовете водолюбивы птици характерни за тези защитени територии. Отстреляни бяха 6 чакала и са прогонени от границите на защитените територии 8 чакала и кучета.

В редки случаи, когато няма друго алтернативно решение и при условие, че популациите на засегнатия вид не са увредени в областта на естественото им разпространение, е възможно улавяне или ползване при определени условия, на диви животни и растения. Изискванията са заложи в Наредба № 8/12.12.2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключения от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5. През 2008 г. са издадени от министъра на околната среда и водите и предадени за контрол на РИОСВ - Бургас общо 9 броя разрешителни. Извършени са 4 проверки за контрол по спазване на условията, заложи в разрешителните. След изтичане на срока на валидност и предоставяне на информация са заверени 13 разрешителни.

Законът е предвидил възможности за опазване на видове извън естествената им среда, а именно във вивариуми, зоологически или ботанически градини, дендрариуми, живи колекции. Публикувана е Наредба № 6/23.10.2003 г. за минималните изисквания и условия за отглеждане на животни в зоологически градини. Одобрена е и процедурата за лицензиране на зоологическите градини, разписана в Наредба №1/09.05.2006 г. на МОСВ, за условията и реда за лицензиране на зоологическите градини. През 2008 г. се проведе комисията за отчитане на постигнатите резултати и предприемане на последващи действия по покриване на заложените изисквания, с цел осигуряване на нормално анатомично и физиологично развитие за животните отглеждани на затворено. В резултат на констатациите от комисията МОСВ издаде лиценз за зоологическа градина със срок на валидност до 31 май 2013 г. само на “Зоопарк – гр. Айтос”. Отказано е издаването на лиценз за зоологическа градина на “Зоокът гр. Карнобат” поради непокриване на изискванията по Наредба №1/09.05.2006г. за лицензиране на зоологическите градини и Наредба №6/23.10.2003 г. за минималните изисквания и условия за отглеждане на животни в зоологически градини. В Зоокът гр. Карнобат временно е спрял достъпът на посетители до получаване на лиценз.

В РИОСВ – Бургас се води регионален регистър на екземпляри от видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES) (ДВ, бр. 6/1992 г.). Целта на тези регистрации е обявяване на законното придобиване от граждани и организации на редки и уязвими в международен мащаб видове растения и животни, които подлежат на регулирана търговия. През 2008 г. са регистрирани нови 10 екземпляра от видове, включени в приложенията на Конвенцията. Съгласно действащото законодателство регистрирането на видове по CITES е възможно единствено при условие, че има наличие на документи за произход и че екземплярът е маркиран по реда на Наредба №3 за маркирането и етикетирването на екземпляри от видовете съгласно Регламент 338/97 за опазване на видовете от

дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях (ДВ, бр.97/2008г.). Направена е една проверка и е съставен АУАН.

През 2008 г. влезе в сила Закон за защита на животните (ДВ, бр.13/2008г.). За ефективно прилагане на закона е предвидено извършването на контрол от различни институции с оглед тяхната компетентност. Основен контролен орган е министърът на земеделието и храните чрез Националната ветеринарно-медицинска служба (НВМС). Контролът по изпълнението на мерките за защита на дивите животни по глава трета се осъществява от министъра на околната среда и водите и председателя на Държавната агенция по горите. Предвидено е органите на местната власт да осъществяват контрол във връзка с:

- изоставяне на животни на територията на общината;
- идентификация и регистрация на кучета;
- спазване изискванията за защита на животните в приютите на територията на съответната община;
- кучетата и местата по чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет на всички компетентни институции. Все повече се налага необходимостта от установяване на равновесие между природата и интересите на човека. Необходимо е с общи усилия да съхраним многообразието в природата.

2.4.4. НАТУРА 2000

През 2007 г. внесените предложения за защитени зони са обсъдени от Националния съвет по биологично разнообразие. С решения № 122/02.03.2007 г, № 661/16.10.2007 г. и № 802/04.12.2007 г. на Министерски съвет са приети списъци на защитените зони за опазване на дивите птици и за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. За територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, са одобрени 14 защитени зони за опазване на дивите птици и 31 защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

През 2008 г. стартира процедура за обявяване на защитените зони за птиците. Проведени са 7 работни срещи за сключване на договори за актуализиране на данни за обхвата на 33. Обработена и предоставена е информация на МОСВ за проекто-заповедите за обявяване на 9 броя защитени зони за опазване на птиците. Проведени са 16 бр. работни срещи с населението за обсъждане на забранителните режими на подготвените проекто-заповеди за обявяване на защитените зони. Приключи процедурата за обявяване и са публикувани в Държавен вестник заповеди за обявяване на шест (6) защитени зони за опазване на дивите птици:

- BG0000242 “Залив Ченгене скеле” (ДВ, бр.78/2008г.);
- BG0002028 “Комплекс Стралджа” (ДВ, бр.83/2008г.);
- BG0000273 “Бургаско езеро” (ДВ, бр.102/2008г.);
- BG0002040 “Странджа” (ДВ, бр.106/2008г.);

- BG0002058 “Сините камъни – Гребенец” (ДВ, бр.108/2008г.);
- BG0000270 “Атанасовско езеро” (ДВ, бр.108/2008г.).

В процес на подготовка са проекто-заповедите за обявяването на останалите 5 броя защитени зони за опазване на дивите птици.

За предотвратяване на опасността от увреждане и унищожаване на предложени за обявяване защитена зона „Емине –Иракли” и защитена зона „Емине”, Министъра на околната среда и водите издаде заповед № РД-467/30.07.2008 г., с която продължи наложената през 2007 г. забрана за извършване на дейности в землищата на с. Емона и гр. Обзор, община Несебър. Забраната има срок на действие една година.

Съгласно изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие всички инвестиционни предложения, планове проекти и програми, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона. Реда и начина за провеждане на оценката за съвместимост е определен в Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, 73/2007 г.). Информация за проведените процедури за оценка за съвместимост през 2008 година е отразена в част 5. “Превантивна дейност и контрол” от настоящия Доклад по състоянието на околната среда.

Списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и дивата фауна и флора, попадащи на територията на РИОСВ-Бургас

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	Територия	морска акватория
1	BG0000151	Айтоска планина	Айтос Бургас	Бургас	29 379,40	29 379,40	0,00
2	BG0000574	Ахелой-Равда-Несебър	Несебър Поморие	Бургас	3925,51	738,75	3186,76
3	BG0000270	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	7208,89	7208,89	0,00
4	BG0000208	Босна	Малко Търново Приморско Созопол Царево	Бургас	16 225,89	16 225,89	0,00
5	BG0000273	Бургаско езеро	Бургас	Бургас	3092,02	3092,02	0,00
6	BG0000242	Залив	Бургас	Бургас	191,19	93,68	97,51

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	Територия	морска акватория
		Ченгене скеле					
7	BG0000513	Войнишк и бакаджик	Средец Стралджа	Бургас Ямбол	1138,94	1138,94	0,00
8	BG0000420	Гребенец	Котел Сливен	Сливен	10 039,55	10 039,55	0,00
9	BG0000219	Дервентски възвишения 2	Малко Търново Средец	Бургас	54 990,48	54 990,48	0,00
			Елхово	Ямбол			
10	BG0000393	Екокоридор Камчия-Емине	Айтос Карнобат Руен Сунгурларе	Бургас	28 054,79	28 054,79	0,00
			Дългопол	Варна			
			Смядово Върбица Велики Преслав	Шумен			
11	BG0001004	Емине-Иракли	Несебър	Бургас	11 282,80	9116,25	2166,55
12	BG0000133	Камчийска и Еменска планина	Несебър Поморие Руен	Бургас	63678,47	63 678,47	0,00
			Дългопол Бяла Долен Чифлик	Варна			
13	BG0000143	Караагач	Царево Приморско	Бургас	64,11	64,11	0,00
14	BG0000117	Котленска планина	Сунгурларе	Бургас	69 058,92	69 058,92	0,00
			Котел Сливен	Сливен			
			Омуртаг	Търговище			
			Върбица	Шумен			
15	BG0000139	Луда Камчия	Сунгурларе Котел	Бургас Сливен	6106,20	6106,20	0,00
16	BG0000271	Мандра-Пода	Бургас Камено Созопол Средец	Бургас	6135,87	5928,13	207,74
17	BG0000110	Острови	Созопол	Бургас	30,02	30,02	0,00

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	Територия	морска акватория
		Св.Иван и Св.Петър					
18	BG0000146	Плаж Градина – Златна рибка	Созопол	Бургас	1152,28	212,37	939,91
19	BG0000100	Плаж Шкорпил овци	Бяла Долен Чифлик	Варна	5125,65	4006,34	1119,31
20	BG0000620	Поморие	Поморие	Поморие	2085,15	956,66	1128,49
21	BG0000136	Река Горна Луда Камчия	Сунгурларе Котел	Бургас Сливен	2275,10	2275,10	0,00
22	BG0000137	Река Долна Луда Камчия	Руен Сунгурларе	Бургас	2460,70	2460,70	0,00
23	BG0000196	Река Мочурица	Карнобат Сунгурларе	Бургас	6905,11	6905,11	0,00
			Котел	Сливен			
			Стралджа Тунджа Ямбол	Ямбол			
24	BG0000149	Ришки проход	Руен Сунгурларе	Бургас	11 851,30	11851,30	0,00
25	BG0001001	Ропотамо	Приморско Созопол	Бургас	12 815,82	9861,06	2954,75
26	BG0000205	Стралджа	Карнобат Стралджа	Бургас Ямбол	881,30	881,30	0,00
27	BG0001007	Странджа	Малко Търново Царево	Бургас	118 225,03	115 928,68	2296,35
28	BG0000198	Средецка река	Средец	Бургас	707,22	707,22	0,00
			Болярово Стралджа	Ямбол			
29	BG0000119	Грите братя	Айтос	Бургас	1021,18	1021,18	0,00
30	BG0000211	Твърдишка планина	Котел Сливен Твърдица	Сливен	386 49,53	386 49,53	0,00
			Антоново	Търговище			
			Елена	Велико			

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	Територия	морска акватория
				Търново			
31	BG0000230	Факийска река	Бургас Созопол Средец	Бургас	4101,46	4101,46	0,00

Списък на защитените зони за опазване на дивите птици:

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	акватория
1	BG0000270	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	7208,89	7208,89	0,00
2	BG0002077	Бакърлъка	Бургас Приморско Созопол	Бургас	33 505,48	12 516,64	20 988,84
3	BG0000273	Бургаско езеро	Бургас	Бургас	3092,02	3092,02	0,00
4	BG0002043	Емине	Несебър Поморие	Бургас	66 554,07	49 019,097	17 534,98
5	BG0000242	Залив Ченгене скеле	Бургас	Бургас	191,19	93,68	97,51
6	BG0002066	Западна Странджа	Средец Болярово	Бургас Ямбол	53 816,60	53 816,60	0,00
7	BG0002044	Камчийска планина	Несебър Поморие Руен Дългопол Бяла Долен Чифлик	Бургас Варна	88 883,76	86 145,66	2 738,10
8	BG0000271	Мандра-Пола	Бургас Камено Созопол Средец	Бургас	6144,30	5936,40	207,90
9	BG0002041	Комплекс Ропотамо	Созопол Приморско	Бургас	3867,63	3287,49	580,14
10	BG0002028	Комплекс Стралджа	Карнобат Стралджа	Бургас Ямбол	2871,82	2871,82	0,00
11	BG0002029	Котленска планина	Сунгурларе Котел Сливен Елена Омуртаг	Бургас Сливен Велико Търново Търговищ	99 263,72	99 263,72	0,00

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	акватория
			Антоново	е			
			Върбица	Шумен			
12	BG0000152	Поморийско езеро	Поморие	Бургас	948,04	824,79	123,25
13	BG0002058	Сините камъни - Гребенец	Котел Сливен	Сливен	15 296,0 0	15 296,0 0	0,00
14	BG0002040	Странджа	Малко Търново	Бургас	115 417,3 4	115 417,3 4	0,00

2.4.5. Общо състояние на горския фонд и проведени мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите.

Горският фонд (ГФ) на територията на РИОСВ-Бургас включва цялата площ на Регионално управление по горите (РУГ) – Бургас, както и части от Регионално управление по горите - Сливен (ДДС Котел и ДЛ Тича) и Регионално управление по горите - Варна (част от ДЛ Старо Оряхово).

На територията на област Бургас в РДГ Бургас са обособени 10 държавни горски стопанства и 3 държавни ловни стопанства.

Площта на **РДГ Бургас** заема 332 640 ха в т.ч.: държавен ГФ (ДГФ) – 211995 ха, общински ГФ (ОГФ) – 1000813 ха, частен ГФ (ЧГФ) – 13 183 ха (частни физически лица – 11510 ха и частни юридически лица – 1673 ха), гори на МОСВ – 6194 ха и 455 ха религиозни. По видове гори горската площ се разпределя както следва: иглолистни гори – 42171 ха, широколистни високостъблени – 112 965 ха, издънкови за превръщане – 158324 ха, нискостъблени – 11 180 ха. Създадени са 4 самостоятелни дирекции “Общински гори” – към общини: Несебър, Малко Търново, Поморие и Приморско. Броят на частните горовладелци е около 5800, като 85% са собственици на гори с площ до 20 дка. Голяма част от частните собственици на гори не са регистрирани в съответните Държавни горски стопанства по места, което е предпоставка за допускане на закононарушения и невъзможност да им бъде оказвана методическа или правна помощ.

В териториалния обхват на РИОСВ – Бургас попадат и ДЛ Тича, ДДС Котел и Кипилово на обща площ 54 926 ха., разпределен по видове собственост както следва: държавен горски фонд – 53 181 ха, общински ГФ – 439 ха, частен ГФ – 1 246 ха, гори на МОСВ – 559 ха.

За 2008 г. са проведени следните мероприятия:

Защита на горите

През 2008 г. в РДГ Бургас са проведени санитарни сечи за подобряване здравословното състояние на горите на обща площ 994 ха.

Санитарните сечи са извършени в насажденията, засегнати от съхнене,

нападнати от паразитни растения или повредени от абиотични фактори.

На територията на РДГ Бургас са изградени две нови пожаронаблюдателни кули, 32 750 м лесокултурни прегради и 193 190 м минерализовани ивици, 18 010 бариерни прегради.

На територията на Община Котел са изградени са 32 000 м лесокултурни прегради, разпределени както следва: на територията на ДГС Тича – 8 000 м, ДЛС Котел – 24 000 м.

Като противопожарно мероприятие са направени 20 км минерализовани ивици – в ДГС Тича 5 км, в ДЛС Котел 15 км.

Възпроизводство на горите

РИОСВ – Бургас упражнява контрол върху екологосъобразното ползване на горите защитени територии.

На територията на ПП”Странджа” попадат 4 горски стопанства и 1 ловно стопанство. Територията е и част от националната екологична мрежа НАТУРА 2000 – защитена зона “Странджа” по Директива за птиците BG 0002040 и защитена зона “Странджа” BG 0001007 по Директива за хабитатите. Зоните включват значителни територии гори - 91M0, 91S0, 91F0, 91E0. Това е най-важната зона за опазването на типа природно местообитание 91S0. На територията на Природния парк Странджа са установени 260 вида птици, от които 75 са включени в Червената книга на България. От срещаните се видове 112 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 12 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 – 29 вида, в SPEC3 – 71 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 96 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. Те са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Странджа е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за 15 застрашени видове птици. По време на миграция в района могат да се наблюдават 5 световно застрашени вида. Долното течение на река Велека е “място с тесен фронт на миграция” за реещите се птици. Почти целите популации на щъркелите и грабливите птици, прелитащи по черноморския прелетен път Via Pontica, преминават над Странджа планина, като грабливите птици чест онощуват в горите. През 2008 година бяха изготвени и разгледани на Второ Лесоустройствено съвещание нови Лесоустройствени проекти на ДГС Малко Търново, ДГС Звездец и ДГС Кости. Предвид изключително високата природоконсервационна стойност на територията, представителят на РИОСВ – Бургас депозира особено мнение, в което се изразява несъгласие с извеждането на окончателна фаза на възобновителните сечи. Становището на експертите от отдел “Биологично разнообразие и защитени територии” е, че извеждането на окончателни фази ще компрометира запазването на старите гори в ПП “Странджа”.

Към 31.12.2008 г. в РДГ Бургас са изведени главни сечи на 8810 ха, както

следва: в държавен горски фонд – 6316 ха, в общински горски фонд – 2478 ха, в гори на частни физически лица – 16 ха.

През 2008 г на територията на РДГ – Бургас е добита общо 427 745 куб. м лежаща маса и 527 210 куб. м стояща маса, което представлява съответно 94% и 95% спрямо предвижданията по лесоустройствени проекти.

На територията на ПП”Странджа” са водени предимно санитарни сечи и възобновителни сечи с ниска интензивност и дълъг период на възобновяване.

На територията на ДГС Тича и ДЛС Котел през 2008 година са изведени главни сечи на площ от 893 ха (989 ха за 2007 г.), като е добита 70458 м³ стояща дървесина, разпределена по видове собственост както следва:

- ДГФ на площ от 885 ха – 69692 м³ стояща маса;
- ОГФ – не е извеждана сеч;
- ЧГФ - на 8 ха – 766 м³ стояща маса;

Отгледните сечи на територията на ДГС Тича и ДЛС Котел са изведени на площ от 1600 ха (1674 ха през 2007 г.), като е добита 58 270 м³ стояща маса, разпределена по видове собственост както следва:

- ДГФ на площ от 885 ха – 69692 м³ стояща маса;
- ОГФ – не е извеждана сеч;
- ЧГФ – на 23 ха – 928 м³ стояща маса;

През 2008г. на територията на РДГ – Бургас са създадени 1128 дка нови горски култури, приоритетно от широколистни видове (при план 1122). По Националната програма са залесени 870 дка, в т.ч. в ДГС Айтос – 620 дка, ДГС Карнобат – 30 дка, ДГС Садово – 220 дка. Залесяването извън Националната програма е извършено както следва: ДГС Царево – 44 дка, ДГС Звездец – 30 дка, ДГС Ново Паничарево – 50 дка, ДГС Бургас – 84 дка, ДЛС Граматиково – 30 дка, ДЛС Несебър – 20 дка. Новосъздадените горски култури са от местни дъбове, липи, киселица, дива круша, черен бор и др. Съотношението между иглолистни и широколистни видове е 80 към 20% в полза на широколистните. Залесяването е извършено предимно върху площи, освободени от санитарни сечи, голини и попълване на редини.

Разпределението по видове собственост

Държавна собственост – 1128 дка, в това число по показатели на залесяване – ново залесяване – 981 дка, зрели невъзобновени насаждения – 83 дка, попълване на редини – 64 дка. Залесяването е извършено със следните дървесни видове: зимен дъб, благун, цер, червен дъб, липа, дива круша, киселица. Извършеното залесяване е изцяло от характерни за региона широколистни видове. Разпределението по лесничейства е както следва: ДГС Бургас – 84 дка, ДГС Айтос – 620 дка, ДГС Карнобат 30 дка, ДГС Садово – 220 дка, ДГС Звездец – 30 дка, ДЛС Граматиково – 30 дка, ДЛС Несебър – 20 дка.

Общинска собственост – извършено е ново залесяване в Общински гори Несебър – 30 дка с топола.

През 2008 г. е извършено попълване на горските култури само в

държавния горски фонд на площ от 185 дка (за сравнение през 2007 година – 109 дка).

Извършена е почвоподготовка на 1309 дка (през 2007 г – 1 122 дка). По Националната програма извършената почвоподготовка е 603 дка (в ДГС Айтос – 260 дка, ДГС Карнобат – 165, ДГС Садово – 100, ДГС Средец – 78 дка).

Отглеждане на горски култури при разчет 9910 дка е осъществено на площ от 11424 дка, срещу 13158 дка за 2007 година. Дейността е извършена в ДГС Средец – 2100 дка, ДГС Айтос – 5184, ДГС Карнобат – 438 дка, ДГС Садово – 1564 дка. Почистени са и подготвени за почвоподготовка 454 дка площи.

Събрани са 12521 кг (за сравнение 4196 кг за 2007 г)

На територията на РДГ Бургас функционират 9 държавни горски разсадника с обща площ 1 117 дка, в които през 2008г. са произведени 1492589 броя фиданки, в т.ч. семенищни – 147309 броя и школувани декоративни фиданки. За сравнение за 2007 година данните са: 1 591 000 бр. семенищни фиданки, в т.ч. иглолистни – 299000. Общо школуваните фиданки за декоративни цели през 2007г. са 11 018 бр, от които 7 038 бр. иглолистни).

На територията на ДГС Тича и ДЛС Котел е извършено залесяване на 800 дка от бук, бял бор, черен бор, ясени, явор, зимен дъб, червен дъб, махалебка и др. Посадъчният материал е осигурен от разсадника на ДЛС Котел и разсадниците в ДГС Сливен, Твърдица, Ардино, Мъглиж, Горна Оряховица.

Събрани са 3620 кг семена, от които 3000 кг от цер, бдд кг от червен дъб и 20 кг от явор.

Охрана на горите

Общата охраняема площ на горския фонд на територията на РДГ Бургас е 329 905ха., разделена на 43 ГСУ със средна площ 7672 ха. Охранителните участъци са 183 със средна площ 1803 ха. Организиран са 3 постоянни контролни горски пункта на територията на ДГС Средец, ДГС Карнобат, ДГС Ново Паничарево. Съставът на горската стража е 205 човека, от които 177 горски надзиратели на охранителен участък към ДГС и ДЛС, 18 горски надзиратели в “Подвижна горска стража” към РДГ в т.ч. 10 горски надзиратели на контролните горски пунктове. Ловната стража е от 10 човека, от които в ДЛС Граматиково - 5 ловни надзиратели, в ДЛС Несебър – 5 ловни надзиратели. На всички пунктове са подновени предупредителните табели за горска проверка и са поставени двустранно светещи табели. Горските стражари са оборудвани с мобилни телефони и оръжие. Със специален режим на движение са 26 автомобила в ДГС/ДЛС и 7 в РДГ, оборудвани със сигнални лампи и сирени.

Общо за охрана на горите се използват 47 автомобила. Мобилните средства за връзка са 254, от които 52 радиостанции, в т.ч. мобилни – 6 и носими – 11. Мобилните телефони са 205. Всички горски стражари от ПГС са снабдени с многофункционални жилетки, бинокли, стоп патрони.

Охраната на горите на територията на РДГ – Сливен в териториалния обхват на РИОСВ – Бургас през 2008 г. се осъществява от общо 32 горски

стражари, разпределени териториално съответно: Тича 9бр., Котел 23 бр. Подвижна горска стража в ДДС Котел от 4 горски стражари, на територията на ДГС Тича работи екип от двама служители от подвижната горска стража от РДГ Сливен. Съставени са 125 акта за административни нарушения, от които 121 по закона за горите, 2 по Закона за лова и опазване на дивеча и 2 по закона за рибарството и аквакултурите. Издадени са 78 наказателни постановления.

За периода 01.01.2008 г. до 31.12.2008 г. на територията на РДГ – гр. Бургас са извършени 27697 проверки по горското законодателство. Проверени са 18980 МПС, превозващи дървесина, 7660 ловци, 1427 риболовци и 62 проверки на пунктове за изкупуване и преработка на странични горски продукти, 584 склада за дървесина, жижки за въглища и дърводелски цехове. С констативни протоколи е установена незаконна сеч от неустановени извършители на 1.3 м³ строителна дървесина в ДЛС Граматиково, 466 пр.м³ дърва в ДГС Карнобат, 15 пр.м³ дърва в ДГС М. Търново. При ревизиите на охранителните участъци са установени неразкрити нарушения с незаконно отсечена 30 пр.м³ дърва за огрев в ДГС Айтос, 3м³ строителна дървесина и 27 пр. м³ дърва за огрев в ДГС Н. Паничарево. Отсечената дървесина по актове и задържани материали и вещи за 2008г. са: от иглолистна дървесина – 14 м³ едра, 24м³ средна и дребна 2м³; обла строителна дървесина от широколистна -108 м³ едра, 5 – средна, 8 м³ дребна и 941 м³ дърва за огрев, 466 кг гъби, 6 кг дивечово месо, 2 МПС, 5 коня, 17 каруци, 3 моторни триони, 1 пушка, 3 надуваеми лодки, 9 мрежи с обща дължина 450 м, 15 брадви и др.

С актове са констатирани общо 1088 нарушения. По ЗГ са съставени 949 акта или 87% от всички съставени. В т.ч. са съставени за добив – 287 акта (26%) , за транспорт 139 акта (13%) , за разпореждане /съхраняване/ 368 акта (34 %), за странични ползвания – 127бр. (12%), за заграбване на площи – 3 акта, за строителство – 5, за пожари – 4, други – 16 бр., по ППЗГ – 40 акта (4%), ЗЛОД – 40бр. (4 %), по ЗРА – 57акта (5%), по други закони-2 бр.

По видове собственост на горския фонд актовете са: в ДГФ – 853 акта (78%), в общински гори – 203 (19%) и в частни гори –32 акта (3%). Разпределението на актовете по ДДС и ДЛС е следното: ДГС – Царево -29бр.-3%; ДГС – Кости –4бр (0.4%); ДЛС- Граматиково – 10 бр.(1%); ДГС – М.Търново 5 акта (1%); ДГС- Н.Паничарево – 36 (3%); ДГС – Средец –139 (13%); ДГС – Бургас –189 (17%); ДЛС – Несебър –124бр (11%); ДГС – Айтос –322 бр. (30%); ДГС- Карнобат – 113 (10%); ДГС – Звездец –22 (2%); ДГС - Садово – 22бр. (2%) и ДЛС”Ропотамо” м.Аркутино – 73акта (7%).

По съставените актове за административни нарушения са издадени 990 наказателни постановления с начислени глоби за 135836 лв и имуществени санкции за 8550 лв., обезщетения за 26 960 лв., паричната равностойност на подлежащите на отнемане вещи е 18694 лв. В сила са влезли 504 НП с общо начислени глоби – 55170 лв. и имуществени санкции – 1350 лв., обезщетения – 8073 лв. и паричната равностойност на подлежащите на отнемане вещи – 9767лв.

Съставените актове за административни нарушения на територията на

ДЛС Котел и ДГЛ Тича са 125 броя (121 по ЗГ и 2 по ЗЛОД, по ЗРА 78) с издадени 78 наказателни постановления.

Пожари

На територията на РДГ Бургас са възникнали са общо 44 пожара, като е засегната площ от 5964 дка. Разпределението по лесничейства е както следва: ДГС Айтос – 3 броя на площ 130 дка (низов пожар), ДГС Бургас – 7 бр. на 757 дка (в т.ч 485 дка върхов), ДГС Карнобат – 6 бр. на 627 дка (низов), ДГС Ново Паничарево – 2 бр. на 67 дка (низов), ДГС Садово – 6 бр. на 1423 дка, в т.ч. 91 дка върхов пожар, ДГС Средец – 4 бр. на 1831 дка (в т.ч. 20 дка върхов пожар), ДГС Царево – 7 бр. на 92 дка (низов), ДЛС Ропотамо – 1 бр. на 200 дка (низов), ДЛС Несебър – 8 бр на 241 дка (низов). Опожарена е 441 дка широколистна растителност, 3090 дка иглолистна растителност 697 дка смесена и 1132 дка треви, незалесени площи и мъртва горска постилка. Най-голям дял от причините за възникването им е човешката небрежност - за 28 пожара. Три пожара са умишлено предизвикани, за 13 причините са неустановени.

На територията на ДГС Тича е възникнал един низов пожар, който е преминал на площ от 100 дка незалесена горска площ. На територията на ДГС Котел е възникнал един пожар в иглолистна култура на площ от 467 дка. За сравнение през 2007 година възникналите пожари са за ДГС Тича 4 бр. на площ от 8 ха, за ДЛС Котел – 9 бр. на площ от 357 ха.

От ловните видове, предмет на търговски интерес по линията на организирания ловен туризъм (ОЛТ) са птиците: бекас, гургулица, пъдпъдък, фазан, патици и голяма белочела гъска.

От бозайниците интерес представляват дивата свиня и благородният елен, в по-малка степен еленът лопатар, сърната, муфлонът, вълкът и чакалът.

За разселване и храна на дивеча и рибата на територията на РДГ Бургас са изразходвани 246381 хил. лева, в т.ч за улавяне и разселване на благороден елен, елен лопатар, сърна, диви свине и др. 89 002 лева, за зимно подхранване на дивеча с концентриран груб и сочен фураж – 113 379 лева и за изграждане на фуражна база (дивечови ниви, ливади и сечища) 44 000 лева. За строеж и поддръжка на биотехнически съоръжения – хранилки за едър и дребен дивеч, открити и закрити чакала, солища и калища и други са усвоени 112 000 лева.

Неразделна част от мероприятията, свързани с грижите за дивеча е отстрела на хищници.

През 2008г. на територията на РДГ Бургас са отстреляни 32 вълка и 2324 чакала.

За същата година от хищници в Бургаска област са унищожени следните домашни животни: една крава, 8 коня, 4 магарета, 14 овце и кози и 9 свине.

В района на ДЛС Котел са отстреляни следните видове хищници: лисици – 94 броя, вълци – 5 броя, чакали – 82 броя. В района на ДГС Тича са отстреляни следните видове хищници: лисици – 40 броя, чакали – 43 броя, 28 броя скитащи кучета.

Таксацията през 2008 година на територията на РДГ Бургас показва, че държавните ловностопанските райони се обитават от:

1. Благороден елен – в ДЛСР – 1221 бр. , в ПЛСР – 350 бр. Резултатите от таксацията през 2007 и 2006г. са почти същите, което показва стабилизиране на популацията като половото съотношение е едно към две в полза на женските.

2. Елен лопатар – запас от 342 бр. от които 264 в Ропотамо, съотношение едно към две в полза на женските.

3. Сърна – в ДЛСР – 1356 бр. , в ПЛСР – 1889 бр. Числеността на популацията е едва 30-40% от допустимия запас.

4. Дивата свиня е леко над допустимия запас, но е наложително внасянето на животни от райони с добри трофейни качества, за опресняване на кръвта в оградите на трите ДЛС.

5. Муфлон – 227 бр. от които 135 в Ропотамо и 92 бр. в Несебър – всички в огради.

6. Хищници – с голямата си численост (4000 бр. пролетен запас) чакала се явява силен лимитиращ фактор както за дребния дивеч, така и за сърните и лопатарите, а в оградата на „Перла” и за дивите свине и муфлоните. Продължава нарастване на вълчата популация, като таксацията за 2008 година показва 107 броя. Ако към горе цитираните данни се прибавят и установените наличности за региона на 220 лисици и 680 скитащи кучета, може да се направи извод, че дивечът ще има сериозен проблем с възпроизводството си без целенасочено регулиране на популациите на хищниците.

От направената пролетна таксация на дивеча в района на ДЛС Котел са установени следните видове:

1. Заек – 1415 броя;
2. Яребици – 299 броя;
3. Благороден елен – 56 броя мъжки и 87 броя женски;
4. Сърна – 239 броя мъжки и 394 броя женски;
5. Дива свиня – 335 броя мъжки и 493 броя женски;
6. Вълци – 63 броя
7. Чакали – 347 броя
8. Лисици – 241 броя.

В района на ДГС Тича при таксацията на дивеча са установени следните видове:

1. Заек – 70 броя;
2. Яребици – 299;
3. Благороден елен – 56 броя;
4. Сърна – 54 броя;
5. Дива свиня – 43 броя;
6. Вълци – 8 броя;
7. Чакали – 40 броя;
8. Лисици – 15 броя.

СВЕДЕНИЕ

За резултатите от пролетното преброяване на дивеча в района на РУГ-Бургас за 2008

година

ДЪРЖАВНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ-ЕДЪР ДИВЕЧ

№	ДЛ /ДДС	ЛСР ха	Изброен дивеч върху цялата площ								
			Благородни елени		Елени лопатари		Сърни		Д.свине	Муфлони	
			м	ж	м	ж	м	ж		м	ж
1	Садово	8 546	10	19	2	10	48	60	115		
2	Карнобат	10 245	9	14			29	37	67		
3	Айтос	11 267	4	5			12	20	97		
4	Бургас	8 208	5	10	1	4	10	20	52		
5	Средец	7 798	26	51			40	62	131		
6	Н.Паничарево	1 169	3	6			4	11	21		
7	Звездец	15 339	7	13			72	88	113		
8	М.Търново	7 753	2	4			31	44	68		
9	Кости	6 268	12	14			41	46	72		
10	Царево	23 309	36	57			100	145	199		
11	Несебър	21 483	90	97	22	20	30	30	204	41	51
12	Ропотамо	20 293	119	332	97	167	17	24	288	56	79
13	Граматиново	29 028	83	179	7	12	122	213	674		
	общо	170 646	406	815	129	213	556	800	2101	97	130

	ДЛ /ДДС	БИСД ха	В това число в БИСД								
			Благородни елени		Елени лопатари		Сърни		Д.свине	Муфлони	
			м	ж	м	ж	м	ж		м	ж
1	Садово										
	БИСД Тасладжа	611			2	10	8	12	67		
2	Несебър										
	БИСД Калината	110	1	1	14	10	3	2		1	3
	БИСД Г.барака	430	10	15	14	10	3	4	68	40	48
3	Ропотамо										
	БИСД Перла	1348	51	119	28	56	-	-	67	11	24

	БИСД Извор	250	13	25	20	34	2	2	48	45	55
4	Граматиново										
	БИСД П.поляна	555							46		
	общо		75	160	78	120	16	20	296	97	130

СВЕДЕНИЕ

За резултатите от пролетното преброяване на дивеча в района на РУГ-
Бургас за 2008 годин

ДЪРЖА ВНИ ЛОВНО СТОПА НСКИ РАЙОН И- ДРЕБЕН ДИВЕЧ	ДЛ /ДДС	ЛСР ха	Изброен дивеч върху цялата площ								
			зайц и	фа за ни	яреб ици	ке кл ици	въл ци	чак али	лисиц и	д.котки	ск.куче та
1	Садово	8 546	50		43		6	46	30		
2	Карнобат	10 245	30	60			1	50	20	20	
3	Айтос	11 267	50				1	30	50	20	10
4	Бургас	8 208	100	51	8		2	62	27		
5	Средец	7 798	76	70	50		3	63	56		6
6	Н.Панич арево	1 169	123				4	84	44		
7	Звездец	15 339	182				3	21	17		5
8	М.Гърно во	7 753	54				3	40	59	13	
9	Кости	6 268	19				3	25	12		
10	Царево	23 309	80				3	130	54	17	9
11	Несебър	21 483	60	60				150	10	25	40
12	Ропотам о	20 293	104	12	8	-	28	210	34	27	26
13	Грамати ново	29 028	60				6	43	52		
	общо	170 646	988	253	109		63	954	456	122	96

СВЕДЕНИЕ

**За резултатите от пролетното преброяване на дивеча в района на РУГ-Бургас за 2008 година
ПРЕДОСТАВЕНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ-ЕДЪР ДИВЕЧ**

№	ЛОВНИ СДРУЖЕНИЯ	Обща площ	Изброен дивеч върху цялата площ						
			Благородни елени		Елени лопатари		Сърни		Д.свине
			м	ж	м	ж	м	ж	
1	Лебед-гр.Бургас	108 046	44	65	14	21	94	159	318
2	Гларус- гр.Поморие	59 322	5	11			43	75	222
3	Български ловец гр.Сунгурларе	10 427					5	10	40
4	Сунгурларе гр.Сунгурларе	46 717	42	58			108	151	283
5	Сокол 2001 гр.М.Търново	33 823	8	10			113	144	323
6	Орловица гр.Средец	42 628	17	37			73	113	217
7	Средец гр.Средец	59 306	27	58			122	156	240
8	Бекас гр.Ахтопол	4 211	7	11			17	45	40
9	Папия гр.Царево	11 100	2	2			57	69	111
10	Аполония гр.Созопол	3 640			2	4	3	8	14
11	Сокол-гр.Айтос	91 586					76	102	160
12	Сокол 2 гр.Карнобат	76 440					45	96	147
13	Сокол гр.Лозарево	4 839					2	3	6
		547 655	101	252	16	25	758	1131	1830

СВЕДЕНИЕ
За резултатите от пролетното преброяване на дивеча в района на РУГ-Бургас за 2008 година
ПРЕДОСТАВЕНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ-ДРЕБЕН ДИВЕЧ

№	ЛОВНИ СДРУЖЕНИЯ	Обща площ	Изброен дивеч върху цялата площ							
			зайци	фазани	яребици	кеклици	вълци	чакали	лисици	ск.кучета
1	Лебед - гр.Бургас	108 046	2 792	298	1 938	13	21	687	363	325
2	Гларус гр.Поморие	59 322	2 370	40	2 225			768	490	238
3	Български ловец гр.Сунгурларе	10 427	123		152			59	14	
4	Сунгурларе гр.Сунгурларе	46 717	2 550	226	925	111	9	319	223	
5	Сокол 2001 гр.М.Търново	33 823	251				8	84	50	16
6	Орловица гр.Средец	42 628	260	101	84	12	15	189	125	
7	Средец гр.Средец	59 306	1 980	140	335	35	18	268	112	
8	Бекас гр Ахтопол	4 211	45					46	15	
9	Папия- гр.Царево	11 100	35				3	51	28	
10	Аполония гр.Созопол	3 640	29	10	9			24	10	3
11	Сокол гр.Айтос	91 586	4 471		2 840	190		152	171	
12	Сокол 2 гр.Карнобат	76 440	3 387	213	2 711	78		373	111	
13	Сокол гр.Лозарево	4 839	316		346			33	20	
	общо	547 655	18 609	1 046	11 565	439	74	3 053	1 732	582

В заключение може да се отбележи, че санитарното състояние на горите, включително на тези в защитените територии, е сравнително добро. За подобряване на опазването им е необходимо да се задълбочава сътрудничеството между РИОСВ-Бургас и регионалните структури на ДАГ на територията на Бургаска област, община Котел и община Бяла.

3. АНАЛИЗ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

3.1. Отпадъци

3.1.1. Битови отпадъци

Отчитайки факта, че третирането на битовите отпадъци засяга най- широк кръг хора, подобряването на управлението на тези отпадъци е един от приоритетите в работата на отдел „Управление на опадъците” в РИОСВ Бургас.

През 2008 год. продължи тенденцията за подобряване на състоянието по третиране на отпадъците от бита. Независимо от това все още има населени места, в които няма съдове за отпадъци и не е организирано извозването им. Без сметосъбиране са:

- от община Малко Търново – само с.Сливарово с население 8 души
- от община Несебър – 2 села, Емона и Паницово с население 106 души по регистрация. Тук следва да се отчете факта,че през летните месеци населението са увеличава
- от община Поморие – само с.Козичено с население 214 души.
- от община Руен – 34 села с население по постоянен адрес 28000 души. .В някои от тези села има съдове за централната част, но не са достатъчно и не се обслужва цялото население. През 2008 год. бяха закупени нови съдове за отпадъци и е увеличен процента на обслужваното население.
- от община Средец – 21 села с население 2300 души
- от община Сунгурларе – 27 села с население 6400 души

В таблица 1 е представена информация за населените места и обслужваното население по общини.

Събиране и транспортиране на отпадъците от бита за 2008 г.

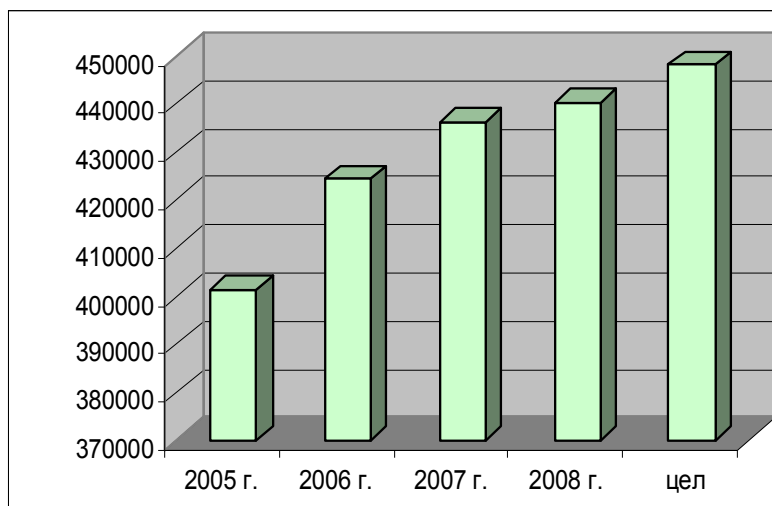
Таблица. 1

Община	Общ брой нас.места	С организирано сметосъбиране	Обслужвано население	% обхваното население
Айтос	17	17	35 976	100
Бургас	15	15	224 946	100
Бяла	6	6	3 452	100
Камено	13	13	13 482	100
Карнобат	31	31	30 687	100

Котел	22	22	21 645	100
М. Търново	13	12	4 146	99
Несебър	14	12	21 054	99
Поморие	17	16	28 540	99
Приморско	6	6	6 214	100
Руен	41	6	7 702	22
Созопол	13	13	14 384	100
Средец	33	12	14 253	86
Сунгурларе	30	4	5 960	38
Царево	13	13	10 021	100
О Б Щ О :	284	198	442 597	

В графичен вид са представени данните за обхванатото население от системите за организираното извозване на битови отпадъци за последните години.

Население обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на отпадъците от бита за 2008 г.

3.1.2. Строителни отпадъци

През 2008 год. битовите и други неопасни отпадъци се обезвреждаха чрез депониране на следните общински депа:

- **Айтос** – приема битови и производствени отпадъци от община Айтос. Остатъчният капацитет е за около 4 години. Рискът от замърсяване на околната среда е среден.

- **Братово** – на него се депонират отпадъците от общините Бургас и Камено . Приема и неопасни производствени отпадъци. По експертна оценка свободен капацитет за още 2 години.

– **Бяла** – приема отпадъците от община Бяла, област Варна. Няма свободен капацитет. За да продължава депонирането се заема по-голяма площ от отредената.

– **Камено** – общинското депо не е в експлоатация. Отпадъците се обезвреждат на депо Братово- старо.

– **Карнобат** – приема отпадъците от община Карнобат. Разположението на депото не създава риск за подземните и повърхностните води, както и за земеделските земи. Оставащ капацитет за не повече от 3 години.

– **Котел** – депото има свободен капацитет и може да продължи депониране, но е във въдосбора на язовир Тича, използван за питейни нужди. Съгласно националната програма за управление на отпадъците, община Котел следва да депонира отпадъците си на регионално депо Омуртаг.

– **Малко Търново** – използват се депото в Малко Търново, местност Сушица и селските сметища Звездец и Граматиково. На последните две се депонират отпадъци от няколко села в съответните райони. Депото в Малко Търново е с почти изчерпан капацитет.

– **Несебър** – в експлоатация са депа в землището на с.Равда, местност Чешме тарла и сметище в Обзор. На депото с.Равда се депонират и строителни отпадъци, които се използват като покривен материал и за оформяне на вътрешни експлоатационни пътища. По експертна оценка има остатъчен капацитет около 300 000 т.

– **Поморие** – действащо общинско депо Каменар. Депото е с висок риск за околната среда, поради високо ниво на подземните води. Утежняващо обстоятелство е близостта на летище Сарафово.

– **Приморско** – в експлоатация е депо Китен до въвеждане в действие на регионално депо Созопол. В района на депото е изградена претоварна станция, след която отпадъците се транспортират да регионално депо Созопол.

– **Руен** – използваното в момента от общината депо за битови отпадъци е с малък обем и ограничено като площ. Очаква се количеството депонирани отпадъци, да се увеличи за сметка на закриването на нерегламентираните сметища и увеличаване на обслужваното население от системите за организирано извозване.

– **Созопол** – действащо депо е Равадиново – старо, като то се закрива при пускане в експлоатация на регионалното депо за общини Созопол, Приморско и Царево. За закриването са осигурени средства по ИСПА.

– **Средец** – действащото депо е с оставащ капацитет за около 3 години. Депото е разположено в чашата на сух микроязовир, със земнонасипна стена. Стандартното изпълнение на микроязовирите с глинест екран в дъното на чашата и съответното уплътняване при изграждането на язовирната стена, определя геоложките и хидрогеоложки условия на депото като много добри. По тази причина депото се определя в категория безвредност и липса на риск.

– **Сунгурларе** – депо Балабанчено е извън водосбора на яз.Камчия. Депонираните количества отпадъци, които не дават основание за опасения от сериозно въздействие върху околната среда. В хидроложко отношение няма условия за акумулиране на подземни води.

– **Царево** – в експлоатация е депо Ахтопол, което ще се закрие при въвеждане в експлоатация на регионално депо Созопол. На територията на общината няма друго депо.

През годината са извършени проверки на всички депа за неопасни отпадъци. Депата не отговарят на нормативните изисквания, което е причина МОСВ да не издаде комплексни разрешителни. На основание чл. 123, ал.4 от ЗООС не получи комплексно разрешително депата за неопасни отпадъци на общините Айтос, Средец, Карнобат, Поморие и Несебър. Не са констатирани сериозни нарушения в експлоатацията на депата. Имаше пропуски в отчетността, но след дадените предписания от страна на РИОСВ-Бургас пропуските са отстранени. Аварии – запалвания в тялото на депото през годината имаше на депата Равадиново – старо, Айтос, Котел и Несебър. Поради навременно взети мерки не са налагани санкции на операторите, с изключение на оператора на депо Несебър.

В изпълнение на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци следва депата за отпадъци да се приведат в съответствие с нормативните изисквания в срок до 16 юли 2009 година и/или изграждане на нови депа, с които да бъде осигурено екологосъобразно обезвреждане на отпадъците при спазване на европейските изисквания. При това следва да се прилага и регионален принцип при обезвреждането на отпадъците.

До момента е изградено депото за регион Созопол със средства по програма ИСПА, което през 2008 год. бе открито официално, но все още не приема отпадъци. Изграждат се пътни връзки към него и се очаква да започне експлоатацията му през 2009 год. Депото ще обслужва общините Созопол, Приморско и Царево. Старото депо край с. Равадиново ще се рекултивира. За това се разработва ИСПА проект EUROPE AIO 1205 /D/SV/BG „Подготовка на работни проекти, тръжна документация и изпълнение на строителния надзор на дейностите по закриването на 18 общински сметища, разположени на територията на 5 региона – Монтана, Русе, Севлиево, Селистра и Созопол”. През годината бе приета с ДПК Претоварна станция за общините Приморско и Царево, но все още обектът не е в експлоатация.

През 2008 год. продължи работата по подготовката на документи за изграждане на регионалните депа за община Малко Търново, депо Братово – за 9 общини от регион Бургас и за община Бяла, включена в регион Провадия.

В рамките на проекта за регион Бургас № EUROPE AID 117408 /D/SV/BG „Изготвяне на мерки за управление на отпадъците за региони Бургас, Добрич и Провадия” се извърши актуализация на общинските програми за управление на отпадъците с цел да бъдат синхронизирани с Плана за инвестициите на проекта. Актуализираните общински програми на общините Бургас, Средец, Карнобат,

Руен и Айтос през 2008 год. бяха приети от общинските съвети. За общините Котел и Царево също са приети нови общински програми за управление на отпадъците, поради изтичане срока на действие на старите програми. За регион Бургас започна и процедурата по издаване на комплексно разрешително за регионалното депо.

За новоизграждащото се депо за община Малко Търново през годината е издадено решение по ОВОС и е подадено заявление за получаване на комплексно разрешително.

Независимо от извършената до сега работа по изграждането на депата и трите обекта са изоставани и няма да се готови до 16 юли 2009 година.

За обезвреждане на строителните отпадъци община Созопол стартира процедурите по ЗООС за изграждане на депо за инертни отпадъци в землището на с.Атия. За всички останали общини няма промяна по третирането на строителните отпадъци.

3.1.3. Депа за отпадъци

Продължава работата по закриване на нерегламентираните сметища, като през годината са закрити 57 бр. нерегламентирани сметища. Почистени са общо 226,2 дка. РИОСВ – Бургас направи замервания на всички нерегламентирани сметища и замърсени терени в общините на контролираната от нея територия. Замерени са не само подаваните от общините терени, като нерегламентирани сметища, а всички терени, на които е констатирано нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. За всички замърсявани терени са дадени предписания за почистването им, а за населените места без сметосъбиране са дадени предписания за организиране на сметосъбиране и извозване на отпадъците с поэтапно закриване на нерегламентираните сметища.

3.1.4. Нерегламентирани сметища

За обезвреждане на строителните отпадъци община Созопол стартира процедурите по ЗООС за изграждане на депо за инертни отпадъци в землището на с.Атия. За всички останали общини няма промяна по третирането на строителните отпадъци.

3.1.5. Опасни и производствени отпадъци

Данните за опасни и производствени отпадъци се получават с годишните отчети, по групи, съгласно Приложение 1 към *Наредба № 3 за класификация на отпадъците, ДВ, бр.44/ 2004 год.* Количеството генерирани отпадъци за последните три години в тонове са дадени в таблици № 2, 3 и графики № 2, 3.

Таблица № 2

Година	2005	2006	2007
общо количество	108774	89341	101848
"ЛУКОЙЛ Нефтохим"	104897	85337	99166
Останали фирми	3877	4004	2681

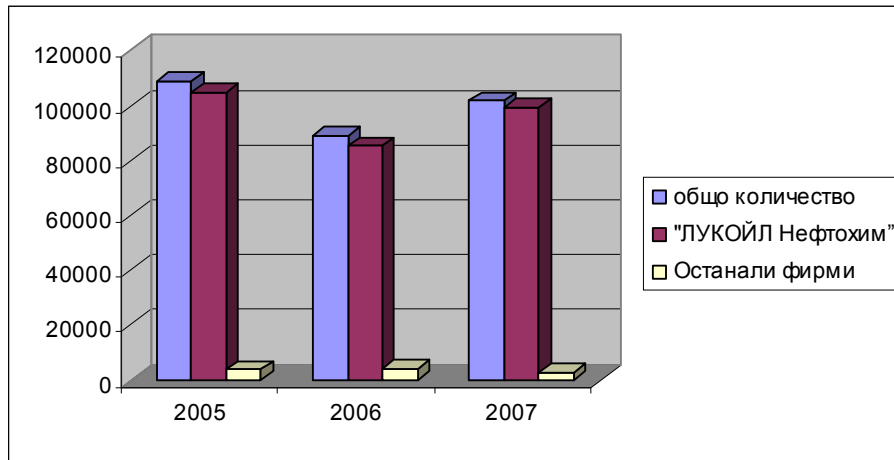
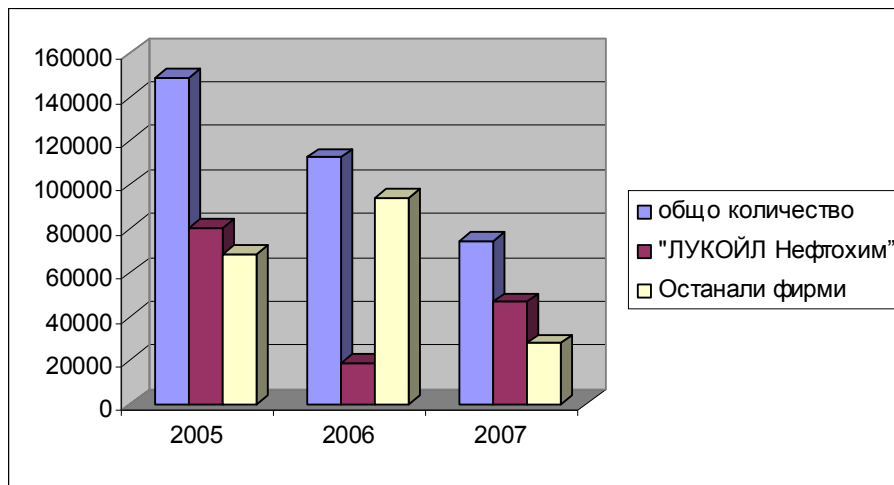

Таблица № 3

Година	2005	2006	2007
общо количество	148772	112619	74475
"ЛУКОЙЛ Нефтохим"	80219	18573	46588
Останали фирми	68553	94046	27886

Посочените количества опасни и производствени отпадъци следва да бъдат разглеждани не като окончателни за региона ни, а доколкото отчитат единствено докладваните количества. Основание за такава оценка са по-малкото докладвани количества на някои групи масово разпространени опасни отпадъци. През изминалите 2007 и 2008 год. РИОСВ-Бургас работи активно по обхващане на фирмите, генериращи масово разпространени отпадъци – отработени масла, луминисцентни и живачни лампи, батерии и акумулатори, утайки от маслоуловителни шахти, маслени филтри, компоненти от ИУМПС, отпадъци от ЕЕО, излезли от употреба гуми и др. и докладваните количества през следващите години ще бъдат по – реални. Акцентира се на контрола върху екологосъобразното им събиране, временно съхраняване, транспортиране и предаване за оползотворяване или обезвреждане, а също така привеждане дейността на фирмите в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбите по чл.24, ал.1 от ЗУО.

През 2008 год. продължи активно да се работи по обхващане на фирми, генериращи масово-разпространени отпадъци и привеждане на дейността им в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане. Засилен бе контрола в посока намаляване на вредното въздействие върху околната среда на различните видове масово разпространени отпадъци - отработени масла, луминисцентни и живачни лампи, батерии и акумулатори, маслени филтри, компоненти от ИУМПС, електронно и електрическо оборудване, излезли от употреба гуми и др. Особено се акцентира на контрола върху екологосъобразното им събиране, временно съхраняване, транспортиране и предаване за оползотворяване или обезвреждане. През 2008г. продължиха проверките на фирми, извършващи автосервизна дейност, пунктове за смяна на масла, площадки за събиране, временно съхраняване и разкомплектуване на излезли от употреба моторни превозни средства, фирми извършващи дейности по третиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както и на излезли от употреба батерии и акумулатори. В тази връзка бяха направени 93 проверки в 15-те Общини, контролирани от РИОСВ – Бургас. В резултат на дадените предписания, дейността на много от фирмите е приведена в съответствие със Закона за управление на отпадъците. За 2008 год. са издадени 4 решения на фирми за извършване на дейности по събиране, временно съхраняване, транспортиране и разкомплектуване на ИУМПС и 30 разрешителни за извършване на дейности по третиране на отпадъци, генерирани от дейността на автосервиси и пунктове за смяна на масла. Съставени са 8 броя Актове за извършени административни нарушения.

Събиране

Събирането на отпадъци с цел последващо третиране – предварително третиране, разкомплектуване, временно съхраняване, оползотворяване или обезвреждане на територията на РИОСВ-Бургас се извършва от фирми,

притежаващи Разрешение или Регистрационен документ за тази дейност, издадени от МОСВ, РИОСВ-Бургас или други РИОСВ. Събирането на опасните отпадъци с цел рециклиране и оползотворяване се свежда основно до изкупуване на оловно – кисели акумулатори, отработени масла, отпадъчни нефтопродукти, ИУМПС, флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак, а събирането на производствените отпадъци – до изкупуване на хартиени, полимерни, метални отпадъци и излезли от употреба гуми. РИОСВ-Бургас през 2008 г. е издала изискващите се по ЗУО документи за събиране на отпадъци на следните фирми със съответните площадки:

- „Балканпласт”ЕООД – гр.Бургас – полимерни отпадъци
- „Евро БГ Пласт”ЕООД – гр.Бургас – полимерни отпадъци
- „Феникс Гарант”ЕООД – Бургас – хартиени, полимерни, стъклени отпадъци
- ЕТ”Арту-90”-Царево – ИУМПС
- „Ел Ди Си Интернешънъл” – с.Извор, община Созопол – хартиени, полимерни, стъклени отпадъци, дървесни опаковки, ИУМПС.
- „Феникс-Инвест”ООД – акумулатори, ИУЕЕО, хартиени и полимерни отпадъци
- „Чистота”ЕООД – Бургас – битови отпадъци
- „МЦ Бургас”ЕООД – мед.отпадъци
- „Алума”ЕООД – с.Свобода,община Камено – цветни метали
- „МЦ III Бургас”ЕООД – мед.отпадъци
- „Екотрейд”ООД – отработени масла и нефтопродукти
- „Белина еко”ООД Бургас – ПХЕ
- ЕТ”Белина еко – Донка Янева”Бургас – ПХЕ
- ”Евро импекс Бургас”ООД-отпадъци от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, полимерни и хартиени отпадъци.
- „Интерпласт 2007”ЕООД – полимерни отпадъци
- „Търговия”ЕООД – битови отпадъци
- „Секанд Лайф”ООД Бургас – ИУМПС
- „Фри „ООД – Айтос – ИУМПС
- ЕТ”Шилсън-Васил Николов”гр.Каблешково, община Поморие – ИУМПС, ИУЕЕО, акумулатори.
- „Ет Джи Ай Лес”ЕООД – Бургас – стъкло
- „Пластмасови изделия”АД – Средец – хартиени и полимерни опаковки
- „Нефтопласт”ООД – Средец – хартиени и полимерни опаковки
- „Ел Ем Импекс”ЕООД – с Каменар, община Поморие – гуми, каучукови отпадъци

Временно съхраняване

На територията на предприятията, контролирани от РИОСВ-Бургас генерираните опасни и производствени отпадъци се събират разделно на обособени и обозначени открити площадки или закрити складове в подходящи съдове. Площадките и складовете се съобразяват с изискванията на ЗУО и съответните наредби и условията поставени в съответните разрешителни документи. Временното съхраняване се извършва до предаването за последващо третиране на отпадъците. При предаването на опасните отпадъци се попълват изискващите се по *Наредба № 9, ДВ, бр.95/2004 год.* Транспортни карти. В РИОСВ – Бургас регулярно постъпват екземпляри от Транспортни карти за контрол.

Транспортиране

Транспортирането на опасни отпадъци се извършва основно от притежателите на отпадъците и в повечето случаи се ограничава на територията на експлоатираната площадка. На редица фирми, които извършват събиране на опасни отпадъци е разрешена дейността транспортиране, като тя е съобразена с изискванията на ADR и действащата нормативна уредба. За 2008 год. РИОСВ-Бургас е издала разрешение за транспортиране на опасни отпадъци само на фирма “Екотрейд” ООД.

Обезвреждане

Депониране – На територията на РИОСВ – Бургас не функционират депа за опасни и производствени отпадъци. Ограничени количества и видове опасни и производствени отпадъци от фирми се депонират на ГДТБО.

На ГДТБО се депонират опасни отпадъци от населението – изгорели луминисцентни лампи, батерии, опаковки от вредни вещества и др., поради липсата на организирано разделно събиране.

В „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД се изгради депо за депониране на ПО и ОО и инсталацията за предварително третиране на отпадъците. Обектът все още не е в експлоатация, поради забавяне издаването на ново Комплексно разрешително.

Изгаряне - “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД разполага с 2 бр. инсталации за изгаряне на опасни и производствени отпадъци, генерирани на територията на фирмата. В полученото от дружеството Комплексно Разрешително е разрешено изгарянето на отпадъци и от други фирми, но до настоящия момент такива не са третирани. За неспазване на определени условия, поставени с КР №6/2004 год. на дружеството са наложени санкции.

Оползотворяване и предварително третиране

Оползотворяването и предварителното третиране на опасни и производствени отпадъци се свежда до повторното използване на отработени масла, обработката на отпадъци, съдържащи нефтопродукти до горива, обработка

и преработка на полимерни отпадъци, обработка на хартиени отпадъци, регенерация на гуми, химично обеззаразяване на медицински отпадъци /всички болнични заведения, МЦ, лаборатории, индивидуални и групови практики/, битови отпадъци от кораби, сантинни води, кетерингови отпадъци от самолети. Разрешение за оползотворяване и предварително третиране на отпадъци през 2007 г. от РИОСВ-Бургас са получили следните фирми:

- „Балканпласт” ЕООД
- „МЦ I Бургас” ЕООД
- „Евро БГ Пласт” ЕООД
- ”Алума” ЕООД
- МЦ ”Оксиком” ООД
- „МЦ III Бургас” ЕООД
- „Феникс Гарант” ЕООД
- „Би Ай Пи” ООД
- ЕТ ”Арту-90”
- „Белина еко” ООД
- „Ел Ди Си Интернешънъл”
- ЕТ „Белина еко”
- „Феникс Инвест” ООД
- „Евро импекс Бургас” ООД
- „Чистота” ЕООД
- „Интерпласт 2007” ООД
- „СОБАЛ” ООД
- „Търговия” ЕООД
- „Диализа Етропал Бета” ООД
- „Секанд лайф” ООД
- ЕТ ”Шилсън-Васил Николов”
- „Фри” ООД

3.1.6. Разрешения за дейности с отпадъци и програми за управление на отпадъците

РИОСВ – Бургас за 2008 г. е издала 94 бр. Разрешения за дейности с отпадъци, 17 бр. Регистрационни документи и 24 бр. Удостоверения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

РИОСВ – Бургас е разгледала 87 бр. фирмени програми за управление на отпадъците.

Издадените Разрешения за дейности с отпадъци, Регистрационни документи, Удостоверения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, програмите за управление на отпадъците и лицата, извършили класификация на отпадъците по реда на *Наредба №3 за класификация на отпадъците* са дадени в таблица № 4 .

Таблица №4

№	Наименование на задачата	Брой	Забележки
1	2	3	4
1	Издадени разрешения от директора на РИОСВ по чл.37, т.1 от ЗУО	90 бр.	
1.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	“ГИТ - 3” ООД	№ 02-ДО-215-00 / 07.12.2007г.	
2.	ЕТ “Джоди – СТ –Георги Грудев”	№ 02-ДО-214-00 / 06.12.2007г.	
3.	ЕТ “Лазур-Станимир Иванов”	№ 02-ДО-216-00 / 03.12.2007г.	
4.	“Балканпласт” ЕООД	№02-ДО-217-00 / 03.01.2008 г.	
5.	“Си Ем Ауто” ООД	№ 02-ДО-218-00 / 18.12.2007г.	
6.	“Евро БГ Пласт” ЕООД	№ 02-ДО-219-00 / 03.01.2008г.	
7.	МЦ “ОксиКом” ООД	№ 02-ДО-220-00 / 28.12.2007г.	
8.	ЕТ “Койчо Димов”	№ 02-ДО-221-00 / 14.01.2008г.	
9.	“Феникс Гарант” ЕООД	№ 02-ДО-139-01 / 11.01.2008г.	изм. и доп.
10.	ЕТ “Венцислав Недков”	№ 02-ДО-224-00 / 07.12.2007г.	
11.	ЕТ “Кафеджиев – Г.Кафеджиев”	№ 02-ДО-225-00 / 20.12.2007г.	
12.	“Пегас Лимитид” ООД	№ 02-ДО-226-00 / 23.01.2008г.	
13.	“Денито” ООД	№ 02-ДО-103-01 / 04.01.2008г.	изм. и доп.
14.	ЕТ “Арту - 90”	№ 02-ДО-227-00 / 24.01.2008г.	
15.	Ел Ди Си Интернешънъл” ЕООД	№ 02-ДО-170-01 / 25.01.2008г.	изм. и доп.
16.	“Бова” ЕООД	№ 02-ДО-228-00 / 09.01.2008г.	
17.	ЕТ “Марси – Минчо Бакалов”	№ 02-ДО-229-00 / 09.01.2008г.	
18.	“Феникс-Инвест” ООД	№ 02-ДО-240-00 / 04.02.2008г.	
19.	ДК “Домостроене” АД	№ 02-ДО-231-00 / 04.02.2008г.	
20.	“Дарс – Ауто” ЕООД	№ 02-ДО-232-00 / 15.01.2008г.	
21.	Вестауго - М” ООД	№ 02-ДО-233-00 / 15.01.2008г.	
22.	ЕТ “Живко Колев”	№ 02-ДО-237-00 / 15.02.2008г.	
23.	“Гарант Турист С и В Мариета Палас” ЕООД	№ 02-ДО-234-00 / 21.01.2008г.	
24.	“Поликсена” ЕООД	№ 02-ДО-238-00 /21.02.2008г.	
25.	“Аутомикс” ООД	№ 02-ДО-239-00 /13.03.2008г.	
26.	“Булсервиз” ООД	№ 02-ДО-240-00 /28.02.2008г.	
27.	Мишинев Ауто” ЕООД	№ 02-ДО-241-00 /11.03.2008г.	
28.	“Чистота” ЕООД	№ 02-ДО-222-00 /21.03.2008г.	
29.	“МЦ I Бургас” ЕООД	№ 02-ДО-243-00 /20.03.2008г.	
30.	ЕТ “Еврохит М. Мартинов”	№ 02-ДО-244-00 /26.03.2008г.	
31.	“Алума” ЕООД	№ 02-ДО-142-00 /24.03.2008г.	
32.	ЕТ”Академика Сий Палас”АД Несебър	02-ДО-247-00 / 16.04.2008г.	
33.	“Авто-Тест 2000”ООД Бургас-	02-ДО-245-00 / 17.04.2008г.	
34.	“ЕУ Нова”ООД Айтос	02-ДО-247-00 / 17.04.2008г.	
35.	“МЦ III Бургас”ЕООД Бургас	02-ДО-248-00 / 02.04.2008г	
36.	МЦ”Св Зосим”ЕООД Созопол	02-ДО-128-01 / 18.04.2008г.	прекратено
37.	“Шанс тур”ООД	02-ДО-249-00 / 16.04.2008г.	
38.	“М-Черноморски солници”АД	02-ДО-250-00 / 22.04.2008г.	
39.	ЕТ”Динадекс-ДН-76 Наталия Добрева”	02-ДО-252-00 / 30.04.2008г.	

40	“М.И.02”ЕООД	02-ДО-251-00 / 08.05.2008г.	
41	“Билдин зах”ЕООД	02-ДО-253-00 / 09.05.2008г.	
42	“Бургас авто”АД	02-ДО-254-00 / 22.05.2008г.	
43	“Екотрейд”ООД	02-ДО-94-03 / 26.05.2008г.	продължаван е
44	“Респект 07”ЕООД	02-ДО-255-00 / 03.06.2008г.	
45	ЕТ”Омар Румен Рачев”	02-ДО-256-00 / 04.06.2008г.	
46	“Дамянов 60”ЕООД	02-ДО-257-00 / 09.06.2008г.	
47	“Би Ай Пи”ООД	02-ДО-258-00 / 16.05.2008г.	
48	“МиК Топ Авто”ООД	02-ДО-259-00 / 11.06.2008г.	
49	“Белина еко”ООД Бургас	02-ДО-260-00 / 13.05.2008г.	
50	ЕТ”Белина еко”	02-ДО-261-00 / 13.05.2008г.	
51	“Омега 3”ЕООД	02-ДО-262-00 / 19.06.2008г.	
52	“РТР 8”ООД Царево	02-ДО-263-00 / 25.06.2008г.	
53	“КАМТ”АД гр.Карнобат	02-ДО-264-00 / 14.07.2008г.	
54	“Торкрет В.С”ЕООД гр.Бургас	02-ДО-262-01 / 18.07.2008г.	изм. и доп.
55	“Евробилд”ООД гр.Бургас	02-ДО-151-01 / 22.07.2008г.	изм. и доп.
56	“Евро импекс Бургас”ООД	02-ДО-266-00 / 04.08.2008г.	
57	“Авто Пако”ООД	02-ДО-267-00 / 06.08.2008г.	
58	“САГБАЛ Ескулап”ООД	02-ДО-78-01 / 12.08.2008г.	продължаван е
59	“Бургусбус-Господинов и сие”ООД	02-ДО-269-00 / 26.08.2008г.	
60	ЕТ”Мирея-62-Иван Новков”	02-ДО-268-00 / 08.08.2008г.	
61	“Мина Черно Море-Бургас”ЕАД	02-ДО-131-01 / 04.09.2008г.	изм. и доп.
62	ЕТ”Содсан-Милчо Николов”Несебър	02-ДО-270-00 / 02.09.2008г.	
63	“Волво-България”ЕООД София	02-ДО-272-00 / 09.09.2008г.	
64	“Благоустройствени строежи”ЕООД	02-ДО-271-00 / 09.09.2008г.	
65	“Интерпласт 2007”ЕООД	02-ДО-273-00 / 29.09.2008г.	
66	“Специализирана болница за активно лечение”ООД гр.Бургас	02-ДО-265-00 / 14.07.2008г.	
67	“Лукойл нефтохим Бургас”АД	02-ДО-161-01 / 13.10.2008г.	изм и доп
68	“Търговия”ЕООД	02-ДО-271-00 / 09.10.2008г.	
69	“Матеус 6”ООД	02-ДО-273-00 / 23.10.2008г.	
70	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	02-ДО-170-02 / 10.10.2008г.	изм. и доп.
71	“Строителни материали”АД	02-ДО-80-01 / 29.10.2008г.	изм. и доп.
72	“Елсид”ЕООД	02-ДО-274-00 / 28.10.2008г.	
73	“Аванти-Ж.Грънчаров”ЕТ	02-ДО-275-00 / 04.11.2008г.	
74	“Дияна-Вл.Петков”ЕООД	02-ДО-276-00 / 13.11.2008г.	
75	“Текс”ООД	02-ДО-2781-00 / 19.11.2008г.	
76	“Диализа Етропал Бета”ООД	02-ДО-279-00 / 19.11.2008г.	
77	“Неделчеви и сие”ООД	02-ДО-277-00 / 30.10.2008г.	
78	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	02-ДО-173-03 / 03.12.2008г.	изм и доп
79	“Топаз Мел”ООД	02-ДО-66-01 / 08.12.2008г.	изм и доп
80	“М-Бус”ЕООД	02-ДО-129-01 / 08.12.2008г.	изм и доп
81	“Си Ем Ауто”ЕООД	02-ДО-218-01 / 09.12.2008г.	прекратено
82	“Пътни строежи 2001”АД	02-ДО-122-01 / 09.12.2008г.	изм и доп
83	“Мирко”ЕООД	02-ДО-280-00 / 11.12.2008г.	
84	“Киров Ауто Про”ЕООД	02-ДО-281-00 / 10.12.2008г.	
85	“Секант Лайф”ООД	02-ДО-282-00 / 08.12.2008г.	

86	“Фри”ООД	02-ДО-283-00 / 03.12.2008г.	
87	ЕТ”Шилсън-Васил Николов”	02-ДО-285-00 / 11.12.2008г.	
88	“Андела”АД	02-ДО-284-00 / 18.12.2008г.	
89	“Пролет 06”ООД	02-ДО-148-01 / 20.12.2008г.	изм и доп
90	“Коем”ООД	02-ДО-286-00 / 23.12.2008г.	
2	Издадени регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО	17 бр.	
2.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	“Титан АС” ЕООД	№ 02-РД-29-00 /10.01.2008 г.	
2.	“Вантранс” ЕООД	№ 02-РД-30-00/ 26.03.2008 г.	
3	“Сомат”АД	Решение 09/ 07.05.2008г.-отказ	
4	“Ен Д ж Ай Лес”ЕООД	02-РД-31-00 от 12.05.2008г.	
5	“Топфор България”ЕООД	02-РД-32-00	
6	“Адиан АМГ”ЕООД	Отказ-10	
7	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	02-РД-33-00	
8	“Нефтопласт”ООД	Отказ-11	
9	“Ел Ем Импекс”ЕООД	02-РД-34-00	
10	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	02-РД-35-00	
11	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	02-РД-36-00	
12	“Нефтопласт”ООД	02-РД-38-00	
13	“ЕП Комерс”ООД	Отказ №12	
14	ЕТ”Динко Желязков”	02-РД-39-00	
15	ЕТ”Ан-Ве-Ра-3 Велчо Дичев”	02-РД-40-00	
16	ЕТ”Думанови-Михаил Йорданов”	02-РД-37-00	
17	“Пластмасови изделия”АД	02-РД-41-00	
3	Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО	24 бр.	
3.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1	“Мастер Стийл Профайлс” АД	31.03.2008 г.	
2	ЕТ”Нова звезда”гр.Сунгурларе	04.2008г.	
3	“Алси”ЕООД	04.2008г.	
4	“Ен Джи Ай Лес”ЕООД пл.Китен	04.2008г.	
5	“Бъги”ООД пл.Д.Езерово	04.2008г.	
6	“Ен Джи Ай лес”ЕООД пл.Рудник	04.2008г.	
7	“Камекс Комерс”ЕООД	07.2008г.	
8	“Метал ресайклинг”ЕООД-пл.Долно Езерово	07.2008г.	
9	“Феникс Инвест”ООД-пл.с.Маринка и Каблешково	07.2008г.	
10	“Голд Ханд”ЕООД с.Люляково	08.2008г	
11	“Глобал метал”ООД	08.2008г	
12	“Металс плюс”ЕООД	08.2008г	
13	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	08.2008г	
14	“Барс Метал”ООД	09.2008	
15	“Алси”ЕООД	09.2008	

16	“Нюстрой”ЕООД	09.2008		
17	“Феникс Инвест”ООД	09.2008		
18	“Дакар 2004”ООД	09.2008		
19	“Си Интернешънъл”ЕООД гр.Айтос	10.2008г.		
20	“Нова звезда-Акиф Юмер”ЕТ гр.Сунгурларе	10.2008г.		
21	“Трейдрецеклинг”ООД гр.Айтос	10.2008г.		
22	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	10.2008г		
23	“Мекс-И-Металс”ЕООД Люляково	10.2008г		
24	ЕТ”Недялко Стоянов” гр.Айтос	12.2008г		
4	Утвърдени програми за управление на дейностите по отпадъците	87 бр.		
4.1	Наименование на лицето, отговорно за изпълнението на програмата (уточнява се задълженото физическо или юридическо лице, съгласно чл.29, ал.1, т.2, 3 или 4)	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на утвърждаване	
1.	“Академика Сий Палас” АД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	25.01.2008г.	
2.	“Аутосила 2005” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	25.01.2008г.	
3.	ЕТ “Содсан –М- Николов”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	25.01.2008г.	
4.	“Бург Ауто” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	25.01.2008г.	
5.	“Филкаб” АД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	20.02.2008г.	съгласува
6.	“Заубермахер България” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	20.02.2008г.	съгласува
7.	ЕТ “Аванти – Живко Колев”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	20.02.2008г.	
8.	ЕТ ”Лъки Бос – Недялко Христов”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	20.02.2008г.	
9.	СД “Стъклопласт – Димов, Томов, Димитров и сие”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	
10.	“Торкрет – В.С.” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	допълнение
11.	“Голд – Ханд” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	допълнение
12.	“Бургусбус – Господинов и сие”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	
13.	ЕТ “Динадекс –ДН 76-Наталия Добрева”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	
14.	СД “Буржит – Филчеви, Геннадиева и сие”	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	
15.	“МДЛ Лина” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 и т.3б	07.03.2008г.	
16.	“Джей ел пи”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	
17.	“МЦ Литос”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	
18.	“Пътни строежи 2001”АД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	допълнение
19.	“Волво България”ЕООД гр.София	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	
21.	“БДЖ –Товарни превози”ЕООД гр.София	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	съгласува
22.	ЕТ”Делиолу-Мустафа Мехмед	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	

	с.Топчийско			
23	“Диализа Етропал Бета”ЕООД гр.Несебър	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	
24	“Ауто Микс”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	допълнение
25	“Екотрейд”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	
26	“Мастер Стийл Пофайлс”АД гр.Пловдив	Чл.29,ал.1,т.2	01.04..2008г.	съгласува
27	“Матеус 6”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
28	“Елсид”ЕООД гр.Карнобат	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
29	“Авто Пако”ООД гр.Карнобат	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
30	“Жисто Авточасти”ЕООД гр.Царево	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
31	“ЕОН”ЕООД гр.Несебър	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
32	“ДКЦ I Бургас”ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	
33	“Перчемлиев”ЕООД гр.Несебър	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	допълнение
34	“М.И.02”ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	23.04.2008г.	допълнение
35	“Пролет 06”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.4	14.05.2008г.	допълнение
36	“Интерпласт 2007”ЕООД с.Ябланово	Чл.29,ал.1,т.2	14.05.2008г.	
37	“Шанс Тур”ООД гр.Царево	Чл.29,ал.1,т.2	14.05.2008г.	допълнение
38	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	допълнение
39	ЕТ”Лечо Пеев”гр.Поморие	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	
40	“Еунова”ЕООД гр.Айтос	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	допълнение
41	“Евробилд”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	допълнение
42	“Апина”ЕООД гр.София	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	съгласува
43	“МиК Топ Авто”ООД гр.Несебър	Чл.29,ал.1,т.2	13.06.2008г.	допълнение
44	“Мирко”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	08.07..2008г.	
45	“Секант Лайф”ООД гр.Варна	Чл.29,ал.1,т.2	08.07..2008г.	съгласува
46	“МЛ-България”АД гр.Пазарджик	Чл.29,ал.1,т.2	08.07..2008г.	съгласува
47	“Емко Г”ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	08.07..2008г.	
48	“ЛЗИП МДКЛ ХЕМА ЛАБ” ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	27.07..2008г.	
49	“Ремонт сервиз”ЕООД гр.Карнобат	Чл.29,ал.1,т.2	27.07..2008г.	
50	“Делфин ойл”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	27.07..2008г.	
51	“Национална компания железопътна инфраструктура”гр.София	Чл.29,ал.1,т.2	27.07..2008г.	съгласува
52	“ВиК”ЕАД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	12.08..2008г.	
53	“СМДЛ Гогов-Коруджиева Лъджева”ООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	12.08..2008г.	
54	“СМДЛ д-р.Б.Тошкина”ЕООД гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	12.08..2008г.	

55	“САГБАЛ Ескулап”ООД гр.Бургас		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	
56	“Фулда България Търговия”ЕООД гр.Хасково		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	съгласува
57	“Топливо”АД гр.София		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	съгласува
58	“Алси”ЕООД гр.Бургас		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	
59	“Арамис ЦС”ЕООД гр.Варна		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	съгласува
60	“Омега 3”ЕООД гр.Бургас		Чл.29,ал.1,т.2	12.08.2008г.	допълнение
61	“Авес 94”АД с.Черни връх		Чл.29,ал.1,т.2	05.09.2008г.	
62	“СМДЛ Ал.Маджуров”гр.Бургас		Чл.29,ал.1,т.2	05.09.2008г.	
63	“Мега Кар”ЕООД гр.Бургас		Чл.29,ал.1,т.4	05.09.2008г.	
64	ЕТ”Кидекс-68-Костадин Атанасов”гр.Айтос		Чл.29,ал.1,т.2	05.09.2008г.	
65	“Киров ауто про”ООД гр.Айтос		Чл.29,ал.1,т.2	05.09.2008г.	
66	“Галакси пропърти груп”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	05.09.2008г.	допълнение
67	ЕТ”Димитър Димитров” гр.Айтос		Чл.29,ал.1,т.2	29.09.2008г.	
68	“Рoadстар”ООД гр.Айтос		Чл.29,ал.1,т.2	29.09.2008г.	
69	“Плюс България Търговия” КД гр.София		Чл.29,ал.1,т.2	29.09.2008г.	съгласува
70	“Еуратек Ауто”ООД гр.София		Чл.29,ал.1,т.2	29.09.2008г.	съгласува
71	“МЦСМР Нафтекс”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	
72	“МБАЛ Айтос”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	
73	“Хелиос метал център”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	съгласува
74	“МИМ турс”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	
75	ЕТ”Юве-ЛТЛ-Любен Люцканов”		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	
76	“Тедиван”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	24.10..2008г.	
77	“Трансойл 1”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	21.11.2008г.	
78	“Бургауто”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	21.11.2008г.	допълнение
79	ЕТ”Росица Иван Стаматов”		Чл.29,ал.1,т.2	21.11.2008г.	
80	“Краси СС”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	21.11.2008г.	
81	“Елсид”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	21.11.2008г.	допълнение
82	“Експерт 2005”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	допълнение
83	ЕТ”Пенев Ауто Генчо Пенев”		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	
84	“Балканпласт”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	допълнение
85	“ЕСО”ЕАД		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	съгласува
86	“МЦ Руен”ЕООД		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	допълнение
87	“ССС”ООД		Чл.29,ал.1,т.2	17.12.2008г.	
5	Общини с приети програми за управление на дейностите по отпадъците –2008год				
5.1	Община	Дата на приемане на програмата	Отговаряща на изискванията на ЗУО Да/не		
1.	Средец	07.03.2008	Да		

2.	Бургас	27.03.2008	Да	
3.	Карнобат	25.04.2008	Да	
4.	Руен	15.05.2008	Да	
5.	Котел	30.05.2008	Да	
6.	Царево	09.07.2008	Да	
7.	Айтос	12.12.2008	Да	
6.	Лица, извършили класификация на отпадъците по реда на Наредба №3 за класификация на отпадъците.			106 бр.
6.1	Наименование на физическото или юридическото лице, извършило класификацията, съгласно чл.7, ал.1 от Наредба №3 (ДВ, бр. 44 от 25.05.2004г.)	Брой заверени работни листа	.	Дата на утвърждаване
1.	ЕТ "Содсан – Милчо Николов", с. Дъбник	16		02.01.2008 год.
2.	"Муни 93" ЕООД – гр. Бургас	1		17.01.2008 год.
3.	СМДЛ"Тогов-Коруджиев-Лъджева"ООД	2		21.01.2008 год.
4.	"Про Тест Ауто" ЕООД- гр. Бургас	10		29.01.2008 год.
5.	ЕТ "Лъки-Бос – Недялко. Недялков", гр. Карнобат	13		29.01.2008 год.
6.	"БТК" АД гр. София	1		04.02.2008 год.
7.	ЕТ "Аванти – Живко Грънчаров"	4		05.02.2008 год.
8.	СД "Бургус Бус – Господинов и сие"	3		20.02.2008 год.
9.	"Диамант 99" ЕООД гр. Карнобат	4		27.02.2008 год.
10.	МЦ "Литос" ООД	2		28.02.2008 год.
11.	"БДЖ – Товарни превози" ЕООД	4		28.02.2008 год.
12.	СД "Буржит-Филчеви, Генедиева и сие"	5		25.02.2008 год.
13.	"Трансимпекс" АД гр. Бургас	2		29.02.2008 год.
14.	"БДЖ-Тягов подвижен състав /Локомотиви" ЕООД	14		27.02.2008 год.
15.	"Елсид" ЕООД гр. Карнобат	13		10.03.2008 год.
16.	МЦ "Сонел Фарма" ООД с.Дебелт	1		10.03.2008 год.
17.	"Авто-Пако" ООД гр. Карнобат	9		10.03.2008 год.
18.	"Си Ем Ауто" ООД гр. Бургас	1		10.03.2008 год.
19.	"Бургас –Авто" АД	2		10.03.2008 год.
20.	ЕТ "Лечо Пеев" гр. Поморие	10		10.03.2008 год.
21.	"Автокорект" ООД - Бургас	7		10.03.2008 год.
22.	"Текс" ООД - Бургас	18		10.03.2008 год.
23.	"БДЖ-тягов подвижен състав /Локомотиви/" ЕООД	1		14.03.2008 год.
24.	ЕТ "Делиолу – Мустафа Мехмед"- с. Топчийско, общ. Руен	7		18.03.2008 год.
25.	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД	10		18.03.2007 год.
26.	"МФБ" ООД с. Свобода, общ. Камено	8		21.03.2008 год.
27.	"Аутомикс" ООД	2		18.03.2008 год.
28.	ДК "Домостроене" АД	1		24.03.2008 год.
28.	Голд ханд" ЕООД	13		25.03.2008 год.

29.	“Товарни превози Г” АД	2	27.03.2008 год.	
30	“Фиш порт” АД	3	03.04.2008 год.	
31	СД “Стъклопласт”	4	08.04.2008 год.	
32	“Матеус 6” ООД	9	09.04.2008 год.	
33	“Лукойл Нефтохим Бургас” АД	10	14.04.2008 год.	
34	“ЕОН” ЕООД	5	15.04.2008 год.	
35	НК “ЖИ”	1	15.04.2008 год.	
36	“Жисто-Авточасти” ЕООД	12	15.04.2008 год.	
37	“Еунова” ЕООД	3	17.04.2008 год.	
38	“Волво България” ЕООД	17	10.05.2008 год.	
39	МДЛ “Лина” ЕООД	4	15.05.2008 год.	
40	ЕТ “Юве – ЛТЛ-Любен Люцканов”- Котел	6	19.05.2008 год.	
41	НК “ЖИ” – Енергосекция Пловдив	2	26.05.2008 год.	
42	“Евробилд” ООД	1	09.06.2008 год.	
43	“Ел Ди Си Интернешънъл” ЕООД	17	11.06.2008 год.	
44	НК “Железопътна инфраструктура”	2	26.06.2008 год.	
45	“Алпина” ЕООД	7	23.06.2008 год.	
46	“Алпина” ЕООД	1	26.06.2008 год.	
47	“В и К “ ЕАД	1	04.07.2008 год.	
48	СД “Бургусбус-Господинов и сие”	1	04.07.2008 год.	
49	“Аустротерм България” ЕООД	7	04.07.2008 год.	
50	“Кока - Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България” АД	1	05.07.2008 год.	
51	“Фулда България” ЕООД	5	10.07.2008 год.	
52	“ЛЗИП МДКЛ ХЕМА ЛАБ” ЕООД	2	14.07.2008 год.	
53	ЕТ “Лечо Пеев”	1	16.07.2008 год.	
54	Сдружение “Управление на отпадъците-регион Бургас”	16	15.07.2008 год.	
55	“Камт” АД	1	23.07.2008 год.	
56	“Плюс-България Търговия” КД	48	28.07.2008 год.	
57	“Топливо” АД	8	28.07.2008 год.	
58	СМДЛ “Д-р Тошкина” ЕООД	2	28.07.2008 год.	
59	“Алси” ЕООД	20	28.07.2008 год.	
60	“Ремонт сервис” ЕООД	12	29.07.2008 год.	
61	“Омега 3” ЕООД	5	01.08.2008 год.	
62	“М и К Топ Авто” ООД	4	01.08.2008 год.	
63	“Кроношпан България” ЕООД	1	07.08.2008 год.	
64	“Киров ауто про” ЕООД	14	11.08.2008 год.	
65	“Доверие Брико” АД	14	13.08.2008 год.	
66	“Лукойл Нефтохим Бургас” АД	4	15.08.2008 год.	
67	“Алси” ЕООД	1	25.08.2008 год.	
68	“Лукойл Нефтохим Бургас”	1	25.08.2008 год.	
69	“Мега Кар” ЕООД	20	27.08.2008 год.	
70	СМДЛ “Ал. Маджуров” ЕООД	3	27.08.2008 год.	
71	ЕТ “Мирея 62”	2	09.09.2008 год.	
72	ЕТ “Димитров 555” Димитър Димитров	6	09.09.2008 год.	
73	“Ван Турс” ООД-Хотелски к-с “Хермес”	7	10.09.2008 год.	

74	ЕТ “Петър Стоянов”	3	04.09.2008 год.	
75	“М и М Турс” ООД - Хотел “Сити – Обзор”	7	10.09.2008 год.	
76	“Галакси Пропърти Груп” ООД	18	15.09.2008 год.	
77	ЕТ “Кидекс – 68 – Костадин Атанасов”	12	23.09.2008 год.	
78	ЕТ “Росица – Иван Стаматов” с. Русокастро	11	16.09.2008 год.	
79	“Интерметал Груп” ООД	22	24.09.2008 год.	
80	“НЕК” ЕАД	1	08.10.2008 год.	
81	“Тедиван” ООД	5	10.10.2008 год.	
82	ЕТ “Юникс – Ю. Юсеин”	1	20.10.2008 год.	
83	“Волво България” ЕООД	1	20.10.2008 год.	
84	“С и М Консулт” ЕООД	1	23.10.2008 год.	
85	“Краси СС” ЕООД	6	24.10.2008 год.	
86	“Трансойл 1” ООД	17	27.10.2008 год.	
87	“Сънимед” АД	1	27.10.2008 год.	
88	“Бург ауто” ООД	1	27.10.2008 год.	
89	“Роадстар” ООД	6	30.10.2008 год.	
90	“Баумакс България” ЕООД	16	31.10.2008 год.	
91	“Лукойл – България” ЕООД	8	03.11.2008 год.	
92	“Лукойл - България” ЕООД	8	04.11.2008 год.	
93	“МЦ – Руен” ООД	1	04.11.2008 год.	
94	ЕТ “Лимнос – Георги Пейчев”	4	05.11.2008 год.	
95	МДЛ “Дева 2001” ООД	3	13.11.2008 год.	
96	“Мъни” ЕООД	9	14.11.2008 год.	
97	“Плюс – България Търговия” КД	4	19.11.2008 год.	
98	ЕТ “Пенев Ауто – Генчо Пенев”	11	26.11.2008 год.	
99	“Тангра” ООД	7	02.12.2008 год.	
100	“Краси СС” ЕООД	1	02.12.2008 год.	
101	ЕТ “Пенев Ауто – Генчо Пенев”	1	02.12.2008 год.	
102	“Мъни” ЕООД	3	15.12.2008 год.	
103	ЕТ “Ан – Ве – Ра -3 – Вельодичев”	1	15.12.2008 год.	
104	“Ел Ди Си Интернешънъл” ЕООД	24	22.12.2008 год.	
105	“С.С.С.” ООД	14	22.12.2008 год.	
106	“Бова” ЕООД	3	30.12.2008 год.	
	Общ брой заверени работни листи :	728		

3.1.7. Други отпадъци

Утайки от ГПСОВ

Третирането на отпадъчните води в ГПСОВ води до значително намаляване на замърсяването на отпадъчните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци. Всички утайки от ГПСОВ на територията на РИОСВ-Бургас се депонират на ГДТБО, с изключение на ПСОВ-Бургас. ПСОВ – Бургас до 2005 г. депонираше утайките си на депо Маринка, но през 2005 год. депонирането се преустанови, поради факта, че депото не отговаря на нормативните изисквания. “В и К“ ЕАД – Бургас търси разрешение на проблема.

На територията на РИОСВ-Бургас няма съоръжения за изгаряне на утайките, не се използват все още и в селското стопанство, поради липса на значителен интерес от страна на земеделските стопани. Очаква се през 2009 год. част от генерираните утайки от ГПСОВ да се оползотворят в земеделието, тъй като „Сортови семена”ООД е заявила намерението си да използва този отпадък за наторяване след евентуалното получаване на всички разрешителни.

Медицински отпадъци

Екологосъобразното управление на опасните отпадъци от лечебните заведения е от голямо значение, с оглед предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

През 2008 год. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци. РИОСВ-Бургас издаде разрешения за дейности с отпадъци на следните лечебни заведения: МЦ „Оксиком”ООД, „МЦ I Бургас”ЕООД, „МЦ III Бургас” ЕООД, „САГБАЛ Ескулап”ООД, „Специализирана очна болница за активно лечение”ООД-Бургас, „Диализа Етропал Бета”ООД – Несебър. Общият брой на издадените разрешения за дейности с медицински отпадъци до края на 2008 год. е 33. В процедура за издаване на разрешение са редица клинични лаборатории и болнични заведения.

Като проблем може да се посочи привеждането на дейността в съответствие с действащото законодателство на индивидуалните и групови практики извън територията на МЦ, ДКЦ и болнични заведения. Затруднения по привеждане на дейностите с болнични отпадъци възникват поради непълноти в нормативната уредба за третиране на този вид отпадъци, недостатъчната координация между заинтересованите институции и липса на съоръжения и инсталации за обезвреждане на отпадъци на територията на РИОСВ-Бургас. Очаква се през 2009 год. на територията на РИОСВ-Бургас да се реализират инвестиционни намерения за обезвреждане на медицинските отпадъци. За 2007 г. в региона ни са генерирани 127,516 т. медицински отпадъци, като за гр. Бургас е 123,807 т. Количеството в сравнение с 2006 г. е увеличено, поради по-пълното обхващане на генераторите на отпадъци.

Отпадъци от ПХБ

Във връзка с изпълнение изискванията на Наредба за изискванията за реда и начина на инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили в РИОСВ-Бургас през 2007 год. със Заповед на Директора е назначена комисия за разглеждане на планове за почистване и/или обезвреждане на инвентаризирано оборудване, съдържащо ПХБ. През 2008 год. на свои заседания комисията е разгледала и одобрила плановете на следните фирми: НК”ЖИ” – Енергосекция Пловдив, НК”ЖИ” Енергосекция Горна Оряховица, “В и К”ЕАД, “Мина Черно море-Бургас”ЕАД, “БДЖ”ЕАД, “НЕК”ЕАД и “Леястом”ЕООД. С одобряването на плановете на горепосочените фирми приключи одобряването на плановете на

предприятията на територията на РИОСВ-Бургас притежаващи оборудване, съдържащо ПХБ.

Отпадъци от опаковки

Отпадъците от опаковки са масово разпространени отпадъци. Разделното им събиране, рециклиране и оползотворяване води до ограничаване на ползването на нови суровини, материали и енергия и ще гарантира по-ефективното опазване на околната среда.

По направлението опаковане изключително се работи по устойчивостта и сигурността на производството на опаковки, съвместимост с микровълнови обработки, проценто съдържание на компонентите от които се произвеждат.

Особено голямо внимание в последната година се обръща на биоразградимостта на получените вследствие на пускането на пазара на опаковани стоки, отпадъци от опаковки. На пазара навлизат все повече опаковки, произведени от дегрален, както и от растителни влакна. Все повече се разпространяват и опаковките за многократна употреба.

Опаковките, обхванати от системите за разделно събиране чрез организациите по оползотворяване и опаковките, приети обратно от предприятията, които изпълняват задълженията си индивидуално, по същество представляват общото количество събрани отпадъци от опаковки в страната.

Тези количества трябва да съвпадат с предадените за рециклиране и ефективно рециклираните от преработващите предприятия.

На територията на РИОСВ-Бургас индивидуално изпълнение на целите се осъществява от „Пластмасови изделия”АД, гр.Средец. Извършените проверки констатираха нарушения по веригата изпълнител-подизпълнител, за което Директорът на РИОСВ-Бургас издаде АУАН и съответно НП.

В изпълнение на Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки, транспонирана в Закона за управление на отпадъците и Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, бяха създадени пет организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, които имат разрешение за организирането на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. През 2008г. Се пристъпи към допълнение и изменение на издадените Разрешения за дейности с отпадъци на Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Забавянето на изпълнението на поетите задължения с Меморандума сключен между тях и МОСВ от 12.05.2006г., както и констатираните нарушения от страна на МОСВ, наложиха сключване на ново Споразумение в края на 2007г. Конкретизиран е начина на изпълнението на целите, което следва да се постигне поетапно и се посочват ангажиментите на Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

Опитът през изминалите години показва, че за да има успех разделното събиране се повлиява от три фактора: информираност, мотивираност и достъпност на предоставяната услуга на потребителя.

Сепариращите инсталации са все още крайно недостатъчно, въпреки осъзнатата им роля в допълнителното сортиране на събраните отпадъци. На

територията, контролирана от РИОСВ-Бургас няма изградена и действаща сепарираща инсталация. Това създава проблеми, особено в големите населени места, където смесването на рециклируеми с нерестикулируеми отпадъци в контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки е значителен процент. Обхващането на повече Общини при липсата на действащи площадки със сепариращи инсталации, задълбочава проблемите с разделното събиране на отпадъци от опаковки.

През 2008г. Поради неефективността и/или икономически неизгодните системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки се пристъпи към прекратяване на договори между „Екобулпак”АД и Общините Сунгурларе, Бяла, Айтос, Камено. В процес на реализация е договор на „Екобулпак”АД с Община Несебър. Преустановено бе действието на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в Община Приморско, която бе по договор с „Реко ПАК” АД. Община Айтос, сключи нов договор с „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ”АД. Реализацията на програмата за въвеждането на новата система за разделно събиране е затруднена, поради липсата на площадка за сепариране на отпадъците. Община Малко Търново сключи договор с „РЕКО ПАК”АД за въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Предприети са стъпки за прекратяването му.

Общините, контролирани от РИОСВ-Бургас, в които са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки са дадени в *Таблица № 6*.

Таблица № 6

№ по ред	Община	Общ брой населени места	Брой населени места, обхванати от системи за РСООп.	% населени места, обхванати от системите за РСООп.	Общ брой население	Брой обхванато население от системите за РСООп.	% население, обхванато от системите за РСООп.
1	Айтос	17	1	6 %	35885	20948	58%
2	Бургас	15	13	100 %	228776	228776	100 %
3	Карнобат	31	1	3,5 %	30971	19135	62 %
4	Поморие	17	1	6 %	29627	14633	49 %
5	Созопол	13	6	46,15%	13471	10200	75%
6	Средец	32	1	3,1 %	16968	9645	57 %
7	Царево	10	2	20%	9626	6291	65,3%
8.	Малко Търново	13	1	7,7%	4194	2645	63%
9.	Несебър	12	1	8,3%	20886	9800	47%

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас съществуват 15 Общини с 281 населени места. До 31.12.2008г. обхванати от системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки са 9 Общини и 27 населени места.

Всички реализират проекти за разделно събиране на отпадъци от опаковки съвместно с Организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, които имат разрешение по чл. 62 от ЗУО.

Обхванати общини с “Екобулпак” АД-4, “Екопак България” АД – 4, ”Реко Пак” АД – 3. На територията на РИОСВ-Бургас не са изградени площадки със сепариращи инсталации за отпадъците от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

През отчетния период бяха констатирани проблеми и нарушения, касаещи реализацията на разделното събиране на отпадъци от опаковки в Общините. Санкционирани са фирми, подизпълнители на Организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

Финансов контрол

Лицата пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, респективно отпадъци от опаковки, пневматични гуми, масла и нефтопродукти, моторно превозни средства (МПС), електрическо и електронно оборудване (ЕЕО), батерии и акумулатори заплащат продуктови такси по сметката на Предприятието за управление на дейности по опазване на околната (ПУДООС). Такива лица са производителите, вносителите и тези които въвеждат на територията на Република България от страни членки на Европейския съюз, съответните продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци. Съгласно разпоредбите на действащата до месец юни 2008г. *Тарифа за таксите за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (отм. ДВ, бр. 53/ 2008г.)* производителите и лицата въвеждащи на територията на Република България от страни членки на ЕС, продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, имаха задължение да начисляват и до 28-мо число на текущия месец да преведът по сметката на ПУДООС таксата, която са начислили през предходния месец. Вносителите превеждаха таксата едновременно със заплащане на митните сборове. След отмяна на упоменатата *Тарифа* и влизане в сила на ***Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (публ. ДВ, бр. 53/ 2008г.)***, производителите, вносителите и лицата въвеждащи на територията на Република България от страни членки на ЕС, продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци имат задължение да определят и до 15-то число на текущия месец да преведът по сметката на ПУДООС таксата, която са определили през предходния месец.

През 2008г. е осъществен контрол над 114 обекта регистрирани на контролираната от РИОСВ – Бургас територия, явяващи се лица пускащи на

пазара продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Приоритетно през 2008г. са проверявани лица пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки. Освен ежемесечно заплащане на продуктова такса за опаковки по сметката на ПУДООС тези лица могат да изпълняват задълженията си по *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (НООО)*, относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки и индивидуално или чрез колективна система, представлявана от организация по оползотворяване. Организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки имат задължение да събират и оползотворяват пуснатите на българския пазар опаковки с опаковани стоки от лицата, които членуват в тях. Лицата изпълняващи задълженията си индивидуално имат задължението да събират и оползотворяват своите опаковки пуснати на вътрешен пазар с опаковани стоки. В тези два случая продуктова такса за опаковки само се определя от задължените лица без да се превежда по сметката на ПУДООС. Таксата следва да се преведе към ПУДООС само в случай, че съответната организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки или предприятието изпълняващо задълженията си индивидуално не постигнат минималните законови изисквания за оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки. Част от проверените обекти пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки изпълняват задълженията си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки чрез колективна система, представлявана от оползотворяваща организация. Съответно: едно от проверените лица изпълнява задълженията си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки чрез колективна система, представлявана от организация по оползотворяване от 2004г., шест от тях от 2005г., две от тях от 2006г., единадесет от 2007г. и девет от 2008г. Едно от предприятията изпълнява задълженията си индивидуално. Две от проверените предприятия работят на ишлеме и/ или реализират готовата продукция само на външен пазар и тринадесет не опаковат своята продукция. При проверките са отчитани количествата опаковки пуснати на вътрешен пазар с опаковани стоки – съответно: произведени от български производител, внесени в стрната с опаковани стоки и въведени на територията на страната от страна членка на ЕС. За отчетените количества е преведена продуктова такса по сметката на ПУДООС или същите са оползотворени от оползотворяваща организация или от лицето изпълняващо задълженията си по *Закона за управление на отпадъците (ЗУО)* и *НООО* индивидуално. От направените проверки през 2008г. бе установено, че от влизането в сила на *НООО*, измененията по *Тарифата за таксите за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци* и публикуването на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци*, до края на 2008г. към ПУДООС са постъпили 111 107,80 лв., като 89 582,28 лв. са постъпили в резултат на самите проверки. Събраните продуктови такси за опаковки се използват от МОСВ за финансиране

на проекти за разделно събиране на отпадъци от опаковки в различни общини. Шестте организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, притежаващи разрешение издадено от Министъра на околната среда и водите не разпределят печалба, от средствата събрани от лицата пускащи на пазара продукти след употребата, на които се образуват отпадъци от опаковки. Акумулираните средства следва да се инвестират в изграждане на системи за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки.

През 2008г. е съществен контрол над два обекта въвеждащи масла на територията на Република България. Констатираната сума постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси за масла е в размер на 2 140,50 лв. В резултат на проверките са постъпили допълнително 336,60 лв. Общата сума е в размер на 2 477,10 лв.

Осъществен е контрол и над три обекта въвеждащи на територията на Република България ЕЕО. Едно от тях от 01.11.2006г. участва в колективна система представлявана от организация по оползотворяване. Констатираната сума постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси за ЕЕО е в размер на 9 931 лв. В резултат на проверките са постъпили допълнително 5 848,74 лв. Общата сума е в размер на 15 779,74 лв.

Осъществен е контрол над две лица осъществили внос на пневматични гуми през 2004г. и 2005г. на територията на Република България. Констатираната сума постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси за пневматични гуми е в размер на 3 980 лв.

Осъществен е контрол над тринадесет лица осъществили внос и/ или въвели МПС на територията на Република България от страни членки на ЕС. В резултат на проверките са постъпили по сметката на ПУДООС 19 470 лв.

Общо констатираната сума постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси за продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци е в размер на 37 577 лв. В резултат на проверките са постъпили допълнително 115 237,62 лв. Общата сума е в размер на 152 814,62 лв.

При проверката на финансовата информация създадена в лицата пускащи на пазара продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци са съставени седемнадесет броя Актове за установяване на административно нарушение и са издадени четиринадесет броя Наказателни постановления. Общата стойност на наложените имуществени санкции е в размер на 14 204.62 лв.

3.1.8. Административно-наказателни мерки

През 2008 г. за допуснати нарушения и/или замърсявания с отпадъци, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях бяха съставени 54 акта. Справка за наложените санкции е дадена в таблица № 6.

Таблица №6

	ФИРМА	АКТ №	НОРМАТИВН О ОСНОВАНИЕ	ИЗДАДЕНО НАКАЗАТЕ ЛНО ПОСТАНО- ВЛЕНИЕ	НОРМА ТИВНО ОСНОВ АНИЕ	РАЗМЕР НА ИМУЩЕСТ ВЕНАТА САНКЦИЯ / ЛВ/
1.	"Мони-95" ООД	№10	чл.36, ал.1 от ЗУО	№10	Чл.114, ал.2 от ЗУО	147,74
2.	" Би Ай Пи" ООД	№7	чл.36, ал.1 от ЗУО	№7	Чл.114, ал.2 от ЗУО	1013,58
3.	" Голден Бъг" ООД- гр.Несебър	№8	чл.15, ал.1 от ЗУО	№8	Чл.106, ал.3, т.3 от ЗУО	3500лв.
4.	„Нелсен чистота” ООД	№70	Чл.25,ал.4 от ЗУО	№70	Чл.106, ал.1, т.2 от ЗУО	1000лв.
5.	“Перфект Кар” ЕООД	№16	чл.12, ал.1, т.1 от ЗУО			
6.	ЕТ”Делиолу-М.Мехмед	№11	чл.12, ал.1, т.1 и чл.37 от ЗУО	№11	Прекрат ено, чл.28 от ЗАНН	
7.	“ЕОН”ЕООД		чл.16, ал.3, т.8 от ЗУО			
8.	Кметство Кошарица	№26	чл.16, ал.3, т.8 от ЗУО	№26	Чл.116, ал.2, т.5 от ЗУО	1500
9.	Кметство Оризаре	№29	чл.16, ал.3, т.8 от ЗУО	№29	Чл.116, ал.2, т.5 от ЗУО	1500
10.	Кметство Свети Влас	№32	чл.16, ал.3, т.8 от ЗУО	№32	Чл.116, ал.2, т.5 от ЗУО	1500
11.	Кметство Приселци	№30	чл.16, ал.3, т.8 от ЗУО	№30	Чл.116, ал.2, т.5 от ЗУО	1500
12.	ЕТ”Кони-Кънчо Кънчев”	№2	чл.26, ал.5 и чл.36, ал.1 от ЗУО	№2	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500
13.	“Агротехники и КО”ООД	№3	чл.25, ал.6 и чл.36, ал.1 от ЗУО	№3	Чл.114, ал.2 от ЗУО	93,28лв.
14.	“Вистамар”ООД	№12	чл.36, ал.1 от ЗУО	№12	Чл.114, ал.2 от	412,08

					ЗУО	
15.	“Скорост”ЕООД	№14	чл.12, ал.1, т.1 от ЗУО	№14	Чл.104, ал.1 от ЗУО	1000
16.	“Булджак”АД	№15	чл.12 и чл.37 от ЗУО	№15	Чл.106, ал.3 от ЗУО	3500
17.	“СиМ Консулт”ООД	№17	чл.12, ал.1, т.1 и чл.37 от ЗУО	№17	Чл.106, ал.3 от ЗУО	3500
18.	“Интерпласт”ООД	№18	чл.25, ал.6 и чл.36, ал.1 от ЗУО	№18	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500
19.	“Пластмасови изделия”АД-гр.Средец	№25	чл.5, ал.2 и чл.6, ал.1 от ЗУО	№25	Чл.26, ал.1, т.2 от ЗУО	1000
20.	“В и К”ЕАД-гр.Бургас	№28	чл.12, ал.1, т.1 и чл.37 от ЗУО	№28	Чл.106, ал.3, т.2 от ЗУО	3500
21.	Кметство Каблешково	№37	чл.16, ал.3, т.8 и чл.92 от ЗУО	№37	Чл.116, ал.1, т.4 от ЗУО	700лв. отменено
22.	“Р.О.М.А.”ООД	№53	чл.36, ал.1 от ЗУО	№53	Чл.114, ал.2 от ЗУО	434лв.
23.	“Капи”ООД	№72	чл.25, ал.6 и чл.36, ал.1 от ЗУО	№72	Чл.114, ал.2 от ЗУО	1500лв.
24.	“Стенлей”ООД	№48	чл.12, ал.1, т.1 и чл.37 от ЗУО	№48	прекрате но	
25.	“Грета-2003”ЕООД	№50	чл.12, ал.1, т.1 и чл.37 от ЗУО	№50	Чл.112, ал.1, т.2 от ЗУО	1500лв.
26.	Стоян С. Костадинов, Кмет на с.Раковсково	№42	чл.16, ал.3, т.8 и чл.92 от ЗУО	№42	Чл.116, ал.1, т.4 от ЗУО	700лв. отменено
27.	“Фулда България” ООД	№51	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9	№51	Чл.106, ал.1, т.2 от ЗУО	1000лв.
28.	“Нониус” ООД	№63	Чл.25, ал.6 от ЗУО	№63	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500лв.
29.	"Ел Ди Си Интернешънъл" ЕООД	№74	чл.149, ал.1 от ЗООС	№74	Чл.165, ал.2, от ЗУО	2000лв.
30.	"Интерметал Груп" ООД	№75	чл.12, ал.1 от ЗУО.	№75	Чл.112, ал.1, т.2 от ЗУО	1500лв.

31.	Ваня Атан. Годорова, Кмет на с.Медово	№43	чл.16, ал.3, т.8 и чл.92 от ЗУО	№43	Чл.116, ал.1, т.4 от ЗУО	700лв. отменено
32.	Ахмед Али Мехмед, Кмет на с.Габерово	№44	чл.16, ал.3, т.8 и чл.92 от ЗУО	№44	Чл.116, ал.1, т.4 от ЗУО	700лв отменено
33.	“Ел Ди Си Интернешънъл”ЕООД	№46	чл.12, ал.1 и чл.37 от ЗУО	№46	Чл.112, ал.1, т.2 от ЗУО	1500лв.
34.	“Резервимпекс”ЕООД	№54	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9	№54	Чл.106, ал.1, т.2 от ЗУО	1000лв.
35.	“ОМВ България”ООД	№55	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9	№55	Чл.106, ал.1, т.2 от ЗУО	1000лв.
36.	КРЗ”Порт Бургас”АД	№57	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9			1000лв.
37.	“Адекс”ЕООД	№58	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9	№58	Прекрат ено осн.чл.2 8 от ЗАНН	
38.	ЕТ”Елит пласт-Таньо Боянов”	№59	чл.25, ал.4 от ЗУО и чл.9 от Наредба №9	№59	Прекрат ено осн.чл.2 8 от ЗАНН	
39.	“Тих труд”ЕООД	№67	чл.25, ал.6 и чл. 36, ал. 1 от ЗУО	№67	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500лв.
40.	“Дамянов такси” ЕТ	№31	чл.25, ал.6 и чл. 36, ал. 1	№31	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500 лв.
41.	ЕТ”Чолака”	№88	Чл.25, ал.6 от ЗУО, във връзка с чл.10, ал.1,3 и 7 от Тарифата	№88	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500лв.
42.	“Поморие Чикън Къмпани”ООД	№81	Чл. 36, ал.1от ЗУО			100,94 лв.
43.	ЕТ”Формозо- Д.Кюмурджиев”- с.Атия	№80	чл.149, ал.1 от ЗООС			
44.	“Капи”ООД	№72	Чл.25, ал.6 от ЗУО, във връзка с чл.10, ал.1,3 и 7 от Тарифата	№72	Чл.114, ал.1 от ЗУО	1500

45.	“Поморие Чикън Къмпани”ООД	№82	Чл.25, ал.6 от ЗУО		ЗУО	.
46.	Мариан Петков Петков - м.с. Черно море	№93	Чл.12, ал.1 във връзка с чл.37 от ЗУО		Прекратено	
47.	ПК”Велека-91” - гр.Ахтопол		Чл.25, ал.6 от ЗУО			1500
48.	“Дюни”АД	№89	Чл.12, чл.37 от ЗУО			
49.	“Тодоров-95”ООД		Чл.25, ал.6 от ЗУО			1500
50.	МЦ”Света София”ООД	№99	Чл.12,ал.1, т.1 във връзка с чл.37, т.1 от ЗУО		Прекратено	
51.	“Феникс Гарант”ЕООД	№111	Чл.12,ал.1, във връзка с чл.37, т.1 от ЗУО	№111	Чл.106, ал.3 от ЗУО	3500
52.	ЕТ“Октавио Голд-Васил Покраев	№115	Чл.25, ал.6 от ЗУО, във вр. с чл.10, ал.1, 3 и 7 и 106, ал.1 от ПМС 137/99		Прекратено	
53	Кметство Гюльовца	№27	Чл.16,ал.3, т.8 от ЗУО	№27	Чл.116, ал.2, т.5 от ЗУО	1500
54	„Титан АС”ЕООД	№73	Чл.25, ал.4 от ЗУО	№73	Чл.106, ал.1, т.2 от ЗУО	1000лв.

3.2. Шум

Шумът е фактор въздействащ силно върху околната среда и живите организми. Няма област и човешка дейност, при които да не се наблюдава шумово излъчване. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии и е източник на нарастващите възражения от страна на населението. Недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове, както и неефективното до този момент планиране и управление на акустичната среда от страна на общинските власти, са фактори които допълнително утежняват акустичния климат в населените места. Трябва да отбележим, че от 1 януари 2006 година е в сила Закон за защита от шум в околната среда, дотогава липсваха специални нормативни разпоредби, уреждащи ясно и недвусмислено задълженията на отделните институции, относно контрола, оценката и управлението на шума в околната среда. Анализът на съвременната акустична картина показва, че най-значително въздействие на шумовия фактор се наблюдава в големите градове на страната с население над 100 000 жители.

Основните задачи в рамките на националната система за контрол на шума са:

- системно проследяване на шумовия режим, обусловен от движението на наземния транспорт в градовете.
- контрол върху локалните източници на шум /гари, автогари, гаражи, предприятия, увеселителни заведения, заведения за хранене, търговски обекти, работилници и др/, разположени във или близо до жилищни райони.
- наблюденията върху локалните източници на шум са насочени към външния шум, излъчван от тези източници.
- организиране на контрола по редуциране и недопускане на въздействието на шума изисква провеждането на системни наблюдения на шума в предварително определени обекти и места, от съответните отговорни институции.
- разработване на мероприятия за избягване, предотвратяване или намаляване на шумовите нива в градовете с оглед подобряване на акустичната обстановка.

В Закона за защита от шум в околната среда /ЗЗШОС/ са изложени правата и задълженията на държавните органи и органите на местно самоуправление, на юридическите и физическите лица, и едноличните търговци. Този закон урежда:

- оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както и от промишлени инсталации и съоръжения, и от локални източници на шум;
- определянето на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум;
- акустичното планиране чрез разработване на плановете за действие въз основа на резултатите от картотекирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може да предизвика вредно въздействие върху здравето на хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени;
- достъпа и предоставянето на информация на обществеността за шума в околната среда и неговото въздействие;
- компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление, правата и задълженията на юридическите лица и едноличните търговци, свързани с оценката, управлението и контрола на шума в околната среда;

През 2006 година излязоха в сила и Наредбите към Закона за защита от шум в околната среда: Наредба №2 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлени източници на шум в околната среда /ДВ бр. 37/2006 год./; Наредба за изискванията към разработването и съдържанието на стратегически карти за шум и към плановете

за действие /ДВ бр.70/2006 г./; Наредба №3 за изискванията за създаването, поддържането и съдържанието на регистрите на агломерациите, основните пътища, железопътни линии и летища в страната/ДВ бр.38/2006 г./; Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението /ДВ бр.28/2006 г./.

ЗЗШОС не се прилага за шума: предизвикан от лицето, подложено на неговото въздействие; предизвикан от домашни дейности; предизвикан от съседни жилища; на работните места; в транспортните средства; в зоните за военни действия.

Компетенциите на съответните държавни органи и органите на местното самоуправление, съгласно **Закона за защита от шума в околната среда**, са както следва:

Министърът на околната среда и водите организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума от промишлени инсталации и съоръжения посочени в приложение към ЗООС /Закон за опазване на околната среда/.

Министърът на здравеопазването, чрез съответните органи на регионално ниво, организира създаването, функционирането и ръководството на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии; организира извършването на оценка на вредните ефекти на шума върху здравето на населението; организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, предизвикан от локални източници на шум.

Министърът на вътрешните работи осъществява контрол върху пътните превозни средства, движещи се по пътищата, отворени за обществено ползване, по отношение на излъчвания от тях шум.

Министърът на транспорта осъществява контрол върху въздухоплавателните средства и железопътния транспорт, относно шума, излъчван от тях.

Кметовете на общини контролират шума, излъчван по време на строителство, организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места, с оглед намаляване на шумовите нива до допустимите норми; упражняват контрол за спазването на “Закона за защита от шума в околната среда” в тихите зони и урбанизираните територии. Определят длъжностни лица от съществуващите структури в общинската администрация, притежаващи необходимата квалификация, за контрол и осъществяване на дейностите, свързани с ограничаване на шумовите нива в околната среда. При необходимост от измервания работят с регионалните органи на МЗ.

През 2008 г. при извършените контролни измервания на нивата на шума от промишлени източници констатациите са, че за повече от обектите нивото на шума по границата на промишления източник са близки до граничните стойности.

Информация за мониторинга на транспортния шум

Най-голям дял в оформянето на цялостния акустичен режим в населеното място заема транспортният шум. Непрекъснатото и с бързи темпове разрастване на градския транспорт, както и увеличаването на броя на частните моторни превозни средства, водят до значително повишаване на общия шумов фон.

За определяне на нивото и характера на шумовия режим на дадена улица и пункт в града от съществено значение е както броят на превозните средства, преминаващи за единица време, така и тяхната структура. Не навсякъде съвременното строителство е съобразено с изискванията за акустичен комфорт. Всичко това води до утежняване на акустичната обстановка в града.

Във връзка със системата за мониторинг на шума в околната среда през месеците септември-октомври 2008г. бяха извършени измервания на шума в гр. Бургас в съответствие с Наредба №2 на МЗ за дейността на Национална система за мониторинг на шума в околната среда и изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда /ДВ. бр. 37/2006г./, съгласно Методика на МЗ за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума. Бяха извършени измервания на 37 пункта, обхванати в няколко групи, както следва:

1. Пунктове на територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.
 - Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.
 - Територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт.
 - Територии, подложени на въздействието на авиационен шум.
2. Територии с промишлени източници на шум.
3. Пунктове, подложени на усилена шумозащита.
 - Жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим.
 - Зони за обществен и индивидуален отдих.
 - Зони за лечебни заведения.
 - Зони за научно-изследователска дейност

Резултатите за еквивалентните нива на шума измерени в горесцитираните пунктове на град Бургас от РИОКОЗ – Бургас септември-октомври 2008 година са посочени съответно в Таблица 1 и Таблица.2.

Таблица 1

№ по ред	Наименование	Еквивалентно ниво dB/A/			Средна интензивност
		най-ниско	най-високо	средно	МПС/час
1	2	3	4	5	6
	ПУНКТОВЕ НА ТЕРИТОРИИ, ПРИЛЕЖАЩИ КЪМ ПЪТНИ, ЖЕЛЕЗОПЪТНИ И ВЪЗДУШНИ ТРАСЕТА				

	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНТЕНЗИВЕН АВТОМОБИЛЕН ТРАФИК				
1	Бул."Ст.Стамболов" ж.к "Зорница", пред бл.2-3	74	76	75	3468
2	Бул."Струга" пред бл.92	76	80	78	2669
3	Бул."Ст.Стамболов" бл.43	68	71	70	2000
4	Ул."Булаир" до хотел "Булаир"	72	75	73	1711
5	Бул."Сан Стефано" блок 99	71	75	73	2332
6	Бул."Проф.Якимов"-пред университет ВХТИ	71	76	74	1983
7	Бул."Демокрация", бл. 77	67	70	69	2209
8	Бул."Хр.Ботев" бл.59	72	75	73	2271
9	Бул."Демокрация", бл. 62	70	72	71	2250
10	Бул."Мария Луиза" бл.1	72	75	73	1373
11	Бул."Д.Димов" ,бл.55	73	75	74	1552
12	Бул."Никола Петков" , бл.18	73	76	74	1899
13	ж.к "М.Рудник"- бл. 410	72	75	73	1114
14	Бул."Ст.Стамболов" срещу спортна зала "Младост"	74	78	76	3478
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ				
15	Бул."Иван Вазов" – бар "Рокси"	73	76	74	2108
16	Бул."Иван Вазов" – хотел "Сезони"	74	77	75	2300
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА АВИАЦИОНЕН ШУМ				
17	кв."Сарафово" ул. "Октомври" № 18	49	53	51	9
18	кв."Сарафово" ул. "Драва" № 19	50	54	52	11
	ПУНКТОВЕ, ПОДЛОЖЕНИ НА УСИЛЕНА ШУМОЗАЩИТА				
	ЖИЛИЩНИ ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ С НЕУТЕЖЕН АКУСТИЧЕН РЕЖИМ				
19	Ул. "Княз Борис" №43	52	54	53	114
20	Ж.к "Славейков" ресторант Теньовата къща	43	45	44	-
21	Ж.к "Лазур" ул. "Копривщица" №19	63	65	64	821
22	Ж.к "Братя Миладинови" бл.47	52	54	53	319
23	Ж.к "Меден Рудник", ул."Капитан Петко Войвода" №38	62	65	63	61
	ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕН И ИНДИВИДУАЛЕН ОТДИХ				
24	Парк "Изгрев" до паметника	42	45	43	-
25	Морска градина, ресторант "Казино"	42	45	43	-
26	Морска градина "Флора"	42	44	43	-
	ЗОНИ ЗА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ				

27	Бул. "Ст.Стамболов" МБАЛ	71	78	76	4080
	ЗОНИ ЗА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ				
28	Областна станция по дъбовите гори ж.к "Изгрев", до бл.35	43	45	44	6
	ТЕРИТОРИИ С ПРОМИШЛЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ				
29	Кв. "Комлука", ул."Чаталджа"№39-сладкарски цех "Марс"	73	75	74	1927
30	Ж.к "Изгрев" начална спирка на авт.№ 211	71	75	73	1550
31	Ж.к М.Рудник фурна за тестени закуски	64	67	65	489
32	Ж.к "Славейков" ул."Янко Комитов", до бл. 9	71	74	73	1264
33	Ж.к "Славейков" ул."Янко Комитов", срещу "Тих Труд"	71	74	73	1297
34	Ул."Индустриална", срещу стадион "Черноморец"	74	77	75	2154
35	Ж.к "Славейков", ул."Тракия" – до фурна "Джи Ел Пи"	74	76	75	698
36	Кв. "Акациите", ул. "Вая" до цех за халва и локуми	64	66	65	156
37	Кв. "Победа" ул. "Комлушка низина", пред бл.4	69	74	72	793

Предприемането на мерки за решаване на проблема с шумовата агресия е силно наложителна, тъй като във почти всички от общо 37 пунктове, контролирани от РИОКОЗ Бургас, са регистрирани еквивалентни нива шум, които значително превишават допустимите норми. На пунктовете, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен **автомобилен трафик** през 2008 г. са измерени средни нива на звуково налягане от 69 до 78 dB/A/, спрямо 63 dB/A/ до 78 dB/A/ за 2007 г. Най-високи средни нива са установени в пунктовете на ул. „Струга” пред бл.92 – 78 dB/A/ при норма до **60 dB/A/** за този вид територии. Еквивалентните нива на шума не съответстват на изискванията на Наредба №6 на МЗ по показатели на шум в околната среда. Една от основната причина за повишеното ниво на звуково налягане е високата интензивност на автомобилния трафик – от 1114 до 3478 МПС/час за 2008 г., особено през пиковите часове на деня.

На пунктовете, разположени на територии, подложени на въздействието на **железопътен транспорт** са установени стойности от 74-75 dB/A/ за 2008 г., спрямо измерени стойности през 2007 г. 73 dB/A/, при гранична стойност за този тип територия **65 dB/A/**. На пунктовете, разположени на територии, подложени на въздействието на **авиационен шум**, намиращи се в кв. Сарафово не са установени отклонения от нормата **/65 dB/A/**. Измерените средни стойности за 2008 г. са 51-52 dB/A/. В пунктовете, разположени на територии с **промишлени източници** на шум са измерени средни звукови нива от 65 до 75 dB/A/ за 2008 г. при норма **70 dB/A/**. Налице е превишаване на звуковото ниво, но не толкова, колкото в териториите, подложени на интензивен автомобилен трафик.

В пунктовете, разположени в **жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим** при гранична стойност **55 dB/A/** са установени средни звукови

нива от 44 до 64 dB/A/, спрямо 2007 г., където стойностите са от 51 до 63 dB/A/. В пунктовете на зони за **обществен и индивидуален отдих** се установяват средни нива на шум – 43 dB/A/, спрямо 2007 г. от 44 до 49 dB/A/, при гранична стойност **45dB/A/**. Забелязва се значително намаляване на шумовото натоварване на пункта в Морската градина, където стойностите са понижени спрямо предходната 2007 г. В зони за **лечебни заведения** на пункт МБАЛ бул. „Ст. Стамболов” е измерена средна стойност от 76 dB/A/ за 2008 г. при гранична стойност **45 dB/A/**. Причини за по-високите звукови нива на тази територия са: интензивният обществен градски транспорт, близостта на заведението до изключително натоварената пътна артерия бул. „Ст. Стамболов”, както и липсата на шумопоглъщащи съоръжения в района. В зоната за **научно-изследователска дейност** са установени средни стойности на шумовото натоварване за 2008 г. 44 dB/A/, спрямо 55 dB/A/ за 2007 г. при гранична стойност **45 dB/A/**. Наблюдава се тенденция за съществено понижаване на шумовото натоварване в рамките на една година.

От направения анализ за шумовото натоварване в гр. Бургас се констатират следните изводи: основни източници на шум продължават да бъдат значително увеличения брой на МПС, трафикът на тежкотоварни автомобили, недостатъчната инфраструктура за транзитно-преминаващи транспортни средства извън града, недостатъчно екраниране на транспортния шум, чрез озеленяване с подходящи видове храсти, дървета както и други приспособления абсорбиращи звука в градска среда и не на последно място шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА

за еквивалентните нива на шума на пунктове в град Бургас -септември – октомври
2008 г.

№ по ред	Наименование	2007г.	2008г.
1	2	3	4
	ПУНКТОВЕ НА ТЕРИТОРИИ, ПРИЛЕЖАЩИ КЪМ ПЪТНИ, ЖЕЛЕЗОПЪТНИ И ВЪЗДУШНИ ТРАСЕТА		
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНТЕНЗИВЕН АВТОМОБИЛЕН ТРАФИК		
1.	Бул. " Ст.Стамболов", ж.к. " Зорница ", пред бл. 2 – 3	75	75
2.	Бул."Струга", пред блок 92	76	78
3.	Бул."Ст.Стамболов" ” блок 43	68	70
4.	Ул. " Булаир ", до хотел " Булаир "	72	74
5.	Бул. " Сан Стефано ", блок 99	73	73

6.	Бул. " Проф. Якимов" пред университет" Проф. д-р Ас. Златаров"	75	74
7.	Бул. " Демокрация", блок77	65	69
8.	Бул. " Хр. Ботев ", блок 59	73	73
9.	Бул. " Демокрация ", блок 62	68	71
10.	Бул. " М. Луиза ", блок 1	71	73
11.	Бул. " Д. Димов ", блок 55	73	74
12.	Бул. " Н. Петков ",	70	74
13.	Ж.к. " М.рудник", блок410	72	73
14.	Бул. " Ст. Стамболов " срещу спортна зала " Младост "	76	76
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ		
15.	Бул. " Ив. Вазов ", бар" Рокси "	73	74
16.	Бул. " Ив. Вазов ", хотел " Сезони "	73	75
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА АВИАЦИОНЕН		
17.	Кв. " Сарафово", ул. " Октомври " №	50	51
18.	Кв. " Сарафово", ул. " Драва " № 19	52	52
	ПУНКТОВЕ , ПОДЛОЖЕНИ НА УСИЛЕНА ШУМОЗАЩИТА		

№ по ред	Наименование	2007г.	2008г.
1	2	3	4
19.	Ул. " Княз Борис " №43	62	53
20.	Ж.к." Славейков ", ресторант " Теньовата	51	44
21.	Ж.к." Лазур ", ул. " Копривщица " № 19	63	64
22.	Ж.к." Братя Миладинови ", бл. 47	62	53
23	Ж.к." М. рудник", ул. " Капитан Петко Войвода " № 38	56	63
	ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕН И ИНДИВИДУАЛЕН ОТДИХ		

24.	Парк " Изгрев ", до паметника	44	43
25.	Морска градина, ресторант"Казино"	49	43
26.	Морска градина " Флора"	44	43
ЗОНИ ЗА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕЛЕНИЯ			
27.	Бул. " Ст.Стамболов ", МБАЛ	75	76
ЗОНИ ЗА НАУЧНО - ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ			
28.	Областна станция по дъбовите гори ж.к. " Изгрев ", до бл. 35	55	44
ТЕРИТОРИИ С ПРОМИШЛЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ			
29.	Кв." Комлука", ул. "Чаталджа" № 39 - сладкарски цех	74	74
30.	Ж.к." Изгрев", начална спирка на авт. №211	74	73
31.	Ж.к. " М. рудник ", фурна за тестени закуси	64	65
32.	Ж.к" Славейков", ул." Янко Комитов" ,до бл. 9	73	73
33.	Ж.к" Славейков", ул." Янко Комитов", срещу " Тих труд "	73	73
34.	Ул." Индустиална ",срещу стадион " Черноморец"	75	75
35.	Ж.к" Славейков", ул." Тракия " - до фурна " Джи Ел Пи "	75	75
36.	Кв." Акациите ", ул." Вая " до цех за халва и локуми	65	65
37.	Кв. " Победа ", ул." Комлушка низина ", пред бл. 4	73	72

Таблица 2

ТАБЛИЦА ЗА еквивалентните нива на шума на пунктовете в град Бургас за периода 2004-2008 г.

№ по ред	Година	Общ брой на пунктовете	ДИАПАЗОН dB/A/ - брой пунктове						
			до 58	58-62	63-67	68-72	73-77	78-82	над 82
1	2004	42	5	4	9	9	14	1	-
2	2005	42	5	6	6	16	19	-	-

3	2006	42	4	4	9	12	13	-	-
4	2007	37	8	2	4	6	17	-	-
5	2008	37	9	-	4	4	19	1	-

- За Община Бургас шумът в околната среда, причинен от транспортните, индустриалните, ремонтните и развлекателните дейности, е един от сериозните екологични проблеми, като с особена острота това се отнася за гр. Бургас. Здравният ефект от въздействието на градския шум е свързан със стресогения му характер, засягането на всички органи и системи и неблагоприятното повлияване на основните човешки функции: обитаване, труд и отдих.

- Общинската администрация не подценява проблема с шума - като първа стъпка в Капиталовата програма на Община Бургас за 2008 г. бе заложен обект „Обследване въздействието на шума от Летище Бургас върху кв. Сарафово”. Самото изследване се извърши от акредитирана лаборатория през сезон лято – есен поради активния туристически сезон и интензивните полети в този период. В този смисъл Община Бургас през 2009 г. стартира процедура за възлагане на обществена поръчка за „Разработване на Стратегическа карта за шум и План за действие на Община Бургас”, независимо, че по Закона за защита от шума на околната среда сроковете за разработване и одобрение на стратегическа карта за шума за Бургас са до 30 юни 2012 г.

- Както е известно Летище Бургас е най-големият обект в сферата на транспорта, разположен на територията на Община Бургас, чиято експлоатация за съжаление създава сериозни проблеми с наднорменото шумово замърсяване от излитащи и кацащи самолети, а с това и риск за здравето на хората. Летището е отворено за въздушен трафик, но летателното поле е плътно обкръжено от населени райони – най-близо разположеният кв. Сарафово и жилищните комплекси “Славейков”, “Изгрев”, “Зорница” и “Лазур”.

За гражданите най – сериозен проблем /предвид характера на получаваните жалби/ се явява шумът от търговски обекти и развлекателни заведения, намиращи се в жилищни сгради или в непосредствена близост до тях.

За преодоляване на негативното влияние на шума върху здравето на хората Община Бургас е предприела конкретни мерки, като извършените мероприятия през 2008 г. в тази област са:

1. В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната. Забранено е и извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14 – 16 часа и между 22 – 08 часа. Забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори “Обществен ред и сигурност” и

инспектори от отдел „Управление на околната среда” – извършват се проверки на заведения и строителни обекти.

През 2008 г. са извършени 246 бр. проверки на заведения /съставени са 41 актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ и 631 бр. проверки на строителни обекти /съставени 49 АУАН/.

2. Община Бургас подготвя провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка за „Разработване на Стратегическа карта за шум и План за действие на Община Бургас” – разработено е Техническото задание за възлагане на задачата; процедурата ще стартира през 2009 г.

3. Промяна в транспортната схема на Община Бургас. Община Бургас спечели пилотен Проект по европейската програма „Джаспърс” за цялостна модернизация на обществения транспорт в града. Финансирането е за 49 млн. евро и предвижда реорганизация на Транспортната схема за движение на обществения транспорт, както и удължаване на тролейбусната мрежа в града, закупуване на нови тролейбуси, поэтапна подмяна на старите амортизирани автобуси с нови и изграждане на вътрешноградска железница.

Реализирането на този проект, в т.ч. подмяната на по-шумния и замърсяващ градската среда автомобилен транспорт с тролейбусен, ще реши проблемите с трафика, чистотата на въздуха, както и ще намали нивата на шума в града.

4. Като обект в Капиталовата програма за 2008 г. е включено асфалтиране и асфалтокърпежи на улици – подобряване на уличната и пътната инфраструктура.

През 2008 г. в гр. Бургас и съставните селища на територията на общината се реализира модернизация на пътната инфраструктура, като акцент се постави на цялостното решаване на проблема с уличната инфраструктура и подземните комуникации. Общо извършените СМР възлизат на 7 735 000 лв., като това включва както цялостното преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените асфалтокърпежи.

5. Изграждане и поддържане на залесителни пояси по основните и най – натоварени пътни артерии – ул. “Д. Димов”, ул. “Проф. Якимов”, обходния път на к-с “М. Рудник”. Добро поддържане на междублоковите зелени пространства в комплексите, изграждане и поддържане на паркове със залесяване с едроразмерна растителност в жилищните комплекси – вложените средства през 2008 г. за благоустрояване и поддържане на зелени площи са в размер на 3.8 млн.лв. Благоустроени са пространства във всички жилищни комплекси на Бургас и са засадени 140 бр. нови дръвчета.

6. В Община Бургас е разработена и се изпълнява Програма за енергийна ефективност. Мерките от програмата предвиждат подмяна на остарялата дървена дограма на училища, детски градини и обществени сгради с пластмасова, с което освен ефект по отношение икономии за отопление се постига и шумоизолиращ ефект.

За подобряване на енергийната ефективност, вкл. и с оглед ограничаване на шумовите нива на сградите на пилотни училища и една детска градина в гр. Бургас Общината разработи проект и получи финансиране на проекта по ОП Регионално развитие, по схема "Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали". Дейностите по проекта включват мерки за подобряване на енергийната ефективност по сградите – топлоизолация и подмяна на дограма. Проектът е на стойност 5 993 850,38 лв. и е планирано да се реализира в двугодишен период.

7. Изграждане на нова и поддръжката на съществуващата пътна инфраструктура е основен ангажимент на община Бургас със сериозен социално-икономически и екологичен ефект. В Плана за развитие на Община Бургас 2007 – 2013 г. по приоритет 3, специфична цел 3.1. "Развитие на транспортната мрежа в Община Бургас" е заложено изграждането на обходен маршрут за тежкотоварни автомобили и транзитно движение.

- в краткосрочен аспект тежкотоварните автомобили се отклоняват през бул. "Проф. Якимов" – СО МАТ – ул. "Крайезерна" – светофар до стадион Черноморец" за транзитно преминаващите.

- в средносрочен аспект – разработен е работен проект за изграждане на нов надлез над Товарна гара от бул. "Проф. Якимов" до ул. "Крайезерна", с дължина 1 200 м. Обща стойност – 16 млн.лв. Реализацията на този проект като цяло ще облекчи движението по посока Южното Черноморие. Обектът е включен в Капиталовата програма на Община Бургас за 2008 г.; има издадено становище на РИОСВ Бургас.

- Работен проект е разработен и за обект "Пътен възел Бургас – Средец – Созопол". Обща стойност – 15 млн.лв.; има издадено становище на РИОСВ Бургас. Пред финализиране са разговорите с НА „Пътна инфраструктура” за осигуряване на финансиране по ОП "Транспорт".

3.3. Радиационна обстановка

3.3.1. Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност

3.3.1.1. Радиационен гама фон

Естественият гама-радиационен фон е величина, характерна за конкретна територия от земната повърхност и варира в относително постоянни граници в зависимост от естественото съдържание на радионуклиди в земната кора, атмосферата и др. Не трябва да се допуска изкуствено надвишаване на тези граници, каквото би се получило в резултат от възникнали промишлени аварии и инциденти.

За страната и региона не са формулирани определени норми за контролиране на радиоактивно замърсяване на приземния въздух, на валежите, и на атмосферните отлагания. Като индикатор за сравнение служат многобройните статистически наблюдения до 1985 г., като се смята, че тогава околната среда е била сравнително чиста откъм радиоактивни аерозолни замърсители.

В региона контролиран от РИОСВ – Бургас действат две локални станции от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама фон. Резултатите от тях постъпват директно в ИАОС.

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2008г. [$\mu\text{Sv}\cdot\text{h}^{-1}$]
Нос Емине	89,0
гр.Ахтопол	92,0

Отдел ”Радиационен контрол” към Дирекция “Здравен контрол” при РИОКОЗ Бургас извършва измерване на радиационния гама фон два пъти дневно в работни дни в контролния пункт за гр.Бургас – ж.к ”Славейков” и два пъти годишно по плажната ивица.

Стойности на радиационния гама фон [$\mu\text{Sv}/\text{h}$] в пунктовете, контролирани от РИОКОЗ за периода 2003-2008 г.

Контролни пунктове	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
гр. Бургас к-с”Славейков”	0,14-0,17	0,13-0,18	0,13-0,17	0,14-0,17	0,14-0,17	0,13-0,18
Морска плажна ивица	0,05-0,11	0,06-0,10	0,06-0,10	0,06-0,12	0,05-0,10	0,06-0,10

Измерените стойности показват, че няма промяна в радиационния гама фон.

3.3.1.2 Атмосферна радиоактивност

Дейността на стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност на ИАОС, разположена на пл.”Трапезица” е възстановена от м. септември 2007 г. В таблицата Ви представяме получените данни в [$\text{mBq}\cdot\text{m}^{-3}$]

№	Извадка:	Be-7
1	Филтър №1	$1,3 \pm 0,3$
2	Филтър №2	$2,4 \pm 0,9$
3	Филтър №3	$3,6 \pm 0,4$
4	Филтър №4	$5,5 \pm 0,4$
5	Филтър №5	$5,9 \pm 0,5$
6	Филтър №6	$4,3 \pm 0,4$
7	Филтър №7	$6,8 \pm 0,3$
8	Филтър №8	$5,8 \pm 0,4$
9	Филтър №9	$7,7 \pm 0,4$

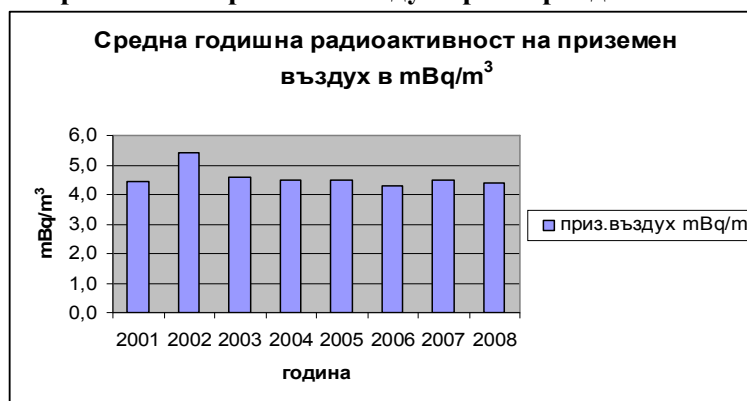
10	Филтър №10	5,8 ± 0,4
11	Филтър №11	7,4 ± 0,5
12	Филтър №12	1,4 ± 0,2
13	Филтър №13	8,0 ± 0,4
14	Филтър №14	2,2 ± 0,2
15	Филтър №15	3,4 ± 0,1
16	Филтър №16	4,2 ± 0,2
17	Филтър №17	5,5 ± 0,2
18	Филтър №18	2,5 ± 0,2
19	Филтър №19	4,4 ± 0,2
20	Филтър №20	2,5 ± 0,1

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 и Pb-110 в изследваните извадки е под минимално детектируемите активности по метода.

В Радиометрична лаборатория при ХМО – гр. Бургас се определя радиоактивно замърсяване на приземен въздух и атмосферни отлагания.

	Година	Приземен въздух [mBq/m ³]	Атмосферни отлагания [Bq/m ²]	Валеж [Bq/l]	Питейна вода [Bq/l]	р.Велека М.Търново [Bq/l]	Ч.море [Bq/l]
Средно	2001	4,455	3,589	0,531	0,510	0,609	1.334
годишна	2002	5,428	3,876	0,650	0,481	0,541	1.415
радио- активност	2003	4,561	3,379	0,521	0,454	0,545	1.316
	2004	4,465	3,723	0,701	0,489	0,671	1.464
	2005	4,483	3,972	0,574	0,495	0,555	1.477
	2006	4.306	3.875	0.593	0.490	0.537	1.463
	2007	4.512	3.890	0.631	0.495	0.507	1.444
	2008	4.386	4.394	0.795	0.498	0.788	1.370

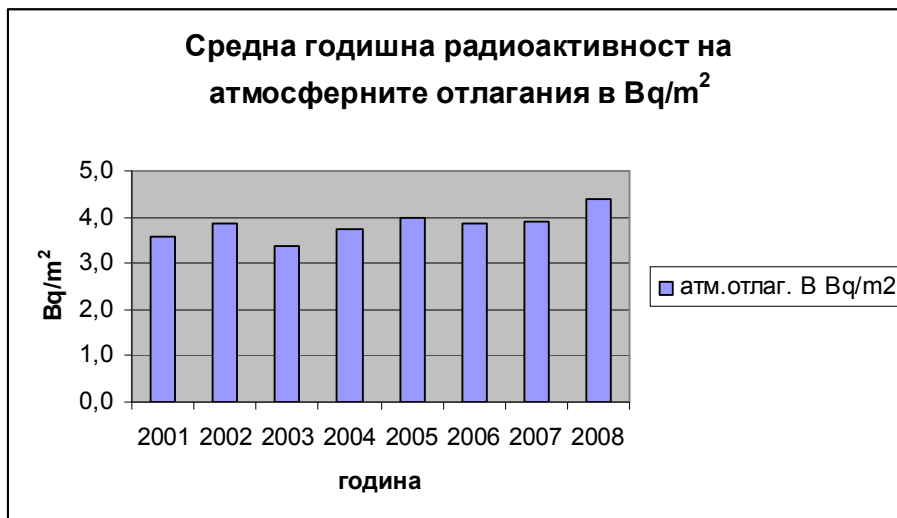
Средни стойности (по години)
на радиоактивно замърсяване за приземен въздух през периода 2001-2008 г. в [mBq/m³]

фиг. 1
(пробите са взети от двора на ХМО в морската градина на гр. Бургас)

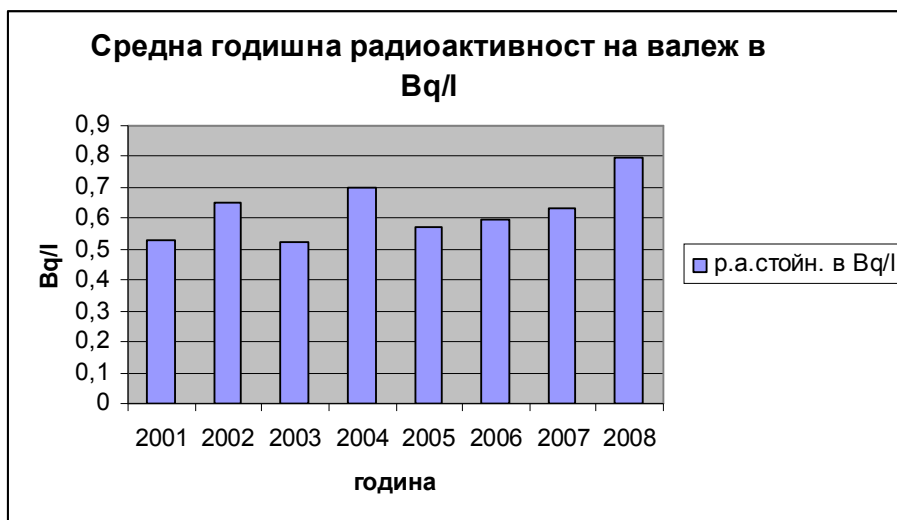
Индексът на радиоактивно замърсяване на приземния въздух запазва равномерния си ход от последните 5 години. /фиг.1/

**Средни стойности (по години)
на радиоактивно замърсяване за атмосферни отлагания през периода 2001-2008 г. в [Bq/m²]**

фиг. .2
(пробите са взети от двора на ХМО в морската градина на гр. Бургас)

Параметърът на радиоактивно замърсяване на атмосферните отлагания следи динамиката на падналите валежи. В сравнение с предходната година има слабо повишение на параметъра на радиоактивно /р.а/ замърсяване на атмосферни отлагания /фиг.2/ Това се обяснява с леко завишените стойности на параметъра през месец септември, когато е имало малко по обилни валежи.

Стойностите на р.а.замърсяване на падналите валежи имат нестабилен характер. При смяна на сезоните, свързани с по-интензивна метеорологична обстановка се регистрират инцидентни завишени стойности на параметъра Такива бяха месеците септември и ноември, които са повлияли на завишението на годишния параметър.

3.3.2. Радиологични характеристики на води от повърхностни реки и водоеми

На територията на област Бургас се измерва обща бета активност и обща алфа активност на води от повърхности реки и водоеми; обща бета активност на повърхностни морски води.

Регионална лаборатория Бургас, съгласно утвърдена мониторингова програма, извършва пробонабиране на водни проби от повърхностни реки и водоеми и от Черно море при залив "Вромос". Пробите от реките, езерата и двата язовира се изпращат в акредитирана Лаборатория за радиационни измервания при ИАОС, където се изпитват по показателите "обща бета активност" и "обща алфа активност".

3.3.2.1. Радиологична характеристика на води за обща бета активност

Норма: 2 Вq.L^{-1} съгласно Наредба №1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ
/Данните са от ИАОС- София/

№	ОБЕКТ	2007 година	2008 година
1	Река Велека при Синеморец	0.06 ± 0.02	< 0,03
2	Река Резовска - устие	0.05 ± 0.02	$0,04 \pm 0.01$
3	Река Ропотамо при Веселие	0.06 ± 0.02	$0,04 \pm 0.01$
4	Язовир "Ясна поляна"	<0.02	$0,04 \pm 0.01$
5	Река Тунджа при Крушаре	0.12 ± 0.02	$0,11 \pm 0.03$
6	Язовир "Камчия"	0.07 ± 0.02	$0,02 \pm 0.01$
7	Езеро "Вая" - изток	0.10 ± 0.03	$0,67 \pm 0.14$
8	Езеро "Мандра" при Новоселци	0.10 ± 0.03	$0,15 \pm 0.05$

3.3.2.2. Радиологична характеристика на води за обща алфа активност

Норма $0,5 \text{ Вq.L}^{-1}$ съгласно Наредба №1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ

№	ОБЕКТ	2007 година	2008 година
1	Река Велека при Синеморец	< 0.02	< 0.04
2	Река Резовска - устие	< 0.04	< 0.04

3	Река Ропотамо при Веселие	< 0.02	0,04± 0.02
4	Язовир "Ясна поляна"	< 0.02	< 0.01
5	Река Тунджа при Крушаре	< 0.04	0,10± 0.03
6	Язовир "Камчия"	< 0.02	< 0.02
7	Езеро "Вая" - изток	< 0.02	0,21± 0.10
8	Езеро "Мандра" при Новоселци	< 0.02	0,11± 0.06

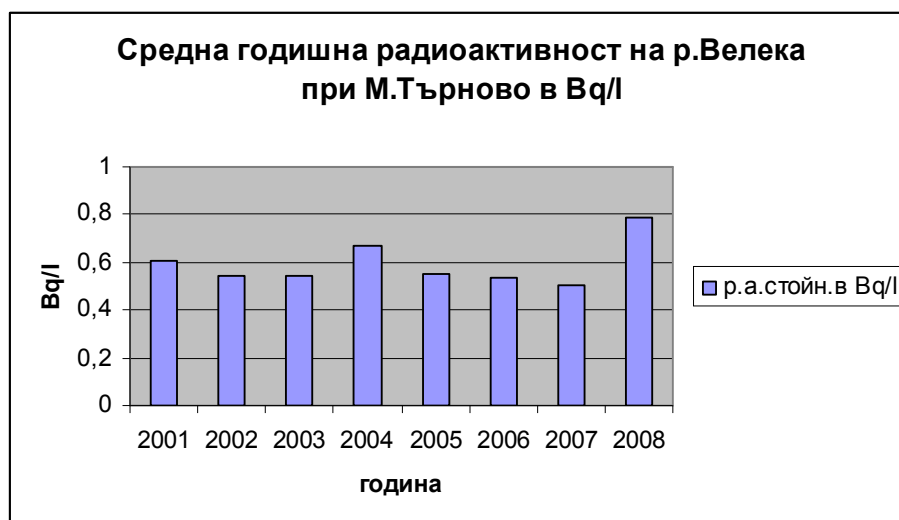
Пробите от Атанасовско езеро и от Черно море при залив "Вромос" се обработват и изпитват в Регионална лаборатория Бургас по метода на гама спектрометрията. За 2008 година са получени следните резултати в $Bq.L^{-1}$

№	Обект	K-40
1	Атанасовско езеро	14,7 ± 1,4
2	Черно море при з."Вромос"	7,9 ± 1,1

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226 и Th -232, Pb-210, както и на техногенния Cs-137 е под минимално детектируемата активност по метода.

В Радиометрична лаборатория при ХМО – гр. Бургас се извършва измерване на радиоактивно замърсяване на водите в горното течение на р. Велека, радиоактивно замърсяване на водите на Черно море, на питейната вода и на валежите. На фигурите по-долу са посочени резултатите от направените измервания през периода 2001-2008 г.

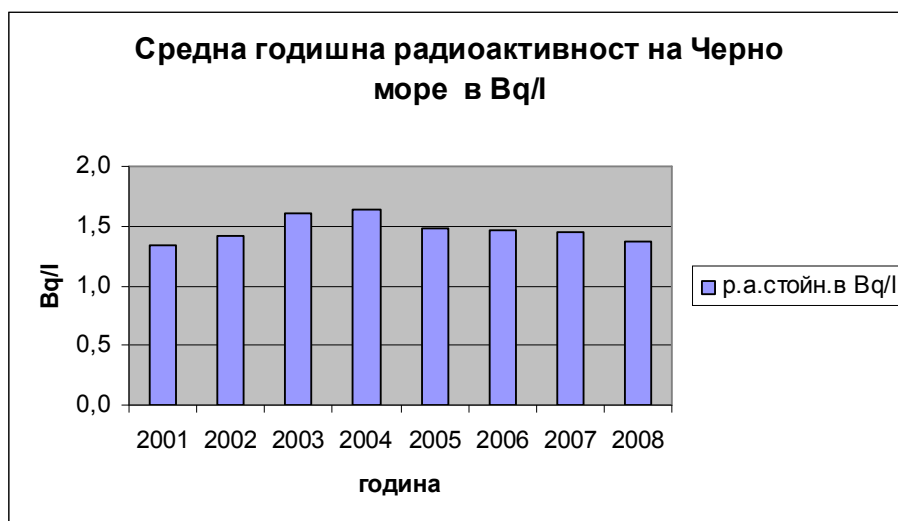
**Средни стойности (по години)
на радиоактивно замърсяване за р. Велека през периода 2001-2008 г. в Bq/l**

(пробите са набрани в местността Качул)

През изтеклата година се регистрира повишение на параметърът на р.а. замърсяване. През годината са направени само 4 измервания на реката и затова годишния параметър не е много точен.

Средни стойности (по години) на радиоактивно замърсяване на Ч. море през периода 2001-2008 г. в [Bq/l]

(пробите са взети от моста в морската градина на гр. Бургас)

От регистрираните стойности на параметъра се забелязва тенденция на слабо занижение в сравнение с предните години.

Средни стойности (по години) на радиоактивно замърсяване за питейната вода през периода 2001-2008г. в [Bq/l]

(пробите са взети от водоснабдителната мрежа на гр. Бургас)

Наблюдава се слабо повишение на индекса на р.а. замърсяване на питейната вода, който е доста по-нисък от нормата по БДС- 0,75 Bq/l.

3.4. Опасни химични вещества, предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях

Управлението на опасните химични вещества и препарати е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при евентуални промишлени аварии при работа с опасни химични вещества и препарати.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

Основната цел на контролната дейност в направление „Опасни химични вещества и управление на риска ” е да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на *Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати /ЗЗВВХВП/*, които се съхраняват, произвеждат и употребяват на територията на РИОСВ-Бургас

През 2008 г. са извършени проверки по законодателството по химикали и комплексни проверки по чл. 157а, ал. 2 от Закон за опазване на околната среда /ЗООС/.

Дадените предписания са изпълнени всичките.

Във връзка с писмо на главния секретар на МВР за извършване на съвместни проверки с ОДП Бургас на складовете за съхранение на взривни материали на територията на РИОСВ- Бургас са извършени проверки със служба “КОС “ на МВР на следните обекти:

- складова база “Деспред “-кв.Д.Езерово
- ДП”ТСВ” под.Варна-тунелен район
- “Андезит “-ООД, кв.”Горно Езерово “, Бургас

С цел предотвратяване на промишлени аварии и предотвратяване на последствията от тях операторите съхраняващи опасни химични вещества и препарати в количества посочени в приложение №3 на ЗООС, подлежат на издаване на разрешително по чл.104 от ЗООС.

Съгласно Заповед на Министъра на околната среда и водите №РД - 6/08.01.2008 и №РД -4/08.01.2008 за сформирание на комисиите по чл.157 а, ал.2 от ЗООС и утвърден годишен план за контролната дейност на комисията през 2008 г. се извършиха 5 бр. проверки на следните обекти:

- обект Летище –Бургас- с оператор “Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт” АД- нисък рисков потенциал;
- обект Терминал за течни товари на територия на Пристанище Бургас – с оператор “АТТД “-ООД-София -нисък рисков потенциал;

- обект Пълначен завод за бутилки с пропан бутан към “Топливо газ” завод Бургас – нисък рисков потенциал;
- обект Петролна база –Бургас на “Нафтекс Петрол“ – ЕООД – висок рисков потенциал;
- обект ПСБ гр.Карнобат към “Лукойл България “ – ЕООД - висок рисков потенциал;

При проверките се констатира:

- няма нарушения и неспазване на условията заложен в разрешителните. Операторите при експлоатацията на обектите си спазват всички управленски и технически мерки , предвидени в документите подадени от него съгл.чл.110, ал.1 от ЗООС. Стриктно се спазват нормативните изисквания, свързани с безопасността на труда, противопожарната охрана и опазването на околната среда.

- операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии или нарушения на технологичния режим. Прави се оценка на всички необходими промени в технологичните съоръжения и процеси от гледна точка на предотвратяване на аварията. Поддържат се техническите съоръжения и транспортните средства на такова ниво, че рискът от авария да бъде сведен до минимум.

- за всяка година се създава конкретен план за развитие и поддържане компетентността на персонала

- всички оператори представиха копия на информационните листи за безопасност.

През 2008 год. МОСВ издаде разрешителни за експлоатация на следните обекти, които са включени за контрол през 2009 год.:

- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД-производство ТСНП-“ Нефтобаза Росенец ”; -висок рисков потенциал- Разрешително №100 от 2008 г.

- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД-основна площадка; -висок рисков потенциал

- Разрешително №106 от 2008 г.

- Консорциум”Теком-Унимат” – София, производствена база гр.Бургас; нисък рисков потенциал – Разрешително №108 от 2008 г.

- “ВиК”ЕАД-Бургас, обект ПСПВ-язовир Камчия, с.Камчия, общ.Сунгурларе; нисък рисков потенциал – Разрешително №120 от 2008 г.

- “Андезит”ООД-склад за взивни материали кв.Горно Езерово, общ.Бургас; висок рисков потенциал – Разрешително №108 от 2008 г.

Във връзка с влизане в сила от 01.06.2008 год. на процедурата по предварителна регистрация на химични вещества в Европейската Агенция по химикали, съгласно **Регламент №1907/2006 относно регистрацията, оценката , разрешаването и ограничаването на химикали /REACH/** през 2008 год. продължи информационната кампания за индустрията и нейните задължения по предварителната регистрация.

Регламентът е в сила от 10.06.2007 г., като изискванията за регистрация ще влизат в сила поетапно до юни 2018 г.

REACH е регламент на Европейския парламент и като такъв е директно приложим във всички страни – членки. В България нормативната рамка за прилагането му е дадена в Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати.

REACH има няколко основни цели:

- да осигури високо ниво на защита на човешкото здраве и на околната среда от употребата на химични вещества;
- да гарантира свободното движение на вещества на европейския пазар;
- да подтикне лицата, които пускат на пазара химични вещества (вносители и производители) да подхождат отговорно към управление на рисковете, свързани с техните употреби;
- да насърчи употребата на алтернативни методи за оценка на опасните свойства на веществата;
- да поощри иновациите и конкурентноспособността на европейската химическа индустрия.

Информирани са чрез писма **70** бр. предприятия от Бургаски регион за подготовката за извършване на предварителна и същинска регистрация.

На сайта на РИОСВ-Бургас периодично се даваха съобщения до фирмите производители, вносители и потребители на хим. вещества с информация за - “първи стъпки за изпълнение на регламента REACH”, издадените ръководства и къде да бъдат открити.

През м.март 2008 год. в сградата на РИОСВ- Бургас бе проведена работна среща в с представители на местни фирми. На присъстващите на срещата бяха представени и раздадени “Ръководство за регистрация “ и “Ръководство за обмен на данни”.

Съвместно с Българска Стопанска Камара-София и Търговско Индустриална Камара –Бургас през м.май се организира семинар с лектори от МОСВ на тема “Новото законодателство по химикали-регламент REACH-основни изисквания и задължение на операторите “.

С цел подпомагане на бизнеса в областта на полимерите Българска Асоциация Полимери организира през м.юни в сградата на Университет “Асен Златаров” гр. Бургас семинар на тема “Прилагането на REACH при процесите на преработка на пластмасите”. Експерти от “Опасни химични вещества и управление на риска “ присъстваха на семинара.

Въз основа на данни от предишни проверки, подадената информация, както и осъществени проверки на място заедно с еколозите на предприятията беше определян статуса им по REACH: производител/вносител/потребител по веригата.

До всички фирми *производители* на химични вещества и препарати са изпратени уведомителни писма във връзка с изтичането на крайния срок за

извършване на предварителна регистрация в Европейската Агенция по химикали (1 декември 2008 год.) в съответствие с дял II на Регламент 1907/2006.

На **214** фирми са изпратени писма, а за някои е извършена и проверка на място с предписания съгл. чл.28 от ЗЗВХВП за информация за наименованието и количествата на внесените през 2007 г. химични вещества и препарати или вида на внасяните изделия в следните раздели на Митническата тарифа:

раздел VI: Продукти на химическата промишленост и други свързани с нея промишлености;

раздел VII: Пластмаси и пластмасови изделия, каучук и каучукови изделия;

раздел XV: Неблагородни метали и изделия от тези метали;

Изготвен е пълен списък с *вносителите* на химикали и изделия за 2007 год. на територията на Бургаска област и попълнен списък на фирмите, за които е необходимо да извършат предварителна регистрация по REACH до 01.12.2008 год.

4. ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

4.1. Проекти с екологично предназначение

гр. Айтос

В гр. Айтос няма изградена ГПСОВ, няма и започнат строеж. Изцяло е проектирана ПСОВ за пълно биологично пречистване. Определен е теренът, на който ще се изгражда обектът. Предвиденото място е общинска собственост и се намира на мястото на сегашното заустване. Процедури за преотреждане на площадката са извършени. Не са извършени хидрогеоложки проучвания. Канализационната мрежа е от смесен тип. Степента на изграденост и степента на ползваемост е 92 %.

гр. Созопол

Работи се по изграждането на ПСОВ гр. Созопол, но темповете са незадоволителни. През следващата година усилията ще бъдат насочени към ускоряване на строителството на ПСОВ Созопол.

гр. Ахтопол. – Предстои изграждане на ПСОВ и канализация, избран е изпълнител. Съгласно прилагащата програма на Директива 71/271/ ЕС е предвидено финансиране за обекта.

Община Несебър – идеен проект за изграждане на нова ПСОВ в к.к. Слънчев бряг.

С оглед на бъдещото инфраструктурно разширение и развитие на К.К. “Сл. Бряг” проблемите с пречистването на отпадъчните води биха се решили чрез реализиране на втори етап на разширение на съществуващата ПСОВ или изграждане на самостоятелна пречиствателна станция за курортния комплекс. При реализиране на самостоятелна ПСОВ Сл. бряг би могло да се въведе в експлоатация на КПС Ахелой и включат за пречистване отпадъчните води от с. Ахелой и гр. Каблешково към ПСОВ Равда.

„Бургаски медни мини” АД – финансов източник – МПС 140 от 1992 г.

1. Проект „Технически задания за изготвяне на работни проекти за мониторинг на хвостохранилища “Росен” и “Върли бряг”.

Община Приморско – собствени средства

1. Проект „Рекултивация на кариера за строителни материали „Узунджата”.

„Мина Черно море - Бургас” ЕАД – собствени средства

1. Проект „Техническа и биологична рекултивация на „Открит добив в полето на рудник „Ст. Сейменлийски” – последен етап на техническа рекултивация .

2. Детайлен проект за напускане на добивна площ “Ст. Сейменлийски” от находище “Черноморски въглищен басейн”

4.2. Обекти с екологично предназначение

Справка относно изпълнение на инфраструктурни проекти за изграждане и развитие на необходимата инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчните води

Община	Наименование на изпълнявания проект	Въведен ли е обекта или етап от него в експлоатация
Бяла	Битова канализация по ул. “Пирин”, “Аврам Гачев”, “Цонко Цонков”, “Шеста” и “Г Григоров”	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Бяла	Битова канализация в кв. 28, гр. Бяла	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Айтос	Канализация с. Карагеоргиево	Усвоени са 50 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Айтос	Канализация с. Тополица	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Айтос	Канализация с. Мъглен	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Айтос	Канализация с. Топчийско	Усвоени са 50 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Несебър	Битово-фекална канализация с. Кошарица	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Несебър	ПСОВ Обзор-Бяла – реконструкция вторични	Усвоени са 64 % от отпуснатите от ПУДООС средства

	утаители	
Руен	Канализация, гл. колектор и пречиствателно съоръжение с. Рупча	Усвоени са 85 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Сунгурларе	Външна канализационна мрежа, пречиствателна станция и реконструкция съществуваща водопроводна мрежа в с. Манолич	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР, без пречиствателното съоръжение
Сунгурларе	Изграждане на главен колектор II	Усвоени са 50% от отпуснатите от ПУДООС средства
Сунгурларе	Изграждане на вътрешна улична канализация с. Грозден	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства – изпълнени СМР
Созопол	Изграждане на канализация в с. Равадиново	Усвоени са 100 % от отпуснатите средства от ПУДООС
Созопол	ПСОВ Созопол	Усвоени са 60 % от отпуснатите средства от ПУДООС
Созопол	ПСОВ Созопол	Степен на изграденост 10 % по договор № 5479/10.10.06 г.
Средец	Изграждане на канализационна мрежа по ул. “Витоша”, “Цвятко Радойнов” до автогара	Степен на изграденост по договор № 6460
Царево	Довеждащ колектор до КПС 1, КПС5 и тласкател и КПС 3 и тласкател до ПСОВ	Усвоени са 100% от отпуснатите от ПУДООС средства

През изтеклата година се изгради и пусна в експлоатация нова ЛПСОВ за всички отпадъчни води формирани от дейността на Нефтен терминал “Росенец”.

Продължава тенденцията за увеличаване и внасяне на инвестиционни намерения за застрояването на Черноморското крайбрежие и прилежащите към него територии. Планирането и развитието на необходимата инфраструктура от страна на общинските власти е значително забавено и неадекватно в сравнение с темповете на развитието на строителството и туризма. Докато водоснабдителната инфраструктура е относително добре развита, канализационната система и пречиствателните станции за отпадъчни води от населените места е развита значително по-слабо. В тази област следва по-бързо реализиране на Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води в Черноморските общини.

5. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

5.1. Превантивна дейност

5.1.1 ОВОС и ЕО

РИОСВ-Бургас през отчетният период е извършила превантивен, текущ и последващ контрол, в съответствие с изискванията, регламентирани в ЗООС и специализираните /секторни/ закони. С превантивна дейност се въвежда принципа на устойчиво развитие. Всички процедури по глава шеста от ЗООС се извършват на етапа на изготвянето на проектите, плановете, програмите и инвестиционните предложения. Целта е в най-ранен етап да се определи степента на въздействие за опазване здравето на населението и компонентите и факторите на околната среда от замърсяване и увреждане. Контролната дейност по глава шеста от ЗООС се извършва по документи и при проверка на място.

Анализът, направен на дейността на направление “ОВОС и ЕО” през 2008 г. спрямо 2007 г. показва, че е нарастнал дялът на инвестиционни инициативи на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас.

През 2008 г. година направление „Превантивна дейност” подготви, а Директора на РИОСВ – Бургас постанови:

- 1162 броя становища по уведомления за инвестиционни предложения,
- 683 броя решения по преценка на необходимостта от извършване на ОВОС,
- 69 броя Решения по оценка въздействието върху околната среда,
- 188 брой Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка,
- 22 брой Становища по екологична оценка;

Преобладават предложения главно в секторите:

- туризъм и отдих,
- обекти с обществено предназначение,
- съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра.

Като положителна тенденция може да се отбележи търсенето за възможност за използване на възобновяеми природни ресурси, прилагане на система за разделно събиране на отпадъците, използване на локални пречиствателни станции за отпадъчни води, подходящи са за обекти намиращи се извън населени места без изградена канализационна мрежа, което в същото време е показателно за повишеното екологично съзнание на възложителите.

Като членка на ЕС, в страната ни е изградена мрежа от защитени зони. Местата, попадащи в екологичната мрежа – НАТУРА 2000 се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана кратко Директива за хабитатите) и Директива 79/409/ЕЕС за съхранение на дивите птици (наричана

кратко Директива за птиците). Обект на защита на двете Директиви са около 140 природни местообитания и над 600 вида растения и животни със значение за ЕС. Едно от изискванията на ЕС в сектор „Опазване на природата“ е България да осигури нормативна база за извършване на специфична оценка на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, засягащи защитени зони (НАТУРА 2000 места). Наредбата, приета с Постановление № 201 от 31 август 2007 г., е в изпълнение на този ангажимент на страната ни и урежда детайлно обхвата на плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения, подлежащи на оценката за съвместимост и посочва компетентните органи за взимане на решения по оценката. Регламентирани са процедурите за съвместяване на специфичната оценка за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), както и етапите и процедурите за извършване на самостоятелна оценка в случаите, когато плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения са извън обхвата на Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Предвидени са необходимата документация и основните критерии, въз основа на които се извършва оценката, участието на обществеността на процеса, сроковете и формата за издаване на решенията от компетентния орган и др.

Извършени чрез процедурата по ОВОС оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения, подлежащи и на задължителен ОВОС:

- 69 броя Решения по оценка въздействието върху околната среда,

Извършени чрез процедурата по преценяване на необходимостта от ОВОС оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения, подлежащи и на преценяване на необходимостта от ОВОС:

- 683 броя решения по преценка на необходимостта от извършване на ОВОС,

Извършени чрез процедурата по преценяване на необходимостта от ЕО оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения, подлежащи и на преценяване на необходимостта и обхвата от ЕО:

- 188 брой Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка,

Извършени чрез процедурата по ЕО оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения, подлежащи и на задължителен ОВОС:

- 22 брой Становища по екологична оценка.

През 2008 г. година отдел „Превантивна дейност“ подготви, а Директора на РИОСВ – Бургас постанови:

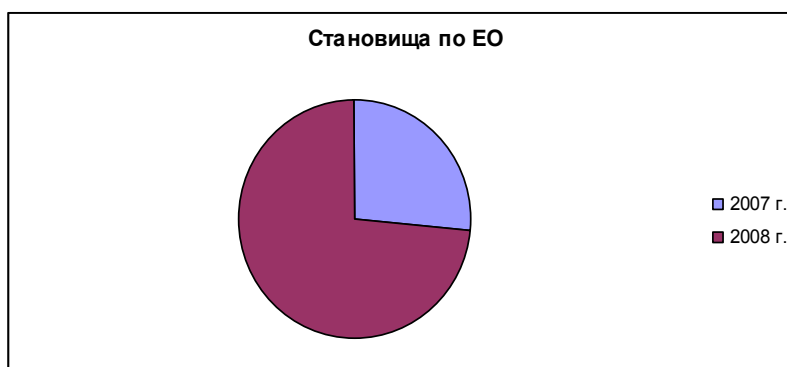
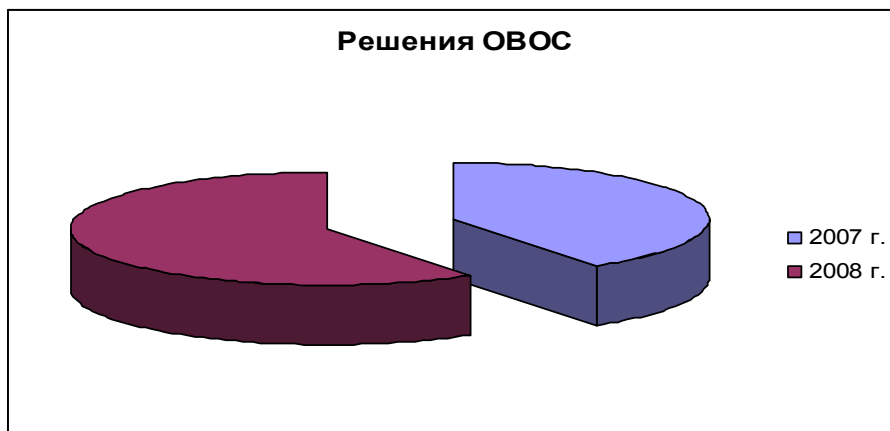
- 1281 бр. Решения за преценяване вероятната степен на отрицателно въздействие върху на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ (по чл.18 и 20 от Наредбата за ОС);

- 256 бр. Решения за оценка за съвместимостта на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ (по чл.28 от Наредбата за ОС);

Опазването на околната среда е един от най-важните приоритети в политиката на развитите европейски страни. Оценката на въздействието върху

околната среда се явява като ключов инструмент за превантивен контрол в екологичната политика.

В направения графичен анализ за последните четири години, по долу, се забелезва едно значително стабилизиране на увеличения броя на проведените процедури през 2005 г., 2006 г., 2007 г. и 2008 г. в сравнение с 2004 г.

5.1.2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно единствено разрешително за контрол на отпадъчни води, емисии във въздуха, управление на отпадъците, шума и свързаните с тях аспекти. Така се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително е индивидуален административен акт на Министъра на околната среда и водите/Директора на РИОСВ, даващ разрешение за експлоатация на нови или действащи инсталации и съоръжения при определени условия, изпълнението на които гарантира съответствието с нормативната уредба по опазване на околната среда.

Българското законодателство следва принципите, заложи в Директивата на Европейския Съюз от 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (96/61/ЕС) и в общите си постановки е сходно с това на страните членки на Европейския Съюз (ЕС). В съответствие с приложения график в Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (ПМС № 62/12.03.2003 г., изм. и доп. с ПМС № 278/20.12.2005 г.) операторите на инсталациите подготвят и подават заявления за издаване на комплексни разрешителни в Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) – София. Експертите от отдел “Разрешителни по КПКЗ” при ИАОС координират процедурите по издаване на комплексни разрешителни.

Експертите от направление “Комплексни разрешителни” при Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас участват в процедурите по изготвяне на комплексните разрешителни издавани от Министъра на околната среда и водите и контролират изпълнението на условията в издадените комплексни разрешителни.

Общият брой на издадените от Министъра на околната среда и водите комплексни разрешителни за инсталации и дейности по приложение № 4 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на територията РИОСВ – Бургас до настоящия момент е единадесет:

1. “Промет стиил” АД, гр. Бургас – Решение № 4/2004 г.;
2. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас - Решение № 6/2004 г., № 6/2006 г. (I-ва актуализация);
3. “Метални изделия” АД, гр. Бургас - Решение № 17/2004 г., № 17/2006 г. (I-ва актуализация);
4. “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас - Решение № 33/2005 г., № 33/2007 г. (I-ва актуализация);
5. “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас – Решение № 61/2005 г.;
6. “Бургаски захарен завод” ЕАД, гр. Камено - Решение № 89/2005 г.;

7. “Кумазит Керамика“ ЕООД, клон с. Подвис, общ. Сунгурларе - Решение № 90/2006 г.;

8. Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Созопол, Приморско и Царево, гр. Созопол - Решение № 204-НО-ИО-АО/2008 г.;

9. “АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Краймorie - Решение № 321-НО-ИО-АО/2008 г.;

10. “Свинекомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище – Решение ; № 334-НО-ИО-АО/2008 г.;

11. “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен - Решение № 337-НО-ИО-АО/2008 г.

Продължават процедурите за издаване на комплексни разрешителни по смисъла на чл. 117 на ЗООС на:

- “Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас;
- Депо за битови отпадъци на Община Сунгурларе, гр. Сунгурларе;
- “Чистота” ЕООД, гр. Бургас;
- “АВЕС-94” АД, с. Черни връх, площадка Черни връх;
- Регионално депо за неопасни отпадъци на общините: Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе.

През 2008 г. няма издадени комплексни разрешителни от Директора на РИОСВ – Бургас за инсталации и съоръжения извън обхвата на приложение № 4 на ЗООС. Процедурата е на доброволен принцип от страна на операторите на инсталации. През изтеклата година не са постъпвали заявления за издаване на комплексни разрешителни по смисъла на чл. 117, ал. 3 на ЗООС.

Контролът по изпълнението на издадените комплексни разрешителни се осъществява съгласно Заповед № РД–806/31.10.2006 г. на Министъра на околната среда и водите за реда и начина на контрол на комплексните разрешителни.

Съгласно гореспоменатата Заповед са извършени общо тридесет проверки и са дадени тридесет и един броя предписания. До края на 2008 г. са изпълнени двадесет и шест броя предписания, а за останалите не е изтекъл срока за изпълнение.

При проверките е констатирано, че в дружествата се прилага системата за управление на околната среда, отговаряща на поставените в комплексните разрешителни изисквания. Извършва се собствен мониторинг на емисиите в атмосферния въздух, на отпадъчните и подземни води, на почви и шум, по посочените показатели и периодичност. Води се изискваната документация, доказваща изпълнението на условията от разрешителните.

За неизпълнение на условия от КР № 6/2006 г. са съставени четири акта на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас за установяване на административно нарушение на чл. 125, ал.1, т. 2 от ЗООС. През 2008 г. са издадени пет наказателни постановления на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, като едното от тях е за съставен акт през 2007 година.

При извършена проверка за контрол на КР № № 321-НО на “АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Краймorie е констатирано неизпълнение на условия от

Условие № 10. Емисии на отпадъчни води. Предстои съставянето на акт за административно нарушение на чл. 125, ал. 1, т. 2 от ЗООС.

В изпълнение на чл. 125, ал. 1, т. 5 от ЗООС всички оператори с издадени до края на 2008 година комплексни разрешителни са представили в РИОСВ – Бургас годишните си доклади за изпълнение на дейностите, за които са им предоставени комплексните разрешителни. Докладите се изготвят по “Методика за реда и начина за контрол на комплексни разрешителни и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексното разрешително”. За докладите, за които беше необходимо да бъдат допълнени бяха изпратени подробни указания на операторите. Дадени са становища за допълнените и преработени доклади. Годишните доклади, придружени със становища от РИОСВ – Бургас са изпратени по електронен път в Изпълнителната агенция по околната среда.

В табличен вид са представени броя на извършените проверки, констатираните несъответствия и предприетите мерки спрямо операторите с издадени комплексни разрешителни, както следва:

- “Промет стиил” АД, гр. Бургас (5 бр.);
- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас (9 бр.);
- “Метални изделия” АД, гр. Бургас (2 бр.);
- “Топлофикация-Бургас” ЕАД, гр. Бургас (3 бр.);
- “Керамика Бургас ” АД гр. Бургас (2 бр.);
- “Бургаски захарен завод” ЕАД, гр. Камено (4 бр.);
- “Кумазит керамика” ЕООД, клон с. Подвис (1 бр.);
- ”Авес-94” АД, с. Черни връх, База Крайморие (2 бр.);
- “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, общ. Созопол (2 бр.).

ТАБЛИЦА КР

№ на КР	Име на оператор	Брой извършени проверки	Брой констатиран несъответствия по Условия на КР	Предприети мерки		
				Брой направени предписания	Брой съставени актове	Брой спрени/запечатани инсталации или части от тях
4/2004г.	“Промет стиил” АД, гр.Бургас	5	-	1	-	-
6/2006г.	“Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр.Бургас	9	20	17	4	-
17/2006г.	“Метални изделия” АД, гр.Бургас	2	-	1	-	-
61/2005г.	“Керамика Бургас ” АД, гр.Бургас	2	-	3	-	-
33/2007г.	“Топлофикация-Бургас” ЕАД, гр.Бургас	3	-	3	-	-
89/2005г.	“Бургаски захарен завод” ЕАД, гр.Бургас	4	-	-	-	-
90/2006г.	“Кумазит Керамика” ЕООД, клон с. Подвис, общ. Сунгуларе	1	-	2	-	-
204-НО /2008 г.	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините	2	-	2	-	-

	Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново					
321НО/ 2008 г.	“АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Крайморие	2	2	2	-	-
334-НО /2008 г.	“Свинекомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище					
337-НО /2008 г.	“Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен					

Забележка: Комплексните разрешителни на двата свинекомплекса (“Свинекомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен) са подписани от Министъра на околната среда и водите на 08.10.2008 г. и са в сила от 15.11.2008г. По тази причина през 2008 година не е извършен контрол по условията на издадените комплексни разрешителни. Дружествата да представили Годишен доклад за изпълнение на дейностите за 2008 година.

5.2. Обща информация за дейността на съответните звена по компоненти и фактори на околната среда:

Извършената контролна дейност от РИОСВ Бургас през отчетната 2008 година е както следва:

- Извършени са общо 1431 броя проверки със съответните констативни протоколи.
- Наложени и актуализирани са общо 61 броя санкции по чл.69 от ЗООС. От тях за замърсяване на въздуха са 21 броя и за замърсяване на водни обекти – 40 бр.
- За нарушения по ЗООС, ЗУО, ЗЧАВ, ЗПБ, ЗБР, ЗЛР, ЗЗТ и неизпълнения на предписания и условия в КР са съставени 117 бр. актове и издадени 83 броя наказателни постановления.
- Заведени са 72 броя жалби и 91 броя сигнали. От тях неоснователни са 7 броя жалби и 9 броя сигнали. На всички е отговорено в законовия срок и са предприети всички необходими мерки за отстраняване на допуснатите нарушения.
- Издадени са 5 броя Заповеди за налагане на принудителни административни мерки. – спиране на дейности

6. ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА

6.1. Екологичен информационен център

На територията на РИОСВ- Бургас са изградени и функционират Укритие за наблюдение на птици в защитена местност „Атанасовско езеро”, посетителските центрове в резерватите „Ропотамо” и „Узунбуджак” и Център по екология „Слънчев бряг”.

Укритието на „Атанасовското езеро” функционира от 2001 г. и се стопанисва от РИОСВ - Бургас. Изграждането му е финансирано по линия на БШПОБ чрез Националния Доверителен Екофонд и НФООС. Представлява постройка за наблюдение на птици с прозорци с вдигащи се капандури, специално пригодени за наблюдението на птици, откъдето с бинокли и оптични тръби, без да бъдат обезпокоявани птиците, можем да надникнем в техния свят. Укритието се намира на самия ръб на южната част на езерото, която обособява защитена местност „Атанасовско езеро”, в непосредствена близост до Бургас – леснодостъпно за посещение от природолюбители, орнитолози, студенти, ученици, специализирани туристи, организирани групи – bird-watchers. Подборът на място е успешен по отношение на съществуващото биоразнообразие. През изминалата година Укритието за наблюдение на птици в ПР Атанасовско езеро, посетиха 490 човека – предимно организирани посещения на ученици и студенти, но и граждани, както и чужди туристи. На посетителите са предоставяни

нагледни информационни материали, изнасяни са лекции за резервата, защитените територии и биоразнообразието в района.

Посетителски информационен център Ропотамо е изграден през 2002 г. се намира в непосредствена близост до пътя Бургас - Приморско. Двуетажният център има 250 кв.м. разгъната площ. От 2-ия етаж се открива изглед към морето и най - голямата пясъчна дюна на Балканския полуостров. Оборудван със зали за демонстрации с аудио - визуална техника и интерактивни модули. Центърът разполага със специална зала, където посетителите могат да получат информация за биоразнообразието и защитените територии в района, за туристическите маршрути и обекти, които могат да се посетят: Лъвската глава, Веселата скала, резерват Вельов вир, Аркутино, разходка с лодка по реката. В залите на центъра са изложени карти на защитени територии в региона и характерни представители на биологичното разнообразие.

През ноември 2005 г. беше открит Център по екология в туристически комплекс “Слънчев бряг”. В заседателната зала на втория етаж са изложени експонатите от изложбата „Защитените територии на Странджа“, която бе представена в Бургас, София, Одрин, Лозенград и Истанбул - Република Турция. Сградата е многофункционална и е пригодена за целогодишно ползване за семинари и обучение на служители от системата на МОСВ. В него могат да се провеждат занятия от представители на НПО, от ученици, занимаващи се с проблемите на екологията, както и дейности, свързани с устойчиво управление на Черноморското крайбрежие. Центърът разполага със заседателна зала за 100 човека, компютърна зала, бистро, кафе-сладкарница и помещения за служителите и обучаващите се.

Природозащитният център в биосферен резерват “Узунбуджак” е изграден с цел провеждане на курсове и семинари на екологична тематика, трансгранично сътрудничество, навременен контрол по опазване на околната среда и защитени територии.

6.2. Осигуряване на достъп до обществена информация за околната среда:

По Закона за достъп до обществена информация от информационен център са предоставени **114** решения за пълен и частичен достъп до информация за състоянието на околната среда.

Броят на посетителите в интернет страницата на РИОСВ – Бургас / <http://www.riosvbs.eu/> за 2008 г. е 6 153.

6.3. Екологично образование и привличане на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда

През 2008 г. РИОСВ - Бургас проведе 7 екологични кампании с общ брой участници – 422: по повод Световния Ден на влажните зони с международно значение - 2 Февруари, Денят на Водата – 22 март, Световния Ден на Земята - 22 април, Международния ден на Биоразнообразието – 22 май, кампанията по повод

Световния ден на околната среда - 5 юни, Седмица на мобилността от 16 до 22 септември и Деня на Черно море – 31 октомври.

7. ПРОГНОЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

7.1. Качество на водите

Водите в региона на контролираната от РИОСВ – Бургас територия като цяло са сравнително чисти и през последните години се запазва тенденцията за подобряване чистотата на Черно море. Начините за постигане на този резултат имат комплексен характер – от една страна прекратяване на стари неефективни замърсяващи производства, а от друга предприемане на по – ефективни действия по опазване на околната среда:

Въвеждане на технологии съответстващи на европейските изисквания.

– Изграждане на необходимите пречиствателни съоръжения и реконструкция на съществуващите.

– Изграждането на канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води от населените места. Основни замърсители на повърхностните води се явяват и населените места без изградени пречиствателни станции за отпадъчни води, от които директно непречистените води постъпват във водните обекти.

– Завишаване на технологичната дисциплина в обектите, формиращи отпадъчни води и зауствани във водни обекти

– Ограничаване на дифузното замърсяване на повърхностните и подземни води .

– Количество на пречистените отпадъчни води след ПСОВ и свързаните с него водоеми са 22351,373 хил. м³/2008г.

– Количество на заустените непречистени отпадъчни води от канализационни мрежи /без ПСОВ/ са 4802,152 хил.м³/2008 г.

Една от целите на РИОСВ - Бургас е недопускане влошаване състоянието на повърхностните води чрез контрол на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води, контрол на отпадъчните води на обекти с комплексни разрешителни, работата на пречиствателни съоръжения, утвърдени планове за намаляване на замърсяването с мероприятия и срокове за осъществяването им, даване на предписания за предприемане на необходими действия и контролиране на изпълнението им, налагане на имуществени санкции на нарушителите и намаляване броя на обектите, неспазващи изискванията за ефективно пречистване на отпадъчните води.

7.2. Опазване на земи, почви, земни недра и подземни богатства

Опазване на земи и почви

Не се очаква в близките години трайна промяна в състоянието на почвите, освен тези които отпадат от баланса на обработваеми земеделски земи и стават урбанизирани територии. Засилва се тенденцията на промяна на

зеделските земи за неземеделски цели на територията на Черноморските общини: Несебър, Поморие, Бургас, Созопол, Приморско, Царево и Бяла. Много голяма част високопродуктивни обработваемите земи се включват в строителните граници на населените места и се застрояват.

Почвите са компонент, върху който всяко не спазване нормативните изисквания за опазване на води, въздух, отпадъци въздейства отрицателно върху тях и ги замърсява локално или дифузно от организирани и неорганизирани източници, включително и трансгранични въздействия.

От ежегодно провеждания мониторинг на почвите се установява тенденция на **трайно задържане на нивата на наблюдаваните индикатори за тежки метали и органични замърсители**, които са в граници много под границите на пределно допустимите норми. От извършените анализи за кисляване и засоляване на почвите не са установени стойности застрашаващи почвеното плодородие, освен засолените терени в землища на с.Каменар и кв.Рудник-община Бургас.

Опазване на земните недра и рационално използване на подземните богатства

През 2008 г. като основен проблем при опазването на земните недра и рационалното използване на подземните богатства се явява нерегламентирания добив на подземни богатства - пясъчни плочи, пясък. и технологичен отпадък.

Във връзка изземването на пясък от незаливните тераси на реките (статични запаси) са изпратени писма до всички общини и Държавни лесничейства (ДЛ) на територията на РИОСВ Бургас за оказване на съдействие и засилване на контрола. Направени са проверки и е установено, че изземването на наносни отложения от водни обекти е от заливните им участъци (динамични запаси), което е нарушение по Закона за водите.

През 2007 година отново се появи проблема с нерегламентирания добив на пясъчни плочи, които се използват като скално-облицовъчен материал. Лесният им добив, без специална техника, голямото търсене и приложение на този скален материал в строителството е предпоставка за масовият им добив, предимно в землищата на община Котел. Приключили са геолого-проучвателни работи в четири площи в този район, но все още за никоя от тях не е предоставена концесия от МРРБ. Разработването на този скално-облицовъчен материал, чрез предоставяне на концесии ще ограничи значително хищническото му изземване, което от своя страна води и до унищожаването му. Констатирането на нарушения и санкционирането им по Закона за подземните богатства не е достатъчно за да се пресече това явление, което води не само до унищожаване на подземни богатства, но и нарушаване на почвата, земните недра и ландшафта.

За решаване на проблема с нерегламентирания добив на пясъчните плочи, пясък и др. полезни изкопаеми освен санкциите по Закона за подземните богатства, е необходимо да се налагат санкции и от общинските администрации на основание чл. 15, ал. 1, т. 5 от Закона за опазване на околната среда за увреждане на околната среда (ландшафт) и да се сигнализира в съответната

прокуратура и полиция. При установяване на физически нарушител, да се изпращат в РИОСВ Бургас данните им за налагане на санкция по Закона за подземните богатства.

През 2008 г. се появи нов проблем, свързан с нерегламентирания добив (изземване) на технологичния отпадък от участък „Юрта”, край шахта № 2 на рудник „Зидарово”, регистриран в Регистъра откритията и Специализираната карта на находищата като находище „Зидарово – халди”. Теренът на находището е продаден от Агенцията за държавни вземания, във връзка с ликвидацията на „Бургаски медни мини” АД на фирма, която от своя страна се разпорежда с технологичния отпадък като своя собственост и го препродава на нова фирма, която започва изземването и преработката му.

Съществува и проблема, свързан с появата на дейности, усложняващи експлоатацията и рационалното използване на запасите на съществуващите находища. Той е свързан с промяната на статута на земеделски земи във връзка с предстоящо им застрояване. При даване на разрешения за търсене и проучване, отстоянията им до съществуващата регулация се отчитат от картен материал, отразяващ съществуващото в момента положение. До получаването на „търговското откритие” в много случаи ситуацията се променя с тръгналите процедури по промяна на предназначението на земята извън предвидените по общи устройствени планове (ОУП) зони за застрояване. От друга страна тръгват процедури по промяната на ОУП, където не винаги се отразяват съществуващите находища. Площите, предвидени за проучвателни работи до получаване на „търговско откритие” не могат да бъдат отразени в ОУП. Всичко това води до възникване на конфликт между собствениците на земята и титулярите на „търговските открития” и концесионери на находищата („Малката биберна”, „Велика”, „Мандра” и др.).

Нарушаване на ХЗЗ има и при действащите кариери („Каменар”, „Галата Карнобат”, „Банево”, „Кайряка” („Черноморец”), „Инджейско бласто”, което от своя страна довежда до конфликт – настоящ и бъдещ между фирмите, извършващи добива и инвеститорите на новостроящи се курортни обекти и съществуващи вече вилни сгради.

В компетенциите на общините е да се съобразяват с хигиенно-защитна зона на обектите от минно-добивната промишленост при допускане на изработване на подробни устройствени планове (ПУП) за промяна статута на земята. При промяната на общите устройствени планове (ОУП) е задължително да се отчита съществуването на находищата, независимо от това дали се разработват в момента или са в процедура на получаване на концесия и да се спазва тяхната ХЗЗ. РИОСВ Бургас от своя страна извършва превантивен контрол при даване на становища за необходимост от ОВОС и ЕО на инвестиционни намерения.

7.3. Отпадъци

За изпълнението на стратегическа цел “Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците” ще се работи в следните направления:

1. Изграждане на регионални депа. Прилагането на Директива 1999 /31/ ЕС за депониране на отпадъци предвижда преходен период до 16 юли 2009 год. До края на договорения преходен период за цялата страна трябва да се изградят 55 регионални депа за обезвреждане на битовите отпадъци. За нашия регион според Националната програма за управление на отпадъците ще се изградят още 2 регионални депа.

Депото Братово /ново/ за общините Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе. За депото продължава работата по подготовка на документите за изграждането му. Започната е и процедурата за издаване на Комплексно разрешително

Депото Малко Търново с район на обслужване населените места в община Малко Търново, в предвид специфичните условия в общината. Издадено е решение по ОВОС и е подадено заявление за получаване на комплексно разрешително.

Привеждане в съответствие или закриване на всички съществуващи депа за отпадъци, които не отговарят на действащите нормативни изисквания.

С въвеждането в експлоатация на регионалните депа ще се преустанови експлоатацията на съществуващите депа за битови отпадъци /отнася се за общините, които са в обхвата на съответното регионално депо/. Останалите депа ще функционират, като до края на преходния период следва да са реализирани мерките от плановете за привеждането им в съответствие.

2. На основна площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД предстои въвеждане в експлоатация на възел за предварително третиране на отпадъци и депо за производствени и опасни отпадъци генерирани от дейността на дружеството, след приключване на процедурата по ново Комплексно разрешително. Очаква се процедурата да завърши през 2009 год.

3. Разширяване и подобряване на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и въвеждане на системи за разделно събиране на други масоворазпространени отпадъци.

4. Организиране на система за събиране, временно съхраняване и предварително третиране на медицински отпадъци.

7.4. Шум

Нарастването на броя на моторните превозни средства /МПС/, лошата пътна настилка, масовото строителство по Черноморието, нарастващият брой на локалните източници на шум, особено увеселителните заведения, ще доведе до повишаване на нивата на шум както в големите градове, така и в малките населени места на област Бургас. Транзитно преминаващият поток на автомобили

по пътя София - Бургас, Айтос - Провадия и Бургас - Варна /през Дюлински проход/ води до значително и на места опасно шумово натоварване в прилежащите им зони от съответните населени места. Въведе се в експлоатация, автомагистрала “Тракия”, която отклони голяма част от транзитния автомобилен трафик извън населените места: гр. Айтос, гр. Карнобат, с. Ветрен, с. Венец и др.

Независимо от мерките, които Община Бургас предприема за ограничаване на вредното въздействие на шума върху околната среда, все още като сериозен проблем е шумът от търговски и др. подобни обекти, намиращи се в жилищни сгради или в непосредствена близост до тях, както и замърсяването с авиационен шум.

7.5. Биологично разнообразие

Опазването и устойчиво ползване на биологичните ресурси са двата основни процеса, свързани с биологичното разнообразие.

Биологичното разнообразие в страната е изправено пред множество антропогенни заплахи.

Замърсяването на въздуха и почвата, сладководните и крайбрежните води през последните десетилетия се увеличи и представлява сериозна заплаха както за биологичното разнообразие, така и за човешкото здраве.

Наблюдава се запазване тенденцията за интензивно на променяне напредназначението и начина на трайно ползване, което представлява възможна заплаха за биологичното разнообразие, ако стопаните и местните управи не са достатъчно информирани и не се поощряват да опазват и възстановяват земеделските земи, отчитайки необходимостта от опазване на биологичното разнообразие, както върху защитените територии, така и извън тях.

Пожарите, като заплаха за биологичното разнообразие, през изминалата 2008 г. са значително повече в сравнение с предходни години.

Санитарното състояние на горите, включително на тези в защитените територии, е сравнително добро. С цел подобряване на опазването им ще се задълбочава съвместното сътрудничество между РИОСВ-Бургас и държавните лесничества на територията на Бургаска област, община Котел и община Бяла.

Описаните конкретни действия в областта на контрола и опазването на биологичното разнообразие имат за цел да осигурят запазването на характерното за региона голямо биологично разнообразие, както и високият процент ендемични видове, представеността на почти всички основни хабитати и видове. Оцеляването на уязвими растителни и животински видове се гарантира с големият брой защитени територии, а вече и с защитените зони, образувачи Националната екологична мрежа НАТУРА 2000.

През 2008 г. продължи отразяването на ЗТ в КВС с цел създаването на специализирана карта, регистър и информационна система. Отразяването на границите и ограниченията в ползването на имотите, попадащи в ЗТ, се извършва по съвместно споразумение между МОСВ и МЗХ. Дейността е особено важна, предвид засиления интерес на инвеститорите към района, контролиран от РИОСВ

– Бургас. Наличието на обозначени граници и режими в скиците, придружаващи инвестиционните намерения улеснява в значителна степен преценката по тяхната екологосъобразност. Тази дейност е изключително бавен и продължителен процес, който отнема много време и средства, а също така зависи и от взаимодействието между различните компетентни институции.

Приоритет в работата на РИОСВ в областта на биологичното разнообразие беше стартирането на изготвяне на заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на дивите птици.

Основни приоритети в работата на РИОСВ в областта на биологичното разнообразие през 2009 година ще бъдат:

- Финализиране на процедурите по обявяване на националната част от общоевропейската Екологичната мрежа от защитени зони за опазване на дивите птици и стартиране на процедурите по обявяване на защитените зони по Директивата за хабитатите;

- опазване на биологичното разнообразие в Националната екологична мрежа от защитени територии и зони;

- осигуряване на устойчивост на ползването на биологичното разнообразие чрез осъществяване на контрол върху дейностите на собственици и ползватели;

- контрол върху разпространението и ползването на генетично модифицирани организми (растения);

**1. Лицата, работещи по проблемите на околната среда в Общините на територията на
РИОСВ-Бургас**

ОБЩИНА	ДЛЪЖНОСТ	ИМЕ, ФАМИЛИЯ	ТЕЛЕФОН	ФАКС	E-mail
Община Бургас	Зам. кмет	Ивелина Василева	056/ 84-13-03	056/ 84-13-14	secretar@obstina-bourgas.ogr www.obstina-bourgas.org
	Директор Дирекция "ЕУРОС"	Павлин Михов	056/ 84-38-91		
Община Малко Търново	Зам. кмет	Катя Куюмджиева	05952/ 28-89	05952/ 21-78	mt_kmet@mail.bg www.tarnovo.yes@mail.bg
Община Приморско	Еколог	Антония Дякова	05952/ 20-29		obschtina_primorsko@mail.bg www.primorskobg.com
	Зам. кмет	Атанас Стойчев	0550/3-36-47	0550/3-23-73	
Община Руен	Зам. кмет	Светослав Загорчев	0550/3-36-44		obstina_ruen@mail.bg bulgaria.domino.bg/ruen
	Еколог	Иб Мустафа	05944/226	05944/476	
Община Царево	Зам. кмет	Алпер Хюсеинали	05944/233		icenter@tzarevo.net www.tcarevo.net
	Нач.отдел Екология	Стойчо Атанасов г-жа Вълканова	0550/5-50-12 0550/5-21-06	0550/5-20-03	
Община Айтос	Зам. кмет	Мариана Димитрова	0558/2-26-65	0558/2-21-33	aetos@infotel.bg www.aitos.org
Община Бяла	Еколог	Райна Андонова			byala_mayor@mail.bg
	Зам. кмет	Олег Атанасов	05143/23-79	05143/23-79	
Община Камено	Нач.отдел Екология	Атанас Атанасов	0889 200-101		obshtina@kamenno.com www.kamenno.com
	Зам. кмет	Тодор Петров	05515/30-13	05515/31-13	
Община Карнобат	Еколог	Милка Иванова	05515/31-19		karnobat@mail.bg karnobat.acstre.com
	Зам. кмет	Жельо Георгиев	0559/2-28-04	0559/2-71-65	
Община Котел	Еколог	Димитринка Сивенова	0888 23-33-91		obkotel@vip.bg
	Зам. кмет	Веселина Русева	0453/23-36	0453/25-40	
Община Несебър	Еколог	Мартин Мартинов	0453/20-30/156		www.nesebarinfo.com press@nesebar.bg
	Зам. кмет	Мария Илиева	0554/2-93-93	0554/2-93-76	
Община Поморие	Нач.отдел Екология	Красимира Мандулева	0554/2-93-34		mayor@pomorie.org
	Зам. кмет	Никола Костадинов	0596/2-31-74	0596/2-52-36	

	Еколог	Димитронка Япаджиева	0898 80-71-69		www.pomorie.org
Община Созопол	Кмет Еколог	Панайот Рейзи Мадлен Вълчева	05514/2-57-77 05514/2-57-25	05514/2-24-38	obshtina sozopol@abv.bg www.sozopol.bg
Община Средец	Зам. кмет Еколог	Петя Шиварова Мариела Гъркова	05551/21-23 05551/20-71	05551/48-09	obshtinasredec@mail.bg www.obstinasredets.bg
Община Сунгурларе	Зам. кмет Еколог	Марияна Димова Веселин Вълков	05571/22-78 05571/22-63	05571/34-89	obshina@bicsungurlare.org

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	3
1. ВЪВЕДЕНИЕ	7
2. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	7
2.1. Качество на атмосферния въздух	7
2.2. Води	41
2.2.1. Качество на повърхностните води	41
2.2.2. Подземни води	97
2.2.3. Повърхностни води за питейно-битово водоснабдяване - язовири	110
2.2.4. Кратка обобщена информация за източниците на отпадъчни води	111
2.3. Земи, почви и земни недра	112
2.3.1. Земи и почви	112
2.3.1.1. Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ Бургас	112
2.3.1.2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди	113
2.3.1.3. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители (пестициди)	117
2.3.1.4. Ерозия на почвите	118
2.3.1.5. Засоляване и вкисляване на почвите	119
2.3.1.6. Замърсяване на почвите с нефтопродукти	119
2.3.1.7. Промяна предназначението на земята от земеделски за неземеделски цели	120
2.3.1.8. Обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ Бургас	121
2.3.2. Земни недра и подземни богатства	122
2.4. Защитени територии и биоразнообразие	134
2.4.1. Общо за защитените територии	134
2.4.2. Подробна информация за защитените територии и Рамсарските обекти на територията на РИОСВ Бургас	135
2.4.2.1. Резервати	135
2.4.2.2. Поддържани резервати	142
2.4.2.3. Природни паркове	146
2.4.2.4. Рамсарски места	148
2.4.3. Биологично разнообразие	155
2.4.3.1. Флора	155
2.4.3.2. Фауна	156
2.4.4. Натура 2000	159

2.4.5.	Общо състояние на горския фонд и проведени мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите	164
3.	АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	175
3.1.	Отпадъци	175
3.1.1.	Битови отпадъци	175
3.1.2.	Строителни отпадъци	176
3.1.3.	Депа за отпадъци	179
3.14.	Нерегламентирани сметища	179
3.1.5.	Опасни и производствени отпадъци	179
3.1.6.	Разрешения за дейности с отпадъци. и програми за управление на отпадъците	184
3.1.7.	Други отпадъци	193
3.18.	Административно-наказателни мерки	199
3.2.	Шум	203
3.3.	Радиационна обстановка	214
3.3.1.	Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност	214
3.3.1.1.	Радиационен гама фон	214
3.3.1.2.	Атмосферна радиоактивност	215
3.3.2.	Радиологични характеристики на води от повърхностни реки и водоеми	218
3.3.2.1.	Радиологични характеристики на води за обща бета - активност	218
3.3.2.2.	Радиологични характеристики на води за обща алфа активност	218
3.4.	Опасни химични вещества, предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях	221
4.	ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	224
4.1.	Проекти с екологично предназначение	224
4.2.	Обекти с екологично предназначение	225
5.	ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ	227
5.1.	Превантивна дейност	227
5.1.1.	ОВОС и ЕО	227
5.1.2.	Комплексни разрешителни	230
5.2.	Обща информация за дейността на съответните звена по компоненти и фактори на околната среда	235
6.	ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	235
6.1.	Екологичен информационен център	235
6.2.	Осигуряване на достъп до обществена информация за околната среда	236
6.3.	Екологично образование и привличане на обществеността в	237

7.	процеса на вземане на решения за околната среда ПРОГНОЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	237
7.1.	Качество на водите	237
7.2.	Опазване на земи, почви, земни недра и рационално използване на подземните богатства	238
7.3.	Отпадъци	240
7.4.	Шум	241
7.5.	Биологично разнообразие	241
8.	ЛИЦА, РАБОТЕЩИ ПО ПРОГЛЕМИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ - БУРГАС	243
9.	ПРИЛОЖЕНИЯ	

Доклад за състоянието на околната среда – Регион Бургас

Ръководител на издателския екип:

Доц. Д-р Симеон Симеонов

Съставили:

инж. Рафаил Шабарков – Управление качеството на атмосферния въздух и прогноза за състоянието на компонента
инж. Стоянка Николова – Опазване чистотата на атмосферния въздух
инж. Марияна Михалева – Шум и физични въздействия
инж. Зинка Стойкова – Опасни химични вещества и управление на риска
инж. Кольо Николов – Опасни химични вещества и управление на риска
инж. Мариана Николова – Контрол на околната среда
инж. Корнелия Грънчарова – Опазване на водите
инж. Енчо Камарашев – Опазване на водите
г-жа Димитринка Маврова – Опазване на почвите
инж. Елка Янева – Опазване на земните недра и рационално използване на подземните богатства
инж. Димитър Пантов - Опазване на земните недра и рационално използване на подземните богатства
инж. Таня Манолова - Биоразнообразие и защитени територии
г-жа Детелина Иванова -Защитени територии
инж. Валентина Михалева - Биоразнообразие и защитени територии
г-жа Милена Ярмова – Биоразнообразие и защитени територии
г-ца. Мария Андреева - Биоразнообразие и защитени територии
инж. Димитринка Георгиева – Оценка на въздействието върху околната среда, превантивна дейност и комплексни разрешителни
г-ца. Гергана Стоянова – Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Исман Садула - Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Нурие Мехмед - Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
г-жа Теменужка Ценова – Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Анета Узунова – Оценка на въздействието върху околната среда

инж. Радка Кънчева – Комплексни разрешителни
инж. Кети Милева – Управление на отпадъците
инж. Добрин Стоилова - Управление на отпадъците
инж. Тамара Казмина – Управление на отпадъците
инж. Екатерина Симеонова – Управление на отпадъците
инж. Галина Шурелова – Управление на отпадъците
инж. Ваня Добруджалиева – Управление на отпадъците
г-ца Меглена Стоянова – Управление на отпадъците
инж. Диана Славова – Управление на отпадъците
г-жа Джема Мюмюнова - юриконсулт
г-жа Анна Ковачева – юриконсулт
г-жа. Албена Василева – Връзки с обществеността
г-жа Стефка Калъчева – Връзки с обществеността
г-н Костадин Гълъбов – Ивеститорски контрол

Редактори и оформление:

г-жа Албена Василева, инж. Елка Янева, г-жа Стефка Калъчева